

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze

P L A N U R Z Ą D Z E N I A L A S U

NADLEŚNICTWA SZPROTAWA

na okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2020 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

(elaborat)

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2011 do 2020

dla Nadleśnictwa **Szprotawa**

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2011 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01. 2011 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha

1 9 1 8 7 4 8

w tym według obrębów leśnych:

1) MAŁOMICE

1 1 0 6 2 9 1

2) SZPROTAWA

8 1 2 4 5 7

3)

4) -----

5) -----

6) -----

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha

1 8 4 9 5 2 8

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwy przyrody

 2 0 3 9 1

- lasów uznanych za ochronne

8 7 8 7 3 0

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

9 5 0 4 0 7

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1 7 8 9 8 6 1

- gruntów niezalesionych

 1 3 1 7 7

w tym: do odnowienia

 1 2 1 9 9

- gruntów związanych z gospodarką leśną

 4 6 4 9 0

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

 6 9 2 2 0

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

w tym: przeznaczonych do zalesienia

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2011 DO 2020

II.1. ZADANIA OBLIGATORYJNE

II.1.1 Pozyskanie drewna w ilości nie większej niż:

7 2 5 0 1 4

m³ grubizny netto, w tym:

a) etat cięć w użytkowaniu rębnym

3 4 1 6 5 4

m³ grubizny netto

b) etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha
o miąższości szacunkowej

1 | 1 | 4 | 8 | 0 | 2 | 9

3 | 8 | 3 | 3 | 6 | 0 m³ grubizny netto

II.1.2. Pielęgnowanie lasu na powierzchni

nie mniejszej niż - ha

1 | 4 | 1 | 2 | 5 | 3 | 7

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

1 | 1 | 3 | 2 | 5 | 1

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

2 | 4 | 2 | 5 | 3 | 0

c) trzebieże

1 | 0 | 5 | 6 | 7 | 5 | 6

w tym I i II klasa wieku

2 | 2 | 3 | 5 | 3 | 5

II.2. ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.2.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia
w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) - ha

| | | | | | | |

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

| | 1 | 2 | 1 | 9 | 9

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego - ha
w tym zrębami zupełnymi

1 | 4 | 8 | 6 | 7 | 6

| | 7 | 8 | 2 | 4 | 8

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień i uzupełnień - ha

| | | 1 | 7 | 2 | 5

e) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

| | | 1 | 9 | 6 | 0

f) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

1 | 5 | 6 | 3 | 1 | 1

w tym wodnych - ha

| | | | | | | |

g) pielęgnowanie nowozakładanych upraw - ha

| | 8 | 0 | 4 | 3 | 8

II.2.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo (elaborat - plan ochrony lasu i plan ochrony przeciwpożarowej) oraz na mapach przeglądowych

II.2.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo elaborat - potrzeby gospodarki łowieckiej na 10 -lecie

II.2.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo (elaborat - określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej)

UKŁAD PLANU:

- OGÓLNY OPIS LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)
- PROGRAM OCHRONY PRZYRODY
- OPIS TAKSACYJNY
- WYKAZ PROJEKTOWANYCH CIĘĆ UŻYTKOWANIA RĘBNEGO Z WYKAZAMI DRZEWOSTANÓW DO PRZEBUDOWY, KO I KDO, WYKAZ DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO I WYKAZ ZADAŃ Z HODOWLI LASU
- OPISY TAKSACYJNE Z WYKAZAMI PROJEKTOWANYCH CIĘĆ, UŻYTKOWANIA RĘBNEGO, PRZEDRĘBNEGO I ZADAŃ Z HODOWLI LASU DLA LEŚNICTW
- MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

Skorowidz do elaboratu

PROTOKÓŁ USTALEŃ KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU	11
PROTOKÓŁ Z NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ	31
DECYZJA MINISTRA O UZNANIU LASÓW OCHRONNYCH	43
A OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	47
1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY	47
1.1 <i>Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa</i>	47
1.2 <i>Podział na leśnictwa</i>	51
1.3 <i>Rys historyczny</i>	52
2 OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA	55
2.1 <i>Zestawienie powierzchni gruntów (w ha) nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju</i>	55
2.2 <i>Aktualny stan powierzchni gruntów nadleśnictwa w porównaniu ze stanem na początku ubiegłego okresu gospodarczego</i>	58
3 PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY	59
4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA	61
4.1 <i>Przynależność do krainy, dzielnic przyrodniczo-leśnej i mezoregionów</i>	61
4.2 <i>Położenie geograficzne</i>	61
4.3 <i>Rzeźba terenu</i>	62
4.4 <i>Warunki glebowe</i>	62
4.5 <i>Warunki wodne</i>	63
4.6 <i>Klimat</i>	63
4.7 <i>Typy siedliskowe lasu</i>	65
4.8 <i>Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych</i>	66

4.9	<i>Gospodarcze typy drzewostanów dla poszczególnych typów siedliskowych lasu</i>	66
4.10	<i>Charakterystyka walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej</i>	69
4.11	<i>Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego</i>	71
5	CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA	80
5.1	<i>Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania nadleśnictwa</i>	80
5.2	<i>Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej</i>	83
5.3	<i>Charakterystyka drzewostanów</i>	84
5.4	<i>Rodzaje gruntów leśnych</i>	95
B	ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ W MINIONYM OKRESIE	97
1	REFERAT NADLEŚNICZEGO	97
2	KOREFERAT INSPEKTORA LASÓW PAŃSTWOWYCH	165
3	KOŃCOWA OCENA DOKONANA PRZEZ DYREKTORA RDLP	169
C	OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA	171
1	OPIS CELÓW I ZASAD TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ W NADLEŚNICTWIE	171
2	PRZYJĘTY PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA	172
3	PRZYJĘTE WIEKI RĘBNOŚCI	174
4	ZASTOSOWANY PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY	175
5	PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	175
5.1	<i>Użytki zaliczone na poczet etatu</i>	175
5.2	<i>Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu</i>	177
6	PRZYJĘTY ROZMIAR UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO	178
D	OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU	180
1	OPISANIE PROJEKTOWANYCH W NADLEŚNICTWIE CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	180
1.1	<i>Opisanie projektowanych w Nadleśnictwie cięć rębnych i zestawienie projektowanych cięć rębnych</i>	180
1.2	<i>Zakres zadań z użytkowania przedrębne</i>	182
1.3	<i>Zestawienie użytków głównych zaprojektowanych na I 10 - lecie</i>	184
2	ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU	186
2.1	<i>Odnowienia, zalesienia i pielęgnacje</i>	186
2.2	<i>Nasiennictwo i zagadnienia selekcji</i>	189
3	PLAN OCHRONY LASU	190
3.1	<i>Zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych</i>	190
3.2	<i>Zagrożenie ze strony szkodników wtórnych</i>	190
3.3	<i>Zagrożenie ze strony chorób grzybowych</i>	191
3.4	<i>Zagrożenie ze strony zwierząt łownych</i>	191
3.5	<i>Problematyka związana z trwałością ekosystemów leśnych</i>	192
4	PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	193
4.1	<i>Potencjalne zagrożenie lasu przez pożary</i>	195
4.2	<i>Wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego</i>	197
4.3	<i>Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru</i>	198

4.4	<i>Ocena zagrożenia pożarowego</i>	199
4.5	<i>Sposoby i organizacja zabezpieczenia pożarowego lasów Nadleśnictwa</i>	200
4.6	<i>System obserwacji i łączności</i>	200
4.7	<i>Sieć pasów przeciwpożarowych</i>	201
4.8	<i>Dostępność terenów leśnych</i>	202
4.9	<i>Ocena stanu zaopatrzenia w wodę</i>	206
4.10	<i>Siedziby straży pożarnych, strefy operacyjne i współpraca ze strażą</i>	208
4.11	<i>Wnioski wynikające z planu ppoż.</i>	209
4.12	<i>Mapa ochrony przeciwpożarowej</i>	209
5	WYTYCZNE Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO	211
5.1	<i>Pozyskanie żywicy i karpiny przemysłowej</i>	211
5.2	<i>Plantacje choinek</i>	211
5.3	<i>Gospodarka łowiecka</i>	211
6	OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI	212
6.1	<i>Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego i remontów</i>	212
6.2	<i>Potrzeby w zakresie budownictwa i remontu dróg</i>	213
6.3	<i>Potrzeby w zakresie melioracji wodnych</i>	213
6.4	<i>Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej</i>	213
E	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	215
F	OMÓWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	217
1	PRACE PRZYGOTOWAWCZE	217
2	WŁAŚCIWE PRACE URZĄDZENIOWE	217
2.1	<i>Rozmiar prac terenowych</i>	218
2.2	<i>Stosowane metody inwentaryzacji i pomiaru wyłączeń</i>	218
2.3	<i>Terminy rozpoczęcia i zakończenia prac terenowych i kameralnych</i>	219
2.4	<i>Wykonawcy prac urzędzeniowych</i>	219
G	ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU	220
H	KRONIKA	223
I	CZĘŚĆ TABELARYCZNA	229

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2011 r.	47
Tabela nr 2. Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Szprotawa wg powiatów i gmin.....	47
Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Szprotawa	50
Tabela nr 4. Podział na leśnictwa	51
Tabela nr 5. Zasadnicze dane liczbowe z ubiegłych okresów gospodarczych, obręb Małomice	53
Tabela nr 6. Zasadnicze dane liczbowe z ubiegłych okresów gospodarczych, obręb Szprotawa.....	54
Tabela nr 7. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Szprotawa według grup i rodzajów użytków:	55
Tabela nr 8. Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie Szprotawa	58
Tabela nr 9. Wykaz gruntów stanowiących współwłasność osób fizycznych i Nadleśnictwa Szprotawa	59
Tabela nr 10. Wielkość i ilość oddziałów i pododdziałów.....	60
Tabela nr 11. Powierzchnia i udział procentowy typów gleb	62
Tabela nr 12. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu	65
Tabela nr 13. Gospodarcze typy drzewostanów oraz procentowe składy gatunkowe upraw.....	67
Tabela nr 14. Docelowe składy gatunkowe drzewostanów na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000	67
Tabela nr 15. Powierzchnia i ilość gospodarczych drzewostanów nasiennych wg gatunków	70
Tabela nr 16. Wykaz upraw pochodnych	70
Tabela nr 17. Zestawienie powierzchni lasów Nadleśnictwa Szprotawa wg pełnionej funkcji z uwzględnieniem podziału lasów na kategorie ochronności	72
Tabela nr 18. Obszary Chronionego Krajobrazu	78
Tabela nr 19. Obszary Natura 2000	79
Tabela nr 20. Ilość gatunków chronionych i rzadkich flory i fauny.....	79
Tabela nr 21. Liczba i wielkość kompleksów leśnych (wzór nr 2).....	81
Tabela nr 22. Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew.....	84
Tabela nr 23. Udział miąższościowy panujących gatunków drzew	85
Tabela nr 24. Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w III i IV rewizji planu u.l.....	86
Tabela nr 25. Udział miąższościowy panujących gatunków drzew w III i IV rewizji planu u.l.	86
Tabela nr 26. Zestawienie powierzchni i miąższości gatunków panujących w klasach i podklasach wieku ...	89
Tabela nr 27. Zestawienie porównawcze udziału powierzchni i zapasu przeciętnego na 1 ha w klasach wieku na początku i na końcu okresu gospodarczego.	91
Tabela nr 28. Porównanie powierzchni leśnej i zapasu na powierzchni leśnej oraz przeciętnej zasobności drzewostanów według stanu na 1.01.2001 r. ze stanem na 1.01.2011 r.	92
Tabela nr 29. Powierzchnia lasów wg stopnia dostosowania składu drzewostanu do siedliska	93
Tabela nr 30. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem.....	94

Tabela nr 31. Rodzaje gruntów leśnych	95
Tabela nr 32. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych do naturalnej sukcesji.....	95
Tabela nr 33. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych do szczególnej ochrony.....	96
Tabela nr 34. Zestawienie powierzchni leśnej wg gospodarstw	172
Tabela nr 35. Wykaz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego	173
Tabela nr 36. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego, Nadleśnictwo Szprotawa, obręb Małomice (1)	175
Tabela nr 37. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego, Nadleśnictwo Szprotawa, obręb Szprotawa (2).....	176
Tabela nr 38. Zestawienie użytków niezaliczonych na poczet etatu.....	177
Tabela nr 39. Porównanie etatu przyjętego z wykonanym za 5 i 10 lat.....	178
Tabela nr 40. Etat użytkowania przedrębego na 10-lecie powierzchniowy (obligatoryjny).....	179
Tabela nr 41. (Tabela XV) Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	181
Tabela nr 42. Rozmiar czyszczeń późnych i trzebieży zaprojektowanych w poszczególnych klasach wieku.....	182
Tabela nr 43. Powierzchnia drzewostanów nieobjętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych	183
Tabela nr 44. Zestawienie łącznego etatu na lata 2011–2020 dla Nadleśnictwa Szprotawa	184
Tabela nr 45. Zestawienie relacji proponowanych do przyjęcia etatów w stosunku do zasobów i przyrostu	184
Tabela nr 46. Porównanie planowanego rozmiaru użytkowania głównego z planem III rewizji i wykonaniem w ubiegłym okresie gospodarczym wg kategorii użytków	184
Tabela nr 47. Rozmiar prac wynikający z planu hodowli lasu na bieżące 10-lecie.....	187
Tabela nr 48. Zinwentaryzowane szkody wyrządzone przez grzyby pasożytnicze	191
Tabela nr 49. Zinwentaryzowane szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i młodnikach.....	191
Tabela nr 50. Zestawienie pożarów wg przyczyn ich powstania.....	195
Tabela nr 51. Udział powierzchni drzewostanów w klasach wieku wg siedlisk dla nadleśnictwa	196
Tabela nr 52. Wykaz dostrzegalni ppoż. w Nadleśnictwie Szprotawa	200
Tabela nr 53. Wykaz dostrzegalni ppoż. w sąsiednich nadleśnictwach	200
Tabela nr 54. Wykaz dróg stanowiących dojazdy pożarowe – obręb Szprotawa	202
Tabela nr 55. Wykaz dróg stanowiących dojazdy pożarowe – obręb Małomice	204
Tabela nr 56. Wykaz punktów czerpania wody – obszar chroniony JRG PSP ŻAGAŃ	206
Tabela nr 57. Wykaz punktów czerpania wody – obszar chroniony JRG PSP SZPROTAWA.....	207
Tabela nr 58. Wykaz punktów czerpania wody – obszar chroniony JRG PSP NOWA SÓL	208
Tabela nr 59. Charakterystyka obwodów łowieckich.....	211
Tabela nr 60. Ilość i powierzchnia poletek łowieckich	212
Tabela nr 61. Wielkość i ilość oddziałów i pododdziałów	218

**Protokół
ustaleń Komisji Założeń Planu
Nadleśnictwa Szprotawa**

Komisja Założeń Planu zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze celem uzgodnienia podstawowych wytycznych do przeprowadzenia prac urzędniowych odbyła się 10.11.2009 r. w siedzibie Nadleśnictwa Szprotawa z udziałem przedstawicieli:

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze

mgr inż. Krzysztof Poczekaj – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej - przewodniczący Komisji

mgr inż. Dariusz Miernik – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Stanu Posiadania

mgr inż. Jacek Śliwiński – Naczelnik Wydziału Kontroli

dr inż. Marek Maciantowicz – Gł. spec. ds. ochrony przyrody

mgr inż. Marcin Urbaniak – Gł. spec. ds. łowiectwa

inż. Janusz Bazarnik – Gł. spec. ds. hodowli lasu

mgr inż. Roman Grupa – st. spec. SL ds. hodowli lasu i nasiennictwa

mgr inż. Grzegorz Socha – specjalista SL ds. urządzania lasu

Nadleśnictwa Szprotawa

mgr inż. Bogdan Boczniewicz – Zastępca Nadleśniczego

inż. Marek Wiśniewski – Inżynier Nadzoru

mgr inż. Jerzy Wilanowski – Inżynier Nadzoru

mgr inż. Danuta Sakuta – spec. ds. zagospodarowania lasu

mgr inż. Iлона Woźniak – spec. ds. hodowli lasu

mgr inż. Henryk Hajdul – spec. ds. ochrony lasu i p.poż.

Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku

mgr inż. Zbigniew Wierzbowski – Kierownik

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

– w charakterze opiniodawczo - doradczym

mgr inż. Zbigniew Cykowiak

Po wysłuchaniu referatu Nadleśniczego, koreferatu Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu i Stanu Posiadania RDLP w Zielonej Górze i w wyniku dyskusji, Komisja przyjęła następujące ustalenia dotyczące wykonawstwa prac urządzeniowych:

Plan urządzenia lasu będzie opracowany na podstawie:

- Ustawy o lasach z 28.09.1991 r., z późniejszymi zmianami,
- „Instrukcji urządzania lasu” stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 18.04.2003 r., zmienionej Zarządzeniem nr 12 z dnia 9 lutego 2009
- Zasad hodowli lasu z dnia 24 grudnia 2002 roku.
- innych praw i przepisów wewnętrznych

1. Stan prac przygotowawczych do sporządzenia planu urządzenia lasu

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy planu:

- bazę opisu taksacyjnego SILP-LAS zaktualizowaną na 31.12.2009 r.
- leśną mapę numeryczną zaktualizowaną na 1.01.2009 r.
- ewidencyjną mapę numeryczną zgodną z ewidencją powszechną wg stanu na dzień przekazania wraz z ortofotomapą,
- pozostałe dokumenty kartograficzne zostaną udostępnione wykonawcy planu u.l. wg potrzeb w ramach uzgodnień

Nadleśnictwo zobowiązuje się do wstrzymania aktualizacji bazy SILP oraz LMN za 2010 r.

2. Stan posiadania i klasyfikacja gruntów

Plan urządzenia lasu będzie opracowany wg stanu na 1.01.2011 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa 19 169,66 ha – stan na 1.01.2009 r. - zostanie przyjęta jako opis przedmiotu zamówienia w Zaprośzeniu do Negocjacji właściwego wykonawcy PUL.

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa dokonane do końca 2010 r. będą ujęte w planie ul. na podstawie danych geodezyjnych dostarczonych przez Nadleśnictwo. Nadleśnictwo w miarę możliwości winno wstrzymać zmiany w stanie posiadania po tym terminie

Kategorie gruntów i klasyfikację użytków rolnych do planu urządzenia lasu przyjąć z numerycznej mapy ewidencyjnej dostarczonej przez Nadleśnictwo. Stwierdzone rozbieżności między danymi z ewidencji, a stanem na gruncie zostaną zawarte w protokóle rozbieżności, przekazanym Nadleśnictwu w terminie jednego miesiąca przed odbiorem prac terenowych, a Nadleśniczy wyda pisemną decyzję w tej sprawie, w terminie nie przekraczającym odbioru prac terenowych (§ 8 p. 9 instrukcji ul.). W ramach protokołu rozbieżności, poza zestawieniem

tabelarycznym dotyczącym rozbieżności użytków i ich powierzchni, ujawnione zostaną również nieruchomości, których kształt ewidencyjny nie jest zgodny ze stanem faktycznym (na podstawie analizy z ortofotomapą).

W przypadku niezgodności granic działek leśnych ze stanem na gruncie w ramach jednego kompleksu (działu) wskazane jest zaliczenie odpowiednich części działek do właściwych – zgodnych z rzeczywistym położeniem – oddziałów i wydziełów.

Leśna Mapa Numeryczna wykonana w ramach rewizji będzie zgodna topologicznie z ewidencyjną mapą numeryczną przekazaną przez Nadleśnictwo.

Grunty stanowiące współwłasność i wyłączone z produkcji będą ujęte w planie urządzenia lasu przedkładanym do zatwierdzenia.

Wykonawca planu urządzenia lasu wypełni w bazie „Taksator” dane dotyczące ksiąg wieczystych, dostarczone przez Nadleśnictwo.

Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy planu, w terminie do końca 2010 r. wykaz użytków rolnych, które zamierza przeznaczyć do zalesienia w bieżącym 10-leciu, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

3. Stan prac glebowo-siedliskowych

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na dzień 01.01.2002 r.

W ramach prac urządzeniowych oraz uzupełniającej inwentaryzacji siedlisk, opis gleb i siedlisk zostanie dostosowany do instrukcji ul z 2003 r. i klasyfikacji gleb leśnych z 2000 r. poprzez wykonanie warstw siedlisk leśnych zgodnie z kryteriami i technologią Standardu Leśnej Mapy Numerycznej.

Typy siedliskowe lasu zostaną przyjęte wg aktualnej dokumentacji glebowo-siedliskowej. W wyłączeniach, w których występuje mozaika siedlisk zostanie przyjęty przeważający typ siedliskowy lasu. Wykonawca – w przypadku stwierdzenia błędów grubych klasyfikacji siedlisk – dokona stosownej weryfikacji warstwy siedlisk.

4. Podział powierzchniowy

Zasadniczy podział powierzchniowy należy pozostawić bez zmian.

Numerację oddziałów pozostawić bez zmian, niewielkie powierzchnie gruntów przejętych przydzielić do najbliższej położonych oddziałów. Większe kompleksy przejęte oznaczyć numerami najbliższej położonych oddziałów z dodaniem dużej litery alfabetu A, B itd. Grunty stanowiące współwłasność oznaczyć ostatnimi literami w oddziale.

Ze względu na zrealizowane inwestycje w zakresie budownictwa drogowego (autostrada, inne inwestycje drogowe realizowane przez GDDKiA, Zarząd dróg Wojewódzkich i samorządy) Wykonawca w porozumieniu z Nadleśnictwem przedstawi na odbiorze prac terenowych koncepcję zmian granic oddziałów oraz ewentualnej zmiany ich numeracji.

W trakcie prac kameralnych literacja wydzieleń w których, znajdują się np. obiekty nasienictwa leśnego lub obiekty chronione których, lokalizacja jest ujmowana w rejestrach prowadzonych przez instytucje zewnętrzne (np. Biuro Nasiennictwa Leśnego) lub których, lokalizacja została zatwierdzona w formie decyzji – w miarę możliwości będzie pozostawiana bez zmian.

Należy korygować kontury wydzieleń wg ortofotomapy a sytuacje wątpliwe zgłaszać Nadleśniczemu, w celu podjęcia decyzji o ewentualnym zleceniu pomiaru geodezyjnego.

Uzupełnienie i odnowienie numeracji na słupach oddziałowych Nadleśnictwo wykona we własnym zakresie.

5. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje i kategorie ochronności

Komisja przyjmuje podział lasów na:

- rezerwaty,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Lasy ochronne do planu u.l. na okres 2001-2010 uznane zostały Zarządzeniem nr 139 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 16 października 1997 r. oraz Zarządzenia nr 108 Ministra Ochrony środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 lipca 1997 o łącznej powierzchni około 8 787,00 ha. W planie u.l. na okres 2001-2010 lasy ochronne w Nadleśnictwie zostały przyjęte na powierzchni 8 787,63 ha.

Ze względu na dość znaczne zmiany w stanie posiadania N-ctwa, zalesienia gruntów porolnych oraz zmianę stopnia uszkodzeń drzewostanów (II strefa). Wykonawca prac u.l. – w uzgodnieniu z Nadleśniczym i Wydziałem Urządzania Lasu i Stanu Posiadania RDLP- przygotowuje projekt nowego podziału lasów N-ctwa Szprotawa wg kategorii ochronności – do dalszego procedowania. Termin przygotowania danych – do dnia 30.06.2011 r.

6. Ustalenie cech drzewostanów

Nadleśnictwo przekaże wykonawcy planu aktualne wykazy drzewostanów w celu nadania im niżej wymienionych cech:

- drzewostany z odnowienia naturalnego,
- drzewostany obcego pochodzenia
- drzewostany wyżywicowane,
- drzewostany na gruntach porolnych,
- drzewostany odroślowe,
- uprawy po rębni złożonej, młodniki po rębni złożonej,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- otuliny wyłączonych drzewostanów nasiennych,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- otuliny szkółek,
- uprawy pochodne
- ostoje zwierząt chronionych
- otuliny zabytków konserwatorskich
- otuliny rezerwatów
- drzewostany doświadczalne
- drzewostany na gruntach zrekultywowanych
- drzewostany z siewu
- Stałe powierzchnie obserwacyjne (SPO) – jako informacja dodatkowa w opisie taksacyjnym

Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy planu do 30 lipca 2010 r. wykazy drzewostanów według cech w tym m.in.: drzewostany z odnowienia naturalnego z nasion, drzewostany obcego pochodzenia, uprawy po rębni złożonej, młodniki po rębni złożonej, powierzchnie doświadczalne, ostoje zwierząt.

W uzgodnieniu z RDLP w Zielonej Górze Nadleśniczy zaproponuje zmiany w wykazie GDN. Do końca września 2010 r. Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy zaktualizowany wykaz GDN oraz zweryfikowane bloki upraw pochodnych.

Podczas taksacji proponować należy pojedyncze drzewa oraz stare drzewostany jako zachowawcze.

Zweryfikowane i uzgodnione wykazy drzewostanów według cech przedstawić na odbiorze prac terenowych.

7. Podział na gospodarstwa

Utworzyć następujące gospodarstwa:

- specjalne (S),
- lasów ochronnych (O),
- zrębowe w lasach gospodarczych (GZ),
- przerębowo-zrębowe w lasach gospodarczych (GPZ),
- przebudowy (R).

Do gospodarstwa specjalnego (S) zaliczyć:

- rezerwaty przyrody wraz z otulinami,
- lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45o oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz,
- lasy na powierzchniach badawczych i doświadczalnych,
- lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- wyłączone drzewostany nasienne (ew. projektowane),
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody w tym drzewostany na siedliskach suchych, bagiennych i łągowych (Bs, Bb, BMb, LMb, Lł, Ol – w 3 wariantach uwilgotnienia),
- lasy objęte ochroną konserwatorską,
- Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy "Park Słowiański" w Szprotawie.
- d-stany o charakterze parkowym,
- d-stany zachowawcze,
- strefy ochrony ścisłej gatunków objętych ochroną strefową
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa
- siedliska leśne wymienione w Dyrektywie Siedliskowej w stanie zachowania „A”
- leśne ekosystemy reprezentatywne (całe pododdziały)

Do gospodarstwa lasów ochronnych (O) zaliczyć:

wszystkie drzewostany zaliczone do lasów ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego i do gospodarstwa przebudowy.

Do gospodarstwa zrębowego w lasach gospodarczych (GZ) zaliczyć:

drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym lub przebudowy), w których ze względu na typ siedliskowy lasu (Bśw, Bw, BMśw, BMw i Ol) oraz GTD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną).

Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego w lasach gospodarczych (GPZ) zaliczyć:

drzewostany w lasach gospodarczych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw, OlJ (oprócz tych, które weszły do gospodarstwa specjalnego i przebudowy), w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębniami częściowymi i gniazdowymi).

Do gospodarstwa przebudowy (R) zaliczyć:

wszystkie drzewostany ujęte w wykazie drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w I 10-leciu (oprócz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego).

Lista drzewostanów zaproponowanych do gospodarstwa przebudowy zostanie przedłożona przed odbiorem prac terenowych,

8. Sposoby wykonywania inwentaryzacji lasu

Inwentaryzację zasobów drzewnych przeprowadzić statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz zasady wyrównania miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości obliczonej na podstawie pomiarów na kołowych powierzchniach próbnych.

Nie inwentaryzować miąższości podrostów oraz gatunków podszytowych (jarząb, czeremcha itd.).

Podczas taksacji inwentaryzować osobliwości przyrodnicze, gatunki chronione i rzadkie, kolonie mrowisk, drzewostany wyżywicowane, drzewa zachowawcze, drzewostany zachowawcze, drzewostany proponowane jako GDN.

Nadleśnictwo przekaże Wykonawcy prac u.l. listę zainwentaryzowanych gatunków chronionych. Podczas taksacji zweryfikować te dane w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

W trakcie taksacji zostaną zinwentaryzowane uszkodzenia drzewostanów od zwierzyny, owadów, grzybów oraz uszkodzenia abiotyczne (wszystkie klasy wieku). Zostaną też oznaczone w opisach drzewostany na gruntach porolnych.

Zgodnie z § 104 obowiązujących od 2003 roku zasad hodowli „... do czasu ustalenia i wprowadzenia w życie odrębnych zasad inwentaryzacji szkód przemysłowych w lasach – wstrzymuje się ustalanie stref uszkodzenia lasu w zasięgu szkodliwego oddziaływania przemysłu...”. Proponuje się przyjąć zasięgi stref uszkodzeń od przemysłu wg poprzedniego planu. Strefę II należy uznać za strefę I.

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w latach 2006-2007, Wykonawca opíše w „informacjach różnych” opisu taksacyjnego – w postaci stosownego kodu siedliska przyrodnicze Natura 2000 (również poza obszarami naturowymi). W przypadku siedliska występującego na części wydzielenia, uzupełniając z podaniem przybliżonej powierzchni.

9. Wieki rębności

Dla poszczególnych gatunków przyjąć następujące przeciętne wieki rębności:

Db		140
Js		120
Bk – obr. Szprotawa		110
So, Md, Bk (obr. Małomice), Wz		100
Św, Brz, Ol, Gb, Dg, Jw, Lp, Kl		80
Ol odrośl., Os, Ak		60
Tp, Olsz, Wb,		40

Przyjęte wieki rębności dla So, Św, Db i Bk są zgodne z zał. nr. 1 do zarządzenia Dyrektora Generalnego LP z 19.05.2004 r. w sprawie zmian w instrukcji urządzania lasu.

10. Program ochrony przyrody

Zaktualizować program ochrony przyrody opracowany wg stanu na 1.01.2000 r. Przy aktualizacji programu wykorzystać “Szczegółowe wytyczne sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie” opracowane w RDLP w Zielonej Górze.

Program uzupełnić o dane uzyskane w trakcie prac urzędniowych oraz dostarczone przez Nadleśnictwo. W programie zawrzeć opis stanu przyrody w obszarze terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa oraz potrzeby w zakresie jej ochrony.

Wykorzystać informacje zawarte w waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, w książkach służbowych ochrony przyrody leśniczych oraz w waloryzacjach przyrodniczych gmin.

W programie ochrony przyrody przedstawić dane z przeprowadzonej przez Lasy Państwowe inwentaryzacji przyrodniczej, ustalonych lasów o szczególnych walorach przyrodniczo-kulturowych (HCVF) oraz obiektów reprezentatywnych.

Program będzie zaktualizowany o elementy zinwentaryzowane w trakcie prac urzędniowych.

Program Ochrony Przyrody zostanie zaktualizowany o informacje związane z siecią Natura 2000. Obszary projektowane (przyjęte przez Radę Ministrów) należy traktować równorzędnie z istniejącymi.

Program omówi zasady działań gospodarczych w obszarach Natura 2000, ze szczególnym uwzględnieniem – w obszarach „siedliskowych” Natura 2000 - docelowych składów upraw i GTD na siedliskach naturowych. GTD i zasady gospodarowania znajdą swoje odzwierciedlenie w opisach taksacyjnych i wskazaniach gospodarczych (temat uzupełniająco opisany w pkt 12. „Wytuczne w zakresie planowania hodowlanego”).

Plan Urządzenia Lasu będzie zawierał postanowienia wykonanych Planów ochrony

Podczas taksacji inwentaryzować drzewostany o charakterze parkowym (dawne parki) oraz pomniemieckie cmentarze.

W programie ochrony przyrody przedstawić syntetyczne dane pochodzące z inwentaryzacji drzew dziuplastych przeprowadzoną przez Nadleśnictwo.

Program oprawić jako oddzielny tom.

Opracować mapę przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25 000.

Dane o stanowiskach cennych gatunków roślin i zwierząt zamieścić w opisie taksacyjnym, jako informacje dodatkowe oraz przekazywać je na bieżąco leśniczemu.

W programie ochrony przyrody omówić elementy programu edukacji ekologicznej w Nadleśnictwie.

Szczegółowe zasady aktualizacji POP zawiera Załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

11. Wytuczne w zakresie projektowania użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

- Cięcia projektować w ramach ostępów stałych. W przypadku występowania bloków drzewostanów rębnych stosować ostępy przejściowe.
- W rębni IIIa dopuszcza się projektowanie cięć na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu, z zachowaniem nawrotów cięć przy cięciach uprzętających.
- Wykaz projektowanych cięć użytków rębnych sporządzić dla I 10-lecia.
- Zręby projektować z podziałem na działki zrębowe bez przydziału na lata.
- Przy drogach krajowych i wojewódzkich oraz przy ciekach i zbiornikach wodnych w miarę możliwości stosować rębnie złożone, zaś na słabych siedliskach (Bśw) projektować rębnię zupełną z pozostawieniem pasów ochronnych o szerokości 30-50 m. Pasów tych nie projektować do użytkowania rębego.

- Nie redukować miąższości projektowanej do pozyskania na zrębach zupełnych o miąższość grup i kęp drzew pozostawionych na zrębach.
- Drzewostany wyżywicowane bez względu na typ siedliskowy lasu przeznaczać do cięć rębnią zupełną.
- Przy projektowaniu działek zrębowych wykorzystywać naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp.
- W gospodarstwie specjalnym ograniczyć użytkowanie rębne do potrzeb hodowlanych i wynikających ze stanu lasu.
- Na siedliskach lasowych i OIJ dopuszcza się stosowanie w uzasadnionych przypadkach rębni zupełnej Ib.
- Zaleca się odstępować od użytkowania rębego na siedliskach OI 2 i OI 3.
- Na siedliskach wilgotnych preferować należy projektowanie zrębów zupełnych nie większych niż 3 ha - pod warunkiem braku kolizji z dotychczasowym ładem przestrzennym i czasowym.
- Nie projektować zrębów zupełnych w lasach glebochronnych na stokach (nawet na siedliskach borowych).
- W Gospodarczych Drzewostanach Nasiennych cięcia sanitarno-selekcyjne nie będą planowane.
- Wskazania rębne w Pasach biologicznego zabezpieczenia p.poż. uwzględniać będą ich aktualny wiek i stan zagospodarowania. Wykonawca prac u.l. w ramach opisanego ogólnego opisu szczegółowy stan zagospodarowania tych pasów, wraz z planowanymi działaniami (w postaci stosownego wykazu).
- Wykonawca p.u.l. przeznaczy do usunięcia i opisz w wskazaniach gospodarczych poszerzenie dojazdów pożarowych – celem doprowadzenia do zgodności ze stosownymi standardami.
- Projekt lokalizacji cięć rębnych uzgodnić protokolarnie z Nadleśniczym i przedstawicielem RDLP.
- Przyjąć nawroty cięć:
 - w gospodarstwie specjalnym i na siedliskach wilgotnych minimum 7 letnie,
 - w pozostałych lasach ochronnych minimum 5 letnie,
 - w lasach gospodarczych minimum 4 letnie,
 - okresy odnowienia w gospodarstwie przerębowo-zrębowym i lasów ochronnych przyjąć 15 lat.

Nadleśnictwo uzgodni z wykonawcą planu rozmiar i lokalizację cięć rębnych na pierwsze dwa lata planu.

Użytkowanie przedrębne

Rozmiar miąższościowy użytków przedrębnych określi NTG na podstawie obliczeń:

- wg wykonania w ostatnich 10 latach,
- wg wykonania w ostatnich 5 latach,
- wg połowy przyrostu spodziewanego drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Podczas taksacji dla każdego drzewostanu określić: rodzaj cięcia pielęgnacyjnego (CP, TW, TP), liczbę nawrotów i pilność wykonania zabiegu. Nie będą planowane zabiegi CP/TW.

Dla drzewostanów przewidzianych do Czyszczeń późnych równolegle zostanie zaprojektowany zabieg w ramach hodowli lasu (CP-H).

Trzebieże wczesne planować w drzewostanach do wieku 40 lat, a od 41 lat trzebieże późne.

W zdrowych drzewostanach, starszych klas wieku, o równomiernym zwarciu i zadrzewieniu, w których został ostatnio prawidłowo wykonany zabieg trzebieżowy, nie planować użytkowania przedrębnego.

Po wykazie projektowanych cięć przedrębnych dla obrębów oraz w operatach dla leśniczych zamieścić wykaz drzewostanów nie przeznaczonych do trzebieży.

Cięcia dwunawrotowe, cięcia pilne, planowane CP z pozyskaniem miąższości oraz drzewostany, w których w 10-leciu nie planuje się zabiegów pielęgnacyjnych uzgodnić z Nadleśniczym i przedstawić na odbiorze prac terenowych.

12. wytyczne w zakresie planowania hodowlanego

Wg „Regionalizacji Przyrodniczo Leśnej opartej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych” opracowanych przez Instytut Badawczy Leśnictwa (W-Wa 1990) lasy Nadleśnictwa Szprotawa położone są w:

- V Śląska Kraina Przyrodniczo- Leśna,
 - Dzielnica (1) Równiny Dolnośląskiej
 - Mezoregion - Wzgórz Dalkowskich (a)
 - - Borów Dolnośląskich (b)

Uwzględniając wytyczne “Zasad hodowli lasu” proponuje się przyjęcie następujących gospodarczych typów drzewostanów i orientacyjnych składów gatunkowych upraw:

Typ siedliskowy lasu	Gospodarczy typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Rębnia zasadnicza/zastępcza
1	2	3	4
Bśw	So	So 80, Św i inne 20	Ib / IIb
Bw	Św-So	So 60, Św 30, Brz i inne 10	Ib
Bb	So	So 80, Brzo i inne 20	-
BMśw	Db-So	So 70, Dbb i inne 30	Ib / IIIa
BMśw (w.w. 2)	Św-So	So 50, Św 30, Dbs i inne 20	Ib / IIIa
BMw	Św-So	So 50, Św 30, Dbs i inne 20	Ib / IIIa
BMb	Brz-So	So 70, Brzo i inne 30	-
LMśw	So-Db	Dbb 50, So 20, Św 20, Bk i inne 10	IIIb / IIIa, IIa, Ib
LMśw (w.w. 2)	Św-Db	Dbs 50, Św 30, So i inne 20	IIIb / IIIa, IIa, Ib
LMw	So-Db	Dbs 50, So 30, Św i inne 20	IIIb / Ib, IIa, IIIa
LMw	Db-Św	Św 40, Dbs 30, So i inne 30	IIIb / Ib, IIa, IIIa
LMw	Św-Db	Dbs 50, Św 30, So i inne 20	IIIb / Ib, IIa, IIIa
LMb	Ol	Ol 70, Brzo i inne 30	-
Lśw	Bk-Db	Dbs 50, Bk 30, Jd i inne 20	IIIb / Ib, IIa, IIIa
Lśw	Db-Bk	Bk 50, Dbs 30, Jd i inne 20	IIIb / Ib, IIa, IIIa
Lw	Db	Dbs 70, Js i inne 30	IIIb / IIa, Ib
Lł	Db	Dbs 80, Js i inne 20	IIa / IIIb
Lł	Js-Db	Dbs 60, Js 30, Wz i inne 10	IIa / IIIb
Ol	Ol	Ol 90, Js, i inne 10	Ib / IIIa, IIIb, IIa
OlJ	Ol-Js	Js 60, Ol 30, Brzo i inne 10	IIa / IIIa, IIIb, Ib

Decyzja o przyjęciu stosownego wariantu GTD dokonana zostanie przez taksatora na gruncie. Kadra nadleśnictwa w trakcie stosownych uzgodnień podda je stosownej ocenie i uzgodni ewentualne zmiany.

Dla siedlisk „naturowych” wymienionych w SDF obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, Wykonawca w uzgodnieniu z N-ctwem zaproponuje alternatywne GTD i docelowe składy upraw. GTD zostaną przedstawione w opisach taksacyjnych omawianych siedlisk.

RDLP w Zielonej Górze w terminie do końca marca 2010 prześle Wykonawcy syntetyczne wytyczne w zakresie określania GTD na siedliskach naturalnych...

W opisie ogólnym należy przewidzieć możliwość zastępowania jesionu w orientacyjnych składach gatunkowych upraw zakładanych na siedliskach wilgotnych. Stanowisko RDLP w tej sprawie zostało przesłane nadleśnictwu pismem zn.spr. ZZ-7120-7/2008 z dnia 19.12.2008 roku. W uzasadnionych przypadkach (specyficzne uwarunkowania glebowosiedliskowe, wilgotnościowe, braki urodzajów) dopuścić należy możliwość zamiennego stosowania gatunków dębów.

Dla gruntów przejętych do zalesień przyjąć składy gatunkowe zakładanych upraw wg wytycznych stacji gleboznawczej.

Dla pasów biologicznych przyjąć następujące gospodarcze typy drzewostanów:

Bs, Bśw, Bb – Brz,

Bw, BMw, LMw – Św,

BMśw, LMśw – Db-Bk-Md

Rozmiar poprawek i uzupełnień przyjąć w wysokości 20% powierzchni projektowanych zalesień i odnowień na zrębach otwartych. Uzgodnić powierzchnie projektowanych poprawek i uzupełnień w istniejących uprawach i młodnikach.

Do dolesień planować luki o powierzchni 0,10 ha i większe.

Przyjąć 20% wskaźnik zniszczeń młodego pokolenia przy wykonywaniu rębni złożonych.

Rozmiar i lokalizację projektowanych podsadzeń i podszytów uzgodnić z Nadleśniczym i RDLP i przedstawić na odbiorze prac terenowych. Podsadzenia produkcyjne złej jakości hodowlanej kwalifikować jako podszyt.

Podsadzenia produkcyjne projektować w zależności od stanu drzewostanu, szczególnie na gruntach porolnych (w drzewostanach sosnowych w zasadzie IIb klasy wieku na siedliskach od LMśw (ew. żyzniejsze fragmenty BMśw)).

Wprowadzanie podszytów ograniczyć do zabudowy biologicznej ważniejszych dróg, szlaków turystycznych, osad leśnych oraz obiektów ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu. Na obszarach stałych ognisk gradacyjnych projektować wprowadzanie podszytów w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

Fakultatywne czyszczenia wczesne planować w rozmiarze 50% powierzchni planowanych odnowień.

Melioracje agrotechniczne planować na wszystkich zrębach zupełnych oraz na powierzchniach do odnowienia przy rębniach częściowych.

Bloki upraw pochodnych należy przyjąć zgodnie z programem na lata 2011-2035 (po uzgodnieniu z RDLP).

Nadleśniczy w uzgodnieniu z Wykonawcą i Wydziałem Zagospodarowania Lasu RDLP dokona weryfikacji GDNów oraz sporządzi wykaz drzewostanów projektowanych do uznania za WDN lub drzewostany zachowawcze. Na etapie inwentaryzacji należy zwracać uwagę na drzewa do uznania za Źródła Nasion.

13. Przebudowa drzewostanów

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu” sporządzić zgodnie z wytycznymi określonymi w § 40 ust. 6 instrukcji ul z wykorzystaniem (fakultatywnym) następujących kryteriów przyjętych w RDLP Zielona Góra:

1. Drzewostany sosnowe, brzożowe, akacjowe, osikowe i z panującą sosną, w wieku od 21 lat, rosnące na siedlisku Lśw niezgodne z siedliskiem.
2. Drzewostany brzożowe, akacjowe, osikowe w wieku od 21 lat, rosnące na siedlisku LMśw.
3. Drzewostany niezgodne z siedliskiem w wieku od 21 lat, rosnące na siedliskach wilgotnych.
4. Drzewostany przedrębne o zadrzewieniu 0,6 i niżej oraz rębne o zadrzewieniu 0,4 i niżej.
5. Drzewostany od 21 lat o wyjątkowo niskiej jakości i złym stanie zdrowotnym.
6. Drzewostany sosnowe na gruntach porolnych od 21 lat z uznanym podsadzeniem produkcyjnym na 40% powierzchni i więcej.
7. Drzewostany brzożowe na gruntach porolnych na siedlisku BMśw i lepszych.

Ujęcie w wykazie ... oparte będzie na ocenie stanu drzewostanu wykonanej przez taksatora na gruncie, z wykorzystaniem powyższych kryteriów.

Wykonawca planu przedstawi na odbiorze prac terenowych uzgodniony uprzednio z Nadleśniczym wykaz drzewostanów do przebudowy.

14. Użytkowanie uboczne

Nie sporządzać wykazu drzewostanów do żywicowania.

Nadleśnictwo do końca lipca 2010 przekaze wykonawcy planu aktualny wykaz poletek łowieckich i plantacji choinkowych.

Zostanie sporządzona mapa przeglądowa zagospodarowania łowieckiego. Granice obwodów łowieckich przyjąć wg stanu na 1.01.2011 r. W elaboracie uwzględnić dane z aktualnych wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.

15. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego

Zagadnienia zagospodarowania rekreacyjnego omówić w elaboracie i przedstawić na mapach przeglądowych zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000.

16. Ochrona lasu i ochrona przeciwpożarowa

Zinventaryzowane podczas taksacji uszkodzenia drzewostanów oraz występujące zagrożenia przedstawić na mapie przeglądowej ochrony lasu w skali 1:25 000 i omówić w elaboracie. Oznaczyć na mapie ostoje ksylobiontów (całe poddziały), stałe ogniska gradacyjne.

Nadleśniczy przekaze Wykonawcy prac aktualną lokalizację stałych powierzchni jesiennych poszukiwań szkodników sosny.

Uzgodnić stopień uszkodzenia od zwierzyny upraw i młodników I klasy wieku z danymi oszacowanymi przez Nadleśnictwo.

Należy włączyć do opracowania przyjęte przez nadleśnictwo założenia dot. zasad gospodarowania w wyznaczonych pierwotnych ogniskach gradacyjnych (m.in. proponowane rębnie, wprowadzanie podszytów, odmienne od przyjętych składy gatunkowe upraw, itd...). Na słabych siedliskach borowych w stałych ogniskach gradacyjnych – stosować metody fitomelioracyjne (metoda Sobańskiego).

Plan ochrony przeciwpożarowej opracować zgodnie z obowiązującą instrukcją z 1996 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22.03.2006 r. i Rozporządzeniem MSWiA z dnia 21.04.2006r.

Wykonawca uzgodni założenia i zakres opracowania planu ochrony przeciwpożarowej z Wydziałem Ochrony Zasobów i Obronności RDLP i Nadleśniczym.

Na pasach biologicznych, w drzewostanach od 71 lat tworzyć oddzielne wyłączenia (od 0,25 ha i więcej) i przeznaczać je do rębni. W pozostałych drzewostanach na pasach projektować podsadzenia produkcyjne lub podszyty, zgodnie wytycznymi do Decyzji nr 9 Dyrektora OZLP w Zielonej Górze z dnia 30.03.1983 r.

Ocenić lokalizację wież przeciwpożarowych, punktów czerpania wody i dojazdów pożarowych. Uzgodnić uzupełnienie lub zmianę lokalizacji wyznaczonych dróg-dojazdów pożarowych oraz projektowane lokalizacje nowych wież p.poż. i punktów czerpania wody. Poszerzenie do 6 metrów dróg-dojazdów pożarowych zaprojektować jako użytki rębne nie zaliczone na etat powierzchniowy. Jako wyznacznik szerokości drogi należy uznawać rzut pionowy korony drzewa. W opisanu ogólnym należy zobowiązać nadleśniczego do wykonania ww. cięć w ciągu pięciu pierwszych lat obowiązywania planu u.l.

Wszystkie elementy infrastruktury leśnej uzgodnić z Nadleśnictwem. Elementy liniowe LMN uzupełnić o atrybuty nazw i nr inwentarzowych (dotyczy m.in. pasów p.poż., dojazdów pożarowych, lądowisk, linii energetycznych).

Plan po zaopiniowaniu przez komendy powiatowe PSP z mapami przeglądowymi ochrony przeciwpożarowej w skali 1: 25 000 przedstawić na NTG a następnie uzgodnić z Komendantem Wojewódzkim PSP w Gorzowie Wlkp.

17. Rekultywacja terenów zdewastowanych

W Nadleśnictwie nie występują grunty do rekultywacji.

18. Podział administracyjny

Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy prac do końca 2010 roku decyzję Nadleśniczego wprowadzającą nowy podział na leśnictwa wraz z mapą sytuacyjną z wskazanymi granicami zasięgu terytorialnego działania poszczególnych leśnictw.

19. Zagadnienia zagospodarowania lasów niepaństwowych

Temat ten zostanie opracowany w postaci warstwy mapy numerycznej na podstawie materiałów dostarczonych przez Nadleśnictwo (dane ewidencyjne mapy numerycznej)

20. Problematyka przeprowadzenia procedury tzw. „strategicznej oceny oddziaływania planu u.l. na środowisko”.

Obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu wynika z przyjętego stanowiska Ministerstwa Środowiska w sprawie poddania planów, strategii i programów z dziedziny leśnictwa przepisom Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227). Procedurę należy przeprowadzić zgodnie z wytycznymi opisanymi w Zarządzeniu Nr 12 DGLP z dnia 9 lutego 2009 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 kwietnia 2003 roku w sprawie Instrukcji Urządzenia Lasu (znak sprawy: ZU - 7019 - 3/09).

Proponuje się by prognozy ograniczyła się do ocenienia stanów i oddziaływań tylko elementów objętych ochroną w obszarach Natura 2000 oraz obszarów i obiektów chronionych (rezerwaty, użytki ekologiczne itd).

Proponuje się następujący zakres opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
- d) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Ponadto, powinny być określone i ocenione:

e) istniejący stan środowiska na obszarach objętych projektem planu w obszarach oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji planu,

f) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

g) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu,

h) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, ludzi, wodę, powietrze, klimat, krajobraz i zabytki.

Prognoza powinna również przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Wszelkie opracowania szczegółowe w ramach prognozy ..., dotyczyć powinny tylko obszarów Natura 2000.

Prognoza winna również zawrzeć zestaw narzędzi umożliwiających monitoring realizacji postanowień planu u.l. i rozwiązań przyjętych w prognozie.

Niniejszy zakres opracowania został szczegółowo uzgodniony z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. Dokumentacja uzgodnieniowa stanowić będzie element opisu przedmiotu zamówienia.

Sporządzenie prognozy oddziaływania... zostanie powierzone Wykonawcy p.u.l. jako element planu u.l.

21. Szczegółowy zakres i wymagana forma map przeglądowych

Mapy przeglądowe dla obrębów wykonać na podkładzie mapy topograficznej, obejmujące cały zasięg terytorialny obrębów w skali 1:25 000.

22. Zakres i sposoby wykonania planu

Plan urządzenia lasu składał się będzie z następujących części:

Lp.	Nazwa dokumentu	Ilość	Uwagi
W formie analogowej zostaną wykonane następujące mapy (zgodnie pkt. 3.3 § 131 Instrukcji urządzania lasu)			
1	Mapy gospodarcze w skali 1:5 000	2 komplety w formacie A1	(dla RDLP i N-ctwa)
Mapy przeglądowe w skali 1:25 000 (obrubami):			
2	Drzewostanów (jeden komplet dla N-ctwa na płótnie)	- 3 komplety	DGLP, RDLP i N-ctwa
3	Cięć rębnych (jeden komplet dla N-ctwa na płótnie)	- 3 komplety	DGLP, RDLP i N-ctwa
4	Siedlisk (jeden komplet dla N-ctwa na płótnie)	- 3 komplety	DGLP, RDLP i N-ctwa
5	Ochrony przeciwpożarowej, z naniesionymi współrzędnymi geograficznymi co 30"	- 2 komplety	RDLP i N-ctwa
6	Ochrony lasu	- 2 komplety	RDLP i N-ctwa
7	Gospodarki łowieckiej	- 2 komplety	RDLP i N-ctwa
8	Funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego	- 3 komplety	DGLP, RDLP i N-ctwa
9	Walorów przyrodniczo-kulturowych	- 3 komplety	DGLP, RDLP i N-ctwa
Mapy sytuacyjno - przeglądowe w skali 1:50 000,			
10	Obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa	- 3 komplety	DGLP, RDLP i N-ctwa
W formie oprawionych wydruków zostaną przekazane następujące tomy (zgodnie z pkt. 3.1.2 § 131 Instrukcji urządzania lasu)			
11	Opisanie ogólne (elaborat)	- 3 komplety	(dla DGLP, RDLP i N-ctwa),
12	Program ochrony przyrody (oddzielny tom)	- 3 komplety	(dla DGLP, RDLP i N-ctwa),
13	Wykaz projektowanych cięć rębnych dla obrębów	- 1 komplet	(dla DGLP)
Opracowania pozostałe:			
14	wydruki map przeglądowych w skali 1:25 000 „czyste”	- po 10 egzemplarzy	dla każdego obrębu
15	wydruki map gospodarczo - przeglądowych w skali 1:10 000 „czyste”	- po 5 egzemplarzy	dla każdego leśnictwa
16	wydruki map sytuacyjnych w skali 1:50 000 „czyste”	- 20 egzemplarzy	
17	kopia LMN dla RDLP (rastry i warstwy geometryczne na nośniku elektr.)	- 2	RDLP
18	opisy taksacyjne dla obrębów wraz z wszystkimi zestawieniami tabelarycznymi zawartymi w programie TAXATOR,	- 2 komplety oraz 2 kopie na nośnik. elektronicznym	RDLP i N-ctwa
19	wykazy zadań gospodarczych – obrubami (cięcia rębne, przedrębne i zabiegi hodowlane wraz z zestawieniami zbiorczymi (wg tabel z programu TAXATOR)	- 2 komplety, oraz 2 kopie na nośniku elektronicznym	RDLP i N-ctwa
20	operaty dla leśniczych - opis taksacyjny oraz wykaz zadań gospodarczych (preferowane wykazy zadań z możliwością wprowadzania wykonania - „interlinia”)	1 egzemplarz w formie wydruku + kopia w postaci cyfrowej	osobno dla każdego leśnictwa, oraz kopia na nośniku elektronicznym
21	mapy gospodarczo – przeglądowe drzewostanów dla leśniczych 1: 10 000 – podklejone na płótnie i zafoliowane	po 1 egz.	osobno dla każdego leśnictwa

Lp.	Nazwa dokumentu	Ilość	Uwagi
22	mapy gospodarczo – przeglądowe cięć dla leśniczych 1: 10 000 – podklejone na płótnie i zafoliowane	po 1 egz.	osobno dla każdego leśnictwa
23	mapy gospodarczo – przeglądowe dla leśniczych 1: 10 000 – walorów przyrodniczych i kulturowych	1 egzemplarz w rulonie	osobno dla każdego leśnictwa,
24	mapy przeglądowe cieków i dróg publicznych w skali 1:25 000 (obrębami leśnymi) – wraz z obcymi drogami gruntowymi i ciekami w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	2 komplety	(dla RDLP i N-ctwa),
25	Prognoza oddziaływania PUL na środowisko i obszary Natura 2000	4 komplety	(dla DGLP, RDLP i N-ctwa, RDOŚ),

Nadleśnictwo otrzyma też warstwy mapy numerycznej na płycie CD.

Do decyzji Nadleśniczego pozostaje wykonanie opracowań dodatkowych. Ich koszt obciąży bezpośrednio Nadleśnictwo.

23. Specyficzne zagadnienia dotyczące inwentaryzacji lasu i gospodarki leśnej

- Inwentaryzować gatunki Dbs i Dbb występujące w składzie drzewostanu i w podroście, szczególnie w obiektach selekcyjnych – przyjmując dla wydzielenia gatunków przeważający.
- W drzewostanach cennych określać w kartach dokumentacji źródłowej indywidualnie wiek dojrzałości rębnej.
- W opisanu ogólnym przedstawić zagadnienia dot. melioracji wodnych, w tym uwzględnić komponent leśny Programu Małej Retencji Województwa Lubuskiego.

24. Sprawy organizacyjne

Komisja zobowiązuje przyszłego Wykonawcę do szczegółowego uzgodnienia opisów taksacyjnych i wskazań gospodarczych z Nadleśniczym przy udziale leśniczych.

Nadleśnictwo uzgodni z wykonawcą planu **do końca czerwca 2010 r.** wykaz materiałów źródłowych dla wykonania baz danych warstw obligatoryjnych zgodnie ze standardem LMN. Ustala się termin przekazania tych materiałów wykonawcy **do końca grudnia 2010 r.**

25. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac taksacyjnych

W celu przeprowadzenia testu kontroli pomiaru miąższości Dyrektor RDLP powoła zespół kontroli zgodnie z zapisami instrukcji ul. Kontrole bieżące oraz odbiory robót zostaną przeprowadzone zgodnie z zapisami umowy na prace urządzeniowe.

Protokół sporządził

mgr inż. Grzegorz Socha

Przewodniczący Komisji

mgr inż. Krzysztof Poczekaj

Protokół
z Narady Techniczno-Gospodarczej
dla Nadleśnictwa Szprotawa
Obręby: Małomice, Szprotawa

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Szprotawa zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze odbyła się w dniu 21 października 2011 r. w siedzibie Nadleśnictwa z udziałem przedstawicieli:

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze

mgr inż. Krzysztof Poczekaj – Zastępca Dyrektora d/s Gospodarki Leśnej – przewodniczący Komisji

mgr inż. Dariusz Miernik – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Stanu Posiadania

mgr inż. Marta Wiler – Naczelnik Wydziału Zagospodarowania Lasu

dr inż. Marek Maciantowicz – Główny specjalista SL ds. ochrony przyrody

mgr inż. Jerzy Stępień – Główny specjalista SL ds. kontroli

mgr inż. Dariusz Kawka – Specjalista SL ds. urządzania lasu

Nadleśnictwa Szprotawa

mgr inż. Dariusz Chełski – Nadleśniczy

mgr inż. Jerzy Wilanowski – Zastępca Nadleśniczego

mgr inż. Ilona Woźniak – Specjalista SL ds. hodowli lasu

mgr inż. Bogdan Aleksander Boczniewicz – St. specjalista SL ds. użytkowania lasu

mgr inż. Henryk Hajdul – Specjalista SL ds. ochrony lasu i ochrony ppoż.

Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych

mgr inż. Wojciech Wolcendorf – Starszy specjalista SL

Dolnośląskiego Regionu Inspekcyjnego DGLP

dr inż. Marek Kmiecik – Inspektor LP

Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku

dr inż. Robert Zander – Starszy specjalista

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie

mgr inż. Jacek Klusek – Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Jerzy Chmurski – Inspektor Nadzoru

mgr inż. Paweł Andrasik – Kierownik Pracowni u.l.

mgr inż. Ryszard Mazurczak – Taksator specjalista

Komisja po przeprowadzeniu dyskusji nad:

- a) szczegółową analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu, przedstawioną przez Nadleśniczego
- b) materiałami przedstawionymi przez kierownika pracowni u.l.:
 - wynikami prac inwentaryzacyjnych,
 - oceną wpływu realizacji zadań gospodarczych minionego okresu na obecny stan lasu,
 - propozycjami planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2011–2020,
 - projektem aktualizacji programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa na okres 2011–2020,

podjęła ustalenia dotyczące prac kameralnych i ostatecznego ułożenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.

1. Komisja stwierdza zgodność wykonanych prac z:

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych warunków i zasad sporządzania planu urządzenia lasu,
- Instrukcją urządzania lasu z 2003 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2002 r.,
- ustaleniami KZP oraz dodatkowymi ustaleniami podjętymi podczas odbioru prac terenowych.

2. Analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego

W ubiegłym okresie gospodarczym Nadleśnictwo wykonało plan miąższościowy użytkowania rębego w 86,62%, natomiast planowane użytkowanie przedrębne powierzchniowo w 95,58% a miąższościowo w 112,73%. 9,05% pozyskanej miąższości ogółem stanowiły użytki przygodne.

Zinwentaryzowano 1183,15 ha upraw i młodników Ia klasy wieku. 93,06% powierzchni tych upraw i młodników cechuje zgodność z docelowym składem gatunkowym przyjętym w poprzednim planie dla danego siedliska. Nie stwierdzono upraw o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 0,54.

Drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym ze składem gatunkowym przyjętym na KZP dla danego typu siedliskowego lasu lub siedliska przyrodniczego występują na 44,8% powierzchni, częściowo zgodne na 49,0% a niezgodne na 6,2% powierzchni leśnej zalesionej.

W stosunku do III rewizji planu u.l. nastąpiło:

- zwiększenie powierzchni leśnej o 616,67 ha,
- zwiększenie zapasu o 760 191 m³,
- zwiększenie przeciętnej zasobności o 17,3%,
- zwiększenie przeciętnego wieku drzewostanów z 55 do 58 lat.

Komisja przyjmuje wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu zawarte w opracowaniu Nadleśniczego.

Końcowa ocena gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego zostanie dokonana przez Dyrektora RDLP. Ocena ta zostanie zamieszczona w elaboracie w dziale B „Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie”.

3. Stan posiadania

Komisja przyjmuje stan posiadania Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania, przedstawiony w tabeli I.

Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 19187,4694 ha, w tym:

- obręb Małomice – 11062,9103 ha,
- obręb Szprotawa – 8124,5591 ha.

Grunty sporne na terenie Nadleśnictwa nie występują.

Grunty stanowiące współwłasność o łącznej powierzchni 0,6088 ha występują w obrębie Szprotawa:

- oddz. 181Apx – działka 618 o powierzchni 0,4786 ha,
- oddz. 181Arx – działka 620 o powierzchni 0,1302 ha.

W ramach opracowania ogólnego przedstawiona zostanie dodatkowa tabela wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania zawierająca zestawienie powierzchni z dokładnością do 0.01 ha.

4. Podział lasów wg kategorii ochronności

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto wg Zarządzenia Nr 139 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 16.10.1997 r. oraz Zarządzenia Nr 108 MOŚZNiL z dnia 23.07.1997 r.

Spośród lasów Nadleśnictwa wyodrębniono:

I. REZERWATY	–	203,91 ha
II. LASY OCHRONNE	–	8787,30 ha
- wodochronne	–	5347,51 ha
- wodochronne położone w granicach administracyjnych miast	–	59,49 ha
- wodochronne stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	–	11,65 ha
- wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu	–	350,75 ha
- wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	–	4,52 ha
- wodochronne oraz badawcze	–	318,62 ha
- badawcze	–	67,71 ha
- stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	–	83,18 ha
- drzewostany nasienne	–	3,89 ha
- położone w granicach administracyjnych miast	–	82,55 ha
- trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu	–	2457,43 ha
III. LASY GOSPODARCZE	–	9039,17 ha
Ogółem grunty leśne	–	18030,38 ha

Powierzchnia lasów ochronnych jest zgodna z powierzchnią zawartą w Zarządzeniach.

5. Podział na gospodarstwa

Zestawienie powierzchni leśnej wg gospodarstw:

Gospodarstwo	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
Powierzchnia leśna – ha			
specjalne	379,76	638,82	1018,58
lasów ochronnych	5054,45	2950,65	8005,10
zrębowe	1403,46	3293,82	4697,28
przerębowo-zrębowe	3598,04	613,64	4211,68
przebudowy	65,54	32,20	97,74
Razem	10501,25	7529,13	18030,38

6. Przyjęte wieki rębności

Przyjęto następujące przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew:

Db	140
Js	120
Bk (obręb Szprotawa)	110
So, Md, Bk (obręb Małomice), Dg, Wz	100
Św, Brz, Ol, Gb, Dg, Jw, Lp, Kl	80
Os, Ol odrośl., Ak	60
Tp, Olsz, Wb	40

7. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto na I 10-lecie są następujące:

Gospodarstwo	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	miąższość - m ³ brutto		
specjalne	4 168	10 325	14 493
lasów ochronnych	115 194	73 565	188 759
zrębowe	37 490	82 330	119 820
przerębowo-zrębowe	55 613	17 529	73 142
przebudowy	13 155	6 750	19 905
Razem	225 620	190 499	416 119

W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne planowano zgodnie z ustaleniami KZP ograniczając szerokość pasa zrębowego i nawrót cięć, kierując się potrzebami hodowlanymi drzewostanów.

W gospodarstwie lasów ochronnych przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby ochronne i hodowlane oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Przyjęte etaty miąższościowe stanowią w obrębie Małomice 84%, a w obrębie Szprotawa 96% etatu obliczonego z dwóch ostatnich klas wieku.

W gospodarstwie zrębowym przyjęte etaty miąższościowe w poszczególnych obrębach stanowią w obrębie Małomice 100%, a w obrębie Szprotawa 98% etatu optymalnego wynikającego

z obliczeń. W obrębie Małomice nieznacznie przekroczono etat powierzchniowy wynikający z obliczeń (101%).

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym przyjęte etaty wynikają z potrzeb hodowlanych drzewostanów i stanowią w obrębie Małomice 73%, a w obrębie Szprotawa 101% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń. Przyjęcie stosunkowo niskiego etatu w obrębie Małomice wynika z dużej powierzchni drzewostanów zaliczonych do KDO (182,33 ha); użytkowanie w tych drzewostanach będzie prowadzone ze znacznie mniejszą intensywnością. Część drzewostanów rębnych, ze względu na sąsiedztwo z drzewostanami w KDO, została wyłączona z użytkowania rębego w najbliższym 10-leciu.

W gospodarstwie przebudowy przyjęty etat wynika z potrzeb przebudowy drzewostanów oraz możliwości lokalizacji cięć i wynosi 19905 m³ brutto.

Planowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy:

Kategoria	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	miąższość – m ³ brutto		
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-
Usunięcie nasienników i przestojów	951	95	1046
Usunięcie drzew z linii projektowanych	78	43	121
Razem	1029	138	1167

Ogółem użytki rębne 324 516 m³ netto, wraz ze spodziewanym 5% przyrostem 16 226 m³ netto oraz miąższością użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu 912 m³ netto wynoszą 341 654 m³ netto.

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem rębnym w minionym 10-leciu:

Obręb	Etat za ubiegły okres gospodarczy wg planu u.l. 1.01.2001 – 31.12.2010	Wykonanie użytkowania rębego w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 1.01.2011 – 31.12.2020
	m ³ netto		
Małomice	179197	156213	184404
Szprotawa	111090	95238	157250
Razem	290287	251451	341654

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego przyjęty został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie planuje się użytkowania rębego w 10-leciu.

Rodzaj zabiegu	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	powierzchnia zabiegu – ha		
CP	582,08	330,65	912,73
TW	1007,13	838,62	1845,75
TP	4920,31	3801,50	8721,81
Razem	6509,52	4970,77	11480,29

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębnego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębnego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat oraz w całym ubiegłym okresie biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębnego:

Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	Etat na 10-lecie – m ³ wskaźnik – m ³ /ha		
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie	<u>170285</u> 26,16	<u>122931</u> 24,73	<u>293216</u> 25,54
Etat wg wykonania w ostatnich 5 latach	<u>228319</u> 35,07	<u>180943</u> 36,40	<u>409262</u> 35,65
Etat wg połowy przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	<u>207360</u> 31,85	<u>176000</u> 35,41	<u>383360</u> 33,40

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane komisja przyjęła orientacyjny etat użytkowania przedrębnego na bieżące 10-lecie wyliczony z 50% spodziewanego przyrostu z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w wysokości – **383 360 m³ netto (33,40 m³/ha)**. W ubiegłym okresie nadleśnictwo pozyskało w użytkach przedrębnych 293 216 m³ netto (25,54 m³/ha). Zaplanowane pozyskanie wykonano w 113%.

Nie zaprojektowano drugich nawrotów cięć pielęgnacyjnych – komisja akceptuje ustalenia.

W drzewostanach, głównie starszych klas wieku o równomiernym zwarciu i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, nie planowano użytkowania przedrębnego na najbliższy okres gospodarczy.

Komisja akceptuje powierzchnię drzewostanów nie objętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych:

Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
Małomice	Szprotawa	
powierzchnia – ha		
1082,08	628,29	1710,37

Zestawienie relacji przyjętych etatów w stosunku do zasobów i przyrostu:

Wyszczególnienie	Zasoby ogółem	Spodziewany przyrost bieżący	Projektowany etat		Relacja etatów w stosunku do:	
	m ³ brutto	m ³ brutto	m ³ brutto	m ³ netto	zasobów	przyrostu
	%					
Użytki rębne	1210835	115700	437569	341654	36,1	378,2
Użytki przedrębne	3059066	958400	479200	383360	15,7	50,0
Ogółem	4269901	1074100	916769	725014	21,5	85,3

W powyższym zestawieniu w użytkowaniu rębnym wzięto pod uwagę również użytki niezaliczone na etat i spodziewany 5% przyrost.

Przyjęty łączny etat na lata 2011–2020 dla Nadleśnictwa Szprotawa kształtuje się następująco:

Rodzaj cięcia	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice		Szprotawa		brutto	netto
	brutto	netto	brutto	netto		
Rębne	237578	184404	199991	157250	437569	341654
Przedrębne	259200	207360	220000	176000	479200	383360
Razem	496778	391764	419991	333250	916769	725014

Wytyczne w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych właściwych I 10-lecia wg rodzajów rębni:

Gospodarstwo	Rębnia Ib	Rębnie II, III i IV			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprz.	cięcia pozost.	razem		
powierzchnia w ha						
Obręb Małomice						
specjalne		5,73	43,02	48,75		48,75
lasów ochronnych	90,41	115,67	720,44	836,11		926,52
zrębowe	120,77					120,77
przer.-zręb.		55,15	436,24	491,39		491,39
przebudowy	54,34		11,20	11,20		65,54
razem	265,52	176,55	1210,90	1387,45		1652,97
Obręb Szprotawa						
specjalne	11,29	2,82	51,16	53,98		65,27
lasów ochronnych	199,28	4,67	102,57	107,24		306,52
zrębowe	280,23					280,23
przer.-zręb.		33,95	74,47	108,42		108,42
przebudowy	26,16					26,16
razem	516,96	41,44	228,20	269,64		786,60
Nadleśnictwo Szprotawa						
specjalne	11,29	8,55	94,18	102,73		114,02
lasów ochronnych	289,69	120,34	823,01	943,35		1233,04
zrębowe	401,00					401,00
przer.-zręb.		89,10	510,71	599,81		599,81
przebudowy	80,50		11,20	11,20		91,70
razem	782,48	217,99	1439,10	1657,09		2439,57

W gospodarstwie lasów ochronnych zaplanowane rębnie złożone stanowią 76,5% powierzchni manipulacyjnej. Rębnie IIa, IIb, IIIb, IVd zaplanowano w drzewostanach, w których istnieje odnowienie naturalne lub sztuczne albo istnieje możliwość jego uzyskania pod osłoną drzewostanu. Rębnię IIIa projektowano głównie na siedlisku BMśw, LMśw w celu przebudowy litych drzewostanów sosnowych i brzożowych na mieszane. Rębnia zupełna została zaprojektowana na słabszych siedliskach (Bśw, BMśw, Bw, BMw). Na innych siedliskach jedynie w przypadku niewielkiej powierzchni drzewostanów lub niekorzystnego ich kształtu.

W gospodarstwie zrębowym planowana jest Rb Ib z szerokością pasa zrębowego do 60 m i powierzchnią zrębu do 4 ha. Zaprojektowano ją na łącznej powierzchni 401,00 ha.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym zaplanowano wyłącznie rębnie złożone II-IV.

Część drzewostanów (ok. 7%) zaliczonych do gospodarstwa przebudowy zaplanowano do użytkowania rębniami złożonymi.

Rębnie częściowe zaplanowano na 67,9% powierzchni manipulacyjnej całego użytkowania rębnego.

Nawroty cięć przyjęte są zgodnie z postanowieniami KZP.

Przyjęte sposoby użytkowania uwzględniają aktualny stan lasu i jego lokalną specyfikę.

Projekt cięć rębnych i proponowane etaty były komisyjnie analizowane z Nadleśniczym i przedstawicielem RDLP, przy udziale leśniczych w dniach 5 i 6 lipca 2011 r.

9. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Komisja akceptuje przyjęte w planie gospodarcze typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw ustalone na KZP oraz docelowe składy drzewostanów w leśnych siedliskach przyrodniczych położonych w obszarach Natura 2000.

Zadania z zakresu hodowli lasu na bieżące 10-lecie przedstawiają się następująco:

I. Odnowienia otwarte i zalesienia, w tym:	– 904,47 ha
1. halizny, zręby	– 121,99 ha
2. grunty nieleśne	– 0,00 ha
3. zręby bieżące I 10-lecia	– 782,48 ha
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	– 721,53 ha
1. po rębniach częściowych	– 704,28 ha
2. podsadzenia produkcyjne	– 14,39 ha
3. dolesienia luk i przerzedzeń	– 2,86 ha
III. Poprawki i uzupełnienia, w tym:	– 213,87 ha
1. w uprawach i młodnikach	– 32,97 ha
2. na gruntach projektowanych do odnowienia rębnią zupełną (20%)	– 180,90 ha
IV. Wprowadzanie podszytów	– 19,60 ha
V. Pielęgnowanie, w tym:	– 6540,29 ha
1. gleby	– 2178,10 ha
2. upraw (CW), w tym:	– 1936,89 ha
upraw nowozakładanych – 50% zrębów zupełnych i częściowych	– 804,38 ha
3. młodników (CP)	– 2425,30 ha
VI. Melioracje agrotechniczne	– 1563,11 ha

10. Wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego

Komisja akceptuje przedstawione w referacie propozycje dotyczące użytkowania gruntów rolnych i zagospodarowania łowieckiego oraz planowane pozyskiwanie rocznie około 100–200 sztuk choinek.

W elaboracie zamieścić tabelkę obwodów łowieckich z podaniem wyników inwentaryzacji zwierzyny na stan 31.03.2010 r. oraz docelowych stanów zwierzyny na stan 30.03.2017 r. z Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2008–2017.

11. Wytyczne w zakresie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Komisja przyjmuje przedstawiony w referacie projekt ochrony lasu przed szkodnikami owadzimi, grzybami i zwierzyną. Przy opracowaniu Planu ochrony lasu wykorzystać dane uzyskane z Wydziału Ochrony RDLP w Zielonej Górze.

Umieścić w elaboracie zapis o potrzebie monitorowania zagrożenia od opieńków.

Komisja aprobuje zaprezentowany plan ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa Szprotawa, uzgodniony z komendami powiatowymi PSP w Nowej Soli i Żaganiu.

Plan ochrony przeciwpożarowej wraz z mapami w skali 1:25000 przekazać do uzgodnienia Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w Gorzowie Wlkp.

Lasy Nadleśnictwa zaliczone zostały do I kategorii dużego zagrożenia pożarowego.

12. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Zagadnienia zagospodarowania rekreacyjnego będą opisane w elaboracie i przedstawione na wspólnej mapie „Funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego” w skali 1:25000.

Komisja akceptuje projekt zagospodarowania rekreacyjnego.

13. Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych

Komisja przyjmuje przedstawiony w referacie wykonawcy planu zakres zadań wynikających z aktualnych potrzeb.

W elaboracie zamieścić informację o potrzebie budowy nowej siedziby nadleśnictwa.

14. Lasy nadzorowane w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa

Nadleśnictwo nie sprawuje nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

15. Program ochrony przyrody

Komisja zaleca wniesienie do zaprezentowanego na posiedzeniu projektu aktualizacji opracowanego w 2001 r. programu ochrony przyrody następujących zmian i uwag:

Wprowadzić uwagi do projektu przekazane przez przedstawiciela RDLP.

Program oprawić jako oddzielny tom.

Na mapach cięć dla leśniczych oznaczyć siedliska cenne przyrodniczo, stwierdzone podczas inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej przez Nadleśnictwo.

16. Zagadnienia dotyczące wykonania planu

W elaboracie nie wykonywać tabel XIXa i XIXb.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Szprotawa będzie się składał z elementów określonych w protokóle z KZP.

Mapy zostały opracowane wg aktualnego standardu LMN.

BULiGL przekaze Nadleśnictwu podstawowe warstwy geometryczne na płycie CD.

17. Prognoza oddziaływanie planu ochrony na środowisko

Docelowe składy gatunkowe w siedliskach przyrodniczych stosować tylko dla siedlisk w obszarach Natura 2000 objętych Dyrektywą siedliskową (SOO).

Analizą wpływu zapisów planu na siedliska przyrodnicze objąć tylko te, które są zlokalizowane w poszczególnych SOO.

Sporządzić całość Planu u.l. w wersji .pdf z przeznaczeniem dla Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Protokółował:

mgr inż. Paweł Andrasik

Przewodniczący Komisji

mgr inż. Krzysztof Poczekaj

DECYZJA MINISTRA O UZNANIU LASÓW OCHRONNYCH

A OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1 Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa

Niniejszy plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Szprotawa opracowany został wg stanu na 01.01.2011 r. Nadleśnictwo składa się z dwóch obrębów: Małomice i Szprotawa.

Tabela nr 1. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2011 r.

Obręb	L A S Y			Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne	Grunty związane z gosp. leśną	Razem		
Małomice	10501,2637	222,7213	10723,9850	338,9253	11062,9103
	10501,25	222,52	10723,97	338,94	11062,91
Szprotawa	7529,1304	242,1783	7771,3087	353,2504	8124,5591
	7529,13	242,18	7771,31	353,26	8124,57
Nadleśnictwo	18030,3941	464,8996	18495,2937	692,1757	19187,4694
	18030,38	464,90	18495,28	692,20	19187,48

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne z dokładnością do 1 m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleń indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara. Zgodnie z instrukcją u.l. w planie urządzenia lasu za wyjątkiem tabeli I stosowane będą powierzchnie zaokrąglone do 1 ara.

Tabela nr 2. Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Szprotawa wg powiatów i gmin

Województwo Powiat Gmina	Obręb		Nadleśnictwo	
	Małomice	Szprotawa	Powierzchnia ogólna – ha	%
Województwo lubuskie 8				
Powiat żagański 10				
Gm. Brzeźnica 32	843,5393		843,5393	4,40
Gm. Małomice 55	1371,9623	2382,1941	3754,1564	19,57
M. Małomice 54	136,6994		136,6994	0,71
Gm. Niegostawice 62	2622,0082	325,7116	2947,7198	15,36
Gm. Szprotawa 75	2673,8008	5412,1306	8085,9314	42,14
M. Szprotawa 74		3,9140	3,9140	0,02
Gm. Żagań 92	2275,8423		2275,8423	11,86
M. Żagań 21	23,4000		23,4000	0,12
Razem powiat żagański	9947,2523	8123,9503	18071,2026	94,18
Powiat nowosolski 04				
Gm. Bytom Odrzański 25	436,1217		436,1217	2,27

Województwo Powiat Gmina	Obręb		Nadleśnictwo	
	Małomice	Szprotawa		
	Powierzchnia ogólna – ha			%
Gm. Kozuchów 45	4,8883		4,8883	0,03
Gm. Nowe Miasteczko 65	673,9047		673,9047	3,51
M. Nowe Miasteczko 64	0,7433		0,7433	0,01
Razem powiat nowosolski	1115,6580	0,0000	1115,6580	5,82
Ogółem	11062,9103	8123,9503	19186,8606	100,00

Nadleśnictwo Szprotawa podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

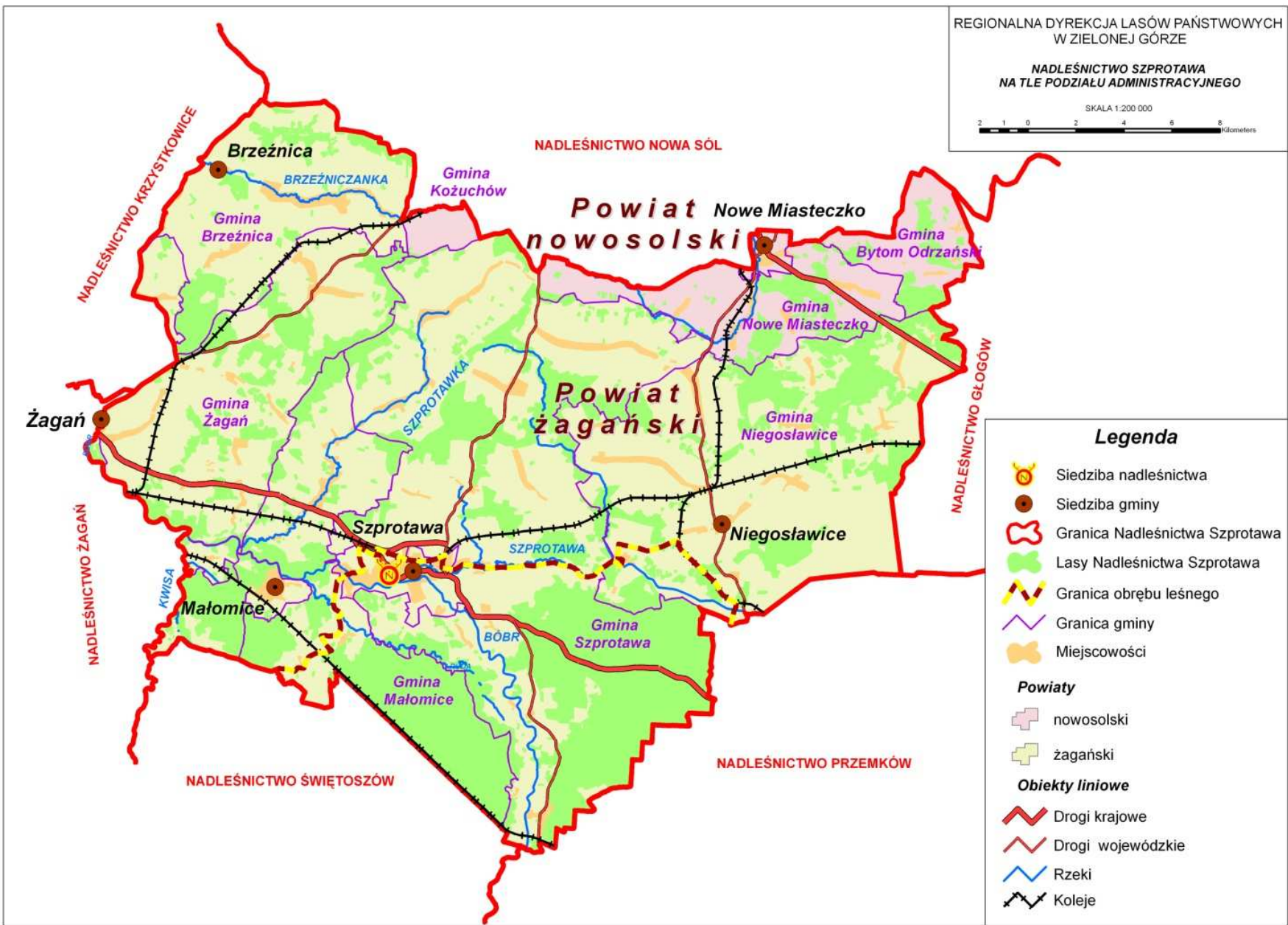
Siedziba Nadleśnictwa zlokalizowana jest na terenie obrębu Szprotawa w oddziale 181Ajx, w mieście Szprotawa przy ul Żagańskiej 6.

Z Nadleśnictwem Szprotawa sąsiaduje sześć nadleśnictw: od północy Nadleśnictwo Nowa Sól (RDLP Zielona Góra), od wschodu Nadleśnictwo Głogów RDLP Wrocław), od południa Nadleśnictwa Przemków i Świętoszów (RDLP Wrocław), od zachodu Nadleśnictwa Krzystkowice i Żagań (RGLP Zielona Góra).

Odległości od siedziby nadleśnictwa do poszczególnych urzędów wynoszą:

- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze 57 km
- Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. 16 km
 - Starostwo Powiatowe w Nowej Soli 37 km
 - UG w Bytomie Odrzańskim 34 km
 - UG w Kozuchowie 25 km
 - UMiG w Nowym Miasteczku 25 km
 - Starostwo Powiatowe w Żaganiu 18 km
 - UG w Brzeźnicy 30 km
 - UMiG w Małomicach 6 km
 - UG w Niegosławicach 15 km
 - UMiG w Szprotawie 1,6 km

Położenie Nadleśnictwa wraz z oznaczeniem obszaru terytorialnego zasięgu działania ilustruje zamieszczona na następnej stronie mapa.

Rycina nr 1. Mapa sytuacyjna Nadleśnictwa Szprotawa

Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Szprotawa

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa – ha					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa – ha			Lasy współ- własności	Ogółem – ha 7+10+11	Lesistość %
		w zarządzie LP		pozostałe		razem	st. wł. osób fi- zycznych	st. wł. osób prawnych	razem			
		urządza- n-ctwo	sąsiednie n-ctwa	parki	inne							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Województwo lubuskie 8												
Powiat żagański 10												
Gm. Brzeźnica	59,23	824,21			176	1000,21	74		74		1074,21	18,1
M. i gm. Małomice	78,13	3716,70			40	3756,70	36	1	37		3793,70	48,6
Gm. Niegosławice	136,11	2826,12			71	2897,12	158	3	161		3058,12	22,5
M. i gm. Szprotawa	223,70	7817,93			99	7916,93	189	58	247		8163,93	36,5
M. i gm. Żagań	94,70	2219,99			104	2323,99	64		64		2387,99	25,2
Razem powiat żagański	591,87	17404,95	0	0	490	17894,95	521	62	583	0	18477,95	31,2
Powiat nowosolski 04												
Gm. Bytom Odrzański	19,30	416,22			41	457,22	28		28		485,22	25,1
Gm. Kożuchów	4,74	4,89			20	24,89	7		7		31,89	6,7
M. i gm. Nowe Miasteczko	41,29	669,22			78	747,22	67	9	76		823,22	19,9
Razem powiat nowosolski	65,33	1090,33	0	0	139	1229,33	102	9	111	0	1340,33	20,5
Ogółem	657,20	18495,28	0	0	629	19124,28	623	71	694	0	19818,28	30,2

1.2 Podział na leśnictwa.

Wprowadzony zarządzeniem nr 3/2010 Nadleśniczego z dnia 15 stycznia 2010 roku podział na leśnictwa przedstawia się następująco:

Tabela nr 4. Podział na leśnictwa

Lp.	Leśnictwo siedziba	Numery oddziałów	Powierzchnia – ha (w tym powierzchnia współwłasności)			
			grunty zależne i niezależne	grunty związane z gospodarką leśną	grunty nieleśne	razem
Obręb Małomice						
1	Jelenin 4x	1-10, 10A, 11, 11A, 12-13, 13A, 13B, 14, 18-28, 31-44, 77, 77A, 78-95, 95A, 96-106, 106A	1653,37	36,07	63,57	1753,01
2	Nowe Miasteczko 339f	304-335, 337-356, 358, 379-385, 385A, 387-391	1530,41	30,26	37,48	1598,15
3	Długie 107An	107, 107A, 107B, 108, 108A, 108B, 123-124, 132-133, 145-156, 161-166, 170-177, 179, 179A, 180-181, 196-215, 386	1448,01	29,88	42,50	1520,39
4	Witków 181Alx (I-ctwo Śliwnik)	15-17, 29, 65, 109-122, 125-131, 134-144, 157-160, 167-169, 178, 216-229	1409,85	36,82	38,86	1485,53
5	Stara Kopernia 34o (I-ctwo Jelenin)	30, 45-64, 66, 66A, 67-76, 182-193, 193A, 194-195, 230, 244-253, 253A	1274,79	22,36	24,69	1321,84
6	Zagóra 359j	336, 357, 357A, 359-377, 377A, 378, 392-403, 403A, 404-407, 407A, 408-410, 410A, 411-415, 415A, 416-421, 421A, 422-427	1565,55	27,63	75,75	1668,93
7	Małomice 181Ajx (nadleśnictwo)	231-243, 243A, 250A, 254-303	1619,27	39,70	56,09	1715,06
Razem obręb			10501,25	222,72	338,94	11062,91
Obręb Szprotawa						
8	Szprotawka 100a (I-ctwo Krzywczyce)	1-2, 2A, 4, 4A, 5-13, 21-28, 41-50, 63-72, 87-96, 109-119, 127-134, 139-140	1966,45	63,92	38,22	2068,59
9	Krzywczyce 3j	3, 14-20, 29-40, 51-61, 73-83, 97-107, 120-126, 135-138, 142A, 142B, 143	1841,27	65,28	129,87	2036,42
10	Śliwnik 213k	180, 180A, 181, 181A, 182-187, 187A, 187B, 188-197, 197A, 198-226, 233-240, 248-253, 261-263, 271	1818,17	55,36	129,93 (0,61)	2003,46 (0,61)
11	Leszno Górne 178i	141-142, 144-179, 227-232, 241-247, 254-260, 264-270, 272-279	1903,24	57,62	55,24	2016,10
Razem obręb			7529,13	242,18	353,26 (0,61)	8124,57 (0,61)
Ogółem nadleśnictwo 181Ajx			18030,38	464,90	692,20 (0,61)	19187,48 (0,61)

1.3 Rys historyczny

Nadleśnictwo Szprotawa w obecnym kształcie zostało utworzone Zarządzeniem Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z 1 kwietnia 1993 r. Do tego czasu w skład nadleśnictwa wchodził jeszcze obręb Żagań włączony 1.01.1976 r.

Obręby Małomice i Szprotawa stanowiły przed reorganizacją lasów państwowych w 1976 r. samodzielne nadleśnictwa. Powstały z dawnych lasów państwowych oraz lasów majątkowych i chłopskich, przejętych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20.01.1945 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa. Lasy objęte obecnymi granicami obrębu Szprotawa do roku 1945 stanowiły: własność miasta Szprotawa – ok. 4300 ha, większych majątków ziemskich – ok. 3090 ha i drobnej własności – ok. 345 ha.

Obecny obręb Małomice utworzony został w roku 1945 i przydzielony w 1946 roku do Nadleśnictwa Szprotawa. W roku 1947 Nadleśnictwo Szprotawa przekazało część lasów leżących na zachód i północ od miasta Szprotawa nowoutworzonemu Nadleśnictwu Harta z siedzibą w Międzyzlesiu. Po przeniesieniu siedziby do Małomic nadleśnictwo zmieniło nazwę na Nadleśnictwo Małomice, które w 1.01.1973 roku – jako obręb – weszło w skład Nadleśnictwa Szprotawa.

Nadleśnictwo Szprotawa utworzone zostało w 1946 roku i jako obręb weszło do Nadleśnictwa Szprotawa 1.01.1973 roku.

Gospodarka leśna w nowopowstałych nadleśnictwach oparta była na następujących planach gospodarczych:

- a) przybliżona tabela klas wieku na okres:
 - Małomice 1945 r. – 1954 r.
 - Szprotawa 1945 r. – 1951 r.
- b) prowizoryczny plan urządzenia lasu na okres:
 - Małomice 1.01.1954 r. – 30.09.1967 r.
 - Szprotawa 1.01.1952 r. – 30.09.1965 r.
- c) definitywny plan urządzenia lasu na okres:
 - Małomice 1.10.1967 r. – 30.09.1977 r.
 - Szprotawa 1.10.1965 r. – 30.09.1977 r.
- d) I rewizja planu urządzenia gospodarstwa leśnego na okres:
 - Szprotawa (obręby: Szprotawa, Małomice, Żagań) 1.10.1977 r. – 30.09.1987 r.
- e) II rewizja planu urządzenia gospodarstwa leśnego na okres:
 - Szprotawa (obręby: Szprotawa, Małomice, Żagań) 1.01.1991 r. – 31.12.2000 r.
- f) III rewizja planu urządzenia lasu na okres:
 - Szprotawa (obręby: Szprotawa, Małomice) 1.01.2001 r. – 31.12.2010 r.

Zasadniczym sposobem użytkowania rębego do III rewizji była rębnia zupełna. W III rewizji w większym stopniu wprowadzane były rębnie częściowe. Trzebieże prowadzono systematycznie przez wszystkie okresy gospodarcze. Odnowienie lasu wykonywane było sztucznie, głównie sadzeniem, rzadziej siewem.

Stan sanitarny lasu w dawnych okresach gospodarczych nie odbiegał od normy, a zagrożenie ze strony owadów, tak pierwotnych jak i wtórnych, nie wykraczało poza granicę liczb krytycznych.

Dane historyczne dotyczące lasów, ziem oraz ochrony przyrody dla terenów, na których są grunty Nadleśnictwa Szprotawa podano w Programie Ochrony Przyrody w rozdziale 2.2 pt. Historia.

Tabela nr 5. Zasadnicze dane liczbowe z ubiegłych okresów gospodarczych, obręb Małomice

Wyszczególnienie	Definitywne u.l. 1967 r.	I rewizja p.u.l. 1977 r.	II rewizja p.u.l. 1991 r.	III rewizja p.u.l. 2001 r.	IV rewizja p.u.l. 2011 r.	
Powierzchnia ogólna	7062,28	9988,96	10354,73	10934,4840	11062,9103	
- grunty leśne	-	9202,47	9680,35	9997,7583	10501,2637	
- grunty związane z gospodarką leśną	-	-	-	234,7562	222,7213	
- grunty nieleśne	-	786,49	674,38	936,7257	338,9253	
Lasy ochronne pow. leśna	-	462,76	3420,92	5379,17	5378,97	
Rezerwy		54,97	54,97	56,11	55,25	
Strefy zagrożenia przemysłowego:						
I strefa		-	6259,43	7006,48	-	
II strefa		-	2789,30	2836,37	-	
III strefa		-			-	
Zapasy na powierzchni leśnej	-	1225161	1734138	2090624	2456084	
Średni zapas na 1 ha powierzchni leśnej	129	134	181	210	234	
Średni wiek	48,6	44,1	54	58	61	
Wieki rębności:						
So	100	100	100	100	100	
Md	100	100	100	100	100	
Św	100	-	80	80	80	
Dg	-	-	80	80	80	
Bk	120	120	100	100	100	
Db	120	140	140	140	140	
Wz	-	-	-	-	100	
Kl, Jw	-	-	80	80	80	
Js	120	120	120	120	120	
Gb	-	80	80	80	80	
Brz	80	80	80	80	80	
Lp	100	100	80	80	80	
Ol	80	80	80	80	80	
Olsz	-	40	-	40	40	
Ak	80	80	80	80	60	
Tp	40	50	40	40	40	
Oś	60	60	60	60	60	
Etat użytków rębnych - roczny						
powierzchnia - ha	plan	-	48,75 ¹	84	113,23	165,38
	wyk	-	41,62 ¹	69	108,92	
miąższość netto - m ³	plan	-	9897 ¹	15293	17920	18440
	wyk	-	7571 ¹	10232	15621	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa Szprotawa – Ogólna charakterystyka lasów

Wyszczególnienie	Definitywne u.l. 1967 r.	I rewizja p.u.l. 1977 r.	II rewizja p.u.l. 1991 r.	III rewizja p.u.l. 2001 r.	IV rewizja p.u.l. 2011 r.	
Etat użytków przedrębnych – roczny						
powierzchnia - ha	plan	-	711,42 ¹	797	768,59	650,95
	wyk	-	594,07 ¹	668	745,81	
miąższość netto - m ³	plan	-	8173 ¹	12104	16909	20742
	wyk	-	11188 ¹	11774	20570	
Roczny plan odnowień i zalesień	plan	-	53,35 ¹	172,4 ² / 131,6 ³	128,45	92,41
	wyk	-	55,30 ¹	152,4 ² /150,8 ³	111,20	

¹ - dane dotyczą okresu 13 lat, tyle trwało wykonanie

² - Za lata 1991-1995 łącznie dla nadleśnictwa

³ - Za lata 1996-2000 łącznie dla nadleśnictwa

⁴ - Za lata 1991-1995

Tabela nr 6. Zasadnicze dane liczbowe z ubiegłych okresów gospodarczych, obręb Szprotawa

Wyszczególnienie	Definitywne u.l. 1967 r.	I rewizja p.u.l. 1977 r.	II rewizja p.u.l. 1991 r.	III rewizja p.u.l. 2001 r.	IV rewizja p.u.l. 2011 r.
Powierzchnia ogólna	7806,95	7734,88	7842,39	8124,1364	8124,5591
- grunty leśne	-	7242,15	7376,85	7413,9168	7528,1304
- grunty związane z gospodarką leśną	-	-	-	234,7562	242,1783
- grunty nieleśne	-	492,73	465,54	710,2196	353,2504
Lasy ochronne pow. leśna	-	538,07	538,07	3408,46	3408,33
Rezerwaty		150,09	150,09	152,32	148,66
Strefy zagrożenia przemysłowego:					
I strefa		-	5228,86	7338,31	-
II strefa		-	-	-	-
III strefa		-	-	-	-
Zapasy na powierzchni leśnej	-	808230	1222139	1418063	1813882
Średni zapas na 1 ha powierzchni leśnej	105	113	168	193	241
Średni wiek	39,8	42,1	50	52	55
Wiekі rębności:					
So	100	100	100	100	100
Md	100	100	100	100	100
Św	100	-	80	80	80
Dg	-	-	80	80	80
Bk	120	120	100	100	100
Db	120	140	140	140	140
Wz	-	-	-	-	100
Kl, Jw	-	-	80	80	80
Js	120	120	120	120	120
Gb	-	80	80	80	80
Brz	80	80	80	80	80
Lp	100	100	80	80	80
Ol	80	80	80	80	80
Olsz	-	40	-	40	40
Ak	80	80	80	80	60
Tp	40	50	40	40	40
Oś	60	60	60	60	60
Etat użytków rębnych - roczny					

Wyszczególnienie		Definitywne u.l. 1967 r.	I rewizja p.u.l. 1977 r.	II rewizja p.u.l. 1991 r.	III rewizja p.u.l. 2001 r.	IV rewizja p.u.l. 2011 r.
powierzchnia - ha	plan	-	45,24 ¹	57	62,17	78,73
	wyk	-	36,46 ¹	73	54,81	
miąższość netto - m ³	plan	-	8394 ¹	10020	11109	15725
	wyk	-	6978 ¹	10306	9524	
Etat użytków przedrębnych – roczny						
powierzchnia - ha	plan	-	549,77 ¹	582	579,36	497,08
	wyk	-	523,30 ¹	539	514,88	
miąższość netto - m ³	plan	-	5710 ¹	8634	13325	17602
	wyk	-	8952 ¹	7564	13512	
Roczny plan odnowień i zalesień	plan	-	47,42 ¹	172,4 ² / 131,6 ³	75,59	70,19
	wyk	-	53,77 ¹	152,4 ² /150,8 ³	58,25	

⁵ - dane dotyczą okresu 13 lat, tyle trwało wykonanie

⁶ Za lata 1991-1995 łącznie dla nadleśnictwa

⁷ - Za lata 1996-2000 łącznie dla nadleśnictwa

⁸ - Za lata 1991-1995

2 OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA

2.1 Zestawienie powierzchni gruntów (w ha) nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

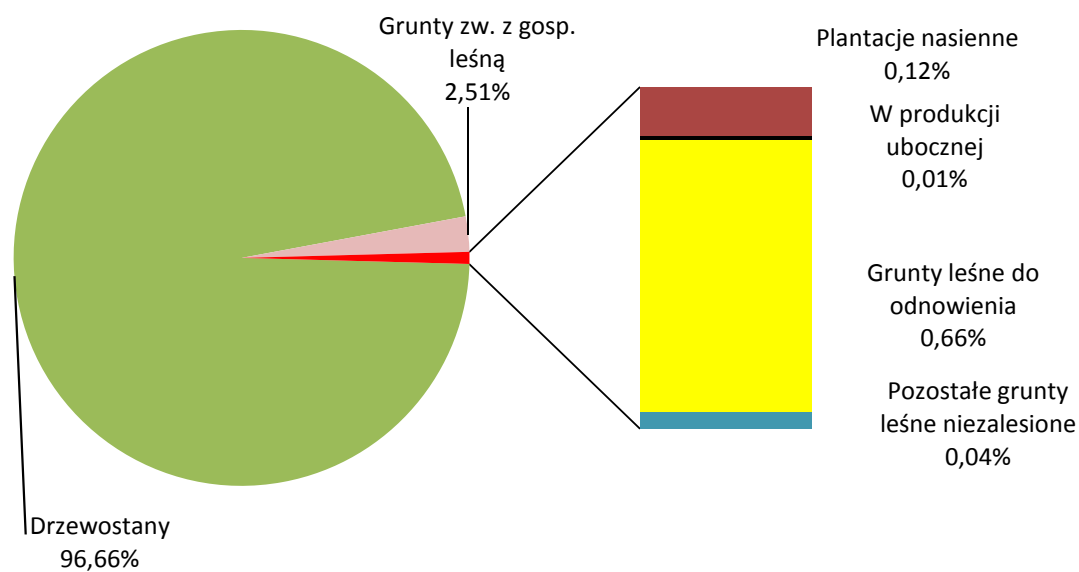
Powyższe zestawienie przedstawia tabela I zamieszczona na końcu niniejszego opracowania.

Tabela nr 7. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Szprotawa według grup i rodzajów użytków:

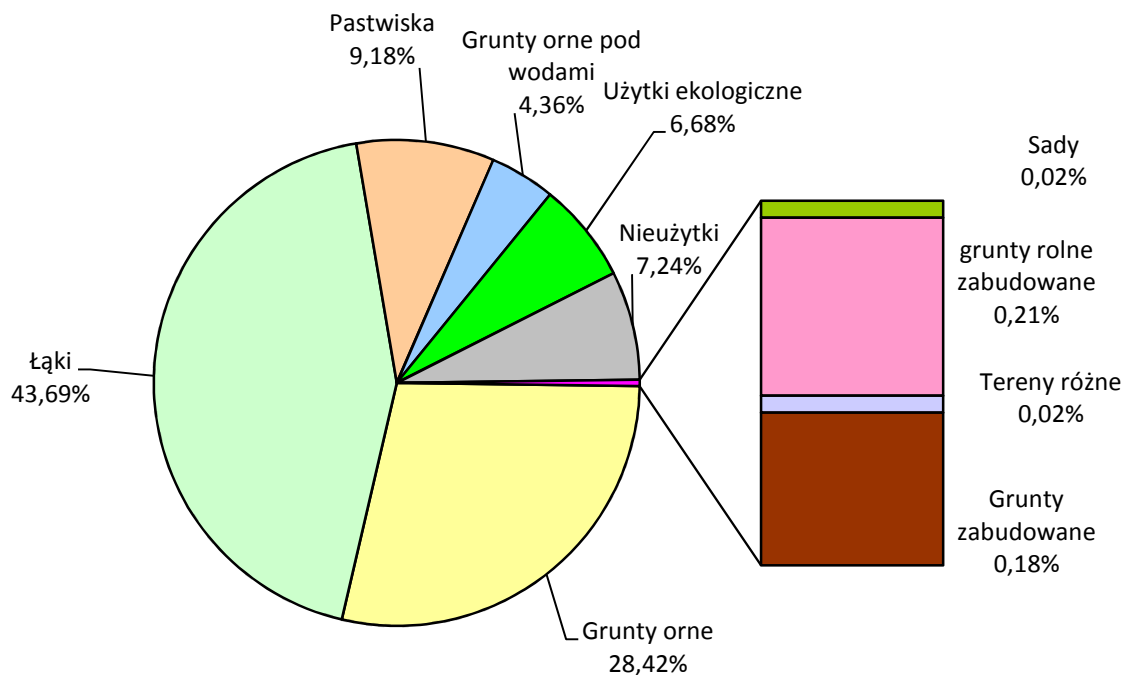
Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Małomice	Obręb Szprotawa	Nadleśnictwo Szprotawa
	ha		
1. Lasy - razem	10723,97	7771,31	18495,28
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	10447,97	7450,64	17898,61
1) drzewostany	10424,85	7450,64	17875,49
2) plantacje drzew – razem, w tym	23,12		23,12
- plantacje nasienne	23,12		23,12
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione – razem	53,28	78,49	131,77
1) w produkcji ubocznej – razem, w tym	0,80	1,52	2,32
- plantacje choinek i krzewów			
- poletka łowieckie	0,80	1,52	2,32
2) do odnowienia – razem, w tym	46,97	75,02	121,99
- halizny	1,62		1,62
- zręby	45,35	75,02	120,37
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem, w tym	5,51	1,95	7,46
- przewidziane do sukcesji naturalnej	1,78	0,94	2,72
- objęte szczególnymi formami ochrony	3,73	1,01	4,74
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji			
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem, w tym	222,72	242,18	464,90
- budynki i budowle	2,17	2,11	4,28
- urządzenia melioracji wodnych	19,63	19,37	39,00

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Małomice	Obręb Szprotawa	Nadleśnictwo Szprotawa
	ha		
- linie podziału przestrzennego lasu	36,45	80,13	116,58
- drogi leśne	142,88	125,80	268,68
- tereny pod liniami energetycznymi	21,59	5,06	26,65
- szkółki leśne		9,71	9,71
- miejsce składowania drewna			
- parkingi leśne			
- urządzenia turystyczne			
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione – razem	4,79	2,61	7,40
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	10728,76	7773,92	18502,68
3. Użytki rolne – razem	294,56	293,59	588,15
3.1. Grunty orne – razem, w tym	159,98	34,66	194,64
- role	131,49	25,36	156,85
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach ornym	28,49	9,30	37,79
- ugory i odłogi			
3.2. Sady – razem	0,11		0,11
3.3. Łąki trwałe	95,60	203,59	299,19
3.4. Pastwiska trwałe	37,70	25,17	62,87
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,14	0,30	1,44
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		29,83	29,83
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,03	0,04	0,07
4. Grunty pod wodami – razem, w tym			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne	7,09	38,65	45,74
6. Tereny różne - razem, w tym	0,12		0,12
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagosp. grunty zrek.			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,12		0,12
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem, w tym	0,41	0,80	1,21
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,16	0,80	0,96
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne			
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,25		0,25
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem, w tym			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne – razem, w tym			
1) drogi			
2) tereny kolejowe			
3) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki - razem, w tym	31,97	17,61	49,58
1) bagna	19,92	14,79	34,71
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji	12,05	2,82	14,87

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obwód Małomice	Obwód Szprotawa	Nadleśnictwo Szprotawa
	ha		
Grunty nie zaliczone do lasów	338,94	353,26	692,20
Ogółem, w tym	11062,91	8124,57	19187,48
- grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-
- grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych		0,61	0,61
- grunty sporne	-	-	-

Rycina nr 2. Udział procentowy gruntów leśnych

Rycina nr 3. Udział procentowy gruntów nieleśnych

2.2 Aktualny stan powierzchni gruntów nadleśnictwa w porównaniu ze stanem na początku ubiegłego okresu gospodarczego

Tabela nr 8. Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie Szprotawa

Stan na:	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	Powierzchnia w ha		
1.01.2001 r.	10934,4840	8124,1364	19058,6204
1.01.2011 r.	11062,9103	8124,5591	19187,4694
Różnica	128,4263	0,4227	128,8490

Powyższe zmiany nastąpiły wskutek (powierzchnia zaokrąglona do 0,01 ha):

- przyjęcia gruntów – +198,35 ha,
- przekazania gruntów (komunalizacja i inne) – -49,31 ha,
- sprzedaży zbędnych osad i nieruchomości – -17,36 ha,
- pozostałych ruchów gruntów wynikających z odnowienia ewidencji gruntów, pomiarów uzupełniających i korekt) – -2,83 ha.

Grunty sporne na terenie Nadleśnictwa Szprotawa nie występują.

Tabela nr 9. Wykaz gruntów stanowiących współwłasność osób fizycznych i Nadleśnictwa Szprotawa

Oddz.	Działka	
	nr	pow.
Obręb Szprotawa		
181Apx	618	0,4786
181Arx	620	0,1302
Razem		0,6088

Grunty we współwłasności stanowią działki, na których znajdują się budynki mieszkalne, których część została sprzedana w trybie art. 40 ustawy o lasach.

Grunty we współwłasności opisano w opisach taksacyjnych. Powierzchni nie redukowano udziałem. Współwłasność dotyczy gruntów nieleśnych, tak więc uwidoczniła została tylko w zestawieniach dotyczących ogólnej powierzchni nadleśnictwa.

Wszystkie grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Szprotawa zostały ujęte w planie u.l. zgodnie z danymi zawartymi w SILP wg stanu na 01.01.2011 r. dotyczącymi: rodzaju użytku, kategorii użytkowania, powierzchni użytków, działek ewidencyjnych, oddziałów, obrębów ewidencyjnych, gmin, powiatów, województwa, obrębu leśnego, i nadleśnictwa.

3 PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Przyjęto podział powierzchniowy oparty na podziale w poprzednim planie urządzenia lasu. Jest to podział w większości sztuczny, oparty o linie podziału powierzchniowego, a w części wykorzystujący istniejące drogi, ciek, linie kolejowe. Kierunek linii gospodarczych jest zbliżony do kierunku wschód – zachód. Linie oddziałowe są prostopadłe do linii gospodarczych.

Na terenie nadleśnictwa znajdują się krótkie odcinki nie przeciętych linii podziału powierzchniowego. Pozycje do poszerzenia zawierają :wykazy pozycji niezaliczonych na etat” znajdujące się w operatach dla leśniczych i wykazach cięć dla obrębów.

Niewielkie zmiany w numeracji oddziałów dotyczą powierzchni przejętych przez nadleśnictwo w ostatnim 10-leciu (z zasady grunty te otrzymywały w SILP nowy numer oddziału poprzez dodanie dużej litery do numeru najbliższego oddziału).

Ze względu na usytuowanie gruntów przyjętych lub ich powierzchnię dokonano uporządkowania numeracji głównie poprzez przyłączenie do istniejących oddziałów lub scalenie w ramach jednego oddziału.

Tabela nr 10. Wielkość i ilość oddziałów i pododdziałów

Obręb	Podstawowa numeracja oddziałów	Liczba oddziałów	Przeciętna pow. oddziału - ha	Liczba pododdz.	Przeciętna pow. pododdziału - ha	Liczba wydzielení neliterowanych
	Numery dodatkowe					
Małomice	1-427	452	24,48	4854	2,23	804
	10A, 11A, 13A, 13B, 66A, 77A, 95A, 106A, 107A, 107B, 108A, 108B, 179A, 193A, 243A, 250A, 253A, 357A, 377A, 385A, 403A, 407A, 415A, 421A					
Szprotawa	1-61, 63-83, 87-279	283	28,71	2917	2,70	674
	2A, 4A, 142A, 142B, 180A, 181A, 187A, 187B, 197A					
Razem nadleśnictwo		735	26,11	7771	2,41	1478

4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA

4.1 Przynależność do krainy, dzielnicy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej opartej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych (SGGW 2010) Nadleśnictwo Szprotawa położone jest na obszarze Śląskiej Krainy przyrodniczo-leśnej. Podział na jednostki niższe przedstawia się następująco:

- Kraina Śląska (5)
 - Mezoregion Wzgórz Dalkowskich (5-1)
 - Mezoregion Borów Dolnośląskich (5-2)

Mezoregion Wzgórz Dalkowskich obejmuje północny obszar Nadleśnictwa Szprotawa (większość obrębu Małomice).

Drugi mezoregion – Borów Dolnośląskich zajmuje południową część nadleśnictwa. Obejmuje obręb Szprotawa oraz część południowo-zachodnią obrębu Małomice.

4.2 Położenie geograficzne

Grunty Nadleśnictwa położone są między 15°20'05'' a 15°51'20'' długości geograficznej wschodniej oraz 51°27'44'' a 51°44'15'' szerokości geograficznej północnej.

Według uniwersalnej klasyfikacji dziesiętnej według Kondrackiego (2001) położenie Nadleśnictwa Szprotawa możemy opisać następująco:

Obszar Europa Zachodnia (1-924),

Podobszar Pozaalpejska Europa Środkowa (1-924.3),

Prowincja Niż Środkowoeuropejski (1-924.31),

Podprowincja Niziny Sasko-Łużyckie (1-924.317),

Makroregion Nizina Śląsko-Łużycka (317.7)

Mezoregion Bory Dolnośląskie (317.74)

Mezoregion Równina Szprotawska (317.75)

Podprowincja Niziny Środkowopolskie (1-924.318),

Makroregion Wał Trzebnicki (318.4)

Mezoregion Wzniesienia Żarskie (318.41)

Mezoregion Wzgórza Dalkowskie (318.42)

4.3 Rzeźba terenu

Poszczególne obręby, pod względem ukształtowania powierzchni różnią się znacznie. Teren obrębu Szprotawa i pód. część obrębu Małomice ma średnio urozmaiconą rzeźbę terenu. Natomiast w pón. części obrębu Małomice występują tereny faliste, miejscami przybierające charakter wzgórzowy.

Wysokość nad poziom morza na wschodniej granicy zasięgu działania nadleśnictwa w okolicy Nowego Miasteczka wynosi 213 m n.p.m., na zachodzie pod Starą Kopernią wynosi 154 m n.p.m., na północy w okolicy Chotkowa 161 m n.p.m., a na południu w Lesznie Górnym 145 m n.p.m.

4.4 Warunki glebowe

Warunki glebowe są zróżnicowane, zależnie od pochodzenia geologicznego, skał macierzystych i stosunków wodnych. Obszar Nadleśnictwa Szprotawa położony jest w zasięgu zlodowacenia Środkowopolskiego w stadiale mazowiecko-podlaskim.

Utwory geologiczne występujące na tym terenie pochodzą z okresu Trzeciorzędu i Czwartorzędu

W terenie dominują następujące rodzaje utworów geologicznych: piaski i żwiry wodnolodowcowe, piaski i żwiry rzeczne oraz gliny zwałowe spiaszczone. Lokalnie większe powierzchnie zajmują mady rzeczne.

Opisy gleb przyjęto na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego wykonanego przez „Kramko” sp. z o.o. na dzień 1 stycznia 2002 r.

Tabela nr 11. Powierzchnia i udział procentowy typów gleb

Typ gleby	Powierzchnia (ha)		Udział (%)
	Razem	w tym porolne	
Gleby biellicowe	3087,31	87,75	17,12
Gleby brunatne	1885,81	415,95	10,46
Czarne ziemie	77,20		0,43
Gleby gruntowoglejowe	2290,58	413,42	12,70
Gleby murszowe	93,89	16,77	0,52
Mady rzeczne	385,31	31,04	2,14
Gleby murszowate	489,01	33,18	2,71
Gleby opadowoglejowe	1447,79	171,48	8,03
Gleby płowe	445,91	85,99	2,47
Gleby rdzawe	7760,80	2888,79	43,04
Gleby torfowe	66,77	5,81	0,37
Ogółem	18030,38	4150,18	100,00

Na gruntach Nadleśnictwa Szprotawa największy udział mają najczęściej spotykane w polskich lasach gleby biellicowe i rdzawe, łącznie 60,16%. Znaczący udział mają również gleby gruntowoglejowe, brunatne i opadowoglejowe.

Szerokie omówienie warunków geologicznych, geomorfologicznych i hydrologicznych zawarte jest w operacie glebowo-siedliskowym.

4.5 Warunki wodne

Według Atlasu Podziału Hydrograficznego Polski teren nadleśnictwa znajduje się w dorzeczu rzeki Odry. Nadleśnictwo podzielone jest wododziałem II rzędu. Z północno-wschodnich obszarów nadleśnictwa woda spływa rzeką Biała Woda i jej pomniejszych dopływami do Odry. Pozostałe obszary nadleśnictwa położone są w dorzeczu Bobru. Do tej rzeki woda spływa rzekami: Brzeźnicą, Szprotawą i Rudą oraz ich dopływami.

Głównymi ciekami w zasięgu nadleśnictwa są:

- ciekii II rzędu – Bóbr
- ciekii III rzędu – Biała Woda, Kwisa, Szprotawka
- ciekii IV rzędu – Brzeźnica, Kamienny Potok, Kociński Potok, Ruda, Sucha.

Na terenie nadleśnictwa występują zbiorniki antropogeniczne – stawy hodowlane – zlokalizowane w okolicach Małomic i Śliwnika. W zarządzie Nadleśnictwa Szprotawa znajdują się dwa stawy w oddziałach: 212 k, 213 r. o łącznej powierzchni 29,83 ha.

Uzupełnieniem wód powierzchniowych są mniejsze naturalne i sztuczne zbiorniki wodne, wody starorzecza Bobru oraz sieć rowów melioracyjnych.

Obszar nadleśnictwa należy do dwóch regionów hydrogeologicznych: Regionu Wielkopolskiego (XIII) i Regionu Przedzudeckiego (XXV). Granica pomiędzy tymi regionami przebiega — na terenie nadleśnictwa — od miejscowości Nowa Jabłonna przez Suchą Dolinę, Szprotawę, Bobrzany i Bukowinę Bobrzańską. Lustro wody gruntowej na przeważającym obszarze nadleśnictwa, kształtuje się na średniorocznym poziomie od 0,9 m do 1,5 m, tak więc siedliska na ogół należą do zasobnych lub średnio zasobnych w wodę.

4.6 Klimat

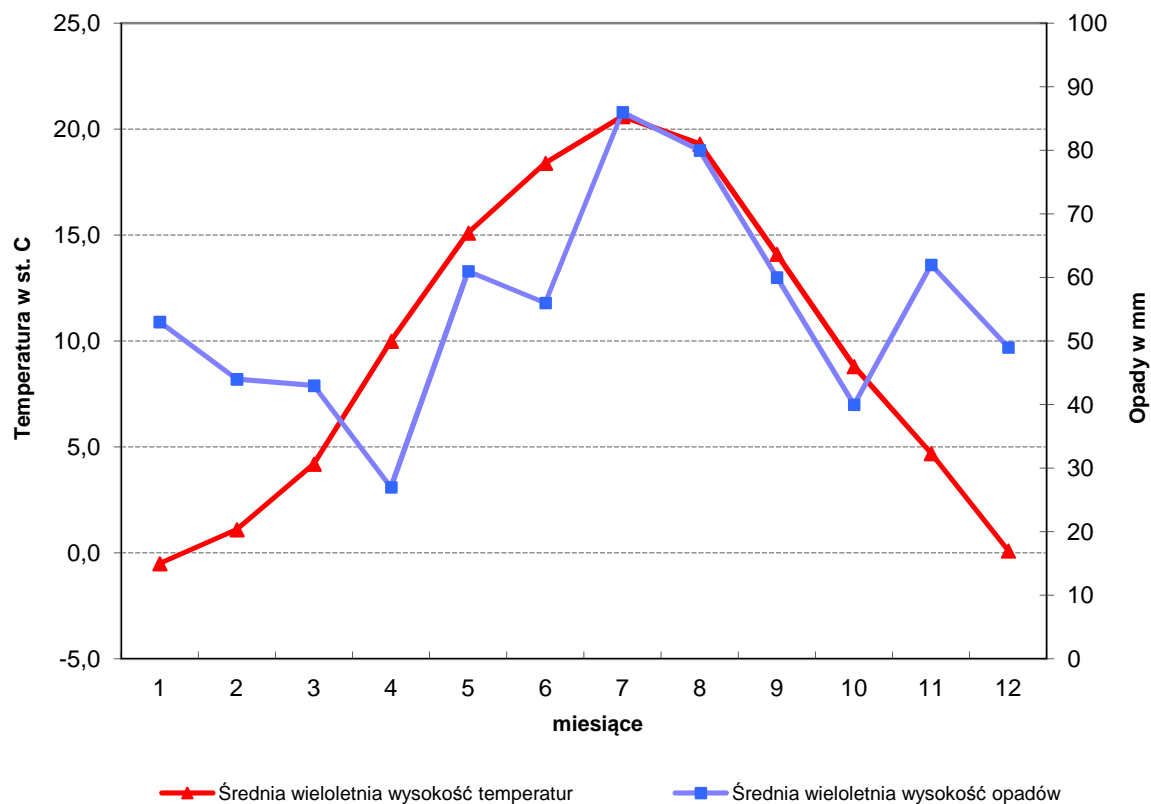
Teren Nadleśnictwa Szprotawa według regionalizacji E. Romera (1949) położony jest w regionie klimatycznym Krainy Wielkich Dolin.

Klimat Ziemi Lubuskiej określa się jako łagodny klimat przejściowy między oceanicznym i kontynentalnym, z przewagą cech oceanicznych. Pogodę kształtują głównie dwa ośrodki baryczne: Niż Islandzki i Wyż Azorski, a w mniejszym stopniu Niż Południowoazjatycki i Wyż Azjatycki.

Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce; wiosna i lato są ciepłe oraz długie, zima łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Amplituda roczna wynosi 20,0 °C. Temperatura średnia roczna wynosi 9,7 °C, średnia stycznia -0,5 °C, kwietnia 9,2 °C, lipca 20,5 °C, października 8,8 °C. Długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 225 dni. Roczna suma opadów wynosi ok. 661 mm. Maksimum opadowe przypada w lipcu (średnio ok. 86 mm), najniższe w kwietniu (27 mm). Podobnie jak na

większości terytorium kraju, również w tym rejonie przeważają wiatry zachodnie, jest ich około 60%. Wiosną zwiększa się nieco udział wiatrów wschodnich i południowo-wschodnich.

Ważne elementy klimatyczne jak opady atmosferyczne oraz temperatura powietrza atmosferycznego w °C przedstawia poniższy wykres, na podstawie danych ze Stacji Meteorologicznej Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim z lat 2001–2010 r.:

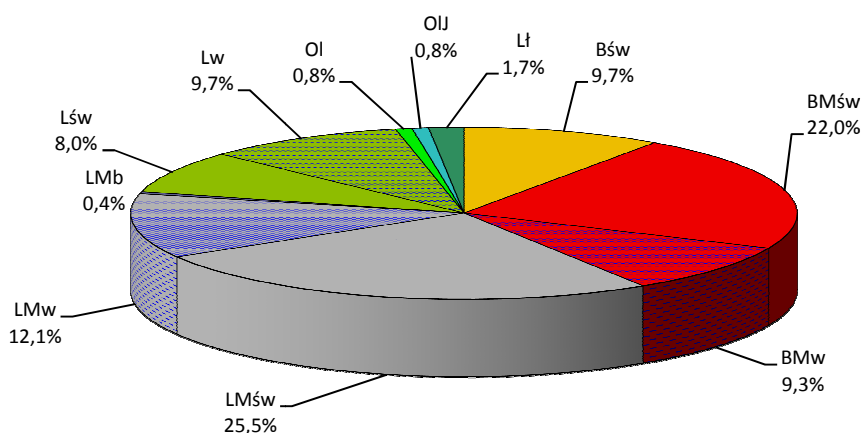
Rycina nr 4. Charakterystyka warunków klimatycznych dla terenu Nadleśnictwa Szprotawa

4.7 Typy siedliskowe lasu

Typy siedliskowe przyjęto na podstawie operatu glebowo-siedliskowego wykonanego przez „Krameko” sp. z o.o.wg stanu na 1.01.2002 r.

Tabela nr 12. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa		
	Małomice		Szprotawa		Wg IV rewizji		Wg III
	ha	%	ha	%	ha	%	%
Bśw	212,49	2,0	1540,59	20,4	1753,08	9,7	19,5
Bw	0		0		0		2,7
BMśw	1787,94	17,0	2173,46	28,9	3961,40	22,0	29,3
BMw	41,30	0,4	1635,53	21,7	1676,83	9,3	14,7
LMśw	4124,23	39,3	475,82	6,3	4600,05	25,5	13,3
LMw	941,39	9,0	1236,73	16,4	2178,12	12,1	6,1
LMb	10,54	0,1	72,70	1,0	83,24	0,4	0,1
Lśw	1285,00	12,2	150,67	2,0	1435,67	8,0	4,5
Lw	1696,89	16,2	59,29	0,8	1756,18	9,7	7,2
OI	50,05	0,5	87,03	1,2	137,08	0,8	1,9
OIJ	136,01	1,3	6,96	0,1	142,97	0,8	0,7
Lł	215,41	2,0	90,35	1,2	305,76	1,7	0
Razem	10501,25	100,0	7529,13	100,0	18030,38	100,0	100

Rycina nr 5. Udział procentowy typów siedliskowych lasu

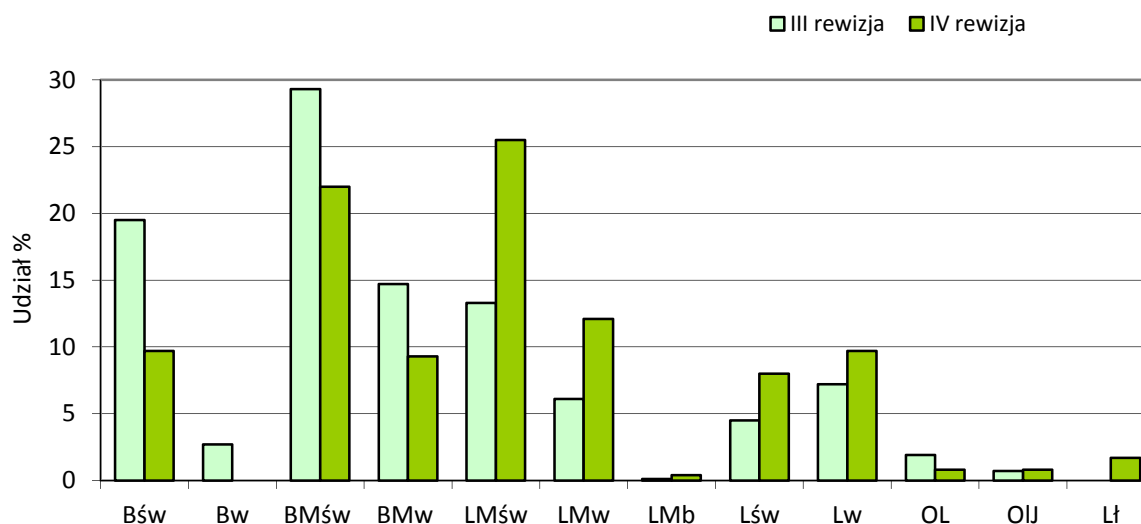
Dominującymi typami siedliskowymi w Nadleśnictwie Szprotawa są siedliska: LMśw – 25,5% (4600,05 ha) i BMśw – 22,0% (3961,40 ha).

Siedliska lasowe zajmują 59,0% (10639,07 ha), natomiast borowe 41,0% (7391,31 ha) powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Przyjmując za kryterium różne warunki wilgotnościowe, siedliska możemy podzielić na:

- świeże (Bśw, BMśw, LMśw, Lśw) – 65,2% powierzchni (11750,20 ha),

- o wilgotne (BMw, LMw, Lw) – 31,1% powierzchni (5611,13 ha),
- o bagienne i łęgowe (LMb, Ol, OIj, Lł) – 3,7% powierzchni (669,05 ha).

Rycina nr 6. Zmiany udziału powierzchniowego typów siedliskowych lasu

W stosunku do danych z III rewizji planu u.l. nastąpiły znaczne zmiany w udziale powierzchniowym poszczególnych typów siedliskowych lasu (nowe opracowanie glebowo-siedliskowe); generalnie w kierunku zwiększenia udziału siedlisk żyzniejszych.

4.8 Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Zgodnie z § 104 obowiązujących od 2003 roku zasad hodowli lasu, do czasu ustalenia i wprowadzenia w życie odrębnych zasad inwentaryzacji szkód przemysłowych w lasach wstrzymano ustalenie stref uszkodzeń lasu w zasięgu szkodliwego oddziaływania przemysłu.

W poprzednim planie lasy Nadleśnictwa Szprotawa były zaliczone do I i II strefy uszkodzeń przemysłowych. Strefa II została zaliczona do lasów ochronnych trwale uszkodzonych na skutek szkodliwego oddziaływania przemysłu.

Zgodnie z ustaleniami KZP przyjęto zasięgi stref z poprzedniego planu, a strefe II uznano za I.

Nie wykonywano zestawień uwzględniających strefe uszkodzeń przemysłowych.

4.9 Gospodarcze typy drzewostanów dla poszczególnych typów siedliskowych lasu

Zgodnie z zaleceniami KZP w oparciu o zasady hodowli lasu z 2003 roku przyjęto jednakowe dla całego Nadleśnictwa następujące gospodarcze typy drzewostanów oraz procentowe składy gatunkowe upraw na poszczególnych siedliskach.

Tabela nr 13. Gospodarcze typy drzewostanów oraz procentowe składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Gospodarczy typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw
1	2	3
Bśw	So	So 80, Św i inne 20
Bw	Św So	So 60, Św 30, Brz i inne 10
BMśw	Db So	So 70, Dbb i inne 30
BMśw2	Św So	So 50, Św 30, Dbs i inne 20
BMw	Św So	So 50, Św 30, Dbs i inne 20
LMśw	So Db	Dbb 50, So 20, Św 20, Bk i inne 10
LMśw2	Św Db	Dbs 50, Św 30, So i inne 20
LMw	So Db	Dbs 50, So 30, Św i inne 20
LMw	Db Św	Św 40, Dbs 30, So i inne 30
LMw	Św Db	Dbs 50, Św 30, So i inne 20
LMb	OI	OI 70, Brzo i inne 30
Lśw	Bk Db	Dbs 50, Bk 30, Jd i inne 20
Lśw	Db Bk	Bk 50, Dbs 30, Jd i inne 20
Lw	Db	Dbs 70, Js i inne 30
Lł	Db	Dbs 80, Js i inne 20
Lł	Js Db	Dbs 60, Js 30, Wz i inne 10
OI	OI	OI 90, Js i inne 10
OIJ	OI Js	Js 60, OI 30, Wz i inne 10

W okresie występowania choroby jesionu dopuszcza się stosowanie przy odnowieniach na OIJ i Lw zamiast Js innych gatunków, jak Wz, Db, Lp, OI, Św i inne.

W związku z koniecznością realizacji postanowień Dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory), mającej na celu zachowanie siedlisk przyrodniczych przyjęto docelowe składy gatunkowe drzewostanów.

Tabela nr 14. Docelowe składy gatunkowe drzewostanów na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Typ lasu/GTD	Docelowy skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
KRAINA V				
Kwaśna buczyna (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	9110	LMśw rzadziej Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 0-5%	Bk	Ip. Bk 100 IIp. Bk, Św, Dbb, Lpd 100
Żyzna buczyna (<i>Galio odorati-Fagetum</i>)	9130	Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 0-5%	Bk	Ip. Bk 90-100 Dbs, Gb, Jw 0-10 IIp. Gb, Dbs, Św, Jw 100

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Typ lasu/GTD	Docelowy skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	9170	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 70-80% a2 – 50-60%	Gb-Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lpd 20-30, Jw, Bk, Jd i in. 10-30 IIp. Gb 50-70, Lpd 10-30, Bk, Klzw i in. 10-20
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 – 60-70% a2 – 60-80%	Gb-Db	Ip. Dbs 50-70, Gb 20-30, Lpd, Jw i in. 10-30 IIp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Jw i in. 10-20
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 60-70% a2 – 60-80%	Lp-Db	Ip. Dbs 50-70, Lpd 20-30, Gb, Jw, Jd i in. 20-30 IIp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Bk i in. 20-40
		Lw Typowa struktura drzewostanu a1 – 60-70% a2 – 60-80%	Gb-Db	Ip. Dbs 60-70, Gb 20-30, Lpd, Jw, Js, Wzs, Wzgi in. 20-30 IIp. Gb 60-80, Lpd, Klzw i in. 20-40
Śródładowe kwaśne dąbrowy (<i>Calamagrostio - Quercetum</i>)	9190	BMśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 70-90%	Db	Ip. Dbb Dbs 60-70 So 15-25 Bk, Św i in 0-10 Brzb 0-5
		BMw Typowa struktura drzewostanu a1 – 70-90%	Db	Ip. Dbb, Dbsz 60-70 So 15-25 Brzb, Św 0-10
		LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 70-100%	Db	Ip. Dbb, Dbs 60-80 So 10-15 Bk, Św, Jd, Os i in 0-10 Brzb 0-5
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 – 70-90%	Db	Ip. Dbb, Dbs 60-80 So 10-15 Brzb 0-10 Bk, Św, Os i in 0-5
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-100%	Db	Ip. Dbb, Dbs 80-100 Bk, Jd, Os i in 0-20 Brzb, So, Św 0-10
Łęgi olszowe i jesionowe (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	91E0	OIJ (Lfb) Typowa struktura drzewostanu a1 – 60-80%	Js-OI OI-Js	Ip. OI 50-70 Js 20-40 Wz i in. 0-10

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Typ lasu/GTD	Docelowy skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	Lł (Lw,OlJ) Typowa struktura drzewostanu drzewostan dwu- trzypiętrowy	Db-Wz-Js	I p. Js 20-60, Wzp 20-60, Dbs 20-30, Wzg, Wzs, Ol Lpd, Klzw, Tpb, i in. 10 II p. Wzs 50, Gb 30 Tpb, Klp, Lp i in. 20 III p. Czmzw, Gb, Lpd, Klzw, Klp. Jb i in.
Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i>)	91T0	Bs Typowa struktura drzewostanu a1 – 50-60%	So	I p. So 90-95, Brzb 5-10

Dla pasów biologicznych przyjęto następujące gospodarcze typy drzewostanów:

- Bs, Bśw, Bb – Brz,
- Bw, BMw, LMw – Św,
- BMśw, LMśw – Db Bk Md.

Powyższe propozycje należy traktować jako ramowe. Na powierzchniach zróżnicowanych pod względem glebowym i wilgotnościowym, a opisanych jednym typem siedliskowym, przy rozmieszczaniu poszczególnych gatunków drzew należy uwzględniać niewyłączone, małe powierzchnie siedlisk i mikrosiedlisk.

4.10 Charakterystyka walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej

Lasy Nadleśnictwa Szprotawa pochodzą w zdecydowanej większości z odnowień sztucznych. Młodsze drzewostany głównie z nasion lokalnych gospodarczych drzewostanów nasiennych, starsze z reguły z nasion nieznanego pochodzenia. Cechy genotypowe drzew w drzewostanach są dobrej i zadowalającej jakości.

Szczegółowy wykaz obiektów bazy nasiennej został zamieszczony w części tabelarycznej (wzór nr 2).

Nadleśnictwo Szprotawa leży w 551 regionie nasiennym.

Podstawową bazą pozyskania nasion do zakładania upraw gospodarczych są gospodarcze drzewostany nasienne (GDN).

Tabela nr 15. Powierzchnia i ilość gospodarczych drzewostanów nasiennych wg gatunków

Gatunek panujący	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice		Szprotawa		szt.	pow. (ha)
	szt.	pow. (ha)	szt.	pow. (ha)		
So	1	2,16	19	129,58	20	131,74
Brz	3	10,36			3	10,36
Bk			1	5,00	1	5,00
Db.s	5	43,33			5	43,33
Ol	1	1,38	2	2,64	3	4,02
Razem	10	57,23	22	137,22	32	194,45

W Nadleśnictwie Szprotawa utworzone jest pięć bloków upraw pochodnych:

I - Obr. Małomice, oddz. 373–374, 394 o pow. 18,40 ha;

II - Obr. Małomice, oddz. 361, 364–365 o pow. 16,45 ha;

III - Obr. Szprotawa, oddz. 92–93 o pow. 40,99 ha;

IV - Obr. Szprotawa, oddz. 96–97 o pow. 23,38 ha;

V - Obr. Małomice, oddz. 132–133 o pow. 27,87 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Szprotawa założono w blokach i poza blokami 52 uprawy pochodne o łącznej powierzchni 174,54 ha, w tym:

- obr. Małomice 46 upraw (128,14 ha), z tego 13 upraw na powierzchni 51,52 ha w blokach,
- obr. Szprotawa 6 upraw (46,40 ha) – wszystkie w blokach.

Tabela nr 16. Wykaz upraw pochodnych

Obr. Małomice			Obręb Szprotawa		
lokal.	gat/blok	pow. (ha)	lokal.	gat/blok	pow. (ha)
132n*	Db.s/V	7,54	92a*	So/III	7,05
133a*	Db.s/V	10,88	92c*	So/III	12,79
133b*	Db.s/V	9,45	92f*	So/III	2,55
318a	So	4,38	93a*	So/III	18,60
319d	So	0,46	96f*	So/IV	1,29
327a	So	3,02	97c*	So/IV	3,30
329d	So	4,18			
330a	So	4,87			
334l	So	2,57			
341d	So	1,92			
343i	So	1,71			
349w	So	0,56			
350d	So	0,78			
350h	So	6,65			
358d	So	3,73			
360g	So	3,07			
360h	So	2,33			
361c	So	1,97			
361f*	So/II	1,23			
362g	So	0,71			
363i	So	3,43			

Obr. Małomice			Obręb Szprotawa		
lokal.	gat/blok	pow. (ha)	lokal.	gat/blok	pow. (ha)
364f*	So/II	2,28			
365b*	So/II	3,01			
365c*	So/II	2,55			
366g	So	4,76			
367b	So	3,81			
371b	So	1,59			
371f	So	0,81			
371h	So	0,80			
372c	So	3,59			
373g*	So/I	4,10			
373i*	So/I	2,56			
373j*	So/I	2,60			
374b*	So/I	2,72			
374i*	So/I	1,00			
375c	So	1,28			
375n	So	3,18			
378g	So	1,22			
380d	So	1,79			
384a	So	1,58			
387d	So	0,54			
392d	So	0,91			
393g	So	1,10			
393k	So	1,25			
394j*	So/I	1,60			
398d	So	2,07			
Razem		128,14	Razem		46,40

*- uprawy założone w blokach

W obrębie Szprotawa – oddz. 80h i 89j – znajdują się 2 drzewa doborowe sosny pospolitej.

W obrębie Małomice zlokalizowane są:

- plantacyjna uprawa nasienna sosny augustowskiej – oddz. 13Ac o powierzchni 10,40 ha (powierzchnia bez otuliny);
- plantacyjna uprawa nasienna sosny taborskiej – oddz. 229b, f o powierzchni 12,72 ha (powierzchnia bez otuliny).

4.11 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

4.11.1 Funkcje lasu i kategorie ochronności

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Szprotawa uznano Zarządzeniem Nr 139 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 16.10.1997 r. oraz Zarządzeniem Nr 108 MOŚZNIŁ z dnia 23.07.1997 r.

Powierzchnia lasów ochronnych jest zgodna z powierzchnią zawartą w Zarządzeniach.

Tabela nr 17. Zestawienie powierzchni lasów Nadleśnictwa Szprotawa wg pełnionej funkcji z uwzględnieniem podziału lasów na kategorie ochronności

Kategoria ochronności	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice		Szprotawa		Pow. – ha	%
	Pow. – ha	%	Pow. – ha	%		
LASY OCHRONNE (wg Zarządzeń MOŚZNIŁ)	5378,97 (5379,00)	51,2	3408,33 (3408,00)	45,3	8787,30 (8787,00)	48,8
- wodochronne	2424,23	23,1	2923,28	38,8	5347,51	29,7
- wodochronne położone w granicach administracyjnych miast	59,49	0,6	-		59,49	0,3
- wodochronne stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	-		11,65	0,2	11,65	0,1
- wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu	350,75	3,3	-		350,75	1,9
- wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	4,52	0,0			4,52	0
- wodochronne oraz badawcze	-		318,62	4,2	318,62	1,8
- badawcze	-		67,71	0,9	67,71	0,4
- stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	-		83,18	1,1	83,18	0,5
- drzewostany nasienne	-		3,89	0,1	3,89	0
- położone w granicach administracyjnych miast	82,55	0,8	-		82,55	0,5
- trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu	2457,43	23,4	-		2457,43	13,6
REZERWATY	55,25	0,5	148,66	2,0	203,91	1,1
LASY GOSPODARCZE	5067,03	48,3	3972,14	52,7	9039,17	50,1
RAZEM	10501,25	100,0	7529,13	100,0	18030,38	100,0

*Wyłączony drzewostan nasienny został skreślony z ewidencji decyzją Ministra Środowiska nr 72/KRLMP/11 z 14 stycznia 2011 r.

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Szprotawa występują na powierzchni 8787,30 ha, co stanowi 48,8% powierzchni leśnej. Lasy gospodarcze zajmują 9039,17 ha (50,1%).

Lasy ochronne są zlokalizowane w następujących wydzieleniach:

- **Lasy wodochronne (5 347,51 ha)**

- Obręb Małomice (2 424,23 ha) - 1g, 1i, 2a, 2b, 2f, 2h, 2i, 3a, 3b, 3c, 10h, 10i, 13h, 13i, 13j, 13k, 13l, 13m, 13n, 15a, 15b, 15c, 15d, 20a, 20c, 22c, 22f, 22h, 23b, 23c, 23g, 25d, 26h, 26k, 26m, 27d, 27f, 27g, 30i, 31d, 31f, 31h, 31m, 31p, 32a, 32c, 32j, 33k, 33l, 35c, 35d, 38d, 39d, 39f, 40f, 41c, 41f, 41g, 41i, 42c, 42g, 42h, 42i, 42j, 42k, 43a, 43d, 43f, 44b, 44c, 44d, 44g, 45a, 45b, 45c, 45d, 45f, 45g, 45h, 46a, 46b, 46c, 46d, 47a, 47b, 47c, 47d, 47f, 47g, 47h, 47i, 47l, 48a, 48b, 48c, 48d, 48f, 48g, 48h, 48i, 48j, 48k, 48l, 50a, 50b, 51a, 51c, 52g, 52h, 52l, 52m, 52n, 52o, 52p, 52r, 53j, 53l, 53m, 53r, 54g, 54h, 54m, 55a, 55b, 55c, 55d, 55g, 55h, 55i, 55o, 55p, 56c, 57a, 57b, 57c, 57g, 59b, 59c, 59h, 59i, 59k, 59m, 59n, 60a, 60b, 60f, 60g, 60i, 60j, 60k, 60l, 61c, 61d, 61g, 61j, 62f, 62g, 62h, 62i, 62k, 62l, 62m, 64f, 64h, 65b, 65c, 65d, 65f, 65g, 66Aa, 67g, 67i, 67l, 67n, 67o, 68c, 68d, 68g, 69a, 69c, 69f, 69g, 69i, 70a, 70c, 70f, 70h, 70i, 70k, 70l, 71d, 71f, 71h, 72b, 72c, 73a, 73b, 73d, 73j, 73k, 74a, 74c, 74d, 75a, 75b, 75d, 75g, 75k, 75m, 75n, 75o, 76b, 76c, 76d, 81m, 81n, 88a, 93c, 100a, 100c, 106Aa, 106Ab, 106Ac, 106Ad, 106Af,

106Ag, 106Ah, 106Ai, 106As, 106At, 106Aw, 106Az, 107b, 107c, 107d, 107f, 107g, 107h, 107i, 107j, 107m, 107o, 107Aa, 107Ba, 107Bb, 107Bc, 107Bg, 107Bh, 107Bp, 107Bs, 107Bt, 108a, 108k, 108n, 108Ag, 108Ah, 108Ai, 108Aj, 108Al, 108Am, 108An, 108Ao, 109b, 109f, 109h, 110a, 110b, 110d, 110f, 110g, 110j, 110k, 111b, 111d, 111f, 111h, 111i, 112a, 112b, 112c, 112f, 112g, 112h, 112i, 112j, 112k, 112l, 112m, 112n, 112o, 112p, 113b, 113c, 113f, 113g, 113h, 113i, 113j, 113k, 113l, 113m, 114b, 114c, 114d, 114f, 114g, 114h, 114j, 114k, 115b, 115c, 115d, 115g, 115h, 115j, 115k, 115l, 115m, 116a, 116b, 117c, 117d, 117f, 117i, 117k, 117l, 117o, 117p, 117r, 117s, 117t, 118m, 119a, 119b, 119c, 119d, 119g, 119j, 119k, 119n, 119o, 119p, 119r, 119s, 119t, 119w, 120a, 121l, 121m, 121o, 122b, 122c, 122d, 122f, 122g, 122i, 122j, 122k, 122l, 122m, 125o, 125p, 125r, 126a, 126b, 126c, 126d, 126f, 126i, 126l, 126m, 127a, 127b, 127c, 127d, 127f, 127g, 127h, 128a, 128b, 128g, 130j, 130k, 130l, 135h, 135i, 135j, 135k, 136c, 136d, 136f, 136g, 136h, 136i, 136j, 136k, 137c, 137d, 138a, 138d, 138f, 138i, 138j, 138k, 138l, 138m, 138n, 141c, 141d, 141g, 141k, 141l, 141m, 142a, 142b, 142c, 142d, 142f, 142g, 142h, 143b, 143bx, 143c, 143d, 143g, 143h, 143j, 143l, 143m, 143p, 143r, 143s, 143t, 144a, 144b, 144c, 144d, 144g, 144h, 144i, 144j, 144k, 144l, 144m, 157h, 157l, 157o, 158b, 158c, 158f, 158g, 158h, 158i, 158j, 158k, 158n, 158o, 159a, 159b, 159c, 159f, 159o, 16a, 16b, 160a, 160b, 160c, 160d, 160f, 167b, 167c, 167d, 167f, 167h, 167i, 167j, 167k, 168g, 168h, 169a, 169b, 169c, 169d, 169f, 169g, 169h, 169i, 169j, 169k, 178a, 178c, 178f, 123a, 123b, 123r, 124a, 124b, 124g, 124h, 124i, 124l, 124m, 124n, 124p, 124r, 132j, 132m, 133c, 133d, 133f, 133g, 133h, 133i, 133j, 133k, 133m, 133n, 133o, 133p, 146b, 146i, 147c, 147f, 147l, 148c, 148d, 148g, 149a, 149b, 149c, 149d, 150a, 150b, 150c, 150d, 150f, 150g, 150h, 150j, 151a, 151b, 151c, 151d, 151l, 152a, 152b, 152c, 152d, 152f, 152g, 152h, 152i, 152k, 152m, 152n, 152o, 152p, 153a, 153b, 153c, 153d, 153f, 153g, 154a, 154b, 154c, 154f, 154g, 155a, 155b, 155f, 155g, 156j, 161j, 162n, 163a, 163c, 163d, 163i, 163j, 163k, 163l, 163m, 163n, 163o, 164d, 164h, 164i, 164j, 165a, 165c, 165h, 165i, 165j, 166a, 166b, 166c, 166d, 166g, 166h, 166j, 170a, 170d, 170f, 171f, 171g, 171i, 171j, 171l, 171m, 171n, 171o, 173h, 174b, 175c, 175d, 175i, 176c, 177a, 177f, 177h, 177i, 177j, 181g, 181h, 181j, 182a, 182c, 183b, 183f, 183g, 184a, 184g, 184i, 184j, 185a, 185b, 185d, 185h, 185i, 185k, 185m, 185n, 186a, 186b, 186c, 186d, 186f, 187b, 187c, 187d, 187f, 188a, 188b, 188d, 188f, 191a, 191c, 191d, 191f, 191l, 191n, 191o, 191p, 192b, 192g, 192h, 192j, 194g, 194j, 194m, 195a, 195b, 195c, 195d, 196a, 196c, 196i, 196l, 196m, 196n, 197b, 197d, 197h, 197i, 197k, 197l, 197m, 197n, 197o, 198a, 198b, 199a, 199b, 199c, 199d, 199g, 199h, 199i, 199j, 199k, 199l, 199m, 199n, 199o, 199p, 200a, 200b, 200g, 200h, 200i, 200j, 200l, 200m, 200n, 200o, 201h, 202a, 202b, 202c, 202d, 203a, 203b, 203f, 203g, 203h, 204d, 204f, 204i, 204j, 205c, 205g, 205h, 205k, 205l, 209j, 213j, 213l, 386f, 386h, 386n, 216a, 216b, 216d, 216f, 216g, 216h, 216i, 216j, 217d, 217i, 218a, 218b, 218c, 218g, 219c, 219h, 219i, 220a, 220c, 220d, 220h, 220i, 220j, 221c, 221d, 221l, 222c, 222d, 222f, 223a, 223c, 223d, 223f, 224b, 227a, 227b, 227c, 227f, 227h, 227i, 228f, 230m, 230n, 230o, 230p, 230r, 244a, 244b, 244c, 244d, 245a, 245b, 245c, 245d, 245f, 245g, 245h, 245i, 245j, 246a, 246b, 246c, 246d, 246f, 246g, 246h, 247a, 247b, 247c, 247d, 247f, 247g,

247h, 247i, 247j, 247l, 247m, 247n, 247o, 247p, 247r, 247s, 247t, 247w, 247x, 248a, 249a, 249b, 249c, 249d, 249f, 249g, 249h, 249i, 249k, 250a, 250b, 250c, 250d, 250f, 250g, 250h, 250j, 250k, 250l, 250m, 250n, 250o, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 251h, 252a, 252b, 252c, 252d, 252f, 252g, 252h, 252i, 252j, 252k, 252l, 253a, 253b, 253c, 253d, 253f, 253g, 253h, 253i, 253j, 253l, 253m, 253n, 253o, 253p, 403r, 233h, 233i, 234h, 234i, 234j, 234o, 234s, 234t, 234w, 234x, 235b, 235c, 235d, 235f, 235g, 235h, 235i, 235j, 236f, 236h, 236i, 236j, 236k, 237f, 237h, 237i, 237j, 237k, 237l, 238d, 238k, 238m, 238o, 238p, 239j, 239k, 239l, 239m, 240c, 240f, 240k, 240l, 240m, 240n, 240o, 240p, 240r, 240s, 240t, 241a, 241b, 242a, 242b, 242c, 242d, 242f, 242g, 242h, 242i, 243a, 243b, 243c, 243d, 243f, 243g, 243h, 243i, 250Aa, 250Ac, 250Af, 250Ag, 254a, 254c, 254g, 254h, 254i, 254j, 254k, 254l, 254n, 255a, 255c, 255d, 255f, 255g, 255h, 255j, 255m, 255n, 255o, 258a, 258b, 258c, 258d, 258f, 258g, 258i, 258j, 258k, 258l, 258m, 258n, 258o, 258p, 258r, 258s, 258t, 260a, 260b, 260c, 260d, 260f, 260g, 260h, 260i, 260j, 260k, 260l, 260m, 261a, 261b, 261c, 261d, 261f, 261g, 261h, 261i, 261j, 261k, 262i, 262m, 262n, 262s, 263b, 263n, 268j, 268k, 268n, 268t, 269h, 269j, 269l, 269m, 270f, 270j, 270k, 271j, 271k, 271w, 271x, 271y, 272d, 272f, 272g, 272h, 272i, 272j, 272k, 272l, 272m, 272n, 272p, 272r, 272s, 273d, 273f, 273g, 273k, 273l, 273m, 273n, 273o, 276a, 276d, 276h, 276i, 276m, 277a, 277b, 278b, 278i, 279a, 279b, 279c, 280c, 280d, 284a, 284c, 284d, 284f, 284g, 285f, 285i, 285j, 285k, 285l, 285m, 293a, 293b, 293c, 293f, 293g, 293h, 293j, 294a, 294b, 294d, 294g, 294h, 294i, 294l, 294m, 296a, 296b, 296c, 297g, 297k, 300a, 300b, 300c, 300g, 300h,

o Obręb Szprotawa (2 923,28 ha) - 1c, 1g, 1k, 2c, 2d, 2h, 2n, 2o, 3r, 4f, 4g, 6a, 6b, 6c, 6d, 6f, 6g, 6h, 6i, 6j, 7a, 7b, 7c, 7d, 7f, 7g, 8a, 8b, 8c, 8d, 8f, 8g, 8h, 8i, 8j, 9b, 9g, 9h, 9j, 9k, 10a, 10c, 10d, 10f, 10g, 10h, 10i, 10j, 10k, 10l, 10m, 10n, 10o, 11b, 11c, 11d, 11f, 11g, 11h, 11i, 11j, 11k, 11l, 11m, 12a, 12c, 12d, 12g, 12h, 13c, 13d, 13f, 13g, 13h, 14b, 14c, 14d, 14h, 14i, 14j, 14m, 15f, 15g, 15k, 15l, 16a, 16b, 16f, 16g, 16h, 16i, 16j, 16k, 16l, 17i, 17j, 17n, 17o, 17s, 17t, 18a, 18b, 18c, 18g, 18i, 18j, 18m, 19a, 19b, 19c, 19d, 19f, 19g, 19h, 19i, 19j, 19k, 19l, 19m, 19n, 19o, 20a, 20b, 20c, 20d, 21a, 21b, 21c, 21d, 21f, 21g, 21h, 21i, 21j, 21k, 21l, 21m, 21o, 21p, 21r, 21s, 22f, 22g, 22h, 23d, 23f, 23g, 23h, 23i, 23j, 23k, 24c, 24d, 24f, 25b, 25c, 25d, 25f, 25h, 25i, 26a, 26c, 26d, 26f, 26g, 26j, 26m, 26n, 27a, 27b, 27c, 27f, 27g, 27j, 27k, 27l, 28a, 28b, 28c, 28h, 29a, 29b, 29c, 29j, 29k, 30d, 30j, 30k, 31a, 31c, 31d, 31f, 32a, 32b, 32c, 32d, 32f, 32g, 32h, 32i, 32j, 32k, 32l, 33a, 33b, 33c, 33d, 33f, 33g, 33h, 33i, 33j, 34a, 34b, 34c, 34d, 34f, 34g, 34i, 34j, 34l, 34m, 34n, 35b, 35c, 35d, 35f, 35g, 35h, 35i, 36a, 36b, 36c, 36d, 37a, 37b, 37f, 38c, 39d, 39h, 41a, 41b, 41c, 41d, 41f, 41g, 41h, 41i, 41j, 41k, 41l, 41m, 42a, 42b, 42c, 42d, 42f, 42g, 42h, 43a, 43b, 43c, 43d, 43f, 43g, 43h, 43i, 44h, 49a, 50b, 54b, 54c, 54d, 54h, 55a, 55b, 55c, 55d, 55f, 55g, 55h, 56a, 56b, 56c, 56d, 56f, 56g, 56h, 56i, 56j, 56k, 58n, 59j, 59t, 63a, 63b, 63c, 63d, 63f, 63g, 63h, 63i, 63k, 64a, 64b, 64c, 65a, 77a, 77b, 77c, 77d, 77f, 77g, 77h, 78a, 78c, 78d, 78f, 87h, 87j, 87l, 87m, 87n, 88b, 88d, 88f, 88g, 88h, 88i, 88j, 89b, 89d, 90f, 90h, 90k, 90l, 91i, 99k, 101b, 101c, 101f, 101g, 102a, 102c, 102d, 102f, 102g, 102h, 102i, 102m, 102p, 103d, 103f, 103g, 103h, 103o, 104a, 104b, 104c, 104f, 104j, 104k, 105k,

105l, 107b, 107i, 109a, 109c, 109d, 109f, 109g, 109h, 110a, 110b, 110c, 110d, 110f, 110g, 110h, 110j, 110l, 110n, 110o, 110p, 110r, 111a, 111b, 111c, 111d, 111f, 111g, 111h, 111i, 111j, 111k, 111l, 112a, 112b, 112c, 112d, 112g, 112h, 112i, 112j, 112k, 113a, 113b, 113f, 113g, 114g, 114i, 114j, 114k, 127a, 127b, 127c, 128a, 128b, 128c, 128d, 128f, 128g, 129a, 129b, 129f, 134h, 134j, 134k, 134l, 139d, 139f, 140c, 140d, 140f, 140g, 120g, 121g, 121h, 121i, 121j, 121k, 121l, 121m, 121n, 122a, 122b, 122c, 122d, 122f, 122g, 122i, 122j, 122k, 122l, 122m, 122n, 123b, 123c, 123f, 123j, 123k, 123o, 123p, 123r, 123s, 123t, 123w, 123x, 123y, 124b, 124c, 124s, 124w, 126b, 126c, 126d, 126f, 126i, 126j, 135a, 135d, 135f, 135h, 135i, 135j, 135k, 135l, 136d, 136f, 136j, 136o, 136p, 136r, 137a, 137f, 137g, 137h, 137p, 141a, 141b, 141c, 141d, 141f, 141g, 141h, 141i, 142a, 142b, 142c, 142d, 142f, 142g, 142h, 142i, 142j, 142k, 143a, 143d, 143f, 143g, 143i, 143j, 143k, 143l, 143m, 143n, 143o, 144a, 144b, 144c, 144d, 144f, 144g, 144h, 144i, 144j, 144k, 144l, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 145h, 145i, 145j, 145k, 145l, 145m, 146a, 146b, 146d, 146f, 146g, 146h, 146i, 146j, 146k, 146l, 146m, 147b, 147c, 147d, 147f, 147g, 147h, 147i, 147j, 148a, 148b, 148c, 148d, 148f, 148g, 148h, 148i, 148j, 149a, 149b, 149c, 149d, 149f, 149g, 149h, 149i, 150a, 150b, 150c, 150d, 150f, 150h, 150i, 150j, 150k, 150l, 151a, 151b, 151d, 151f, 151h, 151j, 151k, 151l, 151m, 151o, 152a, 152b, 153a, 153b, 153c, 153d, 153f, 153g, 153h, 153i, 154a, 154b, 154c, 154d, 154f, 154g, 154h, 154i, 154j, 154k, 154l, 155a, 155b, 155c, 155d, 155f, 155g, 155h, 155i, 155j, 155k, 155l, 155m, 155n, 155o, 156a, 156b, 156c, 156d, 156f, 156g, 157a, 157b, 157c, 158a, 158b, 158c, 158d, 158f, 158g, 158h, 158i, 158j, 159a, 159b, 159c, 159d, 159f, 159g, 159h, 159j, 159k, 159l, 161ax, 161i, 161n, 161o, 161s, 161t, 161w, 161x, 161y, 162a, 162b, 162c, 162d, 163a, 163b, 163c, 163d, 163f, 163g, 163h, 164a, 164b, 164c, 164d, 164f, 165a, 165b, 165c, 165d, 165f, 166a, 166b, 166c, 166d, 166f, 167a, 167b, 167c, 167g, 167h, 167i, 167j, 167k, 167l, 171a, 171h, 171j, 179d, 181j, 181k, 181l, 181Aa, 181Aax, 181Ab, 181Ac, 181Ad, 181Af, 181Ag, 181Ah, 181Aj, 181Ak, 181Al, 181Am, 181Ap, 181Ar, 181As, 181At, 181Aw, 181Ax, 181Az, 182g, 182i, 182l, 183c, 183g, 183j, 183l, 183n, 184a, 184f, 184g, 184i, 185h, 185i, 185j, 187p, 187w, 188b, 189h, 189i, 190k, 190l, 190m, 190n, 191h, 191i, 191j, 191k, 192a, 192c, 192d, 192f, 192g, 193d, 193f, 193g, 193h, 193i, 193j, 194a, 194b, 194c, 194d, 194f, 194g, 194h, 195a, 195h, 195n, 195o, 195p, 196s, 197p, 198l, 199b, 199c, 199d, 199f, 200a, 200b, 200c, 200d, 200f, 200h, 200j, 200k, 201c, 201d, 201f, 201g, 202b, 202c, 202d, 203a, 203b, 203c, 203i, 204a, 204b, 204c, 204g, 204h, 204i, 204j, 204k, 204l, 204m, 205a, 205b, 205c, 205d, 205f, 205g, 205h, 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206h, 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 207h, 207i, 207j, 207k, 208a, 208f, 208g, 208h, 208i, 208j, 208k, 209a, 209f, 209h, 209i, 209j, 209k, 209l, 209m, 209n, 209o, 210a, 210b, 210d, 210g, 210h, 210i, 210j, 210k, 211c, 211d, 212g, 212h, 212i, 212m, 213ax, 213bx, 213n, 213t, 213y, 214l, 214r, 215c, 215d, 215f, 215h, 215j, 215k, 215l, 215m, 218a, 219b, 219c, 219d, 220a, 220b, 221a, 221b, 221f, 221g, 221h, 221i, 221j, 221k, 222a, 222b, 222c, 222d, 222f, 222g, 222h, 222j, 222k, 223a, 223c, 223d, 223f, 223g, 223h, 224a, 224b, 224c, 224d, 224f, 224g, 224h, 224i, 224j, 224k, 225a, 225b, 225c, 225d, 225f, 225g, 225h, 225i, 225j, 225k, 225l, 225m, 226a, 226g, 226h, 226j, 226k, 226l, 228l,

229f, 229g, 229h, 229i, 235a, 235d, 235f, 235g, 236h, 236i, 237a, 237b, 237c, 237d, 237f, 237g, 237h, 237i, 238a, 238b, 238c, 238d, 238f, 238g, 238h, 238i, 238j, 238k, 238l, 239a, 239b, 239c, 239d, 239f, 239g, 239h, 239i, 239j, 239k, 240a, 240b, 240c, 240f, 240g, 240h, 240i, 240j, 240k, 240l, 241d, 243b, 243c, 243d, 243f, 243h, 243i, 243l, 244a, 244b, 244c, 244d, 250a, 250b, 250c, 250d, 250f, 250g, 250h, 250i, 250j, 250k, 250m, 251a, 251c, 251d, 251f, 251g, 251h, 251i, 251j, 251k, 251l, 251m, 252a, 252b, 252c, 252d, 252f, 252g, 252h, 252i, 252j, 252k, 252l, 252m, 253a, 253b, 253c, 253d, 253f, 262a, 262b, 262c, 262d, 262f, 262g, 262h, 262i, 263a, 263c, 263d, 263f, 271a, 271b, 271c, 271d, 271f, 254a, 254cx, 254dx, 254fx, 254gx, 254j, 254s, 264j, 264l, 264t, 269a, 270a, 270d, 270f, 272a, 277f, 277o, 277p, 277r.

- **Lasy wodochronne położone w granicach administracyjnych miast (59,49 ha)**

- Obręb Małomice (59,49 ha) - 253Aa, 253Ab, 253Ac, 253Ad, 253Af, 253Ag, 253Ah, 253Ai, 253Aj, 253Ak, 256a, 256c, 256d, 256f, 257b, 257c, 257d, 257f, 257g, 257h, 259b, 259f, 259g

- **Lasy wodochronne stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (11,65 ha)**

- Obręb Szprotawa (11,65 ha) – 202g, 202h, 202i, 203g, 203h,

- **Lasy wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu (350,75 ha)**

- Obręb Małomice (350,75 ha) - 304b, 304g, 304j, 304k, 304l, 304m, 304n, 305f, 305h, 305i, 305l, 306b, 306i, 307a, 307c, 308d, 311a, 311c, 313b, 313j, 313k, 314a, 314g, 314i, 314j, 315a, 315j, 317b, 319g, 319h, 326a, 328j, 328l, 328m, 337a, 339c, 339k, 339l, 340h, 344h, 345i, 347a, 347c, 349o, 352a, 354a, 354d, 358b, 382ax, 382h, 382o, 382t, 382w, 383a, 383m, 384g, 384n, 384r, 384t, 385f, 385l, 385m, 385n, 385o, 385r, 385s, 385Ab, 385Ac, 388j, 389g, 390g, 390h, 359d, 359t, 392a, 392b, 392c, 393a, 393c, 393f, 394a, 394d, 394o, 394p, 395l, 400f, 401a, 401b, 401c, 401d, 401f, 401g, 401h, 401i, 401j, 401k, 406b, 409l, 411a, 411b, 411c, 414g, 415ax, 415k, 415m, 415r, 415s, 415z, 416j, 417a, 417b, 417c, 417d, 418a, 418b, 418c, 418d, 418f, 418g, 418h, 418i, 418j, 419a, 419b, 419c, 419f, 419h, 419j, 419k, 420l, 420m, 421Aj, 421Ak, 422c, 422d, 422f, 422g, 422h, 422i, 422j, 422k, 422l, 422m, 423a, 423b, 423c, 423d, 423f, 423g, 423h, 424b, 424c, 424d, 424f, 424g, 424h, 424i, 424j, 425a, 425b, 425c, 425d, 425f, 425g, 425h, 425i, 425j, 425k, 425l, 425n, 425o, 425r, 426a

- **Lasy wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (5,42 ha)**

- Obręb Małomice (5,42 ha) – 425a, 425m,

- **Lasy wodochronne i badawcze (318,62 ha)**

- Obręb Szprotawa (318,62 ha) – 230d, 230f, 230g, 230h, 230j, 230k, 231a, 231b, 231d, 231h, 231i, 231j, 231k, 231l, 231m, 232d, 232f, 232g, 232h, 232i, 232j, 232k, 233a, 233b, 233h, 234c, 234d, 234g, 248a, 248b, 248c, 248d, 248f, 248g, 248h, 249a, 249b, 249c, 249d, 249f, 249g, 249h, 249j, 249k, 249l, 245a, 245b, 245c, 245d, 245f, 245g, 245h, 246a, 246b, 246c, 246d, 246f, 246g, 246h, 246i, 246j, 247a, 247c, 247d, 247f, 247g, 247h, 247i, 247j, 247l, 258a, 258b, 258c, 258d, 258f, 258g, 258h, 258i, 258j

259a 259b 259c 259g 259h 259i 259j 259k 259l 259m 259n 260a 260b 260c 260d 260f 260g 260h 261a 261b 261c 261d 261f 261g 261h 261i 261j 261k 261l,

- **Lasy badawcze (67,71 ha)**

- Obręb Szprotawa (67,71 ha) – 230a, 230b, 230c, 231c, 21g, 232a, 232b, 232c, 233c, 233d, 233f, 233g, 234a, 234b, 234f,

- **Lasy stanowiące cenne fragmenty przyrody (83,18 ha)**

- Obręb Szprotawa (83,18 ha) – 115j, 116d, 116f, 116g, 117g, 117h, 117i, 118d, 118f, 119h, 119j, 119k, 128h, 128i, 128j, 128k, 129c, 129d, 129g, 129h, 129i, 129j, 133n, 13o, 133r, 133s, 134c, 134f, 134i, 135b, 139b, 139c, 139g, 140b,

- **Drzewostany nasienne (3,89 ha)**

- Obręb Szprotawa (3,89 ha) – 89j, 89k, 89m,

- **Lasy w granicach administracyjnych miast (82,55 ha)**

- Obręb Małomice (82,55 ha) – 259a, 259d, 264a, 264b, 264c, 264d, 264f, 264g, 264h, 264j, 264k, 264l, 264m, 264n, 264o, 265a, 265b, 265c, 265d, 265f, 265g, 265h, 265i, 270a, 288b.

4.11.2 Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Szprotawa znajdują się dwa **rezerваты przyrody** o łącznej powierzchni 208,43 ha: – rezerwat „Buczyna Szprotawska” powstały, w 1965 r o powierzchni 152,32 ha, położony w obrębie Szprotawa – rezerwat „Annabrzeskie Wąwozy”, utworzony w 1977 r. na powierzchni 56,11 ha, w obrębie Małomice.

W latach 2006 -2007 na terenie Nadleśnictwa Szprotawa przeprowadzono inwentaryzację terenową leśnych i nieleśnych **siedlisk przyrodniczych**, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz wybranych gatunków z Załącznika II. Zinwentaryzowano 11 typów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie o łącznej powierzchni 3 112,76 ha. Na gruntach nieleśnych stwierdzono trzy siedliska (21,23 ha): starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamio* (3150), ziołorośla nadrzeczne (6430), niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510). Natomiast na gruntach leśnych zinwentaryzowano 8 siedlisk przyrodniczych (3 091,53 ha): kwaśne buczyny (9110), żyzne buczyny (9130), grądy (9170), śródlądowe kwaśne dąbrowy (9190), bory i lasy bagienne (91D0), łągi (91E0), lasy łąkowe (91F0) i sosnowy bór chrobotkowy (91T0). Największe powierzchnie zajmują grądy – 1 637,95 ha, śródlądowe kwaśne dąbrowy – 600,56 ha i łągi – 507,90 ha. Siedliska przyrodnicze stanowią 16,22% powierzchni nadleśnictwa.

Na gruntach Nadleśnictwa Szprotawa zlokalizowano 22 **pomniki przyrody ożywionej**, w tym 15 dębów, trzy buki, dwa jesiony oraz sosnę i wiąz. Jednym z pomników jest najstarszy dąb w Polsce „Chrobry”, którego wiek szacuje się na ok. 760 lat.

Na gruntach Nadleśnictwa Szprotawa ustanowiono (Rozporządzenia Nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne) **3 użytki ekologiczne** na łącznej powierzchni **45,74 ha**. Jeden – „Sowie Bagno” o powierzchni 7,09 ha znajduje się w obrębie Małomice, pozostałe – „Żurawie bagno” o powierzchni 18,25 ha i „Łabędzie Stawy” o powierzchni 20,40 ha – w obrębie Szprotawa.

Oprócz tego występują następujące formy ochrony:

I. Obszary chronionego krajobrazu

Przez tereny administrowane przez Nadleśnictwo Szprotawa przebiegają granice pięciu obszarów chronionego krajobrazu o łącznej powierzchni 11705 ha, co stanowi 17,82% powierzchni zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Tabela nr 18. Obszary Chronionego Krajobrazu

Lp.	Nazwa obszaru	Pow. całego obszaru wg rozporządzenia wojewody (ha)	Pow. w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (ha)	Udział % ogólnej powierzchni w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	Gmina (na terenie nadleśnictwa)
1	25-Dolina Bobru	13131	2616	3,99	Żagań, Małomice, Szprotawa
2	28-Wzgórza Dalkowskie	3982	1808	2,75	Niegostawice, Nowe Miasteczko
3	29-Dolina Brzeźnicy	2542	435	0,66	Brzeźnica
4	31-Dolina Szprotawki	5570	6608	10,06	Niegostawice, Szprotawa
5	34-Bory Dolnośląskie	26223	238	0,36	Żagań, Małomice
Razem		51448	11705	17,82	

II. Obszary NATURA 2000

Na terenie Nadleśnictwa wyznaczono 6 obszarów Natura 2000, z tego dwa to obszary specjalnej ochrony OSO (obszary ptasie) i cztery specjalne obszary ochrony siedlisk.

Tabela nr 19. Obszary Natura 2000

Lp.	Kod obszaru	Nazwa	Ogólna powierzchnia (ha)	Powierzchnia w zarządzie nadleśnictwa (ha)	Procentowy udział w powierzchni nadleśnictwa (%)
1	PLH020050	Dolina Dolnej Kwisy	5972,20	115,33	0,60
2	PLH080007	Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka	1423,30	735,81	3,83
3	PLH080030	Borowina	512,20	430,07	2,24
4	PLH080046	Małomickie Łęgi	993,00	565,54	2,95
Ogółem obszary siedliskowe			8900,70	1846,75	9,62
1	PLB020003	Stawy Przemkowskie	4605,40	18,67	0,10
2	PLB020005	Bory Dolnośląskie	172093,40	8850,53	46,12
Ogółem obszary ptasie			176698,80	8869,20	46,22
Łącznie			185599,50	10715,95	55,84

Na terenie nadleśnictwa znajduje się jeden Zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Park Słowiński* położony w Szprotawie, ustanowiony uchwałą Rady Miejskiej 31.05.2007 r. Powierzchnia ogólna wynosi 85,74 ha, z czego na gruntach nadleśnictwa to 41,92 ha w oddz. 181Aa-181Aax, 181Amx, 181Anx, 181A~b.

Aktualnie w drzewostanach Nadleśnictwa Szprotawa zlokalizowane są **trzy strefy** ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania (gniazdowania) bielika (dwa stanowiska) i bociana czarnego.

Na terenie Nadleśnictwa Szprotawa stwierdzono występowanie gatunków flory i fauny – zarówno objętych ochroną ścisłą, jak i częściową

Tabela nr 20. Ilość gatunków chronionych i rzadkich flory i fauny

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw w UE	Gatunki ujęte w Czerwonych Księgach
Porosty		3		2
Grzyby	1			
Rośliny naczyniowe	18	6		4
Bezkęgowce	21		11	9
Ryby i minogi	8		6	8
Płazy	13		3	1
Gady	6			1
Ptaki	129	5	20	9
Ssaki	13	6	8	4

Całość zagadnień związanych z ochroną przyrody została przedstawiona w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Szprotawa.

5 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA

5.1 Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania nadleśnictwa

5.1.1 Krótka charakterystyka regionu

Nadleśnictwo Szprotawa wchodzi w skład RDLP w Zielonej Górze i w całości położone jest w województwie lubuskim. Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Szprotawa wynosi 657,2 km². Znaczna większość jest położona w powiecie żagańskim 591,87 km² (90,1%), pozostała część w powiecie nowosolskim 65,33 km² (9,9%). Obręb leśny Małomice charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem i rozrzuconiem gruntów nadleśnictwa. Obręb Szprotawa stanowi północno-wschodnią część jednego z największych kompleksów w kraju, tj. Borów Dolnośląskich.

Rejon ten jest stosunkowo mało zaludniony, z gospodarką głównie związaną z rolnictwem oraz coraz bardziej rozwijającą się agroturystyką. W zasięgu działania nadleśnictwa znajdują się trzy miasta, tj. Szprotawa (12 340 mieszkańców), Małomice (3 670 mieszkańców) i Nowe Miasteczko (2 830 mieszkańców). Na granicy zasięgu w części zachodniej graniczy z miastem powiatowym Żagań. Zaludnienie na 1 km² w województwie lubuskim wynosi 72 osoby i jest to jedno z województw o najniższym wskaźniku zaludnienia w kraju. Podobnie kształtuje się zaludnienie w powiecie żagańskim, jednakże należy przyjąć, iż w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest ono mniejsze. W największych gminach zaludnienie wynosi: miasto i gmina Szprotawa – 93 os/1 km², gmina Niegosławice – 34 os/1 km², miasto i gmina Małomice – 67 os/1 km², gmina Brzeźnica – 31 os/1 km², gmina Żagań 25 os/1 km².

Nadleśnictwo Szprotawa na dzień 1.01.2011 r. zatrudnia 47 osób, z tego w Służbie Leśnej 33 osoby.

Głównymi firmami, z którymi współpracuje nadleśnictwo w zakresie pozyskania drewna i prac hodelanych są:

- „JAN-POL” Jan Arcimowicz;
- Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy Michał Kłak.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa brak jest dużych zakładów przemysłowych i usługowych, zatrudniających ponad 20 osób. W związku z tym Nadleśnictwo Szprotawa jest jedną z podstawowych jednostek gospodarczych dających pracę miejscowej ludności.

Lasy w obszarze zasięgu działania nadleśnictwa, a szczególnie użytki uboczne (grzyby, jagody) w sezonie występowania dają korzyści miejscowej ludności.

Plany przestrzennego zagospodarowania (Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) gmin leżących na terenie Nadleśnictwa Szprotawa w pełni uwzględniają realia gospodarki leśnej. Nie występują w nich elementy zagrażające środowisku leśnemu. W planach tych znajdują się zapisy zakazujące przeznaczania użytków leśnych na cele nieleśne oraz zakazujące lokalizacji na terenach lasów jakichkolwiek obiektów niezwiązanych z gospodarką leśną.

Do głównych odbiorców drewna w Nadleśnictwie Szprotawa należą:

- KRONOPOL Sp. z o.o. – Żary;
- STELMET Spółka akcyjna – Zielona Góra;
- KLAUSNER HOLZ SACHSEN – Koredsdorf Deutschland;
- DĄBEX Józef Nowak i Wspólnicy Spółka jawna – Grodzisk Wielkopolski;
- FLABEK Sp. z o.o. – Żary;
- DĘBOWA POLSKA Jerzy Markiewicz – Leszek Markiewicz Spółka Jawna – Siedlec.

Do lokalnych odbiorców drewna należą:

- DREWKOM Robert Szczygieł – Małomice;
- DALBO – Niegosławice;
- ZAKŁAD PRODUKCYJNO-USŁUGOWY BRANŻY DRZEWNEJ Zdzisław Wrona – Małomice.

5.1.2 Charakterystyka kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Lasy Nadleśnictwa Szprotawa składają się z 364 kompleksów leśnych. Odległość pomiędzy skrajnymi kompleksami lasu z północy na południe wynosi 24 km, w kierunku wschód – zachód 34 km. W obrębie Szprotawa dominują 2 kompleksy leśne rozdzielone doliną rzeki Bóbr, pozostałe to 62 kompleksy o niewielkiej powierzchni (poniżej 100 ha). W obrębie Małomice jest 298 kompleksów; największe z nich są nie przekraczają 1500 ha. Lesistość obszaru w granicach terytorialnego nadleśnictwa wynosi 30,2% i jest najniższa w RDLP Zielona Góra.

Tabela nr 21. Liczba i wielkość kompleksów leśnych (wzór nr 2)

Wielkość kompleksu leśnego (ha)	Obręb Małomice		Obręb Szprotawa		Nadleśnictwo Szprotawa		Udział %
	szt.	pow.	szt.	pow.	szt.	pow.	
do 1,00	104	50,91	35	16,24	139	67,15	0,4
1,01-5,00	114	228,43	19	47,56	133	275,99	1,5
5,01-20,00	39	316,24	5	52,23	44	368,47	2,0
20,01-100,00	23	1030,12	3	122,18	26	1152,30	6,4
100,01-500,00	13	2451,23	0	0,00	13	2451,23	13,6
500,00-2000,00	5	6424,32	0	0,00	5	6424,32	35,6
> 2000,00	0	0,00	2	7290,92	2	7290,92	40,5
Razem	298	10501,25	64	7529,13	362	18030,38	100,0

Na terenie nadleśnictwa istnieje rozbudowana sieć dróg publicznych; do najważniejszych należą:

- droga krajowa nr 3 – Świnoujście – Zielona Góra – Nowe Miasteczko – Legnica – Jakuszyce (granica państwa),
- droga krajowa nr 12 – Łęknica (granica państwa) – Żagań – Szprotawa – Głogów – Piotrków Trybunalski – Lublin – Dorohusk (granica państwa),

- o droga wojewódzka nr 293 – Borów – Nowe Miasteczko – Bytom Odrzański,
- o droga wojewódzka nr 296 – Kożuchów – Żagań – Lubań,
- o droga wojewódzka nr 297 – Nowa Sól – Kożuchów – Szprotawa - Bolesławiec,
- o droga wojewódzka nr 328 – Nowe Miasteczko - Niegosławice – Przemków – Marciszów.

Ponadto występuje sieć dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni asfaltowej jak i gruntowej.

Drogi leśne w nadleśnictwie mają w zdecydowanej większości nawierzchnie gruntowe. Wymagają one corocznych napraw i konserwacji. W okresie wiosennym oraz w czasie intensywnych opadów występują utrudnienia w wywozie drewna. Dotyczy to zwłaszcza dróg na żyzniejszych siedliskach lasowych oraz dojazdów do drobnych kompleksów położonych pośród pól z dala od miejscowości.

Przez teren Nadleśnictwa Szprotawa przebiegają linie kolejowe:

- o tranzytowa międzynarodowa nr C-59-1 - Nowa Sól – Żagań – Zgorzelec – Zawidz (granica państwa),
- o nr 371 - Nowa Sól – Żagań,
- o nr 14 – Zasieki (granica państwa) – Żagań – Szprotawa – Głogów – Leszno,
- o nr 257 – Gubinek (granica państwa) – Żagań – Małomice – Legnica – Wrocław.

Przez lasy nadleśnictwa przebiegają linie kolejowe:

- o linia nr 257 Żagań – Małomice – Legnica, w oddz. Obr. Małomice: 266/271, 270, Obr. Szprotawa (granica z nadleśnictwem Świątoszów) oddz.: 211, 212, 21, 225, 226, 239, 240, 252, 253, 262, 263, 270, 271, 275, 276, 277, 278, 279, 178, 179,
- o linia nr 371 Nowa Sól – Żagań w oddz.: 34-35/37-39, 36, 97, 98, 99, 94, 95, 95A,
- o linia nr 257 Żagań – Małomice – Leszno w oddz.: 263, 231, 224, 225, 197/199, 198/200-201, 408/409, 406, 410, 410A

Oprócz lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Szprotawa znajdują się lasy innych form własności (osób fizycznych i prawnych oraz zasobu Agencji Nie-ruchomości Rolnych) o łącznej powierzchni ok. 1323 ha.

Nieregularne granice obszarów leśnych nadleśnictwa charakteryzuje duża ilość póltek w postaci gruntów i lasów innej własności. Ta nieregularność jest wynikiem przejmowania poszczególnych działek gruntów.

Znaczenie enklaw i póltek jest dość duże, szczególnie wpływają na większą bioróżnorodność granicy pole-las.

5.1.3 Pozostałe czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Nadleśnictwo Szprotawa poprzez swoje położenie narażone jest na negatywne działanie czynników biotycznych związanych głównie z wiatrami.

Średnio rocznie w Nadleśnictwie Szprotawa występuje kilka tysięcy m³ wiatrolomów i wiatrowałów.

5.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Zgodnie z postanowieniem NTG nie opracowano tabeli XIXa i XIXb.

Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych

Stan lasu i zasobów drzewnych obrazują niżej wymienione tabele, zamieszczone w części tabelarycznej niniejszego opracowania.

Tabela nr II: Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr III: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr Va: Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Vb: Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

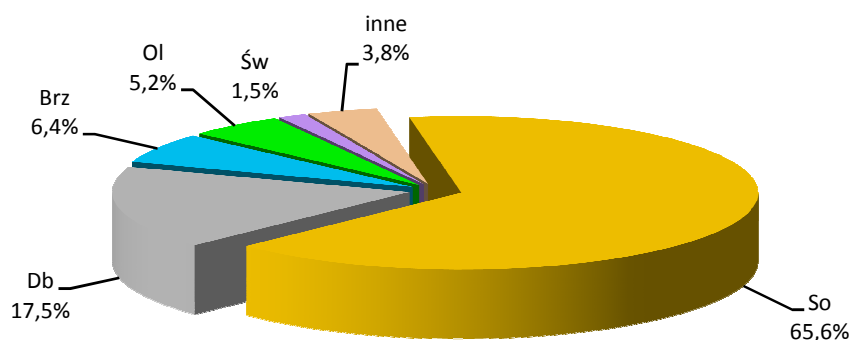
Tabela nr VI: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VIIIa: Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy

5.3 Charakterystyka drzewostanów

Tabela nr 22. Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew

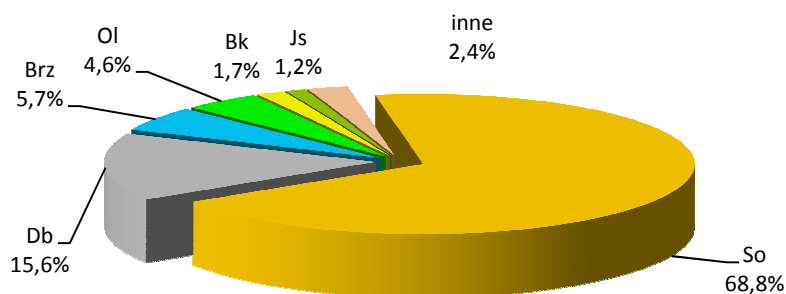
Gatunek panujący	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice		Szprotawa		ha	%
	ha	%	ha	%		
So	5714,93	54,42	6117,77	81,26	11832,70	65,62
So.b	0,59	0,01			0,59	0
Md	27,15	0,26	4,62	0,06	31,77	0,18
Św	71,58	0,68	194,05	2,58	265,63	1,47
Dg	9,20	0,09			9,20	0,05
Bk	145,25	1,38	106,88	1,42	252,13	1,4
Db	37,29	0,36	11,13	0,15	48,42	0,27
Db.s	2910,69	27,72	170,23	2,26	3080,92	17,09
Db.b			1,96	0,03	1,96	0,01
Db.c	13,10	0,12	3,27	0,04	16,37	0,09
Kl	2,84	0,03			2,84	0,02
Jw	4,72	0,04	4,64	0,06	9,36	0,05
Wz	2,78	0,03			2,78	0,02
Js	199,10	1,9			199,10	1,1
Gb	26,81	0,26	0,35	0	27,16	0,15
Brz	636,69	6,06	526,12	6,99	1162,81	6,45
Ol	596,55	5,68	334,42	4,44	930,97	5,16
Ol.s	0,71	0,01			0,71	0
Ak	11,96	0,11	1,63	0,02	13,59	0,08
Tp	19,37	0,18	0		19,37	0,11
Os	44,38	0,42	22,76	0,3	67,14	0,37
Wb	1,52	0,01			1,52	0,01
Lp	24,04	0,23	29,30	0,39	53,34	0,3
Razem	10501,25	100,0	7529,13	100,0	18030,38	100,0

Rycina nr 7. Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Szprotawa (%)

Tabela nr 23. Udział miąższościowy panujących gatunków drzew

Gatunek panujący	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice		Szprotawa		m ³	%
	m ³	%	m ³	%		
So	1435530	58,45	1503859	82,91	2939389	68,84
So.b	170	0,01			170	0
Md	6387	0,26	980	0,05	7367	0,17
Św	10566	0,43	25294	1,39	35860	0,84
Dg	4545	0,19			4545	0,11
Bk	27755	1,13	45252	2,49	73007	1,71
Db	536	0,02	127	0,01	663	0,02
Db.s	625121	25,45	35295	1,95	660416	15,47
Db.b			8	0	8	0
Db.c	2505	0,1	521	0,03	3026	0,07
Kl	570	0,02			570	0,01
Jw	833	0,03	535	0,03	1368	0,03
Wz	620	0,03			620	0,01
Js	49867	2,03			49867	1,17
Gb	6685	0,27	120	0,01	6805	0,16
Brz	134759	5,49	110357	6,08	245116	5,74
Ol	125266	5,1	69899	3,85	195165	4,57
Ol.s	80	0			80	0
Ak	2274	0,09	285	0,02	2559	0,06
Tp	4940	0,2			4940	0,12
Os	10480	0,43	5605	0,31	16085	0,38
Wb	200	0,01			200	0
Lp	6330	0,26	15745	0,87	22075	0,52
Razem	2456084	100,0	1813882	100,0	4269901	100,0

Rycina nr 8. Udział miąższościowy panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Szprotawa (%)

Gatunkiem panującym w Nadleśnictwie Szprotawa jest sosna. Drzewostany sosnowe zajmują 65,62% powierzchni leśnej. Powierzchnia leśna drzewostanów z panującą sosną zmniejszyła się o 54,53 ha. Udział procentowy drzewostanów z panującą sosną w porównaniu z poprzednim operatem zmniejszył się o 2,65%, przede wszystkim na korzyść dębu (wzrost o 3,58%).

Tabela nr 24. Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w III i IV rewizji planu u.l.

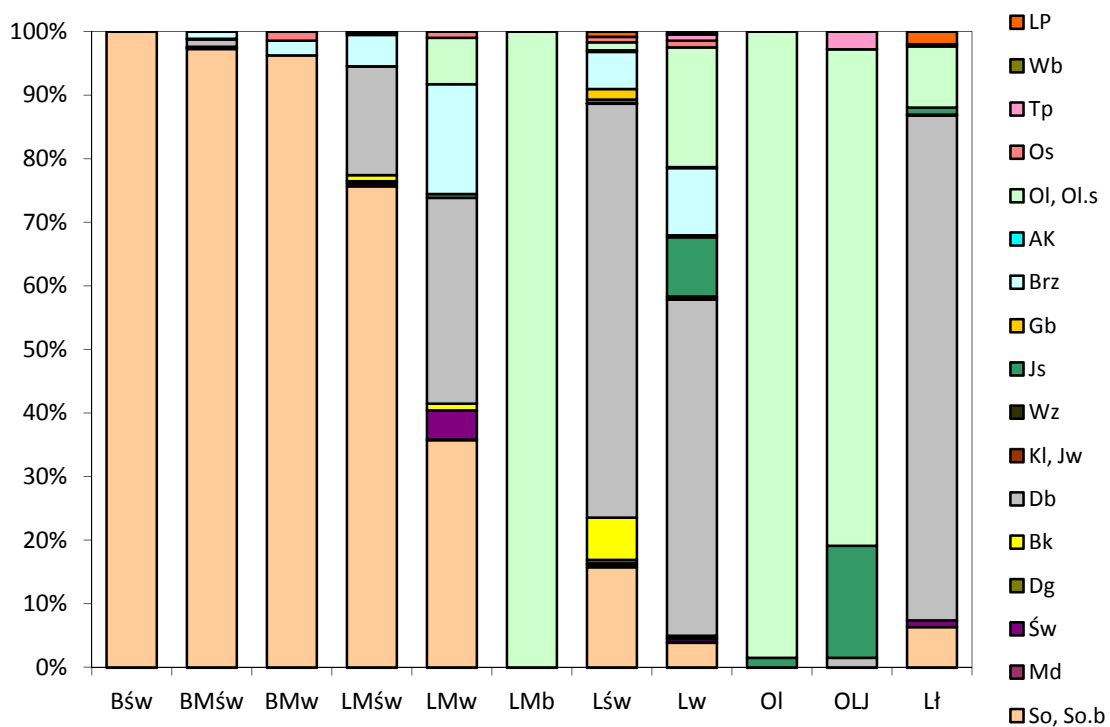
Gatunek	Nadleśnictwo Szprotawa				
	III rewizja		IV rewizja		Wzrost / Spadek ha
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
sosna	11887,82	68,27	11833,29	65,62	-54,53
modrzew	30,74	0,18	31,77	0,18	1,03
świerk	210,41	1,21	265,63	1,47	55,22
dagleżja	8,77	0,05	9,20	0,05	0,43
buk	168,00	0,96	252,13	1,40	84,13
dąb	2416,54	13,88	3147,67	17,46	731,13
klon, jawor	7,41	0,04	12,20	0,07	4,79
jesion	230,43	1,32	199,10	1,10	-31,33
grab, wiąz	28,20	0,16	29,94	0,17	1,74
brzoza	1365,37	7,84	1162,81	6,45	-202,56
akacja	29,76	0,17	13,59	0,07	-16,17
olsza, olsza sz.	852,15	4,89	931,68	5,17	79,53
topola	48,01	0,28	19,37	0,11	-28,64
osika, wierzba	70,06	0,40	68,66	0,38	-1,40
lipa	60,04	0,35	53,34	0,30	-6,70
Razem	17413,71	100,0	18030,38	100,0	616,67

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpiło zwiększenie powierzchni cennych gatunków liściastych: zwiększyła się o 731,13 ha powierzchnia drzewostanów z panującym dębem i o 84,13 ha z panującym bukiem. Natomiast zmniejszyła się powierzchnia drzewostanów z panującą brzozą o 202,56 ha, sosną o 54,53 ha, jesionem o 31,33 ha, topolą o 28,64 ha oraz akacją o 16,17 ha. Pozostałe gatunki występują na podobnej powierzchni jak w ubiegłym okresie.

Tabela nr 25. Udział miąższościowy panujących gatunków drzew w III i IV rewizji planu u.l.

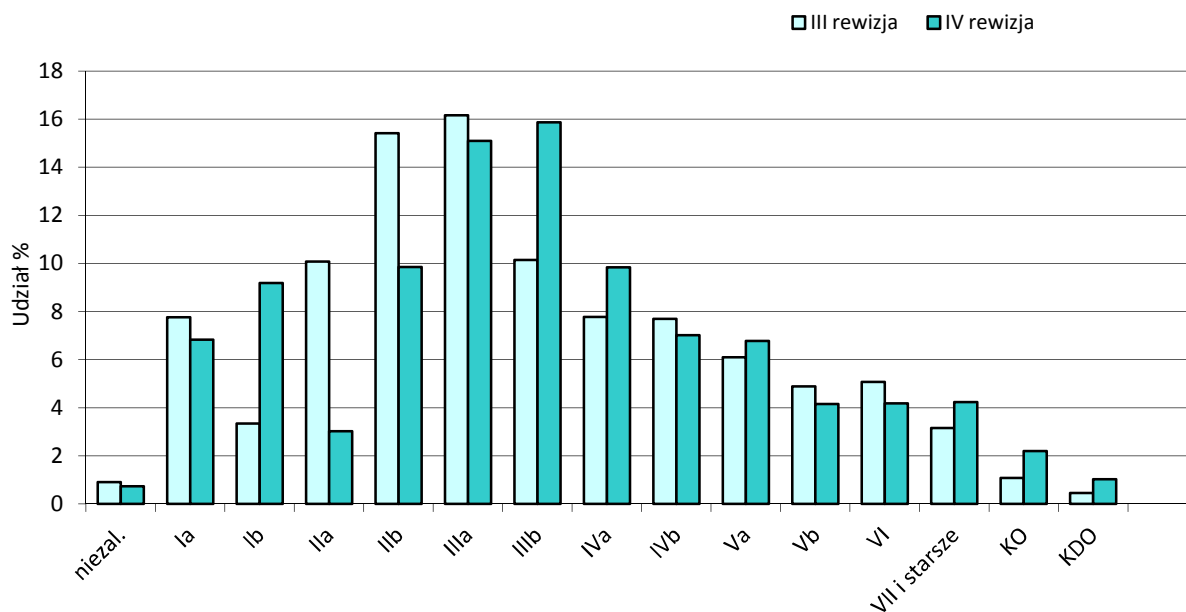
Gatunek	Nadleśnictwo Szprotawa				
	III rewizja		IV rewizja		Wzrost / Spadek m ³
	Miąższość m ³	Udział %	Miąższość m ³	Udział %	
1	2	3	4	5	6
sosna	2372398	67,60	2939559	68,84	567161
modrzew	5609	0,16	7367	0,17	1758
świerk	36540	1,04	35860	0,84	-680
dagleżja	3595	0,10	4545	0,11	950
buk	52280	1,49	73007	1,71	20727
dąb	525852	14,98	664113	15,55	138261
klon, jawor	843	0,02	1938	0,05	1095
jesion	48809	1,39	49867	1,17	1058
grab, wiąz	5750	0,17	7425	0,17	1675
brzoza	242489	6,91	245116	5,74	2627

Gatunek	Nadleśnictwo Szprotawa				
	III rewizja		IV rewizja		Wzrost / Spadek m ³
	Miąższość m ³	Udział %	Miąższość m ³	Udział %	
1	2	3	4	5	6
akacja	6115	0,18	2559	0,06	-3556
olsza, olsza sz.	167465	4,77	195245	4,57	27780
topola	9181	0,26	4940	0,12	-4241
osika, wierzba	12044	0,34	16285	0,38	4241
lipa	20740	0,59	22075	0,52	1335
Razem	3509710	100,00	4269901	100	760191

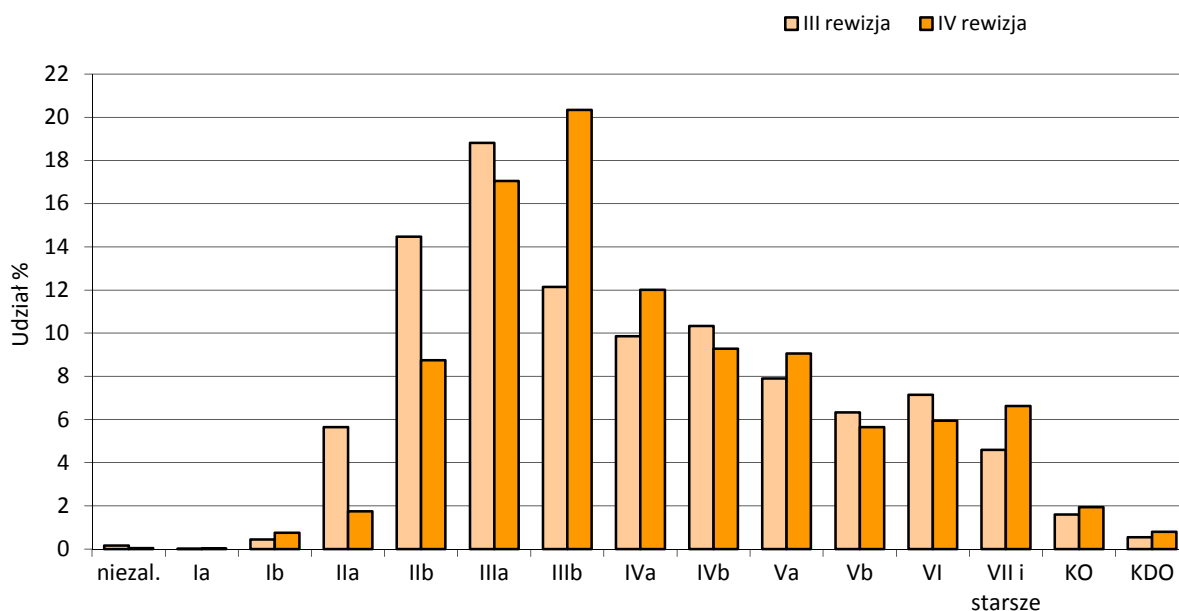

Rycina nr 9. Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Strukturę wiekową w podklasach wieku w porównaniu z III rewizją planu urządzenia lasu przedstawiono na diagramach.

Rycina nr 10. Struktura wiekowa wg powierzchni leśnej

Rycina nr 11. Struktura wiekowa wg miąższości

Tabela nr 26. Zestawienie powierzchni i miąższości gatunków panujących w klasach i podklasach wieku

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Razem		Procent			
	do odnowienia		w prod. ubocz	po-sta-łe		I		II		III		IV		V		VI	VII			VIII	grunty zale-sione		grunty zales. i nie zales.		
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140			141 i wyżej					
powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	24	25	26		
SO		73,33	0,18			723,26	905,38	308,53	1330,72	2224,36	2218,21	1192,87	838,82	920,22	513,05	308,91	81,87	8,17	172,33	12,49	11759,19	11832,70	65,62		
		871			8658	135	15495	45185	293135	618155	700395	362205	267955	290340	160105	98630	30205	2415	42860	2645	2938518	2939389	68,84		
SO.B															0,59						0,59	0,59	0		
															170						170	170	0		
MD						0,57	9,74	3,45	3,83			1,84	7,35			4,99					31,77	31,77	0,18		
					42		420	430	650			525	2885			2415					7367	7367	0,17		
ŚW						59,12	77,76	24,50	30,46	28,50	8,41	15,65	2,25	9,98	3,21	2,92			2,87		265,63	265,63	1,47		
					765		1450	3005	6190	7815	2785	6255	800	3730	1455	1280			330		35860	35860	0,84		
DG						0,51							1,13	1,86	1,66	4,04					9,20	9,20	0,05		
													605	1070	1115	1755					4545	4545	0,11		
BK		2,77				21,36	53,84	1,02	5,60	14,48		3,16	8,12	23,04	8,72	4,99	0,84	82,48	21,71		249,36	252,13	1,4		
					612		305	100	250	1930		785	2510	12005	3525	2685	425	43500	4375		73007	73007	1,71		
DB		41,10	0,80	6,52																		48,42	0,27		
		495	1	167																		663	0,02		
DB.S						320,91	400,14	76,32	100,01	93,57	152,26	124,83	198,08	166,85	176,75	383,87	522,07	67,27	165,93	132,06	3080,92	3080,92	17,09		
					3526	225	3675	6390	14155	18080	38445	30255	55455	44490	57820	131195	183400	21715	28190	23400	660416	660416	15,47		
DB.B						0,91	1,05														1,96	1,96	0,01		
					8																8	8	0		
DB.C							3,14	1,26	0,61	1,59	4,55	2,49			2,73						16,37	16,37	0,09		
					1			80	65	325	1240	580			735						3026	3026	0,07		
KL										2,84											2,84	2,84	0,02		
										570											570	570	0,01		
JW						0,33		0,58	5,29	2,26		0,90									9,36	9,36	0,05		
					118			60	520	470		200									1368	1368	0,03		
WZ										2,51		0,27									2,78	2,78	0,02		
										550		70									620	620	0,01		
JS						5,75	6,82	5,41	9,76	6,39	14,62	20,97	42,60	32,98	2,53	29,21	1,97		3,84	16,25	199,10	199,10	1,1		

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz	po-sta-łe		I		II		III		IV		V		VI	VII			VIII	grunty zales. i nie zales.		
	płatowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140			141 i wyżej			grunty zalesione
powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	24	25	26
					27		125	835	1510	1440	3555	5230	13745	9615	720	8730	495		485	3355	49867	49867	1,17
GB										1,73	10,91	13,42	0,75		0,35						27,16	27,16	0,15
										390	2745	3380	170		120						6805	6805	0,16
BRZ						5,30	58,10	76,46	159,12	188,03	338,60	275,45	50,62	5,37	2,52				3,24		1162,81	1162,81	6,45
					631		2010	10000	28555	39170	83405	66670	12445	1240	515				475		245116	245116	5,74
OL		4,79	1,34	0,94		94,26	141,44	46,87	101,30	135,89	78,57	102,53	101,21	40,10	32,09	6,17			21,20	22,27	923,90	930,97	5,16
		87	7	2	1544	350	8540	7875	20350	32625	23690	29975	33480	12765	12335	2260			4815	4465	195069	195165	4,57
OLS								0,71													0,71	0,71	0
								80													80	80	0
AK							0,18			2,37	0,58	3,61	2,70	2,98					1,17		13,59	13,59	0,08
					4					335	95	695	610	620					200		2559	2559	0,06
TP								11,16						3,72					4,49		19,37	19,37	0,11
								3200						1020					720		4940	4940	0,12
OS						0,10	0,23	14,35	15,95	30,54	5,45	0,52									67,14	67,14	0,37
						5	40	2885	3410	8330	1265	150									16085	16085	0,38
WB								0,68					0,84								1,52	1,52	0,01
								85					115								200	200	0
LP								2,27		3,45	10,19	9,01	15,98	4,66	7,78						53,34	53,34	0,3
								405		975	2790	3785	8440	1760	3920						22075	22075	0,52
Razem		121,99	2,32	7,46		1232,28	1657,69	545,34	1775,16	2720,47	2860,70	1773,63	1264,00	1223,08	748,86	752,88	606,75	157,92	396,78	183,07	17898,61	18030,38	100
		1453	8	169	15936	710	32025	74080	371955	725265	865660	510880	394710	385335	240375	252870	214525	67630	82450	33865	4268271	4269901	100

Tabela nr 27. Zestawienie porównawcze udziału powierzchni i zapasu przeciętnego na 1 ha w klasach wieku na początku i na końcu okresu gospodarczego.

Obręb	Jednostka miary	Gr. leśne nie zal.	Przeznaczenie na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														Razem	
				Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IVa	IVb	Va	Vb	VI	VII i starsze	KO	KDO	Gr. zal.	Gr. zal i nie zal.
Powierzchnia w ha / zapas w m ³																			
według stanu na 1.01.2001																			
Małomice	ha	80,36		716,61	271,42	1038,32	1565,22	1446,89	797,39	893,16	835,70	626,56	508,84	623,40	456,26	64,62	75,03	9919,42	9999,78
	m ³ /ha	644	4569	200	8345	122935	303495	344930	192065	224070	226980	171775	143010	185815	132785	11765	17885	2090624	2091268
Szprotawa	ha	75,62		634,35	310,00	717,49	1119,49	1367387	969,17	460,88	503,36	435,75	341,42	258,75	91,48	123,21	5,14	7338,31	7413,93
	m ³ /ha	379	1168	240	7045	75215	204155	315105	233825	121940	135555	105455	79200	64800	28785	44495	1080	1418063	1418442
N-ctwo	ha	155,98	5737	1350,96	581,42	1755,66	2684,81	2814,76	1766,56	1354,04	1339,06	1062,31	850,26	882,15	547,74	187,83	80,17	17257,73	17413,71
	m ³ /ha	1023		440	15390	198150	507650	660035	425890	346010	362535	277230	222210	250615	161570	56260	18965	3508687	3509710
według stanu na 1.01.2011																			
Małomice	ha	53,28		740,52	941,53	59,65	046,92	1588,63	1484,27	811,14	816,21	723,60	440,87	504,50	573,03	334,77	182,33	10447,97	10501,25
	m ³ /ha	755	9369	660	17625	31960	212750	414955	448050	223135	261180	226960	146745	169810	193650	64680	33735	2455264	2456019
Szprotawa	ha	78,49		491,76	716,16	285,69	728,24	1131,84	1376,43	962,49	447,79	499,48	307,99	248,38	191,64	62,01	0,74	7450,64	7529,13
	m ³ /ha	875	6567	50	14400	42120	159205	310310	417610	287745	133530	158375	93630	83060	88505	17770	130	1813007	1813882
N-ctwo	ha	131,77	15936	1232,28	1657,69	545,34	1775,16	2720,47	2860,70	1773,63	1264,00	1223,08	748,86	752,88	764,67	396,78	183,07	17898,61	18030,38
	m ³ /ha	1630		710	32025	74080	371955	725265	865660	510880	394710	385335	240375	252870	282155	82450	33865	4268271	4269901
Różnica	ha	-24,21	10199	-118,68	1076,27	-1210,32	-909,65	-94,29	109414	419,59	-75,06	160,77	-101,40	-129,27	216,93	208,95	102,90	640,88	616,67
	m ³ /ha	607		270	16635	-124070	-135695	65230	439770	164870	32175	108105	181165	2255	120585	26190	14900	759584	760191
						23	21	33	62	32	41	54	60	52	87	-92	-52	35	35

Tabela nr 28. Porównanie powierzchni leśnej i zapasu na powierzchni leśnej oraz przeciętnej zasobności drzewostanów według stanu na 1.01.2001 r. ze stanem na 1.01.2011 r.

Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2001 r.	Stan na 1.01.2011 r.
Obręb Małomice		
Powierzchnia leśna – ha	9999,78	10501,25
Zapasy – m ³	2091268	2456019
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	209	234
Obręb Szprotawa		
Powierzchnia leśna – ha	7413,93	7529,13
Zapasy – m ³	1418442	1813882
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	191	241
Nadleśnictwo Szprotawa		
Powierzchnia leśna – ha	17413,71	18030,38
Zapasy – m ³	3509710	4269901
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	202	237

W stosunku do III rewizji nastąpiło:

- zwiększenie powierzchni leśnej o 616,67 ha,
- zwiększenie zapasu o 760191 m³,
- zwiększenie przeciętnej zasobności o 17,3%.

Przeciętny wiek dla drzewostanów Nadleśnictwa Szprotawa wynosi obecnie 58 lat: (obręb Małomice – 61 lat, obręb Szprotawa – 55 lat) i wzrósł o 3 lata.

Dla charakterystyki stanu lasu zamieszcza się poniżej zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopnia dostosowania do siedliska.

Tabela nr 29. Powierzchnia lasów wg stopnia dostosowania składu drzewostanu do siedliska

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia leśna zalesiona w ha			
	Grupa drzewostanów			
	zgodne	cz. zgodne	niezgodne	Razem
Obręb Małomice				
Bśw	208,22	2,53		210,75
BMśw	871,95	898,59	5,45	1775,99
BMw	7,01	32,75	1,54	41,30
LMśw	2 046,01	1 953,67	101,40	4101,08
LMw	267,90	538,21	131,91	938,02
LMb	10,54			10,54
Lśw	412,40	721,54	148,15	1282,09
Lw	695,23	750,23	244,16	1689,62
OI	31,75	18,30		50,05
OIJ	27,08	105,21	3,72	136,01
Ł	81,29	112,18	19,05	212,52
Razem	4 659,38	5 133,21	655,38	10447,97
%	44,6	49,1	6,3	100,0
Obręb Szprotawa				
Bśw	1 508,78	8,08		1 516,86
BMśw	762,45	1 384,50	2,91	2 149,86
BMw	383,66	1 204,76	31,52	1 619,94
LMśw	264,69	167,81	39,17	471,67
LMw	183,47	707,31	343,08	1 233,86
LMb	38,14	30,30	3,32	71,76
Lśw	79,57	63,46	4,87	147,90
Lw	12,92	22,20	24,17	59,29
OI	69,59	9,55	4,06	83,20
OIJ		6,96		6,96
Ł	44,68	38,81	5,85	89,34
Razem	3 347,95	3 643,74	458,95	7 450,64
%	44,9	48,9	6,2	100,0
Nadleśnictwo Szprotawa				
Bśw	1 717,00	10,61		1727,61
BMśw	1 634,40	2 283,09	8,36	3925,85
BMw	390,67	1 237,51	33,06	1661,24
LMśw	2 310,70	2 121,48	140,57	4572,75
LMw	451,37	1 245,52	474,99	2171,88
LMb	48,68	30,30	3,32	82,30
Lśw	462,87	813,46	153,66	1429,99
Lw	491,97	785,00	153,02	1748,91
OI	708,15	772,43	268,33	133,25
OIJ	101,34	27,85	4,06	142,97
Ł	125,97	150,99	24,90	301,86
Razem	8 007,33	8 776,95	1 114,33	17898,61
%	44,8	49,0	6,2	100,0

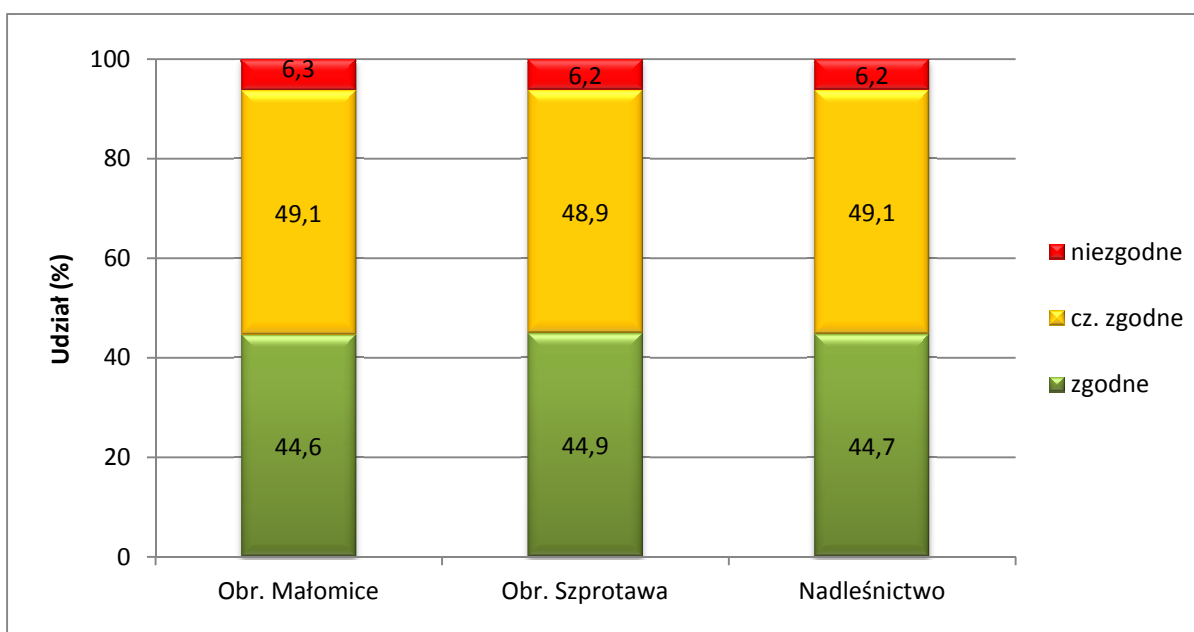
Wyodrębnione w tabelach grupy drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem przyjęto w następujący sposób:

- dla upraw i młodników zgodnie z § 40 p. 2 Instrukcji u.l.,
- dla pozostałych drzewostanów zgodnie z § 40 p. 3 Instrukcji u.l.

Porównania zgodności drzewostanów dokonano na podstawie przyjętych przez Komisję Założeń Planu gospodarczych typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz docelowych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych.

Tabela nr 30. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Drzewostany	Obręb				Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice		Szprotawa		ha	%
	ha	%	ha	%		
zgodne z siedliskiem	4 659,38	44,6	3 347,95	44,9	8 007,37	44,7
częściowo zgodne z siedliskiem	5 133,21	49,13	3 643,74	48,9	8 776,95	49,1
niezgodne z siedliskiem	655,38	6,3	498,95	6,2	1 114,33	6,2
Razem pow. leśna zalesiona	10447,97	100,0	7 450,64	100,0	17898,61	100,0

Rycina nr 12. Udział drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Z wyżej zamieszczonych zestawień wynika znaczne zróżnicowanie zgodności składów gatunkowych w poszczególnych siedliskach i grupach siedlisk. Drzewostany niezgodne z typem gospodarczym występują głównie na następujących siedliskach: LMw – 22%, Lw – 15%, Lśw – 11% powierzchni poszczególnych siedlisk. Są to najczęściej drzewostany brzoźowe (53%), sosnowe (28%) oraz olśowe (11%) na siedliskach lasowych.

Na siedliskach borowych dominują grupy drzewostanów zgodnych i cz. zgodnych z siedliskiem. Duży udział drzewostanów cz. zgodnych dotyczy głównie litych drzewostanów sosnowych na siedliskach borów mieszanych (wymagana domieszka Św lub Db) oraz drzewostanów na gruntach porolnych, których gatunek panujący nie występuje w docelowym GTD.

5.4 Rodzaje gruntów leśnych

W wyniku przeprowadzonych prac terenowych wyodrębniono następujące rodzaje gruntów leśnych.

Tabela nr 31. Rodzaje gruntów leśnych

Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	Powierzchnia leśna – ha		
Rezerваты	55,25	148,66	203,91
Gospodarcze drzewostany nasienne	57,23	137,22	194,45
Plantacyjne uprawy nasienne	23,12		23,12
Rejestrowane uprawy pochodne	128,14	46,40	174,54
Drzewostany w klasie odnowienia	334,77	62,01	396,78
Drzewostany w klasie do odnowienia	182,33	0,74	183,07
Grunty do naturalnej sukcesji	1,78	0,94	2,72
Grunty do szczególnej ochrony	3,73	1,01	4,74
Halizny	1,62		1,62
Poletka łowieckie	0,80	1,52	2,32
Zręby zaległe	45,35	75,02	120,37
Drzewostany na gruntach porolnych	3094,42	1006,60	4101,02

Na gruntach Nadleśnictwa Szprotawa zinwentaryzowano grunty leśne niezalesione przeznaczone do naturalnej sukcesji. Lokalizację ich podaje się poniżej.

Tabela nr 32. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych do naturalnej sukcesji

Lokalizacja	Powierzchnia	Typ siedliskowy lasu	Opis
Obręb Małomice			
254d	0,87	Lł	Teren zalewany i podtapiany, porośnięty pjd. wierzbą
255c	0,71	Lł	Teren zalewany i podtapiany, porośnięty pjd. wierzbą
255n	0,20	Lł	Teren okresowo zalewany wodą
Obręb Szprotawa			
59t	0,94	L Mb	Teren zabagniony porośnięty po obrzeżach Ol, Brz 20l i podsz. wb

Grunty te nie kwalifikują się do odnowienia. Ze względu na usytuowanie są to powierzchnie regularnie zalewane i podtapiane. Na niektórych powierzchniach widoczne są początki sukcesji naturalnej gatunków lekkonasiennych, dlatego w przyszłości po osiągnięciu odpowiedniego zadrzewienia mogą zostać uznane za drzewostany.

Tabela nr 33. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych do szczególnej ochrony

Lokalizacja	Powierzchnia	Typ siedliskowy lasu	Opis
Obręb Małomice			
249k	1,11	Lł	Teren zalewany i podtapiany, fragmentami podbagniony
252b	2,62	Lw	Teren zalewowy, na części stare koryto rzeki
Obręb Szprotawa			
181Ab	1,01	Lł	Teren zalewany i podtapiany, fragmentami podbagniony

Z uwagi na dużą wartość przyrodniczą pozycje te należy otaczać szczególną ochroną.

Halizny:

- obręb Małomice – 375h – 1,62 ha, LMśw (halizna po pożarze).

B ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ W MINIONYM OKRESIE

1 REFERAT NADLEŚNICZEGO

**ANALIZA
GOSPODARKI LEŚNEJ**

okresu gospodarczego 01.01.2001 – 31.12.2010

w Nadleśnictwie Szprotawa
obręby: Małomice, Szprotawa

**Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Szprotawa
na naradę techniczno-gospodarczą.**

Szprotawa

21.09.2011

Spis treści

Nazwa działu:	strona
Wstęp.....	4
1. Zmiany w stanie posiadania.....	5
1.1. Stan posiadania.	
2. Porównanie zadań zaplanowanych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem.....	9
2.1. Analiza użytkowania ogółem:.....	9
2.1.1. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębny.	
2.1.2. Analiza użytkowania przedrębnego.	
2.2. Hodowla lasu.....	23
2.2.1. Odnowienia i zalesienia	
2.2.2. Poprawki i uzupełnienia	
2.2.3. Wprowadzenie podszytów	
2.2.4. Pielęgnowanie lasu	
2.2.5. Melioracje	
2.2.6. Selekcja, nasiennictwo, szkółkarstwo	
3. Ocena wpływu wykonanych zadań gospodarczych na stan lasu.....	32
3.1.1. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu. Obręb Małomice.	
3.1.2. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu. Obręb Szprotawa.	
3.1.3. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu. Nadleśnictwo Szprotawa ogółem.	
3.1.4. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu.	
3.1.5. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	
3.2. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.....	40
3.3. Stan infrastruktury technicznej.....	41
3.3.1. Infrastruktura mieszkaniowa	
3.3.2. Budownictwo drogowe.	
3.3.3. Melioracje wodne.	

4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych.....	43
5. Rozmiar szkód powstałych w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.....	43
5.1 Ochrona upraw przed zwierzyną.....	43
5.2. Szkody spowodowane przez pożary.....	45
5.2.1. Dane ogólne.	
5.2.2. Statystyki.	
5.2.3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa Szprotawa.	
5.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne.	56
Sposoby ich ograniczania.	
5.3.1. Owady.	
5.3.2. Patogeny.	
5.4. Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczania.....	57
5.5. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne. Ich natężenie i przyczyny.....	57
5.6. Szkodnictwo leśne.....	58
6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego.....	59
6.1. Stopień wykorzystania baz surowcowych z punktu widzenia ich trwałości	
6.2. Wyniki gospodarki łowieckiej	
6.2.1. Działania na rzecz poprawy warunków żerowych dla zwierzyny leśnej.	
7. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody.....	61
7.1. Szczególne formy ochrony przyrody wprowadzone w minionym 10-leciu:	61
7.1.1 Pomniki przyrody.	
7.1.2. Obszary „Natura 2000” :	
7.1.3. Ochrona strefowa.	
7.1.4. Ekosystemy reprezentatywne.	
8. Edukacja	64
9. Turystyka.....	66
10. Zakończenie.....	66

WSTĘP

Analizę gospodarki przeszłej opracowano zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu cz. I. § 77, stanowiącą załącznik do Zarządzenia Nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, z 18 kwietnia 2003r.

Podstawę jej opracowania stanowiły:

- Plan Urządzania Lasu Nadleśnictwa na lata 1.01.2001 r.- 31.12.2010 r. zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z 03 października 2002 r. zn. spr. BOA-lp pul-277/2273/2002
- Wnioski gospodarcze i sprawozdania Nadleśnictwa sporządzone w okresie obowiązywania w/w planu.
- Dane z SILP
- Dane z IV rewizji planu urządzania lasu udostępnione przez BULiGL, Oddział w Warszawie.

Nadleśnictwo Szprotawa wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. W aktualnym kształcie zostało utworzone Zarządzeniem Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 1 kwietnia 1993r.

A. Dane ogólne

1. Powierzchnia zasięgu terytorialnego – 65 673,91 ha

2. Powierzchnia ogólna – 19 187,47 ha

w tym powierzchnia leśna – 18451,64 ha

3. Lesistość – 33,30%

4. Udział poszczególnych siedlisk leśnych w IV rewizji uległ istotnej zmianie. Siedliska borowe zmniejszyły swój udział z 66,2 do 41,0%. Zanikło siedlisko boru wilgotnego, natomiast zaewidencjonowano lasy lęgowe na pow. około 306 ha. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Typ siedliskowy lasu	Obręb				Nadleśnictwo		
	Małomice		Szprotawa		Wg IV rewizji		Wg III rewizji
	ha	%	ha	%	ha	%	%
Bśw	212,49	2,0	1540,59	20,4	1753,08	9,7	19,5
Bw	0		0		0		2,7
BMśw	1787,94	17,0	2173,46	28,9	3961,40	22,0	29,3
BMw	41,30	0,4	1635,53	21,7	1676,83	9,3	14,7
LMśw	4124,23	39,3	475,82	6,3	4600,05	25,5	13,3
LMw	941,39	9,0	1236,73	16,4	2178,12	12,1	6,1

Typ siedliskowy lasu	Obręb				Nadleśnictwo		
	Małomice		Szprotawa		Wg IV rewizji		Wg III rewizji
	ha	%	ha	%	ha	%	%
L Mb	10,54	0,1	72,70	1,0	83,24	0,4	0,1
L św	1285,00	12,2	150,67	2,0	1435,67	8,0	4,5
L w	1696,89	16,2	59,29	0,8	1756,18	9,7	7,2
O I	50,05	0,5	87,03	1,2	137,08	0,8	1,9
O IJ	136,01	1,3	6,96	0,1	142,97	0,8	0,7
L ł	215,41	2,0	90,35	1,2	305,76	1,7	0
razem	10501,25	100,0	7529,13	100,0	18030,38	100,0	100

5. Przeciętna zasobność drzewostanów wzrosła przez minione dziesięć lat o 35 m³ i wynosi obecnie 237 m³/ha.

B. Podział administracyjny:

Nadleśnictwo Szprotawa podzielone jest na dwa obręby leśne, na które składa się 11 leśnictw.

- Obręb leśny Małomice : Jelenin, Nowe Miasteczko, Długie, Witków, Stara Kopernia, Zagóra, Małomice.
- Obręb leśny Szprotawa : Szprotawka, Krzywczyce, Śliwnik, Leszno Górne.

Ponadto nadleśnictwo posiada szkółkę leśną oraz Ośrodek Hodowli Zwierzyny.

Lasy Nadleśnictwa Szprotawa położone są na terenie województwa lubuskiego, w powiatach:

- Żagań: w gminach: Brzeźnica, Małomice, Niegosławice, Szprotawa i Żagań.
- Nowa Sól: w gminach: Bytom Odrzański, Kozuchów i Nowe Miasteczko.

1. Zmiany w stanie posiadania.

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa Szprotawa, jakie nastąpiły w minionym 10-leciu wg stanu na 1.01.2011 r. przedstawiają poniższe tabele.

Ogólne zestawienie zmian powierzchni w ubiegłym okresie:

Data	Obręb Małomice	Obręb Szprotawa	Nadleśnictwo
	ha		
1	2	3	5
1.01.2001 r.	10934,49	8124,13	19058,62
1.01.2011 r.	11062,91	8124,56	19187,47
Różnica	+ 128,42	+ 0,43	+ 128,85

Powyższe zmiany nastąpiły wskutek:

- przyjęcia gruntów - 198,35 ha,
- przekazania gruntów (komunalizacja i inne) - 49,31 ha,
- sprzedaży zbędnych osad i nieruchomości - 17,36 ha,
- pozostałych ruchów gruntów (odnowienia ewidencji gruntów, pomiary uzupełniające, korekty) - 2,83 ha.

Zmiany powierzchni według przyczyn ich powstawania

Obręb	Stan na 1.01.2001	Przejęcia	Przekazania i sprzedaż	Pozostałe (ubyło)	Stan na 01.01.2011
Małomice	10934,49	174,77	44,51	1,84	11062,91
Szprotawa	8124,13	23,58	22,16	0,99	8124,56
Nadleśnictwo ogółem	19058,62	198,35	66,67	2,83	19187,47

Nadleśnictwo Szprotawa nie posiada gruntów spornych.

Występują natomiast grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych

z tego :

- w Obrębie ewidencyjnym. Szprotawa – działka nr 620 o pow. 0,1302 ha
- w Obrębie ewidencyjnym. Szprotawa – działka nr 618 o pow. 0,4786 ha

Razem: 0,6088 ha pow. całkowita / 0,118 ha pow. zredukowana działek:

Jest to teren pod blokami nadleśnictwa, w których część mieszkań nie była sprzedana.

1.1 Stan posiadania.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa obrębami według stanu na 01.01.2011r. przedstawia się następująco:

Obręb	L A S Y			Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne	Grunty związane z gospodarką leśną	Razem		
Małomice	10467,2961	235,7453	10703,0414	359,8689	11062,9103
Szprotawa	7506,4976	242,1011	7748,5987	375,9604	8124,5591
Razem N-ctwo	17973,7937	477,8464	18451,6401	735,8293	19187,4694

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków.

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obwód Małomice	Obwód Szprotawa	N-ctwo
	ha		
1. Lasy - razem	10723,9850	7771,3087	18495,2937
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	10447,9837	7450,6404	17898,6241
1) drzewostany	10424,8637	7450,6404	17877,5041
2) plantacje drzew – razem	23,1200		23,1200
w tym:			
- plantacje nasienne	23,1200		23,1200
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione – razem	53,2800	78,4900	131,7700
1) w produkcji ubocznej – razem	0,8000	1,5200	2,3200
w tym:			
- plantacje choinek i krzewów			
- poletka łowieckie	0,8000	1,5200	2,3200
2) do odnowienia – razem	46,9700	75,0200	121,9900
w tym:			
- halizny	1,6200		1,6200
- zręby	45,3500	75,0200	120,3700
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	5,5100	1,9500	7,4600
w tym:			
- przewidziane do sukcesji naturalnej	1,7800	0,9400	2,7200
- objęte szczególnymi formami ochrony	3,7300	1,0100	4,7400
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji			
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	222,7213	242,1783	464,8996
w tym:			
- budynki i budowle	2,1700	2,1083	4,2783
- urządzenia melioracji wodnych	19,6300	19,3700	39,0000
- linie podziału przestrzennego lasu	36,4500	80,1300	116,5800
- drogi leśne	142,8813	125,8000	268,6813
- tereny pod liniami energetycznymi	21,5900	5,0600	26,6500
- szkółki leśne		9,7100	9,7100
- miejsce składowania drewna			
- parkingi leśne			
- urządzenia turystyczne			
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione – razem	4,7854	2,6100	7,3954
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	10728,7704	7773,9187	18502,6891
3. Użytki rolne – razem	294,5500	293,5801	588,1301
3.1. Grunty orne – razem	159,9726	34,6538	194,6264
w tym:			
- role	131,4826	25,3538	156,8364
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach ornych	28,4900	9,3000	37,7900
- ugory i odłogi			
3.2. Sady – razem	0,1146		0,1146
3.3. Łąki trwałe	95,6000	203,5913	299,1913
3.4. Pastwiska trwałe	37,6927	25,1700	62,8627
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,1401	0,2950	1,4351
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		29,8300	29,8300
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,0300	0,0400	0,0700
4. Grunty pod wodami – razem			
w tym:			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa Szprotawa – Analiza Gospodarki Przeszłej

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Małomice	Obręb Szprotawa	N-ctwo
	ha		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne	7,0900	38,6500	45,7400
6. Tereny różne - razem	0,1214		0,1214
w tym:			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagosp. grunty zrek.			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,1214		0,1214
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,4118	0,8003	1,2121
w tym:			
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,1603	0,8003	0,9606
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne			
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,2515		0,2515
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			
w tym:			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne – razem			
w tym:			
1) drogi			
2) tereny kolejowe			
3) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki - razem	31,9667	17,6100	49,5767
w tym:			
1) bagna	19,9200	14,7900	34,7100
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji	12,0467	2,8200	14,8667
Grunty nie zaliczone do lasów	338,9253	353,2504	692,1757
Ogółem	11062,9103	8124,5591	19187,4694
w tym:			
- grunty przeznaczone do zalesienia			
- grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych		0,6088	0,6088

2. Porównanie zadań zaplanowanych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem.

2.1. Analiza użytkowania ogółem:

Do analiz i porównań przyjęto etat zgodny z planem urządzania lasu opracowanym na okres 1.01.2001r. - 31.12.2010r.

Szczegółowe wielkości (ha, m³) wykonane w użytkowaniu rębny i przedrębny według poszczególnych obrębów i ogółem w nadleśnictwie przedstawiono w poniższych tabelach.

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem

Powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów – w dziesięcioleciu. Miąższość grubizny netto

Obręb Małomice (14-12-1)

Rok kalenda- rzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	69,85	13128,89	368,05	13496,94	15,79	27,85	1003,5	13450,64	1238,9	14717,39	28214,33
2002	127,72	16642,57	512,28	17154,85	19,03	151,56	845,77	11474,57	2647,01	14273,14	31427,99
2003	137,66	19091,16	431,64	19522,8	15,43	188,5	703,57	15105,81	2348,31	17642,62	37165,42
2004	186,76	21256,31	296,94	21553,25	30,57	190,96	815,48	19131,11	1579,5	20901,57	42454,82
2005	148,96	18180,89	412,35	18593,24	33,65	158,23	808,06	18898,57	1188,19	20244,99	38838,23
2006	133,55	17392,42	341,2	17733,62	11,36	60,52	706,23	18872,92	1838,56	20772	38505,62
2007	79,57	12110,87	1313,63	13424,5	19,19	159,18	426,76	14301,03	8744,96	23205,17	36629,67
2008	68,41	12560,03	399,4	12959,43	12,1	50,97	594,96	19889,51	2416,62	22357,1	35316,53
2009	81,26	12610,85	330,97	12941,82	11,33	75,9	639,3	21732,72	1926,25	23734,87	36676,69
2010	55,49	8581,37	251,41	8832,78	13,98	72,51	731,99	26125,58	1654,78	27852,87	36685,65
Razem	1089,23	151555	4657,87	156213	182,43	1136,18	7275,62	178982	25583,1	205702	361915
Etat za okres ubiegły	1132,3	179197	0	179197	179,58	1102	7506,28	167987	0	169089	348286
% wykonania	96,2	84,57	x	87,17	101,59	103,1	96,93	106,55	x	121,65	103,91

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem
Powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów w dziesięcioleciu. Miąższość grubizny netto

Obręb Szprotawa (14-12-2)

Rok kalenda- rzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	37,16	6681,08	216,91	6897,99	15,01	40,63	869,15	10882,20	628,58	11551,41	18449,40
2002	64,82	10236,14	173,86	10410,00	26,47	65,88	697,82	10118,09	1031,52	11215,49	21625,49
2003	90,95	12510,36	140,05	12650,41	86,15	625,66	465,62	7981,02	3054,04	11660,72	24311,13
2004	72,46	12727,74	165,89	12893,63	38,13	423,46	558,58	9105,71	1232,85	10762,02	23655,65
2005	66,20	10715,97	118,34	10834,31	31,09	250,99	551,52	11816,77	1165,40	13233,16	24067,47
2006	58,92	8998,98	180,34	9179,32	20,79	145,55	472,61	11397,91	1205,87	12749,33	21928,65
2007	41,50	7052,78	429,15	7481,93	21,44	278,59	210,04	8825,15	8255,58	17359,32	24841,25
2008	48,19	9814,84	278,42	10093,26	8,14	65,53	345,10	11328,59	3213,78	14607,90	24701,16
2009	42,77	8729,09	172,33	8901,42	17,89	86,88	422,34	13439,39	789,91	14316,18	23217,60
2010	25,16	5826,66	69,33	5895,99	47,39	126,01	520,54	16703,55	832,55	17662,11	23558,10
Razem	548,13	93293,64	1944,62	95238,26	312,50	2109,18	5113,32	111598,38	21410,08	135117,64	230355,90
Etat za okres ubiegły	621,70	111090	0	111090	272,07	1769	5521,52	131484	0	133253	244343
% wykonania	88,17	83,98	x	85,73	114,86	119,23	92,61	84,88	x	101,40	94,28

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem
Powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów w dziesięcioleciu. Miąższość grubizny netto

Nadleśnictwo Szprotawa razem (14-12-)

Rok kalenda- rzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	107,01	19809,97	584,96	20394,93	30,80	68,48	1872,65	24332,84	1867,48	26268,80	46663,73
2002	192,54	26878,71	686,14	27564,85	45,50	217,44	1543,59	21592,66	3678,53	25488,63	53053,48
2003	228,61	31601,52	571,69	32173,21	101,58	814,16	1169,19	23086,83	5402,35	29303,34	61476,55
2004	259,22	33984,05	462,83	34446,88	68,70	614,42	1374,06	28236,82	2812,35	31663,59	66110,47
2005	215,16	28896,86	530,69	29427,55	64,74	409,22	1359,58	30715,34	2353,59	33478,15	62905,70
2006	192,47	26391,40	521,54	26912,94	32,15	206,07	1178,84	30270,83	3044,43	33521,33	60434,27
2007	121,07	19163,65	1742,78	20906,43	40,63	437,77	636,80	23126,18	17000,54	40564,49	61470,92
2008	116,60	22374,87	677,82	23052,69	20,24	116,50	940,06	31218,10	5630,40	36965,00	60017,69
2009	124,03	21339,94	503,30	21843,24	29,22	162,78	1061,64	35172,11	2716,16	38051,05	59894,29
2010	80,65	14408,03	320,74	14728,77	61,37	198,52	1252,53	42829,13	2487,33	45514,98	60243,75
Razem	1637,36	244849,00	6602,49	251451,49	494,93	3245,36	12388,94	290580,84	46993,16	340819,36	592270,85
Etat za okres ubiegły	1754,00	290287	0	290287	451,65	2871	13027,80	299471	0	302342	592629
% wykonania	93,35	84,35	x	86,62	109,58	113,04	95,10	97,03	x	112,73	99,94

Analiza wykonania użytkowania głównego. Użytkowanie zasobów drzewnych w ubiegłym okresie
(masa uwzględnia użytki przygodne)

Wyszczególnienie		Powierzchnia			Miąższość		
		Etat na 10 - lecie	Wykonanie za 10 lat obowią- zywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)	Etat na 10 - lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązania planu UL	Zaawansowanie reali- zacji planu UL (%)
1		2	3	4	5	6	7
Użytki rębne - razem		1792,30	1641,24	91,57	290287	251451,49	86,62
a	zaliczone na etat po- wierzchniowy	1754	1637,36	93,35	287877	248665,49	86,38
	w tym: nieprojektowa- ne w planach UL do cięć rębnych	X	26,43	X	X	1659,12	X
b	nie zaliczone na etat powierzchniowy	38,30	3,88	10,13	2410	2786,00	115,60
Użytki przedrębne- razem		13479,45	12883,87	95,58	302342	340819,36	112,73
a	czyszczenia	451,65	494,93	109,58	2871	3245,36	113,04
b	trzebieże	13027,80	12388,94	95,10	299471	337574,00	112,72
Użytki główne - razem		15271,75	14525,11	95,11	592629	592270,85	99,94

Nadleśnictwo zrealizowało w minionym dziesięcioleciu etat użytkowania głównego ogółem:

- pod względem powierzchniowym w - 95,11%
- pod względem masowym w - 99,94%

a) W użytkowaniu rębnym :

Etat powierzchniowy wykonano w 91,57% zaś etat masowy jedynie w 86,62%.

Główne przyczyny rozbieżności:

- W rębniach złożonych (głównie III b), często jako gniazda wykorzystywano istniejące luki, co skutkowało mniejszym od zakładanego pozyskaniem.
- Wykonano zręby sanitarne (26,43 ha) w drzewostanach młodszych klas wieku co zaniżyło masę w stosunku do powierzchni.
- Pozostawiano na zrębach zupełnych kępy starodrzewia (ok. 5% masy) – w celu wzbogacenia fitocenozy – zgodnie z Zarządzeniem nr 11A

b) W użytkowaniu przedrębnym:

W odniesieniu do planu UL pod względem powierzchniowym, etat został zrealizowany w 95,58%. Wynika to głównie z zmniejszenia pozyskania:

- w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr
- na powierzchniach z ksylobiontami, oraz w ekosystemach reprezentatywnych
- wstrzymanie części TPP z uwagi na brak potrzeb hodowlanych wykonania tego zabiegu.

Pod względem masowym wykonanie wyniosło 340,8 tys.m³ czyli 112,73% etatu.

Intensywność wykonania cięć przedrębnych była dostosowana do potrzeb hodowlanych i sanitarnych drzewostanów. Przekroczenie rozmiaru użytkowania przedrębnego wymusiło zmniejszenie pozyskania w użytkowaniu rębnym.

c) Użytki przygodne :

Ta kategoria cięć przy masie 53595 m³ stanowiła w minionym dziesięcioleciu 9,05% pozyskania ogółem.

Z powyższej masy 22,6 tys. m³ czyli 42% zostało pozyskane w latach 2007 – 2008 w wyniku konieczności usuwania szkód po huraganie „Cyryl” i zimowych wiatrach wywalających

2.1.1. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym.

Lp.	Wyszczególnienie		Obręb Małomice	Obręb Szprotawa	Razem Nadleśnictwo			
1	2		3	4	5			
1	Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10 -lecie		m3	108107	96678	204785	
				ha	512,78	501,60	1014,38	
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	93020,21	83580,11	176600,3	
				ha	496,73	463,43	960,16	
3		w tym: nie objęte planem UL		m3	700	959	1659	
				ha	17,60	8,83	26,43	
4		Stopień realizacji (2:1)	miąższościowego	%	86,04	86,45	86,24	
			powierzchniowego	%	96,87	92,39	94,65	
10		Rębnie złożone II - V	Rozmiar na 10 -lecie		m3	69612	13480	83092
					ha	619,52	120,10	739,62
11	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	56832,64	8629,39	65462,03		
			ha	592,50	84,70	677,20		
12	w tym: nie objęte planem UL		m3	0	0	0		
			ha	0	0	0		
13	Stopień realizacji etatu (11:10)		masowego	%	81,64	64,02	78,78	
			powierzchniowego	%	95,64	70,52	91,56	
14	Udział cięć pozaplanowych		w miąższości	%	0	0	0	
			w powierzchni	%	0	0	0	
15	Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10 -lecie		m3	1478	932	2410	
16		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	1702,51	1084,14	2786,65	
17		w tym: nie objęte planem UL		m3	1230	364	1594	
18		Stopień realizacji (16:15)		%	115,19	116,32	115,63	
19		Udział cięć pozaplanowych		%	72,25	33,57	57,20	
20	Użytki przygodne rębne		m3	4657,87	1944,62	6602,49		
21	Ogółem użytkowanie rębne	Etat na 10 -lecie		m3	179197	111090	290287	
				ha	1132,30	621,70	1754,00	
22		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	156213,23	95238,26	251451,49	
				ha	1089,23	548,13	1637,36	
23		w tym: nie objęte planem UL		m3	1930	1323	3253	
				ha	17,60	8,83	26,43	
24		Stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	87,17	85,73	86,62	
			powierzchniowego	%	96,20	88,17	93,35	
25		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości	%	0,45	1,01	0,66	
			w powierzchni	%	1,62	1,61	1,61	
26	Udział użytków przygodnych w rębnych		%	2,98	2,04	2,63		

a) Rębnie złożone

- Etat powierzchniowy 739,62 ha, wykonanie 677,20 ha, stopień realizacji wynosi 91,56%
- Etat miąższościowo 83092 m³, wykonanie 65462,03 m³, stopień realizacji wynosi 78,78%

W użytkowaniu rębniami złożonymi ogółem za minione 10-lecie, wskaźnik realizacji wyrażony w procentach etatu powierzchniowego jest o 12,78% wyższy od realizacji etatu miąższościowego.

Pod względem powierzchniowym realizacja etatu jest o 8,44% niższa od założeń planu UL, natomiast pod względem masowym aż o 21,22%.

Dominującą rębnią złożoną stosowaną w Nadleśnictwie Szprotawa jest rębnia III (b).

Przy jej pierwszych nawrotach wykorzystywano maksymalnie istniejące luki, co wpłynęło na zmniejszenie pozyskiwanych mas.

W dziesięcioleciu ogółem nie wykonano 25 pozycji cięć o łącznej powierzchni 60,43 ha. Szczegółowy wykaz zawarty jest w poniższej tabeli:

Niewykonane pozycje rębni złożonych

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Rębnia	Pow.	Masa
1	Jelenin	106 p	II e	1,47	115
2	Nowe Miasteczko	337 a	III au	3,75	413
3		337 c	II a	1,43	151
4	Długie	108 Ai	II a	0,63	38
5		166 c	II a	2,52	264
6		172 j	II a	1,62	146
7		175 c	II a	1,31	132
8		177 f	II a	1,02	194
9		199 a	II a	1,32	144
10		200 n	II a	2,02	77
11		205 a	II a	4,95	429
12		214 h	II a	2,14	359
13	Stara Kopernia	0	0	0	0
14	Witków	169 a	III au	2,82	309
15		169 d	III au	3,47	238
16	Zagóra	0	0	0	0
17	Małomice	0	0	0	0
Razem Obręb Małomice			X	30,47	3009

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Rębnia	Pow.	Masa
18	Szprotawka	94 b 99	II a	0,57	47
19	Krzywczyce	3 l	III au	5,93	1378
20		78 h	II a	0,74	51
21		79 b	II a	0,59	43
22		83 b	II a	3,27	324
23		121 c	III b	7,70	1019
24	Śliwnik	181 An	II a	1,26	137
25	Leszno Górne	141 a	II a	9,90	223
Razem Obręb Szprotawa			X	29,96	3222
Razem Nadleśnictwo Szprotawa			X	60,43	6231

Przyczyny niewykonania cięć rębnią złożoną w ujęciu ogólnym, przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Leśnictwo	ilość	powierzchnia ha	przyczyny			
				ksylobionty	brak dostępu	wstrzymane	przekazanie
1	Jelenin	1	1,47	1,47			
2	Nowe Miasteczko	2	5,18	1,43			3,75
3	Długie	9	17,53	2,46	11,82	3,25	
4	Witków	2	6,29			6,29	
5	Stara Kopernia	0	0				
6	Zagóra	0	0				
7	Małomice	0	0				
8	Szprotawka	1	0,57			0,57	
9	Krzywczyce	5	18,23	7,70		10,53	
10	Śliwnik	1	1,26			1,26	
11	Leszno Górne	1	9,90	9,90			
Razem		22	60,43	22,96	11,82	21,90	3,75

- Zaliczenie drzewostanów ujętych w wykazach cięć do ostoi ksylobiontów i drzewostanów reprezentatywnych.
- Brak dostępu - to kępy śródpolne z utrudnionym dojazdem (lub jego brakiem).
- Przekazanie – do Nadleśnictwa Nowa Sól powierzchni położonych poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Szprotawa.
- Wstrzymane – ograniczenie pozyskania w związku z przekroczeniem pozyskania przedrębne.

Na trzech pozycjach nie wykonano zaplanowanych cięć uprzętających. Fakt powyższy spowodowany był niezadawalającym stanem młodego pokolenia i koniecznością wykonania stosowych jego uzupełnień.

b) Rębnie zupełne

Etat powierzchniowy 1014,38 ha, wykonanie 960,16 ha, stopień realizacji wynosi 94,65%.

Etat miąższościowo 204785 m³, wykonanie 176600,30 m³, stopień realizacji wynosi 86,24%

Pod względem powierzchniowym realizacja etatu jest o 5,35% niższa od założeń planu UL, natomiast pod względem masowym o 13,76%. W części, na niewykonanie masowe składają się (nie ujęte w planie ugl) kępy pozostawiane na zrębach zupełnych zgodnie z Zarządzeniem nr 11 i 11A DGLP.

Wskaźnik realizacji cięć rębniami zupełnymi pod względem powierzchniowym jest o 8,41% większy od realizacji cięć pod względem miąższościowym.

W przypadku rębni zupełnych (I b) nie wykonano cięć na 35 pozycjach o łącznej powierzchni 61,78 ha i miąższości drewna do pozyskania 10981 m³.

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Rębnia	Pow.	Masa
1	Jelenin	86 c	I b	1	142
2		104 g	I b	3,85	605
3	Nowe Miasteczko	339 a	I b	1,92	439
4		351 g	I b	0,62	122
5		384 l	I b	2,69	231
6	Długie	179 Ag	I b	1,6	256
7		197 k	I b	1,81	245
8		386 c	I b	0,41	67
9	Stara Kopernia	76 c	I b	1,86	483
10	Witków	0	0	0	0
11	Zagóra	403 g	I b	1,36	325
12		416 f	I b	0,52	65
13		421 h 2	I b	2,92	748
14		422 f 2	I b	4,02	547
15		427 c	I b	1,18	201
16		427 m	I b	0,9	93
17		417 b	I b	3,72	732
18	Małomice	267 b	I b	0,45	80
19		296 a	I b	1,63	310
Razem Obręb Małomice				32,46	5691
20	Szprotawka	4 f	I b	1,57	230
21		129 b	I b	1,97	472
22	Krzywczyce	29 c	I b	2,6	521
23		80 h	I b	1,7	379
24	Śliwnik	196 m	I b	1,5	324
25		210 a	I b	2,02	450

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Rębnia	Pow.	Masa
26		210 g	I b	2,09	363
27		213 ax	I b	0,28	31
28		213 cx	I b	0,21	19
29		215 f	I b	1,65	225
30		215 g	I b	2,35	389
31		216 b	I b	3,42	614
32		250 g	I b	0,48	103
33	Leszno Górne	232 j	I b	0,5	126
34		265 a	I b	3,7	517
35		273 a	I b	3,28	527
Razem Obręb Szprotawa				29,32	5290
Razem Nadleśnictwo Szprotawa				61,78	10981

Przyczyny niewykonania zrębów w ujęciu ogólnym, przedstawia poniższa tabela

Lp.	Leśnictwo	ilość	powierzchnia ha	przyczyny		
				ksylobionty	wstrzymane	inne
1	Jelenin	2	4,85		4,85	
2	Nowe Miasteczko	3	5,23	0,62	4,61	
3	Długie	3	3,82	2,22	1,60	
4	Witków	0	0			
5	Stara Kopernia	1	1,86	1,86		
6	Zagóra	7	14,62	3,72	10,90	
7	Małomice	2	2,08		2,08	
8	Szprotawka	2	3,54		1,57	1,97*
9	Krzywczyce	2	4,30		4,30	
10	Śliwnik	9	14,00		14,00	
11	Leszno Górne	3	7,48		7,48	
Razem		34	61,78	8,42	51,39	1,97

*- strefa ochronna zlokalizowanego w trakcie X – lecia nowego gniazda bielika.

Wstrzymanie zrębów zupełnych było efektem przekroczenia intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym oraz zaliczenia części drzewostanów do ostoi ksylobiontów i drzewostanów reprezentatywnych.

c) Cięcia pozaplanowe

Nadleśnictwo w ubiegłym dziesięcioleciu wykonało cięcia dodatkowe nie objęte planem UL na 12 pozycjach, na łącznej powierzchni 26,43 ha.

Przyczynami pozaplanowych cięć były:

- pożary – 2 pozycje o łącznej powierzchni 1,59 ha
- przyczyny sanitarne – 2 pozycje o łącznej powierzchni 6,27 ha,
- wiatrowały – 8 pozycji o łącznej powierzchni 18,57 ha.

Jak wynika z poniższej tabeli, nadzwyczajne przyczyny założenia zrębów wystąpiły jedynie w 5 z 11 leśnictw.

Lp.	Leśnictwo	ilość	powierzchnia ha	przyczyny		
				kornik	wywroty	spalenisko
1	Jelenin	2	4,51		4,51	
2	Nowe Miasteczko	0	0			
3	Długie	0	0			
4	Witków	0	0			
5	Stara Kopernia	0	0			
6	Zagóra	1	3,50	3,50		
7	Małomice	4	9,59		8,00	1,59
8	Szprotawka	2	5,47	2,77	2,70	
9	Krzywczyce	0	0			
10	Śliwnik	0	0			
11	Leszno Górne	3	3,36		3,36	
Razem		12	26,43	6,27	18,57	1,59

d) Zmiana rębni:

W całym Nadleśnictwie Szprotawa miał miejsce tylko jeden przypadek zmiany rębni:

Leśnictwo Witków – oddział 109 c 4,48 / 2,69 ha 325 m³.

W 2004 roku zmieniono rębnię II a na II c. Był to drzewostan topolowy (dawna plantacja) po pierwszym cięciu. Komisyjnie podjęto decyzję o zastosowaniu cięcia uprzątającego wąskimi pasami.

e) Drzewostany źle produkujące

W planie UL minionego okresu, wykazano drzewostany źle produkujące na siedmiu pozycjach.

Łączna ich powierzchnia wynosiła 21,26 ha. Całość zakwalifikowano do rębni I b.

Drzewostany zostały wycięte zgodnie z planem.

f) Użytki przygodne rębne.

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym, przy masie 6602,49 m³, wyniósł 2,62%.

Z tej masy 26% (1743 m³) zostało pozyskane w 2007 roku, po huraganie „Cyryl”.

2.1.2. Analiza użytkowania przedrębnego.

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Małomice	Obręb Szprotawa	Razem Nadle- śnictwo	
1	2			3	4	5	
1	Ogółem przedrębne	Etat na 10 - lecie		m3	169089	133253	302342
				ha	7685,86	5793,59	13479,45
2		Wykonanie za 10 lat obo- wiązywania planu		m3	205701,72	135117,64	340819,36
				ha	7458,05	5425,82	12883,87
3		Stopień realizacji (2 : 1)	miąższościowo	%	121,65	101,40	112,73
			powierzchniowo	%	97,04	93,65	95,58
4	CP	Rozmiar na 10 -lecie		m3	1102	1769	2871
				ha	179,58	272,07	451,65
5		Wykonanie za 10 lat obowią- zywania planu		m3	1136,18	2109,18	3245,36
				ha	182,43	312,5	494,93
6		Stopień realizacji (5 : 4)	miąższościowo	%	103,10	119,23	113,04
			powierzchniowo	%	101,59	114,86	109,58
7	TW	Rozmiar na 10 -lecie		m3	55099	39403	94502
				ha	2653,83	1894,55	4548,38
8		Wykonanie za 10 lat obowią- zywania planu		m3	70764,39	45754,87	116519,3
				ha	2629,28	1829,66	4458,94
9		Stopień realizacji (8 : 7)	miąższościowo	%	128,43	116,12	123,30
			powierzchniowo	%	99,07	96,57	98,03
10	TP	Rozmiar na 10 -lecie		m3	112888	92081	204969
				ha	4852,45	3626,97	8479,42
11		Wykonanie za 10 lat obowią- zywania planu		m3	108218,07	65843,51	174061,58
				ha	4646,34	3283,66	7930,00
12		Stopień realizacji (11 : 10)	miąższościowo	%	95,86	71,51	84,92
			powierzchniowo	%	95,75	90,53	93,52
13	Użytki przygodne w przedrębnych			m3	25583,08	21410,08	46993,16
14	Udział przygodnych w przedrębnych			%	12,44	15,85	13,79

Analizując wykonanie użytków przedrębnych ogółem wykonanie zadań przedstawia się następująco:

- Różnica pomiędzy wskaźnikiem realizacji etatu powierzchniowego i miąższościowego wynosi 17,15% .
- Etat powierzchniowy został nie wykonany o 4,42%, natomiast etat miąższościowy przekroczone o 12,73%.

a) Czyszczenia późne.

Etat powierzchniowy został wykonany w 97,89%. Nie wykonano prac na powierzchni 9,48 ha w oddziale 42 a, b leśnictwa Szprotawka, w związku z przydzieleniem tych pozycji do ekosystemów reprezentatywnych.

Wykonano również cięcia dodatkowe na powierzchni około 53 ha. (młodniki planowane do CW a strukturalnie odpowiadające CP, prace w kępach podokapowych itp.).

Etat miąższościowy w związku z wykonaniem większej powierzchni został przekroczony. Na przekroczenie masowe pewien wpływ miało również udostępnianie drzewostanów poprzez wykonywanie szlaków zrywkowych.

b) Trzebieże wczesne.

Wykonanie etatów kształtuje się następująco :

- TW : powierzchniowy: – 98,03% ; miąższościowy: – 123,30%,

Nie wykonano trzebieży na powierzchni 139 ha. Przyczyny nie wykonania zestawiono w tabeli poniżej.

Nadleśnictwo Szprotawa - TWP nie wykonane w latach 2001 – 2010

Lp.	Leśnictwo	ilość	powierzchnia ha	przyczyny					
				ksylobionty	brak dostępu	wstrzymane	niskie zadrz.	przekazane	inne
1	Jelenin	9	12,16	2,08		9,27	0,81		
2	Nowe Miasteczko	3	6,65			6,45		0,20	
3	Długie	8	15,69		7,94	7,75			
4	Witków	3	2,31			0,73	1,58		
5	Stara Kopernia	4	3,94	1,93			1,10	0,91	
6	Zagóra	12	15,48			15,48			
7	Małomice	0	0						
8	Szprotawka	10	15,53	3,01			11,11		1,41
9	Krzywczyce	5	9,64			9,64			
10	Śliwnik	24	38,56			38,56			
11	Leszno Górne	8	19,16	2,88	5,10	5,51			5,67
Razem		86	139,12	9,90	13,04	93,39	14,60	1,11	7,08

Do kategorii „ wstrzymane” zaliczono również pozycje osłabione przez huragan z 2007 roku.

W kategorii „inne” znalazła się strefa ochrony gniazda bielika w leśnictwie Szprotawka i zręby po-huraganowe w leśnictwie Leszno Górne.

W grupie „niskie zadrzewienie” znalazły się powierzchnie z rozluźnionym zadrzewieniem w wyniku uszkodzeń przez wiatr jak i pozycje zaplanowane w dziesięciolecie do zabiegu CP i TW. W tym drugim przypadku silne cięcie CP spowodowało brak celowości powtórzenia zabiegu jako TW. Na przekroczenie masowe pewien wpływ miało również udostępnianie drzewostanów poprzez wykonywanie szlaków zrywkowych.

c) Trzebieże późne.

Realizacja etatów TP : powierzchniowy: – 93,52% miąższościowy: – 84,92%

Nadleśnictwo Szprotawa - TPP nie wykonane w latach 2001 – 2010

Lp	Leśnictwo	ilość	powierzchnia ha	przyczyny					
				ksylobionty	brak dostępu	wstrzymane	niskie zadrz.	przekazane	inne
1	Jelenin	40	30,96	5,18		19,61	6,17		
2	Nowe Miasteczko	24	42,61	13,93		28,68			
3	Długie	46	43,31	4,81	30,94	7,56			
4	Witków	22	14,82	2,92		2,72	6,65		2,53
5	Stara Kopernia	15	12,84	12,02				0,82	
6	Zagóra	47	103,23	32,39		70,84			
7	Małomice	35	53,89	27,21		26,68			
8	Szprotawka	56	112,46	35,85		21,17	51,16		4,28
9	Krzywczyce	55	161,74	0,71		161,03			
10	Śliwnik	53	176,36		1,42	174,94			
11	Leszno Górne	12	37,03	7,21	1,23	19,68	5,41		3,50
Razem		405	789,25	142,23	33,59	532,91	69,39	0,82	10,31

Nie wykonanie w pełni zabiegów TP dotyczyło powierzchni 789,25 ha i wynikało głównie z następujących przyczyn:

- zakwalifikowanie drzewostanów jako ostoi ksylobiontów i drzewostanów reprezentatywnych
- odstąpienie od wykonania zabiegu w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr.
- odstąpienie od wykonywania zabiegów w drzewostanach stabilnych – nie wymagających zabiegu hodowlanego
- wstrzymanie pozyskania w celu zrównoważenia mas z sanitarnych cięć przygodnych

d) Użytki przygodne:

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym wynosił 13,79%, w tym :

- w Obrębie Małomice - 12,44%
- w Obrębie Szprotawa - 15,85%

e) **Pozostałe wskaźniki:**

- Średnia intensywność cięć w zabiegach pielęgnacyjnych za 10 - lecie wyniosła w :

TW - 26,13 m³/ha (125,81% w stosunku do planu UL)

TP - 21,95 m³/ha (90,82% w stosunku do planu UL)

- Średnia intensywność cięć w zabiegach pielęgnacyjnych z uwzględnieniem użytków przygodnych wyniosła 26,45m³/ha (117,92% w stosunku do planu UL)

2.2. Hodowla lasu

Szczegółową analizę realizacji zadań z zakresu hodowli lasu w minionym okresie dla nadleśnictwa i obrębów w poszczególnych latach przedstawia tabela X.

Do analiz i porównań przyjęto etat zgodny z planem urządzania lasu na okres 1.01.2001r. - 31.12.2010r.

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres
oraz porównanie z planowanymi zadaniami

Obręb Małomice 14 – 12 – 01

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia					Dolesienia luk	Poprawki i uzupełn.	Wprowadzanie podsztytów	Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte			pod osłoną					gleby	upraw CW	młodników CP	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby zaległe	grunty nieleśne	zręby bieżące	przy rębniach części.	posadzenia produk.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Etat na 10 lat	72,17	274,70	581,42	283,44	72,81	6,34	15,69	0,00	1612,85	928,26	633,19	0,00	1281,38	146,57
2001	47,74	54,06	1,30	11,62	0,00	0,71	21,28	0,00	190,61	97,93	111,79	0,00	29,49	16,02
2002	19,80	42,34	33,70	5,42	0,00	0,06	12,80	0,00	58,13	72,95	33,96	0,00	70,84	34,49
2003	0,00	10,52	75,63	9,67	16,40	1,99	17,56	0,00	256,70	128,10	89,20	0,00	82,85	0,00
2004	0,00	39,77	67,52	14,21	8,97	0,95	13,44	0,00	203,49	96,85	63,14	0,00	117,91	0,00
2005	10,95	39,24	63,51	28,33	11,42	0,86	11,19	0,00	110,66	70,17	117,11	0,00	106,57	0,00
2006	2,41	25,81	71,99	28,69	12,03	0,58	5,21	0,00	128,21	76,87	35,19	0,00	106,63	0,00
2007	0,00	42,72	50,14	21,08	5,07	0,93	22,95	0,00	144,32	104,00	68,06	0,00	81,07	0,00
2008	0,70	32,47	46,14	19,31	11,36	1,75	3,89	0,00	105,42	95,76	56,12	0,00	78,16	0,00
2009	0,00	40,38	30,72	8,15	6,67	0,15	9,77	0,00	79,42	119,83	37,23	0,00	34,43	0,00
2010	0,00	0,00	36,04	6,27	1,69	0,00	6,67	0,00	81,50	129,63	113,83	0,00	49,83	0,00
Wyk. za 10 lata	81,60	327,31	476,69	152,75	73,61	7,98	124,76	0,00	1358,46	992,09	725,63	0,00	2053,16	50,51
%	113,07	119,15	81,99	53,89	101,10	125,87	795,16	0,00	84,23	106,88	114,60	0,00	160,23	34,46

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres
oraz porównanie z planowanymi zadaniami

Obręb Szprotawa ogółem 14 – 12 – 02

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia					Dolesienia luk	Poprawki i uzupełn.	Wprowa- dzenie pod- szytów	Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte			pod osłoną					gleby	upraw CW	młodników CP	nawożenie	agrotech- niczne	wodne
	płazowiny, halizny, zręby zaległe	grunty nieleśne	zręby bieżące	przy rębniach częśc.	posadzenia produkc.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Etat na 10 lat	72,74	124,36	521,66	35,56	1,61	5,25	6,57	40,00	946,78	747,84	837,94	0,00	762,15	171,40
2001	40,02	39,82	0,00	4,41	1,50	0,18	12,10	0,00	79,49	48,71	46,87	0,00	32,47	53,78
2002	31,67	0,00	3,60	0,00	0,75	0,51	5,24	0,00	5,91	36,72	44,50	0,00	33,9	17,69
2003	0,65	11,47	38,82	0,00	0,00	3,33	4,88	0,00	62,10	64,45	128,34	0,00	64,39	0,00
2004	0,40	15,01	66,35	1,64	1,61	1,40	7,94	8,00	91,92	91,52	129,67	0,00	52,41	0,00
2005	0,74	0,00	46,31	1,32	0,00	4,43	3,58	8,36	25,25	83,45	99,66	0,00	73,5	0,00
2006	0,00	18,83	61,42	3,04	0,00	0,06	3,31	4,89	37,38	37,64	77,28	0,00	71,78	0,00
2007	0,90	5,82	53,14	3,98	0,00	0,32	13,14	3,25	62,43	30,55	96,29	0,00	69,58	0,00
2008	0,00	11,11	38,18	5,32	0,00	0,00	8,37	5,14	41,68	46,06	69,90	0,00	53,6	0,00
2009	0,00	0,00	28,61	5,89	0,00	0,25	4,39	6,60	28,13	53,92	35,23	0,00	42,14	0,00
2010	0,00	0,00	38,89	1,28	0,00	0,00	5,60	3,76	33,44	67,14	118,14	0,00	26,08	0,00
Wyk. za 10 lata	74,38	102,06	375,32	26,88	3,86	10,48	68,55	40,00	467,73	560,16	845,88	0,00	757,78	71,47
%	102,25	82,07	71,95	75,59	239,75	199,62	1043,38	100,00	49,40	74,90	100,95	0,00!	99,43	41,70

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres
oraz porównanie z planowanymi zadaniami

Nadleśnictwo Szprotawa ogółem 14 – 12 –

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia					Dolesienia luk	Poprawki i uzupełn.	Wprowa- dzenie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte			pod osłoną					gleby	upraw CW	młodników CP	nawożenie	agrotech- niczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby zaległe	grunty nieleśne	zręby bieżące	przy ręb- niach częśc.	posadzenia produkc.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Etat na 10 lat	144,91	399,06	1103,08	319,00	74,42	11,59	22,26	40,00	2559,63	1676,10	1471,13	0,00	2043,53	317,97
2001	87,76	93,88	1,30	16,03	1,50	0,89	33,38	0,00	270,10	146,64	158,66	0,00	61,96	69,80
2002	51,47	42,34	37,30	5,42	0,75	0,57	18,04	0,00	64,04	109,67	78,46	0,00	104,74	52,18
2003	0,65	21,99	114,45	9,67	16,40	5,32	22,44	0,00	318,80	192,55	217,54	0,00	147,24	0,00
2004	0,40	54,78	133,87	15,85	10,58	2,35	21,38	8,00	295,41	188,37	192,81	0,00	170,32	0,00
2005	11,69	39,24	109,82	29,65	11,42	5,29	14,77	8,36	135,91	153,62	216,77	0,00	180,07	0,00
2006	2,41	44,64	133,41	31,73	12,03	0,64	8,52	4,89	165,59	114,51	112,47	0,00	178,41	0,00
2007	0,90	48,54	103,28	25,06	5,07	1,25	36,09	3,25	206,75	134,55	164,35	0,00	150,65	0,00
2008	0,70	43,58	84,32	24,63	11,36	1,75	12,26	5,14	147,10	141,82	126,02	0,00	131,76	0,00
2009	0,00	40,38	59,33	14,04	6,67	0,40	14,16	6,60	107,55	173,75	72,46	0,00	76,57	0,00
2010	0,00	0,00	74,93	7,55	1,69	0,00	12,27	3,76	114,94	196,77	231,97	0,00	75,91	0,00
Wyk. za 10 lata	155,98	429,37	852,01	179,63	77,47	18,46	193,31	40,00	1826,19	1552,25	1571,51	0,00	1277,63	121,98
%	107,64	107,60	77,24	56,31	104,10	159,28	868,42	100,00	71,35	92,61	106,82	0,00	62,52	38,36

2.2.1. Odnowienia i zalesienia

W minionym 10-leciu wykonano łącznie 1694,46 ha odnowień i zalesień, co stanowi 83,04% założonego planu.

Szczegółowe dane zawarte zostały w poniższych tabelach.

a) Odnowienia na powierzchniach otwartych

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Odnowienia halizn, płazowin i zrębów zaległych	144,91	155,98	107,64
Odnowienia zrębów bieżących	1103,08	852,01	77,24

Wykonanie odnowień halizn, płazowin i zrębów zaległych wynosi 155,98 ha, co stanowi 107,64%. Wzrost powierzchni w stosunku do etatu był spowodowany odnowieniem halizn popożarowych. Niepełne wykonanie odnowień było skutkiem wstrzymania części zrębów. Część powierzchni została zaliczona jako niezalesiona w planie IV rewizji – z uwagi na wykonanie ciec rębnych w 9-tym i 10-tym roku obowiązywania planu.

b) Odnowienia pod osłoną drzewostanu

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Odnowienia po rębni złożonej	319	179,63	56,31
Dolesienia luk	11,59	18,46	159,28
Podsadzenia produkcyjne	74,42	77,47	104,10

Niskie wykonanie po rębni złożonej w części dotyczy rębni II, która została pozostawiona do uzyskania naturalnego odnowienia. W związku ze słabymi urodzajami nasion oraz stopniowym zachwaszczaniem się powierzchni KDO, pozycje te zostaną odnowione sztucznie w bieżącym 10-leciu.

Dodatkowo wykonano dolesienie luk na powierzchni 6,87 ha. Przekroczenie planu było efektem uproduktywnienia luk pohuraganowych, powstałych przy sanitarnym użytkowaniu przygodnym.

c) Odnowienia naturalne

W minionym okresie gospodarczym zaewidencjonowano 26,16 ha odnowień naturalnych co stanowi 1,27% założonego planu odnowień i zalesień. Znaczna część planowanych rębni II to sosnowe pasy przy szlakach komunikacyjnych, które zostały odnowione sztucznie.

2.2.2. Poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia zaprojektowane zostały w planie UL w wysokości 435,11 ha, z czego 22,26 ha to poprawki operatowe, natomiast 412,85 ha to poprawki w uprawach planowanych do założenia w dziesięcioleciu.

Wykonanie poprawek i uzupełnień wynosi 193,31 ha, co stanowi 44,42% planu.

Średni wskaźnik poprawek wyniósł 11,40% odnawianych i zalesianych powierzchni.

2.2.3. Wprowadzenie podszytów

W nadleśnictwie na plan 40 ha wprowadzono 40 ha podszytów co stanowi 100%.

2.2.4. Pielęgnowanie lasu

Wykonanie zadań z pielęgnowania lasu – zabiegi bez powtórzeń.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Pielęgnowanie gleby	2559,63	1826,19	71,34
Czyszczenia wczesne	1676,10	1552,25	92,61
Czyszczenia późne	1471,13	1571,51	106,82

a) pielęgnowanie gleby

Pielęgnowanie gleby w istniejących i nowozakładanych uprawach realizowano zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

b) czyszczenia wczesne

Zabiegi wykonano praktycznie na wszystkich wymagających tego powierzchniach. Około 100 ha ze względu na silną dynamikę wzrostu młodników zostało zakwalifikowane i wykonane jako CP.

c) czyszczenia późne

Etat czyszczeń późnych wykonano w pełni. Przekroczenie nastąpiło przez wykonanie CP w młodnikach planowanych do CW a także poprzez wykonanie prac w kępach podokapowych, itp.

2.2.5. Melioracje**a) melioracje agrotechniczne**

W omawianym okresie na plan 2043,53 ha wykonano 1277,63 ha melioracji agrotechnicznych, co stanowi 62,52% rozmiaru. (Melioracje agrotechniczne dotyczyły praktycznie wyłącznie porządkowania powierzchni zrębowych. Część była wykonana przy wykorzystaniu pozyskania kosztem nabywcy, bez wykazywania zabiegu).

b) melioracje wodne.

W planie UL zakładano rozmiar melioracji wodnych na poziomie 317,97 ha a wykonano na powierzchni 121,98 ha . Przyczyną niewykonania planu między in-

nymi były suche lata w połowie minionego dziesięciolecia i brak faktycznych potrzeb.

2.2.6. Selekcja, nasiennictwo, szkółkarstwo

Założenia działań z zakresu nasiennictwa i selekcji zawarte zostały w „Programie zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010”.

a) Wyłączone drzewostany nasienne (WDN)

Nadleśnictwo nie posiada drzewostanu nasiennego wyłączonego. Drzewostan w oddziale 89 j, k, m, leśnictwa Szprotawka został skreślony z ewidencji decyzją Ministra Środowiska nr 72/KRLMP/11z 14 stycznia 2011 r.

b) Gospodarcze drzewostany nasienne

Po komisyjnej weryfikacji przeprowadzonej 17 i 23 lutego 2011 roku, zatwierdzonej przez Dyrektora RDLP w Zielonej Górze 03 marca 2011 r, na terenie Nadleśnictwa znajdują się drzewostany nasienne gospodarcze następujących gatunków:

Obręb	Gatunek	Powierzchnia w ha.
Małomice	Brzoza	11,31
	Dąb szypułkowy	42,74
	Olcha	1,71
	Sosna	2,30
Szprotawa	Buk	5,0
	Olcha	2,84
	Sosna	128,52
Razem Nadleśnictwo	Buk	5,0
	Brzoza	11,31
	Dąb szypułkowy	42,74
	Olcha	4,55
	Sosna	130,82
Ogółem drzewostany nasienne gospodarcze		194,42

W minionym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach zebrano:

So - 7680 kg szyszek,
 Ol - 1089,5 kg owocostanów,
 Db.s - 20869 kg żołędzi
 Bk - 2178,5 kg bukwi
 Brz - 25,3 kg owocostanów

Nasiona pozostałych gatunków lasotwórczych, z uwagi na brak bazy nasiennej zakupywano w innych nadleśnictwach.

c) źródła nasion

Nadleśnictwo Szprotawa posiada następujące zarejestrowane źródła nasion:

Gatunek	Pow.ha	Lokalizacja	Nr KRLMP
Grab zwyczajny	0,02	14-12-1-07-235-j	MP/1/45885/06
Jesion wyniosły	0,03	14-12-2-09-107-b	MP/1/45883/06
Klon jawor	0,10	14-12-1-04-128-f	MP/1/45882/06
Lipa drobnolistna	0,02	14-12-1-07-236-j	MP/1/45884/06
Czereśnia ptasia	0,03	14-12-1-01-8-a	MP/1/45887/06
Dąb czerwony	1,00	14-12-1-03-162-c	MP/1/45881/06

d) plantacyjne uprawy sosny pochodnej

Na terenie Nadleśnictwa Szprotawa znajdują się dwie plantacyjne uprawy sosny:

- Ekotyp sosny Taborskiej w leśnictwie Witków oddział 229 a, c. Powierzchnia wraz z otuliną 21,04 ha.
- Ekotyp sosny Augustowskiej w leśnictwie Jelenin oddział 13A c.

Powierzchnia wraz z otuliną - 11,02 ha.

e) bloki upraw pochodnych

Na terenie Nadleśnictwa Szprotawa wyznaczono pięć bloków upraw pochodnych: z czego cztery sosny zwyczajnej – 99,30 ha, w tym :

- dwa w obrębie Małomice o łącznej pow. 35,53 ha,
- dwa bloki w obrębie Szprotawa o łącznej pow. 63,77 ha

oraz jeden dębu szypułkowego, w obrębie Małomice o łącznej powierzchni 26,19 ha.

Stan realizacji planu zakładania upraw w wyznaczonych blokach upraw pochodnych przedstawia poniższe zestawienie:

Stan realizacji planu zakładania upraw w wyznaczonych blokach upraw pochodnych w latach 2001 – 2010.

Adres leśny	Pow. Wydz.	Pow. Założona	Rok założenia uprawy	TSL	Gat.	Wiek	Udział	Pochodzenie nasion			oddział	UWAGI
								Cecha d-stanu	Nadleśnictwo	Mikroregion		
06-394j	1,72	1,72	1993	LMśw	So	10	4	Plant Nas	Sulechów	315/353	286 c	założona
06-373j	2,60	2,60	2001	BMśw	So	2	6	WDN	Lipinki	318/552	325 a	założona
06-373i	2,55	2,55	1997	BMśw	So	6	8	Plant Nas	Sulechów	315/353	286 c	założona
06-373g	4,10	4,10	2006	LMśw	so			WDN	Świebodzin	353	137 d	założona
06-374j	1,00	1,00	2008	BMśw	so			WDN	Świebodzin	353	166 b c	założona
06-374a	3,82			BMśw								projektowana
06-374b	1,27	1,27	2006	BMśw				WDN	Świebodzin	353	137 d	założona
06-374c	1,56	1,56	2006	BMśw				WDN	Świebodzin	353	137 d	założona
Blok nr 1	18,62	14,80	ha		SO			WDN	Świebodzin			
06-364f	3,65	3,65	2006	BMśw				WDN	Lipinki		314 d	założona
06-364b	2,78			BMśw								projektowana
06-364a	0,26			BMśw								projektowana
06-365b	3,01	3,01	1994	LMśw	So	10	6	WDN	Lipinki	318/552	325 a	założona
06-365c	2,95	2,95	2000	LMśw	So	4	6	WDN	Świebodzin	315/353	137 d	założona
06-361f	1,23	1,23	1994	LMśw	So	10	8	WDN	Lipinki	318/552	325 a	założona
Blok nr 2	16,91	10,84	ha		SO			WDN	Lipinki			
10-92 a	6,95	6,87	1994	BMśw	So	9	8	WDN	Świebodzin	315/353	166 b c	założona
10-92 c	15,07	14,86	1994	BMśw	So	9	8	WDN	Świebodzin	315/353	166 b c	założona
10-93 a	8,48	8,48	1994	BMśw	So	9	8	WDN	Świebodzin	315/353	166b c	założona
10-93 a	10,82	10,53	1995	BMśw	So	9	8	WDN	Świebodzin	315/353	166b c	założona
Blok nr 3	41,32	40,74	ha		SO			WDN	Świebodzin			
10-96g	2,25	2,25	2001	LMśw	So	2	8	WDN	Szprotawa	318/552	89 j k m	założona

Adres leśny	Pow. Wydz.	Pow. Założona	Rok założenia uprawy	TSL	Gat.	Wiek	Udział	Pochodzenie nasion			oddział	UWAGI
								Cecha d-stanu	Nadleśnictwo	Mikroregion		
10-96h	4,53			BMśw								projektowana
10-96h-01												projektowana
10-96f	0,84			BMśw								projektowana
11-97a	0,53			BMśw								projektowana
11-97b	4,16			BMśw								projektowana
11-97c	8,57			BMśw								projektowana
11-97c 01		3,25	2007					WDN	Szprotawa		89 j k m	założona
11-97d	1,57			BMśw								projektowana
Blok nr 4	22,45	5,50	ha		SO			WDN	Szprotawa			
03-132 o	3,00	3,00	2002	Lśw	DB.S	1	9	WDN	Nowa Sól	315/357	234 f	założona
03-133 a	13,73	13,73	2002	Lśw	DB.S	1	9	WDN	Nowa Sól	315/357	234f	założona
03-133 a	9,46	9,46	2004	Lśw	DB.S	1	9	WDN	Nowa Sól	315/357	234 f	projektowana
Blok nr 5	26,19	26,19			DB.S			WDN	Nowa Sól			

W latach 2001 – 2010 w istniejących blokach założono

- w Obr. Małomice uprawy pochodne sosny zwyczajnej o łącznej powierzchni 14,18 ha,
- w Obr. Szprotawa uprawy pochodne sosny zwyczajnej o łącznej powierzchni 5,50 ha.
- w Obrębie Małomice uprawy pochodne dębu szypułkowego o łącznej powierzchni 26,19 ha

e) szkółka leśna

Nadleśnictwo posiada jedną szkółkę o powierzchni ogólnej 971 arów i produkcyjnej 746 arów. Szkółka „Krzywczyce” położona jest w obrębie Szprotawa, leśnictwo Szprotawka, oddziały: 4 d.

Na szkółce prowadzona jest produkcja sadzonek z odkrytym systemem korzeniowym. Szkółka zaspokaja potrzeby na materiał sadzeniowy do odnowień i zalesień oraz umożliwia sprzedaż sadzonek innym podmiotom.

3. Ocena wpływu wykonanych zadań gospodarczych na stan lasu

3.1. Ocena zasobów drzewnych.

Gatunek	Nadleśnictwo ogółem wg danych z planu ul z 01.01.2001 r.			Nadleśnictwo ogółem wg danych z planu ul na 01.01.2011 r.			Zmiany + / - / spadek wzrost		
	Pow. w ha	Miąższość na całej powierzchni	Miąższość m ³ /ha	Pow. w ha	Miąższość na całej powierzchni	Miąższość m ³ /ha	ha	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sosna	11887,82	2372398	200	11833,29	2939559	248	-54,53	567161	49
modrzew	30,74	5609	182	31,77	7367	232	1,03	1758	49
świerk	210,41	36540	174	265,63	35860	135	55,22	-680	-39
daglezcja	8,77	3595	410	9,20	4545	494	0,43	950	84
buk	168	52280	311	252,13	73007	290	84,13	20727	-22
dąb	2416,54	525852	218	3147,67	664113	211	731,13	138261	-7
klon, jawor	7,41	843	114	12,2	1938	159	4,79	1095	45
jesion	230,43	48809	212	199,1	49867	250	-31,33	1058	39
grab, wiąz	28,2	5750	204	29,94	7425	248	1,74	1675	44
brzoza	1365,37	242489	178	1162,81	245116	211	-202,56	2627	33
akacja	29,76	6115	205	13,59	2559	188	-16,17	-3556	-17
olsza, olsza sz.	852,15	167465	197	931,68	195245	210	79,53	27780	13
topola	48,01	9181	191	19,37	4940	255	-28,64	-4241	64
osika, wierzba	70,06	12044	172	68,66	16285	237	-1,4	4241	65
lipa	60,04	20740	345	53,34	22075	414	-6,7	1335	68
Razem	17413,71	3509710	202	18030,38	4269901	237	616,67	760191	35

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpiło zwiększenie powierzchni cennych gatunków liściastych: zwiększyła się o 731,15 ha powierzchnia drzewostanów z panującym dębem i o 84,17 ha z panującym bukiem. Natomiast zmniejszyła się powierzchnia drzewostanów z panującą brzozą o 202,75 ha, sosną o 53,98 ha, jesionem o 31,33 ha, topolą o 28,64 ha oraz akacją o 16,17 ha. Pozostałe gatunki występują na podobnej powierzchni jak w ubiegłym okresie.

3.1.1. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.

Obręb Małomice.

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na:					
			01.01.1967	01.01.1977	01.01.1991	01.01.2001	01.01.2011	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	6384,90	9202,47	9680,35	9999,78	10501,25	
2	Zasoby miąższości	m ³	793 586	1 221 250	1 734 138	2 091 268	2 456 019	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku	IIa	m ³	71	83	107	118	123
		IIb	m ³	129	146	167	194	203
		IIIa	m ³	168	181	193	238	261
		IIIb	m ³	198	213	222	241	302
		IVa	m ³	212	217	239	251	275
		IVb	m ³	222	238	251	272	320
		Va	m ³	217	245	269	274	314
		Vb	m ³	227	257	286	281	333
		VI	m ³	267	260	270	298	337
		VII i starsze	m ³	222	270	283	291	338
		KO	m ³	0	239	224	182	193
KDO	m ³	0	0	0	238	185		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	129	134	181	209	234	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	44	54	58	61	
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-			6,20	5,53	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	3,28	1,46	0,98	1,37	1,86	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,79	0,67	1,44	1,75	2,45	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	2,63	7,12	5,92	6,81	

W obrębie Małomice ważniejsze wskaźniki zaistniałych zmian w minionym dziesięcioleciu przedstawiają się następująco:

- Przyrost zasobów miąższości wyniósł 17,44%
- Przeciętna zasobność na 1 ha wzrosła o 25 m³ czyli 11,96%
- W wszystkich podklasach wieku nastąpił przyrost zasobności (od 5 do 52 m³), za wyjątkiem KDO, gdzie zasobność zmniejszyła się.

3.1.2. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.

Obręb Szprotawa.

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na:					
			01.01.1963	01.01.1977	01.01.1990	01.01.2001	01.01.2011	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	7182,71	7242,15	7376,85	7413,93	7529,13	
2	Zasoby miąższości	m ³	717 056	804475	1 222 139	1 418 442	1 813 882	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku	IIa	m ³	62	73	95	105	147
		IIb	m ³	143	113	161	182	219
		IIIa	m ³	172	184	203	231	274
		IIIb	m ³	165	195	238	241	303
		IVa	m ³	188	184	246	265	299
		IVb	m ³	186	196	239	269	298
		Va	m ³	212	203	237	242	317
		Vb	m ³	219	214	248	232	304
		VI	m ³	228	234	265	251	334
		VII i starsze	m ³	477	367	341	314	462
		KO	m ³	0	194	150	361	287
KDO	m ³	0	246	0	210	176		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	104,7	112,9	167,8	191	241	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	39,8	42,1	50	52	55	
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³				6,36	6,53	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,02	1,85	1,11	1,35	1,58	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,44	0,71	1,52	1,71	2,24	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	3,35	6,85	5,58	8,82	

W obrębie Szprotawa ważniejsze wskaźniki zaistniałych zmian w minionym dziesięcioleciu przedstawiają się następująco:

- Przyrost zasobów miąższości wyniósł 27,88%
- Przeciętna zasobność na 1 ha wzrosła o 50 m³ czyli 26,17%
- W wszystkich podklasach wieku nastąpił przyrost zasobności (od 29 do 148 m³), za wyjątkiem KO i KDO, gdzie zasobność zmniejszyła się

3.1.3. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.

Nadleśnictwo Szprotawa ogółem.

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na:		Różnica	
			01.01.2001	01.01.2011		
1	2	3	4	5	6	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	17413,71	18030,38	617	
2	Zasoby miąższości	m ³	3509710	4269901	760191	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku	IIa	m ³	113	136	23
		IIb	m ³	189	210	21
		IIIa	m ³	234	267	33
		IIIb	m ³	241	303	62
		IVa	m ³	256	288	32
		IVb	m ³	271	312	41
		Va	m ³	261	315	54
		Vb	m ³	261	321	60
		VI	m ³	284	336	52
		VII i starsze	m ³	282	369	87
		KO	m ³	300	208	-92
		KDO	m ³	237	185	-52
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	202	237	35	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	55	58	3	
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	6,27	-	-	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,36	1,74	0,38	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,73	2,36	0,63	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	7,60	-	

W Nadleśnictwie Szprotawa ogółem, ważniejsze wskaźniki zaistniałych zmian w minionym dziesięcioleciu przedstawiają się następująco:

- Przyrost zasobów miąższości wyniósł 21,65%
- Przeciętna zasobność na 1 ha wzrosła o 35 m³ czyli 17,32%
- W wszystkich podklasach wieku nastąpił przyrost zasobności (od 21 do 87 m³), za wyjątkiem KO i KDO, gdzie zasobność zmniejszyła się.

3.1.4. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu.

Ocena upraw i młodników na powierzchniach otwartych do 10 lat przeprowadzona została na powierzchni 1183,22 ha.

Szczegółowe informacje przedstawiają dane w poniższej tabeli.

Obwód Małomice

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przypadłe	Razem	
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym			0,4 i mniej			
	przy zadrzewieniu												
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5				
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Bśw	14,74										14,74		
BMśw	92,94	5,34									98,28		
LMśw	251,67	75,47	1,95	4,98	3,68	1,59					339,34		
LMw	52,64	13,58		12,82	6,48						85,52		
L Mb	2,12										2,12		
Lśw	43,71	4,85		0,51	4,00	0,12					53,19		
Lw	71,22	14,52	0,70	6,11	5,46						98,01		
OL	2,52										2,52		
OLJ	8,21	0,69		2,17		0,18					11,25		
Lł		1,12		0,33							1,45		
Razem	539,77	115,57	2,65	26,92	19,62	1,89					706,42		
Ogółem	657,99			48,43			0			0	706,42		
%	93,14			6,86							100,00		

Obwód Szprotawa

Typ siedli- skowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem	
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożąda- nym					
	przy zadrzewieniu											
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Bśw	126,10	13,56									139,66	
BMśw	116,07	16,20									132,27	
BMw	55,78	14,11		4,06	2,19						76,14	
LMśw	27,88	22,32			0,65						50,85	
LMw	23,45	12,97		16,94	1,94						55,30	
L Mb		1,72									1,72	
Lw	2,70			5,65							8,35	
OL	0,58	5,24									5,82	
OLJ				1,58							1,58	
Lł	4,39			0,65							5,04	
Razem	356,95	86,12	0,00	28,88	4,78	0	0	0	0	0	476,73	
Ogółem	443,07			33,66			0			0	476,73	
%	92,94			7,06							100,00	

W skali całego Nadleśnictwa Szprotawa:

- 93,06% ocenionych upraw i młodników do 10 lat to pozycje o składzie zgodnym z pożądanym
- 6,94% ocenionych upraw i młodników do 10 lat to pozycje o składzie częściowo zgodnym z pożądanym
- Upraw niezgodnych z składem pożądanym nie stwierdzono
- Upraw przepadłych nie stwierdzono

**3.1.5. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych
Obręb Małomice – (14 – 12 – 01).**

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (za-drzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW	BK	4,28	40,0	23
	BMŚW	DB.S	8,42	41,3	23
	LŁ	DB.S	13,26	41,1	23
	LMŚW	BK	18,61	34,8	22
	LMŚW	DB.S	47,42	34,0	22
	LMŚW	OL	1,18	30,0	23
	LMŚW	ŚW	6,96	40,0	22
	LMW	BK	3,43	42,7	22
	LMW	DB.S	16,08	37,6	22
	LMW	ŚW	6,99	55,9	22
	LŚW	BK	42,20	47,7	22
	LŚW	DB.S	58,66	36,1	22
	LŚW	LP	2,26	50,0	22
	LW	BK	5,83	30,0	22
	LW	DB.S	95,35	49,5	22
	LW	OL	3,84	50,0	23
Razem			334,77	42,2	22
KDO	LMŚW	DB.S	7,65	30,0	22
	LMW	DB.S	1,90	40,0	22
	LŚW	BK	10,69	24,9	23
	LŚW	DB.S	30,21	33,6	22
	LW	DB.S	88,81	24,6	22
	LW	JS	1,51	10,0	22
	LW	OL	6,29	10,0	23
	OLJ	OL	6,48	10,0	23
Razem			153,54	25,5	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	BK	3,08	36,8	22
	BMŚW	DB.S	3,82	40,0	22
	BMŚW	SO	9,71	85,5	22
	LMŚW	BK	13,20	30,1	22
	LMŚW	DB.S	18,32	54,7	22
	LMŚW	SO	7,71	83,5	22
	LMŚW	ŚW	3,56	60,7	22
	LMW	DB.S	17,36	46,4	22
	LŚW	BK	0,82	60,0	22
	LŚW	DB.S	10,94	70,1	22
	LW	DB.S	6,02	88,7	22
Razem			94,54	58,0	22
Ogółem			582,85	40,3	22

Obręb Szprotawa – (14 – 12 – 02)

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (za-drzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW	BK	9,47	44,6	22
	BMŚW	DB.S	9,34	30,0	22
	LŁ	DB.S	11,41	30,0	23
	LMŚW	BK	29,35	52,0	23
	LMŚW	DB.S	2,44	50,0	22
Razem			62,01	43,4	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	DB.S	0,86	30,0	22
	BMŚW	SO	3,46	100,0	12
	LMW	ŚW	13,55	92,5	23
	LŚW	BK	2,10	60,0	23
Razem			19,97	87,7	23
Ogółem			81,98	54,2	23

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przeprowadzona została na powierzchni 664,83 ha. Uzyskany % pokrycia powierzchni odnowieniem naturalnym zawierał się w szerokim spektrum, bo od 10 do 100%. Jakość odnowień w większości oceniono symbolem 22.

3.2. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Szprotawa ocenia się jako dobry.

Występujące w minionym okresie szkody od czynników abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych nie stwarzały istotnego zagrożenia dla stabilności drzewostanów.

Poniższa tabela obrazuje pozyskiwanie mas drewna pochodzących z cięć sanitarnych z ostatnich 10 lat.

Rok	Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych w m ³
2001	2620
2002	2360
2003	8236
2004	3406
2005	2280
2006	2341
2007	18201
2008	4941
2009	4038
2010	1999
Razem	50422

Główny wpływ na stan drzewostanów w minionym 10-leciu miały:

1. Gradacja brudnicy mniszki w leśnictwie Leszno Górne. Zwalczeniem objęto w 2004 roku powierzchnię 504 ha.
2. Huraganowe wiatry na przełomie lat 2002/ 2003 i w latach 2007 - 2008 powaliły ponad 20 tysięcy m³ drewna.
W konsekwencji część pozycji trzebieżowych nie została wykonana, w związku z kwalifikacją pozyskanych mas do użytków przygodnych.
Powtarzające się szkody od wiatrów doprowadziły na nich do obniżenia zadrzewienia nawet o dwa stopnie.
3. Stałe systematyczne obniżenie się poziomu wód gruntowych w latach 2002 – 2009.
4. Zwiększona ilość posuszu jałowego w drzewostanach będąca efektem realizacji wytycznych, zalecających pozostawianie stojącego lub leżącego martwego drewna w celu wzbogacenie bioróżnorodności.

3.3. Stan infrastruktury technicznej.

3.3.1. Infrastruktura mieszkaniowa

W latach od 1 stycznia 2001r. do 31 grudnia 2010r. Nadleśnictwo Szprotawa administrowało 72 lokalami.

W okresie tym na podstawie art. 40a Ustawy o lasach Nadleśnictwo Szprotawa dokonało sprzedaży 46 lokali. Dwa lokale przekazano do gmin.

- Na dzień 31 grudnia 2010 r. Nadleśnictwo Szprotawa posiadało 24 lokale mieszkalne, w tym:
 - funkcyjnych - 10
 - pozostałych - 14
- W minionym dziesięcioleciu w sześciu leśniczówkach wymieniono piece na energooszczędne, bazujące na gazyfikacji drewna. Z pozostałych prac wykonywano jedynie remonty bieżące i awaryjne.
- W minionym dziesięcioleciu wybudowane zostały dwie leśniczówki: leśnictwa Szprotawka oraz leśnictwa Krzywczyce.

W następnych latach Nadleśnictwo Szprotawa planuje dalsze sukcesywne remonty oraz przebudowy tych budynków, które mają docelowo pozostać w bazie mieszkaniowej jako mieszkania funkcyjne.

Pozostała część substancji mieszkaniowej podlegać będzie sukcesywnie sprzedaży.

3.3.2. Budownictwo drogowe.

W Nadleśnictwie Szprotawa drogi zakładowe posiadają w przeważającej części nawierzchnię nieutwardzoną bądź częściowo utwardzoną.

W latach 2001 – 2010 dokonano bieżących konserwacji i napraw dróg poprzez uzupełnianie ubytków na łącznej długości 18,7 km. W szczególności naprawiane były drogi o znaczeniu strategicznym dla Nadleśnictwa.

Dokonano również gruntownej przebudowy 13,66 km dróg leśnych, w tym 9,106 km droga DP-26 (Pętla Bobrowicka) oraz 4,56 km DP-15 (droga niebieska).

Na przebudowę drogi DP-26 pozyskano ze środków zewnętrznych dofinansowanie na łączną kwotę: 1 445 926,86 zł, w tym:

- 763 196,75 zł pochodziły z programu INTERREG IIIA i przyznane były w 2009 r. na I etap przebudowy,
- kwota 682 730,11 zł przyznana była w 2010 r. na III etap przebudowy przez NFOŚiGW.

W kolejnych latach planowana jest dalsza przebudowa kolejnych strategicznych dróg. Planowane jest również położenie większego nacisku na remont dróg leśnych, polegający na odtworzeniu nawierzchni dla dróg o nawierzchni częściowo utwardzonej oraz bieżącą konserwacją dróg.

3.3.3. Melioracje wodne.

W latach 2001 – 2010 wykonano szereg zadań inwestycyjnych mających na celu regulację stosunków wodnych.

W 2006 roku rozpoczęto realizację Programu „Odra 2006” obejmującego : odtworzenie i budowę sieci rowów melioracyjnych i budowę zbiorników wodnych małej retencji (również do celów magazynowania wody gaśniczej) na terenie lasów Nadleśnictwa Szprotawa.

W ramach zadania wykonano:

- odtworzenie 18 200 m.b. rowów,
- 27 przepustów kamiennych,
- 1 przepust z zastawką
- 2 progi wodne,
- 4 zbiorniki wodne i 4 ujęcia p.poż,

Realizacja prac w poszczególnych latach przedstawiała się następująco:

- W 2006 r. odtworzono 10583 m.b. rowów, wykonano 2 progi wodne i 20 szt. przepustów z przyczółkami kamiennymi.
- Natomiast w 2007 r. odtworzono 7593 m.b. rowów, wykonano 7 przepustów i 1 przepustozastawkę. Zadanie w ok. 46 % dotował Budżet Państwa. Na odbudowanych rowach w 2006r. wykonano 7 podpiętrzeń stałych (kosze gabionowe wraz z umocnieniem skarp i dna rowów narzutem kamiennym) i 3 zastawki regulowane.
- W 2008 roku wykonano cztery zbiorniki retencyjne (p-poż), w tym: 3 w leśnictwie Szprotawka i jeden w leśnictwie Śliwnik. Wykonano Aneksy do Dokumentacji Programu dla Odry, zmieniające kształty zbiorników na : 1 okrągły, 1 w kształcie litery L, 1 prostokątny o zaokrąglonych bokach, 1 kwadratowy.
- W 2010 wykonano na obiekcie Sucha Dolna 2 zastawki regulowane i 6 progów stałych (kosze gabionowe)

Utrzymanie urządzeń melioracyjnych w latach 2001-2010 w Nadleśnictwie Szprotawa

Rok	konserwacja rowów km	wykonanie przepustów szt.	wykonanie nowego rowu- mb	remont zastawki szt.	remont mnicza szt.
2001	8,0	11			
2002	2,3	6			
2003	0,2	4			
2004	16,0	8			
2005	18,3	12			
2006	22,4	15			
2007	18,4	14	1500		
2008	30,3	15	400		
2009	29,1	3		2	1
2010	34,2	7		1	
Razem	179,2	95	1900	3	1

4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych.

- Plan dziesięciolecia zakładał zalesienie 399,06 ha.
- Zadania ogółem zrealizowano na powierzchni 439,27 ha.
- Na powierzchniach ujętych w operacie zalesiono 338,82 ha co stanowi 84,90% planu.

Przekroczenie planu spowodowane było zalesianiem gruntów nie przewidzianych wcześniej do zalesień jak i przyjętych w minionym dziesięcioleciu.

Wszystkie prace wykonane były na gruntach nie użytkowanych rolniczo.

5. Rozmiar szkód powstałych w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.**5.1 Ochrona upraw przed zwierzyną.**

- Szkody wyrządzane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach Nadleśnictwa Szprotawa pomimo wahań, nie mają istotnej tendencji wzrostowej.
- Szkody określane jako istotne są stabilizowane w wyniku zabezpieczania upraw oraz gniazd zakładanych w rębniach złożonych poprzez ich grodzenie. W ciągu 10 lat wykonano ponad 178 km grodzień zabezpieczając około 455 ha.
- Rocznie w Nadleśnictwie wykonywano ogrodzenia o długości od 10 do 29 kilometrów.
- Na ograniczenie szkód wpływ miało także odpowiednie zaplanowanie w czasie, prac pozyskaniowych. Ścięte w trakcie zalegania pokrywy śnieżnej drzewa pozostawione w drzewostanie bez zrywki stanowiły dobrą bazę żerową, szczególnie dla jelenia i uchroniło inne młode drzewostany przed zgryzaniem i spałowaniem.

Zestawienie szkód powodowanych przez zwierzynę łowną. Wskaźniki w kolumnach 13 i 14 określają uszkodzenia powyżej 20 % w stosunku do ogólnej powierzchni ocenianych upraw / młodników i dla gatunków domieszkowych.

Lp.	Kategoria wiekowa	Rok	Pow. oceniana ogółem ha	Szacunkowa powierzchnia (ha) uszkodzeń								Wskaźnik >20% ogółem	Wskaźnik >20% domieszki	
				ogółem				w tym gatunków domieszkowych						
				<20%	21-50%	>50%	razem	<20%	21-50%	>50%	razem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	uprawy	2001	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
		2002	1333	243	21,58	2,49	267,07	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	9,01	b.d.
		2003	930	153,01	50,25	5,00	208,26	26,64	9,9	0,55	37,09	5,94	1,12	
		2004	1230	239,81	13,43	2,80	256,04	14,11	1,46	0,15	15,72	1,32	0,13	
		2005	1290	162,17	10,32	6,04	178,53	7,76	3,51	1,35	12,62	1,27	0,38	
		2006	1356	72,52	30,61	6,48	109,6	4,19	5,46	1	10,65	2,74	0,48	
		2007	1331	111,1	15,17	3,99	130,26	4,63	1,14	1,99	7,76	1,44	0,24	
		2008	1296	120,55	10,61	6,75	137,91	6,12	2,31	0,3	8,73	1,34	0,2	
		2009	1279	112,79	77,79	50,36	240,96	6,19	17,62	15,28	39,09	10,02	2,57	
		2010	1187	114,43	39,38	25,64	179,45	4,32	10,3	8,34	22,96	5,48	1,57	
2	młodniki	2001	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
		2002	1137	180,86	18,28	3,4	202,54	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	1,91	b.d.	
		2003	2036	132,47	14,61	1,7	148,78	0,4	0	0	0,4	0,8	0	
		2004	2046	117,37	6,23	0	123,6	0,7	0,3	0	1	0,3	0,01	
		2005	2095	138,92	7,33	0,05	146,3	1,22	0,2	0,05	1,47	0,35	0,01	
		2006	2113	84,22	19,41	0,2	103,83	0,5	0	0,2	0,7	0,93	0,01	
		2007	2160	77,97	2,25	0	80,22	1	0,8	0	1,8	0,1	0,04	
		2008	2150	89,64	15,11	4,7	109,45	0,28	0,97	0,35	1,6	0,92	0,06	
		2009	2172	48,04	10,45	0,74	59,23	10,2	1,35	0,2	11,75	0,52	0,07	
		2010	2180	37,15	5,2	2,68	45,03	0,4	0,55	1,08	2,03	0,36	0,07	

Jak widać z powyższego zestawienia wskaźniki uszkodzeń szkód od zwierzyny wykazują pewną zmienność, jednak w uprawach szkody istotne zawierały się w przedziale do 10%. **Problemem jest nękający charakter uszkodzeń** – powtórzenia w kolejnych latach na tych samych powierzchniach. Powoduje to spowolnienie wyrastania z fazy uprawy zaś w młodnikach w przypadkach ekstremalnych spalowanie jest pośrednią przyczyną śniegołomów.

5.2. Szkody spowodowane przez pożary.

5.2.1. Dane ogólne.

Lasy Nadleśnictwa Szprotawa zaliczane są do I Kategorii zagrożenia pożarowego. Nadleśnictwo Szprotawa ze względu na swoje położenie współpracuje z dwiema Komendami Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej tj. w Nowej Soli oraz Żaganiu.

Nadleśnictwo posiada bazę sprzętu przeciwpożarowego, które jest zlokalizowana przy biurowcu oraz w leśnictwie Śliwnik . Wyposażenie w/w bazy stanowi: samochód rozpoznawczo-ratowniczy na podwoziu Land Rover Defender z wysokociśnieniowym modułem gaśniczym i 400 litrów wody , hydronetki, tłumice i szpadle.

Wszystkie leśnictwa posiadają łączność telefoniczną - stacjonarną i komórkową.

Działalność profilaktyczna polega głównie na:

- Porządkowaniu na odległość 30 m od skraju drogi, pozostałych terenów wzdłuż dróg publicznych.
- Rozmieszczeniu przy drogach publicznych tablic informacyjno-ostrzegawczych w porozumieniu z właściwym Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej.
- Szeroko prowadzona akcja propagandowa: pogadanki w szkołach, spotkania akcja „wiosna bez płomieni” i „czysty las”

5.2.2. Statystyki.

W poniższych tabelach przedstawiono szereg danych statystycznych dotyczących pożarów, które wystąpiły w latach 2001 – 2010.

a/ Ilość i powierzchnia pożarów:

Rok	Ilość	Powierzchnia [ha]	Średnia [ha]
2001	5	0,07	0,01
2002	25	1,14	0,05
2003	124	31,57	0,25
2004	61	7,59	0,12
2005	64	3,26	0,05
2006	109	6,42	0,05
2007	9	1,43	0,16
2008	18	0,96	0,05
2009	25	0,70	0,03
2010	15	0,88	0,06
R-m	455	54,02	0,12

b/ Pożary według ich rodzaju:

Lp	Rodzaj pożaru	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Podpowierzchniowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Pokrywy gleby	5	25	117	59	64	106	9	18	25	15
3	Całkowite	-	-	7	2	-	3	-	-	-	-
4	Pojedynczego drzewa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Razem	5	25	124	61	64	109	9	18	25	15

c/ Pożary według klas wieku:

Lp	Miejsce powstania pożaru	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Uprawy	-	3	7	3	1	3	1	2	1	-
2	Młodniki	1	12	13	5	30	13	2	2	2	1
3	II klasa wieku	4	5	22	18	20	60	-	6	8	7
4	III klasa wieku i starsze	-	5	82	35	13	33	6	8	14	7
5	Inne powierzchnie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Razem	5	25	124	61	64	109	9	18	25	15

d/ Pożary według wielkości:

Rok	do 0,05 ha		od 0,06 do 1,00 ha		od 1,01 do 10,00 ha		od 10,01 do 100 ha	
	ilość	pow. Łączna	ilość	pow. Łączna	ilość	pow. Łączna	ilość	pow. Łączna
2001	5	0,07	-	-	-	-	-	-
2002	25	1,14	-	-	-	-	-	-
2003	81	1,45	38	12,62	5	17,5	-	-
2004	50	0,99	9	3,4	2	3,2	-	-
2005	60	3	4	0,26	-	-	-	-
2006	86	1,6	23	4,82	-	-	-	-
2007	5	0,13	4	1,3	-	-	-	-
2008	15	0,31	3	0,65	-	-	-	-
2009	23	0,38	2	0,32	-	-	-	-
2010	11	0,15	4	0,73	-	-	-	-
Razem	361	9,22	87	24,1	7		-	-

e/ Ilości pożarów wg przyczyn powstawania:

Lp	Przyczyny powstania	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Podpalenia	1	6	68	-	52	75	6	4	9	6
2	Nieustalone	4	3	12	46	8	14	3	11	12	4
3	Wyładowania atmosferyczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Turystyka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Przerzuty z gruntów nieleśnych	-	16	43	15	4	20	-	3	2	1
6	Nieostrożność dorosłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Od linii energetycznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Transport kolejowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
9	Transport drogowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Pozostałe	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-

5.2.3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa Szprotawa.

Nadleśnictwo posiada cztery własne klasyczne dostrzegalnie przeciwpożarowe, które wyposażone są w radiowe środki łączności. Współpracujemy także z pięcioma dostrzegalniami przeciwpożarowymi, znajdującymi się w sąsiednich nadleśnictwach, co zapewnia nam pełne pokrycie nadzorowanego terenu.

a/ Wykaz własnych dostrzegalni.

Lp.	Lokalizacja dostrzegalni					
	Obręb	Leśnictwo	Oddz.	Współrzędne geograficzne		System obserwacji
				długość	szerokość	
1	Małomice	Jelenin	37 a	15 27 15	51 39 32	Dostrzegalnia
2	Małomice	Witków	157 a	15 34 49	51 37 17	Dostrzegalnia
3	Szprotawa	Krzywczycze	73 j	15 39 01	51 32 01	Dostrzegalnia
4	Szprotawa	Śliwnik	251 g	15 32 30	51 30 12	Dostrzegalnia

b/ Dostrzegalnie sąsiednie

Lp.	Nadleśnictwo	Lokalizacja	System obserwacji
1.	Żagań	Leśnictwo Karliki	Dostrzegalnia
2.	Żagań	Leśnictwo Łozy	Dostrzegalnia
3.	Krzystkowice	Leśnictwo Pożarów	Dostrzegalnia
4.	Nowa Sól	Leśnictwo Solniki	Dostrzegalnia
5.	Przemków	Leśnictwo Przemków	Dostrzegalnia

Nadleśnictwo Szprotawa na mapach ochrony przeciwpożarowej naniosło sieć dojazdów pożarowych.

Szczegółowy wykaz podany na poniższej stronie sporządzony został w celu uporządkowania ewidencji obiektów p – poż w SILP zgodnie z zasadami określonymi w piśmie RDLP w Zielonej Górze zn.spr. EF – 042 – 01 / 08 z dnia 23 października 2008r.

W obrębie Szprotawa stanowiącym zwarty kompleks leśny, główne drogi są oznakowane kolorami (pasy na drzewach).

c) Wykaz dojazdów pożarowych, część I – Obręb Małomice

(leśnych dróg dojazdowych ppoż.)

Numer drogi	Drogi leśne ppoż będące środkami trwałymi	Długość odcinka będącego środkiem trwałym	Drogi leśne ppoż nie będące środkami trwałymi	Długość odcinka nie będącego środkiem trwałym	Drogi leśne ppoż nie będące własnością Lasów Państwowych	Długość odcinka nie będącego własnością Lasów Państwowych	Łączna długość drogi [m]
39	220/1160	503	L30/0039 (DP-39)	2050	L20/0039 (DP-39)	4347	6900
40	-	0	-	0	L20/0040 (DP-40)	8750	8750
41	-	0	L30/0041 (DP-41)	7690	L20/0041 (DP-41)	1070	8760
42	-	0	-	0	L20/0042 (DP-42)	5500	5500
43	-	0	-	0	L20/0043 (DP-43)	2450	2450
44	-	0	-	0	L20/0044 (DP-44)	18500	18500
45	-	0	L30/0045 (DP-45)	2630	L20/0045 (DP-45)	350	2980
46	-	0	-	0	L20/0046 (DP-46)	3160	3160
47	-	0	-	0	L20/0047 (DP-47)	7650	7650
48	-	0	-	0	L20/0048 (DP-48)	2750	2750
49	-	0	L30/0049 (DP-49)	1500	L20/0049(DP-49)	2020	3520
50	-	0	-	0	L20/0050 (DP-50)	5900	5900
51	-	0	L30/0051 (DP-51)	1660	-	0	1660
52	-	0	-	0	L20/0052 (DP-52)	3750	3750
53	-	0	L30/0053 (DP-53)	1630	L20/0053 (DP-53)	1880	3510
54	-	0	L30/0054 (DP-54)	3250	L20/0054 (DP-54)	480	3730
55	-	0	L30/0055 (DP-55)	2380	L20/0055 (DP-55)	2400	4780
56	-	0	-	0	L20/0056 (DP-56)	16000	16000
57	-	0	L30/0057 (DP-57)	1630	L20/0057 (DP-57)	4250	5880
58	-	0	-	0	L20/0058 (DP-58)	9750	9750
59	-	0	L30/0059 (DP-59)	1880	L20/0059 (DP-59)	1750	3630
60	-	0	L30/0060 (DP-60)	4750	-	0	4750
61	-	0	-	0	L20/0061 (DP-61)	3100	3100
62	-	0	-	0	L20/0062 (DP-62)	4250	4250
63	-	0	-	0	L20/0063 (DP-63)	2600	2600
64	-	0	-	0	L20/0064 (DP-64)	5380	5380

65	-	0	L30/0065 (DP-65)	2100	L20/0065 (DP-65)	1200	3300
66	-	0	-	0	L20/0066 (DP-66)	3750	3750
67	-	0	-	0	L20/0067 (DP-67)	19500	19500
68	-	0	-	0	L20/0068 (DP-68)	22500	22500
69	-	0	-	0	L20/0069 (DP-69)	13750	13750
70	-	0	-	0	L20/0070 (DP-70)	3250	3250
71	-	0	-	0	L20/0071 (DP-71)	3750	3750
72	-	0	L30/0072 (DP-72)	3100	L20/0072 (DP-72)	750	3850
73	-	0	L30/0073 (DP-73)	3130	L20/0073 (DP-73)	1500	4630
74	-	0	L30/0074 (DP-74)	2380	L20/0074 (DP-74)	2020	4400
75	-	0	-	0	L20/0075 (DP-75)	4130	4130
76	-	0	-	0	L20/0076 (DP-76)	3380	3380
77	-	0	L30/0077 (DP-77)	4630	L20/0077 (DP-77)	4380	9010
78	-	0	-	0	L20/0078 (DP-78)	5750	5750
79	-	0	-	0	L20/0079 (DP-79)	3880	3880
80	-	0	-	0	L20/0080 (DP-80)	11750	11750
81	-	0	L30/0081 (DP-81)	4380	-	0	4380
82	-	0	L30/0082 (DP-82)	2300	-	0	2300
83	-	0	-	0	L20/0083 (DP-83)	4130	4130
84	-	0	L30/0084 (DP-84)	250	L20/0084 (DP-84)	3750	4000
85	-	0	L30/0085 (DP-85)	4580	L20/0085 (DP-85)	8000	12580
86	-	0	-	0	L20/0086 (DP-86)	11500	11500
87	-	0	-	0	L20/0087 (DP-87)	8400	8400
88	-	0	-	0	L20/0088 (DP-88)	3130	3130
89	-	0	L30/0089 (DP-89)	1500	L20/0089 (DP-89)	300	1800
90	-	0	L30/0090 (DP-90)	4100	-	0	4100
91	-	0	-	0	L20/0091 (DP-91)	3750	3750
92	-	0	-	0	L20/0092 (DP-92)	2380	2380
93	-	0	-	0	L20/0093 (DP-93)	6500	6500
94	-	0	L30/0094 (DP-94)	2900	L20/0094 (DP-94)	950	3850
95	-	0	L30/0095 (DP-95)	350	L20/0095 (DP-95)	750	1100
96	Suma	503		66750		276817	344070

d) Wykaz dojazdów pożarowych, część II – Obręb Szprotawa

(leśnych dróg dojazdowych ppoż.)

Numer drogi	Drogi leśne ppoż. będące środkami trwałymi	Długość odcinka będącego środkiem trwałym	Drogi leśne ppoż. nie będące środkami trwałymi	Długość odcinka nie będącego środkiem trwałym	Drogi leśne ppoż. nie będące własnością Lasów Państwowych	Długość odcinka nie będącego własnością Lasów Państwowych	Łączna długość drogi [m]
1	-	0	L30/0001 (DP-1)	2360	-	0	2360
2	-	0	L30/0002 (DP-2)	420	L20/0002 (DP-2)	7680	8100
3	-	0	-	0	L20/0003 (DP-3)	6720	6720
4	-	0	L30/0004 (DP-4)	1800	L20/0004 (DP-4)	6520	8320
5	-	0	L30/0005 (DP-5)	1390	-	0	1390
6	-	0	L30/0006 (DP-6)	1700	-	0	1700
7	-	0	L30/0007 (DP-7)	2640	-	0	2640
8	-	0	L30/0008 (DP-8)	4420	L20/0008 (DP-8)	950	5370
9	-	0	L30/0009 (DP-9)	2370	L20/0009 (DP-9)	470	2840
10	-	0	L30/0010 (DP-10)	1250	L20/0010 (DP-10)	1630	2880
11	-	0	-	0	L20/0011 (DP-11)	1230	1230
12	-	0	-	0	L20/0012 (DP-12)	7780	7780
13	-	0	L30/0013 (DP-13)	1600	-	0	1600
14	-	0	L30/0014 (DP-14)	1540	-	0	1540
15	220/964 (DP-15) Niebieska	4557	L30/0015 (DP-15)	6620	L20/0015 (DP-15)	1250	12427
16	-	0	L30/0016 (DP-16)	1600	-	0	1600
17	-	0	L30/0017 (DP-17)	2150	-	0	2150
18	-	0	L30/0018 (DP-18)	3900	-	0	3900
19	-	0	L30/0019 (DP-19)	1430	L20/0019 (DP-19)	1120	2550
20	-	0	-	0	L20/0020 (DP-20)	10500	10500
21	-	0	-	0	L20/0021 (DP-21)	3020	3020
22	-	0	-	0	L20/0022 (DP-22)	1600	1600
23	-	0	L30/0023 (DP-23)	1810	-	0	1810
24	-	0	-	0	L20/0024 (DP-24)	3800	3800

Numer drogi	Drogi leśne ppoz. będące środkami trwałymi	Długość odcinka będącego środkiem trwałym	Drogi leśne ppoz. nie będące środkami trwałymi	Długość odcinka nie będącego środkiem trwałym	Drogi leśne ppoz. nie będące własnością Lasów Państwowych	Długość odcinka nie będącego własnością Lasów Państwowych	Łączna długość drogi [m]
25	-	0	-	0	L20/0025 (DP-25)	8600	8600
26	220/1070 (DP-26) N.Kop.-Bobr.	3720	L30/0026 (DP-26)	5440	L20/0026 (DP-26)	3250	12410
27	-	0	L30/0027 (DP-27)	7190	L20/0027 (DP-27)	680	7870
28	-	0	L30/0028 (DP-28)	2730	L20/0028 (DP-28)	2700	5430
29	-	0	L30/0029 (DP-29)	3490	L20/0029 (DP-29)	880	4370
30	-	0	L30/0030 (DP-30)	4170	L20/0030 (DP-30)	650	4820
31	-	0	-	0	L20/0031 (DP-31)	5060	5060
32	-	0	L30/0032 (DP-32)	1280	-	0	1280
33	-	0	L30/0033 (DP-33)	8220	-	0	8220
34	-	0	L30/0034 (DP-34)	2540	-	0	2540
35	-	0	L30/0035 (DP-35)	1160	-	0	1160
36	-	0	L30/0036 (DP-36)	2780	-	0	2780
37	-	0	L30/0037 (DP-37)	2150	-	0	2150
38	-	0	L30/0038 (DP-38)	2070	-	0	2070
	R - m Szprotawa	8.277		82.220		76.090	165.920
	R - m Małomice	503		66.750		276.817	344.070
	Ogółem n-ctwo	8.780		148.970		352.907	509.990

Łączna długość dojazdów pożarowych wynosi 509,99 km , z czego 157,75 km czyli 30,81% to drogi będące w zarządzie nadleśnictwa.

Tak niski wskaźnik jest efektem znacznego rozdrobnienia kompleksów leśnych, głównie w obrębie Małomice.

e) **Zaopatrzenie wodne.**

WYKAZ PUNKTÓW CZERPIANIA WODY

OBSZAR CHRONIONY JRG PSP SZPROTAWA

Nr.wg mapy.	Lokalizacja	Współrzędne geograficzne.		Stan wydajności m ³	Źródło wody	Uwagi.
		długość	szerokość			
1.	Oddz.15 d.	15 35 40	51 41 25	1000	Staw	
2.	PGR-Siecioborzyce	15 31 48	51 39 42	Nieograniczona	Staw	
3.	MBM-Mycielin	15 41 48	51 38 48	1000	Zbiornik ppoż.	
4.	Bukowiec	15 46 03	51 39 12	300	Staw	
5.	Oddz.359 c.	15 47 50	51 39 46	300	Zbiornik ppoż.	
6.	Oddz.153 f.	15 36 36	51 37 35	1000	Staw	
7.	Oddz.148 c.	15 37 38	51 37 52	4000	Staw	
8.	Oddz.138 b.	15 33 59	51 37 02	1000	Zbiornik ppoż.	
9.	SHR-Gościeszowice	15 38 46	51 36 45	1000	Staw	
10.	Oddz.415 r	15 49 20	51 36 30	Nieograniczona.	Zbiornik ppoż.	
11.	Niegośławice	15 42 45	51 35 18	1000	Zbiornik ppoż.	
12.	Most Sucha Dolna	15 39 40	51 34 30	Nieograniczona	Rzeka Szprotawa	
13.	Szprotawa	15 32 12	51 34 28	Nieograniczona	Staw-glinianki	
14.	Małomice	15 27 10	51 33 33	Nieograniczona	Zalew	
14.	Oddz.17 g.	15 38 10	51 33 48	100	Zbiornik ppoż.	
16.	Oddz.210	15 44 00	51 33 22	Nieograniczona	Rzeka Szprotawa	
17.	Oddz.288 k.	15 26 30	51 33 02	Nieograniczona	Staw glinianki	
18.	Oddz.38 c.	15 35 59	51 32 52	150	Zbiornik ppoż.	
19.	Oddz.59 g.	15 37 20	51 32 31	1000	Zbiornik ppoż.	
20.	Oddz.46 b.	15 41 05	51 32 51	60	Zbiornik metalowy	
21.	Oddz.213 o.	15 29 40	51 32 00	5000	Staw	
22.	Oddz.101 h.	15 38 22	51 31 52	160	Zbiornik ppoż.	
23.	Oddz.87 a.	15 43 08	51 31 51	1500	Staw	
24.	Oddz.226 b.	15 39 52	51 31 40	60	Zbiornik metalowy	

Nr.wg mapy.	Lokalizacja	Współrzędne geograficzne.		Stan wydajności m ³	Źródło wody	Uwagi.
		długość	szerokość			
25.	Oddz.223 b.	15 30 18	51 31 40	5000	Staw	
26.	Oddz. 123 d.	15 38 20	51 31 52	320	Zbiornik ppoż.	
27.	Oddz.93 c.	15 41 26	51 31 50	60	Zbiornik metalowy	
28.	Oddz.326	15 32 54	51 31 10	Nieograniczona	Staw	
29.	Most Bobrowice	15 36 30	51 31 12	Nieograniczona	Rzeka Bóbr	
30.	Oddz.133 n.	15 40 02	51 31 00	303	Zbiornik ppoż.	
31.	Oddz.159 f.	15 38 20	51 30 12	165	Zbiornik ppoż.	
32.	Oddz.266 f.	15 35 38	51 29 50	60	Zbiornik metalowy	
33.	Oddz.171 b.	15 38 40	51 29 38	108	Zbiornik ppoż.	
34.	Leszno Górne	15 36 13	51 28 29	Nieograniczona	Rzeka Bóbr	
35.	Lotnisko Wiechlice	15 35 42	51 33 42	Nieograniczona	Zbiornik ppoż.	
36.	Oddz 418 b.	15 46 10	51 35 00	150	Zbiornik ppoż.	
37.	Oddz.79 b.	15 37 21	51 31 33	60	Zbiornik metalowy	
38.	Oddz.53b.	15 38 31	51 31 51	60	Zbiornik metalowy	
39.	Oddz.90 c.	15 41 32	51 31 15	60	Zbiornik metalowy	
40.	Oddz.114 j.	15 41 21	51 30 35	60	Zbiornik metalowy	
41.	Oddz.144 f.	15 29 10	51 40 20	60	Zbiornik metalowy	
42.	Oddz.269 i.	15 28 31	51 33 33	60	Zbiornik metalowy	
43.	Oddz.244 g.	15 29 20	51 34 20	60	Zbiornik metalowy	
44.	Oddz.201 b	15 31 06	51 33 21	60	Zbiornik metalowy	
45.	Oddz.295 h	15 32 32	51 24 55	60	Zbiornik metalowy	
46.	Oddz.280 h.	15 31 32	51 25 30	60	Zbiornik metalowy	
47.	Oddz.127 a	15 30 42	51 41 52	60	Zbiornik metalowy	
48.	Oddz.111 l.	15 31 15	51 42 25	225	Zbiornik ppoż.	
49.	Odzz.113 a.	51 42 21	51 31 25	450	Zbiornik ppoż.	
50.	Oddz.21h	51 32 58	15 40 47	1200	Zbiornik ppoż.	
51.	Oddz.11i	51 33 27	15 40 16	1200	Zbiornik ppoż.	
52.	Oddz.64h	51 32 10	15 42 17	1200	Zbiornik ppoż.	

WYKAZ PUNKTÓW CZERPANIA WODY

OBSZAR CHRONIONY JRG PSP NOWA SÓL.

Nr.wg mapy.	Lokalizacja	Współrzędne geograficzne.		Stan wydajności m 3	Źródło wody	Uwagi.
		długość	szerokość			
1.	Bytom Odrzański	15 50 50	51 43 45	Nieograniczony	Rzeka Odra	
2.	Wierzbnica	15 49 10	51 42 20	1500	Zbiornik ppoż.	
3.	Nowe Miasteczko	15 45 00	51 41 52	Nieograniczony	Zalew	
4.	Miłaków	15 47 15	51 40 23	100	Staw	
5.	Popęszyce	15 43 08	51 39 29	60	Staw	
6.	Żuków	15 45 20	51 39 50	200	Zbiornik ppoż.	
7.	Popęszyce	15 43 30	51 39 58	nieograniczony	Rzeka Biała	

WYKAZ PUNKTÓW CZERPANIA WODY

OBSZAR CHRONIONY JRG PSP ŻAGAŃ

Nr wg mapy.	Lokalizacja.	Współrzędne geograficzne.		Stan wydajności m 3	Źródło wody	Uwagi.
		Długość	Szerokość			
1.	Wichów	15 28 20	51 44 20	500	Zbiornik ppoż.	
2.	Chotków	15 28 42	51 42 30	400	Zbiornik ppoż.	
3.	Jabłonów	15 25 00	51 41 30	800	Zbiornik ppoż.	
4.	Jabłonów	15 24 20	51 40 50	100	Zbiornik betonowy	
5.	Jelenin Dolny	15 27 40	51 41 21	800	Zbiornik ppoż.	
6.	Oddz.40 j	15 27 49	51 39 23	1400	Zbiornik ppoż.	
7.	Kocin	15 26 30	51 39 18	Nieograniczony	Staw	
8.	Stara Kopernia	15 25 18	51 38 27	300	Zbiornik ppoż.	
9.	Tomaszów lotnisko	15 24 22	51 37 42	600	Zbiornik ppoż.	
10.	Żeliszaw	15 24 22	51 33 51	300	Zbiornik ppoż.	
11.	Trzebów	15 23 23	51 32 50	nieograniczony	Rzeka Kwisa.	

5.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne. **Sposoby ich ograniczania.**

5.3.1. Owady.

a) Szkodniki upraw – Szeliniak sosnowiec:

Ze względu na przelegiwanie powierzchni do odnowienia, zagrożenie od ryjkowców nie jest duże, jednak w celach kontrolnych (sporadycznie zagęszczane) wykładane są pułapki klasyczne. Chemicznego zwalczania w minionym okresie nie stosowano.

b) Szkodniki pierwotne – Brudnica mniszka,

Największa gradacja minionego dziesięciolecia dotyczyła brudnicy mniszki, kiedy w kwietniu roku 2004 zwalczano ją na łącznej powierzchni 503 ha, stosując preparat „NOMOLT 150 SC”.

Na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestrowania miejsc najczęstszego masowego pojawu foliofagów, Nadleśnictwo Szprotawa przy udziale ZOL w Łopuchówku wskazało drzewostany, które na mocy Decyzji nr 30 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z 27 czerwca 2007 r. uznano za pierwotne ogniska gradacyjne. Ogólna powierzchnia to 722,84 ha, w Obrębie Szprotawa:

- Leśnictwo Leszno Górne – 473,31 ha;
- Leśnictwo Szprotawka – 249,53 ha

Na tej podstawie powstało zarządzenie nr 5/2008 Nadleśniczego Nadleśnictwa Szprotawa z dnia 29.02.2008r. dotyczące „zagospodarowania pierwotnych ognisk gradacyjnych w drzewostanach Nadleśnictwa Szprotawa”.

c) Inne szkodniki pierwotne sosny :

W minionym dziesięcioleciu nie stanowiły zagrożenia dla drzewostanów nadleśnictwa.

d) Szkodniki wtórne:

Przyplaszczek granatek

W minionym okresie zagrożenie utrzymywało się na stałym niskim poziomie, nie zagrażając trwałości drzewostanów. W celach kontrolnych sporadycznie przeprowadzano sprawdzanie zagrożenia przy zastosowaniu drzew pułapkowych.

Opiętek dębowy

Na terenie nadleśnictwa intensywny pojaw tego szkodnika wystąpił w latach 2006 – 2008. Nastąpiło zwiększone wydzielanie się posuszu. W okresie pojawów tego szkodnika usunięto 4400 m³ drzew posuszowych. Lustracja przeprowadzona w 2009 roku wykazała zatrzymanie postępującego wcześniej zamierania dębów.

Kornik drukarz

Występowanie tego ze względu na niewielką powierzchnię litych świerczyn (1,46% udziału powierzchniowego) nie stwarzało istotnych problemów.

Nie mniej na powierzchniach osłabionych obniżeniem poziomu wód gruntowych w połowie minionego dziesięciolecia, w dwóch przypadkach zaszła konieczność zastosowania zrębów sanitarnych:

- Leśnictwo Szprotawka – oddział 132 i; pow. 2,77 ha (2008 rok)
- Leśnictwo Zagóra – oddział 420 I; pow. 3,50 ha (2010 rok)

Ściana kornikowa w oddziale 129 b, g leśnictwa Szprotawka została zatrzymana metodą pojedynczego usuwania drzew opanowanych, powstała jedynie luka.

5.3.2. Patogeny.

Do najważniejszych, z gospodarczego punktu widzenia grzybów, należą patogeny systemu korzeniowego (huba korzeniowa i opieńka sosnowa).

Stosowanie biopreparatu PG IBL kontynuowano do 2005 r. Wobec braku istotnych szkód, dalszego stosowania zaniechano – bez negatywnych konsekwencji dla drzewostanów.

5.4. Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczania.

Na terenie Nadleśnictwa nie notowano w latach 2000-2009 szkód spowodowanych przez zanieczyszczenia środowiska

5.5. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne. Ich natężenie i przyczyny.

a/. W omawianym 10-leciu kilkakrotnie dochodziło do powstania w nadleśnictwie Szprotawa wywrotów i złomów, w szczególności w latach 2003 i 2007, kiedy to silne wiatry spowodowały katastrofalne szkody w drzewostanach. Spowodowało to zakłócenia w wykonawstwie cięć pielęgnacyjnych (TWP; TPP), przy zwiększeniu użytkowania przygodnego z przyczyn sanitarnych. Zagadnienie omówiono w dziale „Stan zdrowotny i sanitarny lasu”.

b/. Sporadycznie w okresie zimowym występują (głównie w młodnikach) grupowe i kępowe przygięcia koron spowodowane mokrym śniegiem. W przypadku gdy nastąpi to w wcześniej spałowanym młodniku, dochodzi do powstania śniegołomów.

5.6. Szkodnictwo leśne.

W Nadleśnictwie Szprotawa, zgodnie z Ustawą o lasach, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń z zakresu szkodnictwa leśnego zajmuje się Służba Leśna a w szczególności dwuosobowy Posterunek Straży Leśnej, przy współdziałaniu przede wszystkim leśniczych i podleśniczych, wzajemnie się uzupełniając.

Straż Leśna współpracuje z Policją, Prokuraturą jak również innymi służbami.

Nadleśnictwo Szprotawa należy do nadleśnictw o dość wysokim stopniu zagrożenia szkodnictwem leśnym a szczególnie kradzieżami drewna. Usytuowanie kompleksów leśnych których jest ponad 360 oraz ich rozproszenie stanowi o nasileniu szkodnictwa leśnego oraz powoduje często duże trudności w skutecznym działaniu w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego.

Należy tu zaznaczyć, że na dużej powierzchni administracyjnej która wynosi ponad 65 tys. ha, znajduje się blisko 70 miejscowości. Teren Nadleśnictwa Szprotawa objęty jest ponadto obszarem Natura 2000 o powierzchni ponad 10 tys. ha, znajdują się tu również dwa rezerваты oraz pomniki przyrody.

Na terenie Nadleśnictwa Szprotawa popełnianych jest wiele przestępstw i wykroczeń występujących w poszczególnych grupach rodzajowych:

- Kradzieże drewna
- Bezprawne korzystanie z lasu
- Kłusownictwo
- Kradzieże lub zniszczenie mienia

- **Kradzieże drewna** – ilość kradzieży drewna w ostatnim dziesięcioleciu utrzymuje się na podobnym poziomie. Zmianom natomiast ulegał popyt na poszczególne sortymenty drzewne, w zależności od chwilowego zapotrzebowania lokalnego rynku. W ostatnich latach nasiliły się kradzieże drewna głównie liściastego z przeznaczeniem do celów opałowych. Rosnące zainteresowanie w ostatnim czasie drewnem opałowym a w szczególności drewnem do kominków (których jest coraz więcej) powoduje, że właśnie ten sortyment jest najczęściej kradziony. Niepokojącym jest fakt, że coraz częściej drewno jest kradzione do celów handlowych przez niewielkie grupy zorganizowane.

- **Bezprawne korzystanie z lasu** – najwięcej czynów zabronionych jakie mają miejsce na terenie Nadleśnictwa Szprotawa to: wjazdy do lasu pojazdami silnikowymi, zaśmiecanie lasu, nieostrożne obchodzenie się z ogniem. Od kilku lat obserwuje się duże nasilenie uprawiania tzw. „turystyki off - roadowej”, szczególnie pojazdami silnikowymi typu : „cross”, „quad”. Na chwilę obecną ten nielegalny proceder stanowi duży problem dla Nadleśnictwa Szprotawa i w najbliższym czasie niewiele się zmieni w tej materii ponieważ nie ma narzędzi prawnych do zmuszania właścicieli do rejestrowania tych pojazdów.

Zaśmiecanie lasów jest problemem mającym charakter ciągły a jego częstotliwość w ostatnim dziesięcioleciu utrzymuje się na podobnym poziomie. Nadleśnictwie Szprotawa obserwuje się spadek ilości pożarów przez podpalenia.

W połowie dziesięciolecia ilość pożarów spowodowanych podpaleniami sięgała blisko 80 przypadków, w ostatnich latach notowanych jest kilka przypadków .

- **Kłusownictwo** – nasilenie kłusownictwa z roku na rok maleje, w szczególności zmniejszyła się ilość zakładanych wnyków.

- **Kradzieże lub zniszczenie mienia** – najczęściej były to drobne przypadki dotyczące kradzieży np. siatki ogrodzeniowej, sadzonek czy zniszczenie urządzeń turystycznych. Zdarzały się nieliczne poważniejsze przypadki typu: kradzież urządzeń elektrotechnicznych czy zniszczenie drogi leśnej.

Ogółem średniorocznie w ostatnim dziesięcioleciu ilość wszystkich zarejestrowanych przypadków szkodnictwa leśnego kształtowała się w granicach 60-80 przypadków.

W 2005 roku w Nadleśnictwie Szprotawa, w oparciu o zarządzenie DGLP nr 52 z 09.09.2004r., wprowadzono do stosowania Instrukcję ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym, która określa zasady postępowania, zadania oraz obowiązki pracowników nadleśnictwa w zakresie ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym. O stosowne zapisy uzupełniono zakresy czynności pracowników Nadleśnictwa Szprotawa

6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego.

6.1. Stopień wykorzystania baz surowcowych z punktu widzenia ich trwałości

- a. Pozyskanie żywicy: w ubiegłym okresie gospodarczym żywicy nie pozyskiwano ze względu na niekorzystne relacje ekonomiczne, a także ujemny wpływ na kondycję zdrowotną drzewostanów.
- b. Pozyskanie płodów runa leśnego (grzyby, borówka czernica, brusznica): na skalę przemysłową nie są pozyskiwane, zbierane jedynie przez miejscową ludność oraz turystów
- c. Choinki – w Nadleśnictwie Szprotawa corocznie pozyskuje się ok. 100-200 szt. choinek.

6.2. Wyniki gospodarki łowieckiej

Gospodarka łowiecka na terenie Nadleśnictwa Szprotawa prowadzona jest w 10 obwodach łowieckich w tym jeden, to OHZ.

Teren Nadleśnictwa wchodzi w skład IV Rejonu Hodowlanego, dla którego opracowany był Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na okres 1998 – 2007 r.

Plan na lata 2007 – 2017 został ostatecznie uzgodniony i zatwierdzony w 2011 roku.

Zestawienie liczebności zwierzyny łownej na 31.03.2001 r. oraz stan na 31.03.2010 r. podano poniżej

Numer obwodu	Nazwa Koła Łowieckiego i siedziba	Powierzchnia ha		Jelenie	Sarny	Dziki
		obwodu ogółem	w tym leśna			
202	"Sęp" Przemków	3468	1053	20 40	180 180	20 35
203	"Darz Bór" Przemków	4453	864	12 18	117 135	42 40
204	"Daniel Szprotawa"	6761	1373	0 0	177 185	23 62
205	"Bóbr" Małomice	6719	1221	0 17	195 224	22 56
206	"Artemida" Warszawa	5464	1522	0 25	110 250	45 150
207	"Wrzos" Zielona Góra	6825	1209	8 7	140 190	30 64
214	"Sęp" Przemków	4072	524	28 65	85 130	22 45
215	"Daniel" Szprotawa	3838	2388	18 37	156 171	30 53
216	OHZ Nadleśnictwo Szprotawa	13975	7369	90 100	354 360	108 200
217	"Lis" Bytom Odrzański	4606	755	0 0	94 160	26 40
Ogółem		60181	18278	176 309	1608 1985	368 745
Ilość sztuk zwierzyny na 1000 ha powierzchni leśnej				9,6 16,9	x x	x x
Ilość sztuk zwierzyny na 100 ha powierzchni leśnej				x x	2,67 3,30	0,61 1,24

Z dużych drapieżników, coraz częściej widziany na terenie nadleśnictwa jest wilk. Obserwowane w części należącej do Borów Dolnośląskich są pojedyncze egzemplarze jak i grupki do sześciu sztuk.

Zwierzyna drobna jest reprezentowana przez 15 gatunków łownych, z czego sześć gatunków można uznać za licznie występujące.

Stany zwierzyny drobnej w ostatnim dziesięcioleciu wykazuje nieznaczną tendencję wzrostową za wyjątkiem populacji lisa, która zmniejszyła się o około 10%.

Liczebność poszczególnych gatunków według ostatniej inwentaryzacji:

Ssaki		Ptaki	
lisy	- 293 szt.	bażanty	- 70 szt.
jenoty	- 93 szt.	kuropatwy	- 463 szt.
borsuki	- 80 szt.	gęsi	- 400 szt.
kuny	- 81 szt.	kaczki	- 640 szt.
tchórz	- 35 szt.	słonki	- 46 szt.
norki am.	- 30 szt.	grzywacze	- 230 szt.
zające	- 399 szt.		
króliki	- 10 szt.		
piżmaki	- 22 szt.		

6.2.1. Działania na rzecz poprawy warunków żerowych dla zwierzyny leśnej.

Prowadzone przez Nadleśnictwo i Koła Łowieckie zagospodarowanie łowisk zmierzało do kompleksowej poprawy warunków żerowych i osłonowych oraz zapewniało spokój zwierzynie, a mianowicie;

1. Zagospodarowywano i utrzymywano w dobrej kulturze agrotechnicznej poletka żerowe obsiane mieszankami traw wieloletnich, żytem, kukurydzą, topinamburem itp.
2. W celu minimalizowania szkód w uprawach i płodach rolnych utrzymywano określone Wieloletnim Planem Hodowlanym ilości i długości pasów zaporowych, na których systematycznie wykładano atrakcyjną karmę taką jak ziarno zbóż i kukurydzy, buraki pastewne, ziemniaki.
3. Planowano lokalizację i terminy zabiegów pielęgnacyjnych pod kątem zapewnienia jeleńniowatym świeżej kory do spalowania z drzew ściętych w okresie zimowo-wiosennym.

7. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody.

W minionym okresie Nadleśnictwo Szprotawa realizowało zadania wynikające z Programu Ochrony Przyrody opracowanego na lata 2001 - 2010 .

W celu skutecznego monitoringu występowania rzadkich i chronionych gatunków (obiektów) oraz systematycznej realizacji zadań wyszczególnionych w programie, Nadleśnictwo prowadziło i prowadzi nadal książki walorów przyrodniczych.

7.1. Szczególne formy ochrony przyrody wprowadzone w minionym 10-leciu:

7.1.1 Rezerваты.

Nadleśnictwo Szprotawa posiada dwa rezerваты florystyczne.

- Buczyna Szprotawska – powierzchnia 152,30 ha
- Annabrzeskie Wąwozy – powierzchnia 56,11 ha

Obydwa obiekty przyrodnicze posiadają plany ochrony opracowane na lata 2002 – 2021, W minionym dziesięcioleciu zrealizowano część zadań planowych zgodnie z potrzebami.

a/. W rezerwacie „Buczyna Szprotawska”:

- CW - 1,10 ha
- CP - 21,37 ha
- TWP - 4,44 ha
- Zrąb sanitarny - 2,77 ha
- Ogrodzenie gniazd jodłowych – 0,80 ha

b/. W rezerwacie „Annabrzeskie Wąwozy”

- TPP – 1,11 ha
- Rb IV d – 0,61 ha

Wszystkie czynności podejmowane były w oparciu o plany ochrony rezerwatów, w uzgodnieniu z Konserwatorem przyrody (później RDOŚ).

7.1.1 Pomniki przyrody.

W planie ugli Nadleśnictwo Szprotawa zarejestrowano jedynie 3 pomniki przyrody (drzewa), w tym najstarszy w Polsce dąb „Chrobry” - 750 lat.

W minionym dziesięcioleciu zlokalizowano i doprowadzono do uznania za pomniki przyrody 19 drzew godnych ochrony.

Wykaz drzew pomnikowych zestawiono poniżej:

Lp.	Leśnictwo	lokalizacja	gatunek	wiek
1	Jelenin	32a	dąb sz.	140
2		35i	dąb sz.	150
3		80f	dąb sz.	150
4	Długie	132m	dąb sz.	150
5		132m	dąb sz.	160
6		132m	jesion w.	160
7		151a	dąb sz.	210
8		209l	dąb sz.	170
9		215d	dąb sz.	160
10	Witków	225f	dąb sz.	160
11	Stara Kopernia	60b	buk zw.	140
12		60f	dąb sz.	200
13	Szprotawka	10b	dąb sz.	150
14		10b	dąb sz.	150
15		95c	dąb sz.	210
16	Krzywczyce	3l	dąb sz.	220
17		78g	buk zw.	220
18	Leszno Górne	179j	dąb sz.	160
19		264g	dąb sz.	220

Według stanu na 01 stycznia 2011 roku dwa dalsze wnioski o uznanie drzew pomnikowych (leśnictwa Szprotawka i Krzywczyce), były w trakcie rozpatrywania.

7.1.2. Obszary „Natura 2000” :

Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru	Powierzchnia całkowita obszaru (w ha)	w tym pow. gruntów Nadleśnictwa Szprotawa (w ha)
DYREKTYWA PTASIA			
„Bory Dolnośląskie”	PLB 020005	172093,40	8640,11
„Stawy Przemkowskie”	PLB 020003	4605,40	18,67
DYREKTYWA SIEDLISKOWA			
„Borowina”	PLH 080030	512,20	389,76
„Małomickie Łęgi”	PLH080046	993,00	581,53
„Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka”	PLH 080007	1423,30	642,88
„Dolina Dolnej Kwisy”	PLH 020050	5972,18	126,13

7.1.3. Ochrona strefowa.

Decyzjami Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody ustalone zostały nowe strefy ochrony ptaków:
z 24 stycznia 2003 roku wokół gniazda bielika w leśnictwie Śliwnik
z 08 sierpnia 2008 roku wokół gniazda bociana czarnego w leśnictwie Zagóra
z 08 sierpnia 2008 roku wokół gniazda bielika w leśnictwie Szprotawka
W konsekwencji, powierzchnia objęta ochroną strefową w nadleśnictwie wzrosła do ponad 38 ha.

7.1.4. Ekosystemy reprezentatywne.

W celu zachowania cennych ekosystemów leśnych na terenie Nadleśnictwa Szprotawa, decyzją Nadleśniczego nr 06 z 24 czerwca 2009 r. wdrożono procedury objęcia ochroną terenów spełniających właściwe kryteria.

Po weryfikacji, obecna łączna zatwierdzona ich powierzchnia wynosi 904,28 ha.

Udział procentowy terenów objętych ochroną w powierzchni ogólnej nadleśnictwa zestawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia (ha)	Udział % w pow. ogólnej nadleśnictwa
1. Prawne formy ochrony			
1.1	Rezerваты przyrody	208,43	1,09
1.2	Użytki ekologiczne	45,74	0,23
1.3	Całoroczne strefy ochrony	38,37	0,20
	Razem:	292,54	1,52

2. Ekosystemy ujęte w załączniku I Dyrektywy siedliskowej			
2.1	Ekosystemy leśne	703,16 <u>-137,47</u> 565,69	2,95
2.2	Ekosystemy nieleśne	17,51	0,09
	Razem:	583,20	3,04
3.	Obiekty wyłączone z eksploatacji gospodarczej	196,26	1,02
4.	Ostoje ksylobiontów	323,70 -15,36 <u>-12,42</u> 295,92	1,54
5.	Reprezentatywne przykłady innych ekosystemów leśnych, w tym: w ekosystemach leśnych	186,18 <u>-33,00</u> 153,18	0,80
6.	Reprezentatywne przykłady innych ekosystemów leśnych	122,48 <u>-45,74</u> 76,74	0,40
7.	Ogółem pow. zredukowana	1597,84	8,32

8. Edukacja - podsumowanie działalności edukacyjnej nadleśnictwa za miniony okres (szczegółowe dane znajdują się w „Programie edukacji leśnej społeczeństwa na lata 2011 – 2020”).

Edukacja leśna społeczeństwa w Nadleśnictwie Szprotawa prowadzona jest już od wielu lat.

W tym typowo leśnym środowisku, gdzie lesistość sięga 34%, miejscowa ludność często korzysta z walorów leśnych kompleksów.

W celu podkreślenia tych walorów, przybliżenia wiedzy o nich i stworzenia możliwości ich odwiedzania, podejmowano szereg działań.

Do najistotniejszych należy zaliczyć :

- Wykonanie infrastruktury turystycznej przy pomniku przyrody dęb „Chrobry” .
- W rezerwacie „Buczyna Szprotawska” założono ścieżkę edukacyjną „Szlak Popielicy”. Wyznaczono czerwony i niebieski szlak spacerowy łączący rezerwat „Buczyna Szprotawska” z dębem „Chrobry”.
- Wykonanie ścieżki dydaktycznej na terenie Rezerwatu „Annabrzeskie Wąwozy”. W 1997 r. wybudowano w Rezerwacie „Annabrzeskie Wąwozy” wieżę widokową.
- Opracowanie w współpracy z PTOP „Salamandra” przewodnika turystycznego po rezerwacie „Buczyna Szprotawska”.
- Wydanie książeczki edukacyjnej „Przygody skrzata Choinka” z ilustracjami wykonanymi przez dzieci z szkół w Szprotawie i w Nowej Soli.

Działalność edukacyjna społeczeństwa na terenie Nadleśnictwa Szprotawa zaczęto prowadzić w sposób zorganizowany już od 1997 r .

- Pod hasłem „Wiosna bez płomieni” rozpoczęto cykl corocznych spotkań z dziećmi w szkołach, konkursów plastycznych i literackich. W latach następnych powyższe hasło poszerzono o temat „Akcja sprzątania świata”.
- W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Szprotawa znajduje się 8 gmin, na terenie których działa 25 szkół. Do każdej szkoły został imiennie przypisany leśnik – opiekun, który utrzymuje ze szkołą stały kontakt.
- Od wiosny 2003 r. Nadleśnictwo Szprotawa wręczało zainteresowanym nauczycielom (po spełnieniu wymogów) „CERTYFIKATY LEŚNEGO WTAJEMNICZENIA”

Partnerzy w edukacji leśnej społeczeństwa.

Najważniejszymi partnerami nadleśnictwa w prowadzeniu edukacji leśnej społeczeństwa są:

- miejscowe szkoły podstawowe, gimnazjalne i średnie, a w nich głównie nauczyciele przedmiotów przyrodniczych.
- Szprotawski Dom Kultury, w którym organizowano spotkania z młodzieżą szkolną w ramach podsumowania akcji „Wiosna bez płomieni” oraz akcji „Sprzątanie świata”, a także organizowano wystawy plastyczne.
- Powstałe w roku 2000 Towarzystwo Bory Dolnośląskie

Ponadto nadleśnictwo współpracuje z: samorządami; lokalnymi organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi (LOP, PZŁ, PTTK, ZHP); policją; strażą pożarną w tym: OSP; studentami wydziałów leśnych i innych wyższych uczelni; aktywnymi mieszkańcami w rejonie zasięgu terytorialnego.

Główne formy edukacji leśnej oraz frekwencja w latach 2003 – 2010.

Forma edukacji	Ogółem			W tym:				
	Rok	Liczba zajęć	Liczba uczestników	Dzieci przed- szkolne 3- 6 lat	Dzieci szkół podstawowych 7-12 lat	Młodzież gimnazjalna 13-15 lat	Młodzież ponad- gimnazjalna 16- 19 lat	Studenci i dorośli po- wyżej 19 lat
Lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem	2003	36	1313	42	398	480	249	144
	2004	50	1550	0	1220	330	0	0
	2005	60	2011	0	1000	350	300	361
	2006	12	400	0	280	0	120	0
	2007	67	2700	0	1100	800	400	400
	2008	67	2700	0	1100	800	400	400
	2009	7	210	0	150	600	0	0
	2010	7	211	0	150	61	0	0
Spotkanie z le- śnikiem w szko- łach	2003	31	1080	0	950	100	0	30
	2004	33	850	55	690	105	0	0
	2005	35	840	80	760	0	0	0
	2006	36	1142	140	688	0	314	0
	2007	32	1100	300	800	0	0	0
	2008	30	1100	100	1000	0	0	0
	2009	35	1321	321	700	300	0	0
	2010	32	1000	200	600	200	0	0
Spotkanie edu- kacyjne z leśni- kiem poza szkołą (w Domu Kultu- ry, Muzeum, Urządzie Gminy, itp.)	2003	0	0	0	0	0	0	0
	2004	23	860	25	825	10	0	0
	2005	28	800	60	500	0	140	100
	2006	2	40	0	0	0	0	40
	2007	3	60	0	0	0	0	60
	2008	5	110	0	0	50	0	60
	2009	9	300	0	200	100	0	0
	2010	1	500	100	200	200	0	0

9. Turystyka

Teren Nadleśnictwa Szprotawa charakteryzuje się (szczególnie w części południowej) znaczną lesistością, dlatego też główną atrakcją naszych terenów jest :

- Turystyka piesza (w tym nordic walking).
- Turystyka rowerowa
- Spacerzy połączone z zbieraniem grzybów i innych płodów runa leśnego.

Na terenie nadleśnictwa znajdują się dwa piękne rezerwaty z szlakami spacerowymi oraz 1 miejsce postojów pojazdów .

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają trasy rowerowe, (jedna z nich – „Pętla Bobrowicka” po wykonaniu ostatniego etapu będzie miała ponad 30 km długości), oraz szlak konny wykorzystujący istniejące drogi leśne.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się:

- dwie stadniny koni
- kilka gospodarstw agroturystycznych.
- dwa kompleksy pałacowe – baza hotelowa.

10. Zakończenie.

W imieniu załogi Nadleśnictwa Szprotawa składam serdeczne podziękowania całemu zespołowi BULiGL Oddział w Warszawie, wykonującemu prace urzędniowe w naszym Nadleśnictwie.

Współpraca pomiędzy wykonawcą prac urzędniowych, a pracownikami nadleśnictwa układała się bardzo dobrze.

Wszelkie wątpliwości były konsultowane i wyjaśniane na bieżąco, co niewątpliwie wpłynęło na rzetelne sporządzenie planu urządzania i pozwoliło dobrze planować i prowadzić gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Szprotawa.

2 KOREFERAT INSPEKTORA LASÓW PAŃSTWOWYCH**KOREFERAT****Dolnośląskiego Regionu Inspekcyjnego we Wrocławiu,
na posiedzenie Narady Techniczno–Gospodarczej w sprawie IV rewizji
planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Szprotawa.**

Niniejszy koreferat opracowany został na podstawie ustaleń kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez DRI we Wrocławiu w 2010 roku oraz na podstawie „Analizy gospodarki przeszłej” Nadleśniczego Nadleśnictwa Szprotawa, sporządzonej na NT-G.

I. Analiza gospodarki przeszłej.**1. Ocena użytkowania zasobów drzewnych.**

Podczas kontroli kompleksowej analizowano wykonanie planów UL za okres 9-ciu lat obowiązywania planu UL. Poszczególne kategorie użytkowania wykonano:

Główne użytkowanie lasu, w stosunku do przyjętych etatów, wykonano (w %):

Wykonanie pod względem:	za okres 9 lat (wg wyników kontroli)	za okres 10 lat (wg referatu Nadleśniczego)
powierzchniowym	92%	95%
miąższościowym	90%	100 %

W Referacie Nadleśniczego nie odniesiono się do powodów niewykonania etatu cięć pod względem powierzchniowym. Na niepełne wykonanie złożyły się czynniki opisane w Referacie przy realizacji etatów w użytkowaniu rębnym i przedrębny.

Użytkowanie rębne, w stosunku do przyjętych etatów, wykonano (w %):

Wykonanie pod względem:	za okres 9 lat	za okres 10 lat (wg referatu Nadleśniczego)
powierzchniowym	89%	93%
miąższościowym	82%	87%

W referacie Nadleśniczego nie odniesiono się do powodów niewykonania etatu pod względem powierzchniowym, wyjaśniono tylko brak korelacji pomiędzy wykonaniem etatu pod względem powierzchniowym i miąższościowym. W użytkowaniu rębny, rębnie złożone pod względem miąższościowym stanowiły prawie połowę ogółu powierzchni użytków rębnych (42%). W trakcie kontroli terenowej stwierdzono, że na części z lustrowanych powierzchni gdzie zaplanowano i wykonano cięcie rębnią częściową, mimo braku możliwości uzyskania odnowienia naturalnego, nie wprowadzono odnowienia sztucznego. Niewykonanie podsadzenia po cięciu generowało zwiększenie się powierzchni drzewostanów w KDO.

Użytkowanie przedrębne, w stosunku do przyjętych etatów, wykonano (w %):

Wykonanie pod względem:	za okres 9 lat	za okres 10 lat (wg referatu Nadleśniczego)
powierzchniowym	85%	96%
miąższościowym	-	113%*

*wg wyjaśnienia w Referacie, etat w trzebieżach wykonano w 97%, przekroczenie wystąpiło po doliczeniu użytków przygodnych.

W trakcie lustracji terenowej stwierdzono przypadki za słabej intensywności wykonania zabiegów trzebieżowych (TW i TP), szczególnie na zasobniejszych fragmentach siedlisk. Jak wynika z Referatu Nadleśniczego, uzyskany wskaźnik intensywności cięcia w TW wyniósł 126% inten-

sywności wynikającej z planu UL, natomiast w TP średni wskaźnik wyniósł 91% wielkości planowanej. Powyższa analiza wskazuje, że intensywność cięcia (wskaźnik trzebieżowy TW) został niedoszacowany w minionym planie UL.

Z przedstawionych danych wynika, że na zaburzenia układu poszczególnych kategorii cięć istotny wpływ miały użytki przygodne, a w szczególności wiatrołomy będące efektem huraganu Cyryl

i zimowe wiatry wywalające które dotknęły lasy Nadleśnictwa w latach 2007-2008. Udział użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym był stosunkowo wysoki i wynosił po 9 latach 15%, a w użytkowaniu rębny 3% pozyskanej masy.

2. Ocena zagospodarowania lasu.

2.1. Hodowla lasu.

Za okres 9 lat obowiązywania planu UL, plan odnowień i zalesień został zrealizowany w 79%,

w tym:

- **na powierzchniach otwartych – 82%** (z czego: 70% - odnowienie zrębów, 105% odnowienie halizn i płazowin, 108% - zalesienie gruntów porolnych).

- **pod osłoną drzewostanu – 65%** (z tego 53% w rębniach złożonych oraz 159% dolesienia luk).

Według danych zawartych w Referacie Nadleśniczego, za 10 lat obowiązywania planu UL wykonanie odnowień i zalesień wyniosło łącznie 83%, z czego na powierzchniach otwartych (rębnie zupełne) wykonano 77% planowanej powierzchni, natomiast w rębniach złożonych 56%. Według przedstawionych danych, występuje wyraźna rozbieżność pomiędzy wykonaniem cięć pod względem powierzchniowym (92%) w rębniach złożonych, a odnowieniem powierzchni po wykonanym cięciu – tylko 56%. W trakcie kontroli na gruncie stwierdzono przypadki nie podejmowania prób odnowienia sztucznego po wykonaniu cięcia w sytuacjach gdy niemożliwym było uzyskanie odnowienia naturalnego.

W Referacie nie podano przyczyn nie zrealizowania zadań planowych w kategorii Odnowienia i zalesienia.

Szkółkarstwo.

W Referacie Nadleśniczego podano jedynie powierzchnię Szkółki. Nie zawarto szeregu istotnych informacji dotyczących m.in.: wielkości produkcji szkółkarskiej, produkowanego asortymentu sadzonek, zaspokajania potrzeb własnych oraz dostosowania powierzchni Szkółki do wielkości produkcji. W trakcie kontroli na gruncie stwierdzono, że produkowany materiał sadzeniowy był w części przerośnięty oraz wadliwego pokroju. Powierzchnia ugorów czarnych wynosząca 74% świadczyła o znacznej nadwyżce powierzchni Szkółki ponad rzeczywiste potrzeby produkcyjne.

Uprawy.

Nie wniesiono zastrzeżeń do kontrolowanego zagadnienia „Wykorzystanie powierzchni do odnowień i zalesień”.

Średnia ocena lustrowanych w terenie upraw była zadowalająca.

Wniesione zastrzeżenia dotyczyły:

- Jakości użytego materiału sadzeniowego – nadmiernie wysmuklone sadzonki z ubogą wiązką korzeni,
- Nieprawidłowej formy mieszania,
- Nadmiernego wysmuklenia Db pozostającego zbyt długo pod osłoną Brz,
- Braku wystarczającego udziału gatunków liściastych,
- Słabej żywotności Db wprowadzonego pod okapem d-stanu,
- Porażenia Js – praktycznie wypadła ze składu upraw,
- Zgryzania sadzonek – również w ogrodzonych fragmentach upraw,
- Błędne rozmieszczenia gat. liściastych w składzie uprawy,
- Nie uzupełnionych terminowo ubytków w pokryciu upraw.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo uznało 24 ha odnowień naturalnych. Na gruncie stwierdzono, że uznawane były odnowienia kilkuletnie po ich ustabilizowaniu się. Brak wystarczających działań (rok nasienny i przygotowanie gleby) po wykonaniu cięć w rębniach złożonych do uzyskania odnowień naturalnych Db i Bk. Nadleśnictwo nie wykorzystywało możliwości uzyskiwania dobrej jakości odnowień naturalnych So, po uprzednim przygotowaniu gleby posiadanym pługiem aktywnym.

Poprawki i uzupełnienia. Za 9 lat wykonano 172,31 ha. Wg referatu Nadleśniczego za 10 lat wykonano 193,31 ha poprawek (44% planu). Średni wskaźnik poprawki wyniósł 11,4% wobec dopuszczonych w planie UL 25%. W trakcie kontroli na gruncie stwierdzano uprawy w których rozmiar dokonanych poprawek był niewystarczający w stosunku do potrzeb – oceniane uprawy miały pokrycie zdecydowanie poniżej 90%. Zastrzeżenia wniesiono do:

- wykonania poprawki przerośniętym Md – sadzonki wysmuklone i słabej żywotności,
- wprowadzenia So bez należytego zabezpieczenia – sadzonki praktycznie zniszczone przez zwierzynę,
- uzupełniania pojedynczych ubytków w pokryciu.

Czyszczenia wczesne – W okresie 9 lat obowiązywania planu UL - CW wykonano na powierzchni 1 355 ha, co stanowiło 81% zadań wg planu UL. Z referatu Nadleśniczego wynika, że za 10 lat plan UL wykonano w 93% i, cytat: „*zabiegi wykonano praktycznie na wszystkich wymagających tego powierzchniach*”. W trakcie kontroli na gruncie stwierdzono występujące przypadki spóźnionego wykonania skutkującego utrwaleniem się niekorzystnych cech uprawy, brak działania w gatunkach głównych oraz nie wykonywania wszystkich koniecznych czynności w tej fazie rozwojowej. Wykonane zabiegi CW oceniono łącznie jako dostateczne.

Czyszczenia późne – Za okres 9 lat obowiązywania planu UL wykonano 1 339 ha CP, tj. 91% planu. Wg Referatu Nadleśniczego, po zakończeniu 10–lecia, wskaźnik wykonania CP wyniósł 107% planu. Jakość hodowlaną lustrowanych młodników objętych CP oraz terminowość wykonania zabiegów oceniono jako dostateczne. Wykonanie zabiegów, głównie we fragmentach po spóźnionym zabiegu CW, było za mało intensywne, skutkujące nadmiernym wysmukleniem drzewek. Brak było również działania związanego z regulacją składu młodników, w tym pielęgnacją strefy styku. Zastrzeżenia wniesiono do terminowości wykonania zabiegów – stwierdzono opóźnienia skutkujące przesuwaniem niewykonanych zabiegów pielęgnacyjnych do następnej fazy rozwojowej. Na etapie lustrowanych zabiegów CP, nakładające się wcześniejsze opóźnienie z CW skutkowało nadmiernym wysmukleniem i utratą stabilności młodnika. Obniżenie oceny jakości hodowlanej lustrowanych młodników wynikało z występujących uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę, nie uzupełnionych ubytków, wad kształtu i braku wystarczającego udziału gatunków liściastych w składzie.

Pielęgnowanie drzewostanów.

Stwierdzonymi w trakcie kontroli mankamentami w wykonaniu cięć TW i TP była za mała ich intensywność i za słabe działanie na korzyść pozostających cennych składników drzewostanu – Db i Md. Występujące zjawisko znacznej redukcji koron, szczególnie So II klasy wieku, świadczy o nakładających się zaległościach w terminowym wykonywaniu zabiegów z szeregu lat. Inną nieprawidłowością było pozostawianie, szczególnie w TP, wyznaczonych prawidłowo i nie usuniętych sztuk.

Wprowadzanie podszytów.

Nadleśnictwo za okres 10 lat zrealizowało w 100% zadania planowe. Stwierdzonymi na gruncie mankamentami było wprowadzenie Db i Bk w niekorzystnych warunkach świetlnych – za duże ocienienie dna lasu oraz spóźnione wykonanie w drzewostanie 70-letnim.

Rębnie złożone.

Postępowanie w tym zakresie oceniono jako dostateczne. Generalnie na lustrowanych powierzchniach brakowało koncepcji wykonania w połączeniu z celem hodowlanym jakim jest uzyskanie uprawy zgodnej z GTD. Nie wykorzystano możliwości zmiany rodzaju rębni w celu dostosowania do możliwości odnowienia powierzchni. Po wykonanym cięciu nie odnawiano sztucznie

w sytuacji braku możliwości uzyskania odnowienia naturalnego. W przypadkach zainicjowania odnowienia naturalnego nie dokonywano jego oceny, a tym samym nie podejmowano działań pielęgnacyjnych i ochronnych młodego pokolenia.

2.2. Ochrona lasu.

Stan sanitarny – oceniono ogólnie jako dobry. W trakcie kontroli na gruncie nie stwierdzono występowania posuszu czynnego Św. Wystąpiły 3 przypadki gniazd przyplaszczkowych z posuszem czynnym i jałowym – brak działań ze strony terenowej służby leśnej.

Według danych z tab. 17, w 3 ostatnich sezonach pozyskano następujące ilości drewna z przyczyn sanitarnych:

- 2006/2007 – 19 035 m³, w tym wywroty i złomy 15 183 m³ (80%) - wskaźnik posuszu – 1,08 m³/ha.

- 2007/2008 – 4 943 m³, w tym wywroty i złomy 2 667 m³ (54%) - wskaźnik posuszu – 0,28 m³/ha.

- 2008/2009 – 4 040 m³, w tym wywroty i złomy 1 243 m³ (31%) - wskaźnik posuszu – 0,23 m³/ha.

Na podstawie lustracji terenowej i danych z tabeli 17 wynika, że główną przyczyną pozyskania drewna z przyczyn sanitarnych były złomy i wywroty po huraganowych wiatrach. Udział tego drewna w kolejnych latach sukcesywnie malał i wynosił: 80%, 20% i 30%. W ostatnich latach miało miejsce zwiększone wydzielanie się Db na skutek gradacyjnego żeru opiętka dwuplamkowego.

Szkody od zwierzyny łownej.

Według danych z Referatu Nadleśniczego, w roku 2010 uszkodzenia upraw i młodników zostały zainwentaryzowane na ogólnej powierzchni 224 ha, w tym w przedziale do 20% na powierzchni 151 ha (67%). Dane z Protokołu BULiGL wykazują uszkodzenia na ogólnej powierzchni 900 ha zarejestrowanych w przedziałach od 11% wzwyż. Powyższe wskazuje, że wykazane przez Nadleśnictwo uszkodzenia spowodowane przez zwierzynę zostały znacząco zaniżone. W trakcie prowadzonej kontroli ustalono, że wiarygodność inwentaryzowania szkód od zwierzyny wyniosła 7%, a szkodami od zwierzyny zagrożone było 29% lustrowanych upraw i młodników.

Występowały przypadki uszkodzeń występujących w ogrodzonych nieszczelnie uprawach oraz nie wykazywanie widocznych uszkodzeń w młodnikach pochodzących z ubiegłych lat.

Skuteczność zabezpieczenia lustrowanych upraw wyniosła 82%.

W ostatnich latach Nadleśnictwo nie stosowało zabezpieczenia upraw przy pomocy repelentów.

2.3. Ochrona przyrody.

Działania Nadleśnictwa prowadzone były w oparciu o Program Ochrony Przyrody z 2001 r. Udokumentowano prowadzenie ciągłej inwentaryzacji przyrodniczej przez pracowników terenowych. W trakcie kontroli terenowej stwierdzono, że występowały przypadki nie rejestrowania występujących na gruncie roślin chronionych. Przestrzegano przepisów o ochronie strefowej ptaków. Na wykonywane prace na terenie Rezerwatu Nadleśnictwo otrzymało stosowne zgody od RDOŚ.

Sporządził:

Insp. LP Andrzej Filas.

3 KOŃCOWA OCENA DOKONANA PRZEZ DYREKTORA RDLP

C OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA

1 OPIS CELÓW I ZASAD TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ W NADLEŚNICTWIE

Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej w bieżącym okresie jest plan urządzenia lasu opracowany na okres 2011–2020 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie. Trwałe i zrównoważone zagospodarowanie lasu jako zarządzanie i użytkowanie terenów leśnych prowadzi się wg planu urządzenia lasu, w sposób który zapewnia utrzymanie ich różnorodności biologicznej, produktywności, zdolności regeneracyjnych, żywotności, właściwych funkcji ekologicznych, ekonomicznych i socjalnych, a w szczególności:

- zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą;
- ochrony lasów, zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na:
 - zachowanie różnorodności przyrodniczej,
 - zachowanie leśnych zasobów genetycznych,
 - walory krajobrazowe,
 - potrzeby nauki,
- ochrony gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia lub uszkodzenia oraz o specjalnym znaczeniu społecznym;
- produkcji drewna na zasadzie racjonalnej gospodarki oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu.

Założeniem docelowym niniejszego planu na bieżące 10-lecie jest — poprzez optymalne wykorzystanie warunków przyrodniczych, zasad selekcji i genetyki, w drodze stosowania właściwych czynności hodowlano-gospodarczo-ochronnych — uzyskanie w maksymalnym stopniu odnowienia naturalnego, zadowalającej odporności biologicznej drzewostanów oraz zwiększenie przyrostu miąższości zarówno ilościowego jak i pod względem jakości.

Dla osiągnięcia powyższych celów należy m.in.:

- przy pozyskaniu stosować techniki proekologiczne ochraniające roślinność i glebę;
- odnowić powierzchnię leśną w okresie do 5 lat po usunięciu drzewostanu;
- w dobrej jakości drzewostanach rodzimego pochodzenia preferować odnowienia naturalne;
- pozyskiwać drewno w granicach możliwości produkcyjnych lasu, czyli do wysokości przyjętego w planie urządzenia lasu etatu użytkowania;
- stosować w maksymalnym stopniu rębnie złożone;
- zapewnić zachowanie w lasach roślinności leśnej, naturalnych bagien, łąk i torfowisk;

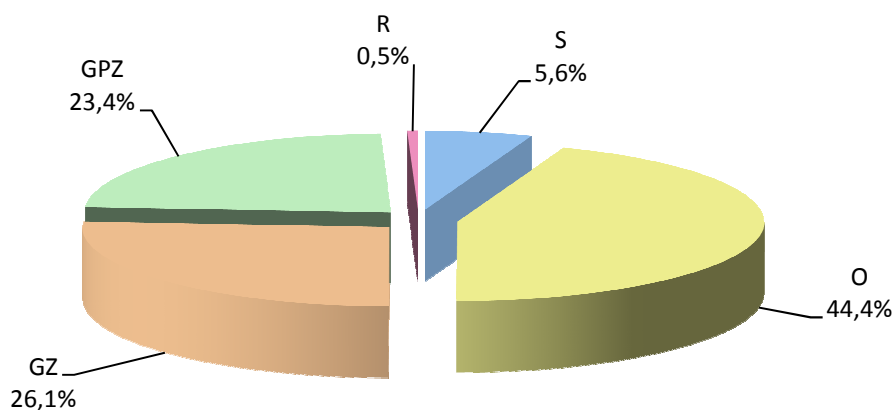
- pielęgnować i chronić las;
- chronić walory krajobrazowe lasów poprzez odchodzenie od prostych ścian zrębowych, pozostawianie fragmentów drzewostanów na zrębach a szczególnie wzdłuż dróg i cieków;
- do odnowień w maksymalnym stopniu używać materiału sadzeniowego rodzimego, sprawdzonego pochodzenia.

2 PRZYJĘTY PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Zgodnie z decyzją KZP i ustaleniami komisji odbioru robót terenowych wyróżniono w obu obrębach gospodarstwa specjalne, lasów ochronnych, zrębowe, przerębowo-zrębowe i przebudowy.

Tabela nr 34. Zestawienie powierzchni leśnej wg gospodarstw

Gospodarstwo	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
Powierzchnia leśna – ha			
specjalne	379,76	638,82	1018,58
lasów ochronnych	5054,45	2950,65	8005,10
zrębowe	1403,46	3293,82	4697,28
przerębowo-zrębowe	3598,04	613,64	4211,68
przebudowy	65,54	32,20	97,74
Razem	10501,25	7529,13	18030,38

Rycina nr 13. Procentowy udział powierzchni zalesionej w ramach gospodarstw dla nadleśnictwa

Tabela nr 35. Wykaz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego

Wyszczególnienie	Obręb		N-ctwo
	Małomice	Szprotawa	
	Powierzchnia leśna ha* lokalizacja		Pow. ha
Rezerwaty	<u>55,25</u> 321a-ax, 322a-l	<u>148,66</u> 130a-h, 131a, b, 132a-o, 133a-k, 134a, b, 139a, 140a	203,91
Strefy ochrony cało- rocznej gatunków objętych ochroną strefową	<u>6,67</u> 402g-i	<u>31,70</u> 128c, f-i, k, 202g, h, 203g-i	38,37
Drzewostany do- świadczalne	-	<u>67,71</u> 230a-c, 231c, g, 232a-c, 233c-g, 234a, b, f,	67,71
Glebochronne na stromych zboczach	<u>2,45</u> 276j	-	2,45
Zespół Przyrodniczo- Krajobrazowy „Park Słowiański”	-	<u>40,79</u> 181Aa-h, j-ax, px, rx	40,79
Drzewostany o cha- rakterze parkowym	<u>5,20</u> 309d, f, 108Bi	-	5,20
Leśne ekosystemy reprezentatywne	<u>51,37</u> 250Aa, c, f, g, 253Aa-k, 256a, c-g	<u>134,81</u> 21n, s, 41a, c, d, h, i, 42a-c, 139b-g, 140b-f, 141a-i, 142a-k, n	186,18
Siedliska z Dyrektywy Siedliskowej w stanie zachowania A	<u>42,31</u> 52h, 73k, 108h, 108Bg, 123a, 152b, 153a, 175k, 235b, 254c, g, i, 269j, 276l, 284h, 285k, 386h, l, 385o,	<u>4,00</u> 161t	46,31
Lasy na siedliskach bagiennych:	<u>181,61</u>	<u>152,15</u>	333,76
Lmb	<u>10,54</u> 285l, m, 294a, b, 409k	<u>72,70</u> 58n, 59j, t, 87h, j, m, 109a, 110j, 111f, 112i, 123c, 135f, k, l, 146m, 154i, 155h, 184a, 197p, 202c, 219b, 220a, 221k, 223c, 231a, 237b, 249l, 250g-k, m, 251h j, l, 252f, k, m, 262a, c, 263c	83,24
Lł	<u>166,89</u> 107h, 234t-x, , 235i, j, 236, f, i-k, 237f, h-l, 238k, m, o, p, 239l, m, 240t, 241b, 242h, i, 243c, 254a, d, h, j, 255a, c, g, h, j, m-o, 249d-i, k, 250h, o, 251b, d, f, h, 252a, k, l, 257b-d, 258a, b, f, 259a, b, 268t, 276w, x, 284a, c-f, 425r,	<u>79,45</u> 83g, 106h, 107a-g, i, k, 126i, j, 161d, h, o, p, s, ax, 185i, j, 241d	246,34
OI3	<u>4,18</u> 107c, 127b	-	4,18
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	<u>29,83</u> 113b, c, 229b, f, 252b	<u>59,00</u> 3a, 4a, b, f, 89j, k, m, 115i, j, 116d-g, 117g-i, 118d, f, 119h, j, k, 133n, o, r, s, 134c, f, i, 161bx, 213ax, 250d, 254cx-hx	88,83
Lasy o charakterze obronnym	<u>5,07</u> 240g, h, j	-	5,07
Razem	379,76	638,82	1018,58

* powierzchnie i adresy leśne zestawione wg głównej przyczyny zaliczenia do gospodarstwa specjalnego

Do gospodarstwa **lasów ochronnych (O)** zaliczone zostały wszystkie drzewostany w lasach ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego lub gospodarstwa przebudowy.

Do gospodarstwa **zrębowego (GZ)** zaliczono te drzewostany (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym, lasów ochronnych lub przebudowy), w których ze względu na typ siedliskowy lasu Bśw, BMśw, BMw, OI oraz GTD i aktualny skład gatunkowy, przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną).

Do gospodarstwa **przerębowo-zrębowego (GPZ)** zaliczono drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym, lasów ochronnych lub przebudowy), w których ze względu na typ siedliskowy lasu LMśw, LMw, Lśw, Lw, OIJ oraz GTD i aktualny skład gatunkowy, zastosowano przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania.

Do gospodarstwa **przebudowy (R)** zaliczone zostały drzewostany zgodnie z „Wykazem drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu”, sporządzonym zgodnie z wytycznymi określonymi w § 40 ust. 6 Instrukcji u.l., z wyjątkiem drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego, tj.:

- drzewostany o niskim zadrzewieniu lub złej jakości („negatywne”),
- drzewostany o składzie niezgodnym z GTD, o obniżonej produktywności przeznaczone do przebudowy w 10-leciu.

3 PRZYJĘTE WIEKI RĘBNOŚCI

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP:

Db	-	140
Js	-	120
Bk (obręb Szprotawa)	-	110
So, Md, Bk (obręb Małomice), Dg, Wz	-	100
Św, Brz, OI, Gb, Dg, Jw, Lp, Kl	-	80
Os, OI odrośl., Ak	-	60
Tp, Olsz, Wb	-	40

Przyjęte wieki rębności dla So, Św, Db i Bk są zgodne z zał. nr. 1 do zarządzenia Dyrektora Generalnego LP z 19.05.2004 r. w sprawie zmian w instrukcji urządzania lasu.

4 ZASTOSOWANY PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY

Podział lasu na ostępy przyjęty w poprzednich planach urządzania lasu został utrzymany bez większych zmian. Dominuje długość ostępów na szerokość dwóch oddziałów, rzadziej jednego, wyjątkowo trzech oddziałów. Cięcia rębne zaprojektowano w ramach ostępów, w kolejności zgodnej z kierunkiem oznaczonym na mapie strzałką czerwoną, oznaczającą jednocześnie jego długość.

Z uwagi na występowanie bloków powierzchni drzewostanów wymagających rozpoczęcia cięć, w 12 przypadkach zastosowano ostępy przejściowe, w obrębie Małomice w oddz. 10, 112, 157, 366, 394 oraz w obrębie Szprotawa w oddz. 5, 9, 27, 44, 48, 104, 234. Ostępy przejściowe oznaczono na mapach strzałkami niebieskimi.

5 PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

5.1 Użytki zaliczone na poczet etatu

Obliczone oraz przyjęte na dziesięciolecie miąższościowe oraz powierzchniowe etaty użytków rębnych przedstawiają się następująco:

Tabela nr 36. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego, Nadleśnictwo Szprotawa, obręb Małomice (1)

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny ²⁾	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
m3 brutto								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	X	348	4168	4168
W LASACH OCHRONNYCH (O)	13098	13694	X	X	X	4866	115194	115194
ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	3730 11,92	3005 9,76	4221 13,33	3730 11,92	X	X	37490 120,77	37490 120,77
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	6960	7592	9220	7592	X	2101	55613	55613
PRZERĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	X	0	0	0
PRZEBUDOWY w LASACH OCHRONNYCH i GOSPODARCZYCH (R)	X	X	X	X	1318	0	13155	13155
RAZEM	23788	24291	X	X	1318	7315	225618	225620
OGÓŁEM¹⁾	39107	42336	X	X	1944	8851	416119	416119

¹⁾ - ogółem dla nadleśnictwa (suma obrębów)

²⁾ - etat zoptymalizowany dla gospodarstw: GZ i GPZ

Tabela nr 37. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego, Nadleśnictwo Szprotawa, obręb Szprotawa (2)

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny ²⁾	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	X	233	10325	10325
W LASACH OCHRONNYCH (O)	5877	7656	X	X	X	140	73565	73565
ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	7713 26,61	8771 29,82	8377 28,42	8377 28,42	X	X	82330 280,23	82330 280,23
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	1729	1618	2054	1729	X	1163	17529	17529
PRZERĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	X	0	0	0
PRZEBUDOWY w LASACH OCHRONNYCH i GOSPODARCZYCH (R)	X	X	X	X	626	0	6750	6750
RAZEM	15319	18045	X	X	626	1536	190499	190499
OGÓŁEM¹⁾	39107	42336	X	X	1944	8851	416119	416119

¹⁾ - ogółem dla nadleśnictwa (suma obrębów)

²⁾ - etat zoptymalizowany dla gospodarstw: GZ i GPZ

W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne planowano zgodnie z ustaleniami KZP ograniczając nawrót cięć, kierując się potrzebami hodowlanymi drzewostanów. W obrębie Małomice są to: zrębny w drzewostanach uznanych za cenne fragmenty rodzimej przyrody leżące na siedliskach łągowych, w których jest kontynuowane użytkowanie rębniami złożonymi, rębnie w 2 drzewostanach na siedlisku przyrodniczym 9170 w stanie zachowania A (oddz. 322b, c, d), które ze względu na postępujący proces rozpadu wymagają zainicjowania procesu odnowienia oraz zrębny w Rezerwacie Annabrzeskie Wąwozy (zgodnie z Planem Ochrony Rezerwatu). W obrębie Szprotawa użytkowanie rębne w gospodarstwie specjalnym dotyczy: drzewostanów zakwalifikowanych jako cenne fragmenty rodzimej przyrody (oddz. 119k) oraz drzewostanów na powierzchniach badawczych i doświadczalnych (233c, f, 234a), drzewostanów w Rezerwacie „Buczyna Szprotawska” (zgodnie z Planem Ochrony Rezerwatu: oddz. 130b, c, 131b, 132o, 133f), drzewostanu stanowiącego otulinę szkółki (oddz. 4f). Etat miąższościowy w gospodarstwie specjalnym przyjęto: w obrębie Małomice w wysokości 4168 m³ brutto, w obrębie Szprotawa 10325 m³ brutto.

W strefach całorocznej ochrony zwierząt nie zaplanowano użytkowania rębnego.

W gospodarstwie lasów ochronnych przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. W obrębie Małomice przyjęty etat stanowi 84% etatu obliczonego z dwóch ostatnich klas wieku, w obrębie Szprotawa 96%.

W gospodarstwie zrębowym przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej ład przestrzenny i czasowy oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. W obrębie Małomice przyjęty etat miąższościowy stanowi 100% a w obrębie Szprotawa 98% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego przyjęto etaty wynikające z potrzeb hodowlanych drzewostanów oraz opracowanej i przeanalizowanej lokalizacji cięć rębnych. W planowaniu zrębów uwzględniono aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Dążono również do zachowania ładu przestrzennego i czasowego. W rozplanowaniu uwzględniono wszystkie możliwości dotyczące lokalizacji zrębów takich jak ostępy przejściowe i planowanie całych pododdziałów w rębniach złożonych. Etaty przyjęte stanowią: w obrębie Małomice 73% a w obrębie Szprotawa 101% etatu optymalnego. Stosunkowo niski etat w obrębie Małomice wynika z dużej powierzchni drzewostanów zaliczonych do KDO (182,33 ha). Użytkowanie w tych drzewostanach będzie prowadzone ze znacznie mniejszą intensywnością. Część drzewostanów rębnych, ze względu na sąsiedztwo z drzewostanami w KDO, została wyłączona z użytkowania rębego w najbliższym 10-leciu.

W gospodarstwie przebudowy przyjęty etat wynika z potrzeb przebudowy drzewostanów oraz możliwości lokalizacji cięć i wynosi: w obrębie Małomice 13155 m³ brutto, w obrębie Szprotawa 6750 m³ brutto.

5.2 Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Tabela nr 38. Zestawienie użytków niezaliczonych na poczet etatu

Treść	Obręb		Nadleśnictwo
	Małomice	Szprotawa	Szprotawa
	miąższość w m ³ brutto/netto		
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	<u>951</u> 747	<u>95</u> 74	<u>1046</u> 821
Uprzątnięcie drzew z zadrzewień	<u>78</u> 60	<u>43</u> 31	<u>121</u> 91
Razem	<u>1029</u> 807	<u>138</u> 105	<u>1167</u> 912

W kategorii usunięcia drzew z zadrzewień planuje się poszerzenie linii projektowanych.

Zgodnie z decyzją KZP wykazy cięć użytków rębnych opracowano tylko na I 10-lecie bez udziału na lata.

6 PRZYJĘTY ROZMIAR UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są czyszczenia późne i trzebieże selekcyjne. Do czyszczeń późnych przeznaczają się drzewostany, w których projektowane jest pozyskanie grubizny. W projekcie planu dla Nadleśnictwa Szprotawa zaplanowano CP z pozyskaniem grubizny. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębne. W drzewostanach, głównie starszych klas wieku o równomiernym zwarcie i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, nie planowano użytkowania przedrębnego na najbliższy okres gospodarczy. Nie zaplanowano wskazówek gospodarczych dla wydzieleń zaliczonych do ekosystemów reprezentatywnych i do ostoi ksylobiontów.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębnego proponuje się przyjąć po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 10 lat biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tych okresach miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych;
- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tych okresach miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych;
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębne;
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Tabela nr 39. Porównanie etatu przyjętego z wykonanym za 5 i 10 lat

Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
	Małomice	Szprotawa	
	Etat na 10-lecie – m ³ wskaźnik – m ³ /ha		
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie	<u>170285</u> 26,16	<u>87059</u> 17,51	<u>257344</u> 22,42
Etat wg wykonania w ostatnich 5 latach	<u>228319</u> 35,07	<u>115783</u> 23,29	<u>344102</u> 29,97
Etat wg połowy przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	<u>207360</u> 31,85	<u>176000</u> 35,41	<u>383360</u> 33,40

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane proponuje się przyjąć orientacyjny etat użytkowania przedrębego na bieżące 10-lecie wyliczony z 50% spodziewanego przyrostu wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w wysokości – 383360 m³ netto (33,40 - m³/ha).

Tabela nr 40. Etat użytkowania przedrębego na 10-lecie powierzchniowy (obligatoryjny)

Rodzaj zabiegu	Obręb		Nadleśnictwo
	Małomice	Szprotawa	
	Powierzchnia – ha		
Czyszczenia późne	582,08	330,65	912,73
Trzebieże wczesne	1007,13	838,62	1845,75
Trzebieże późne	4920,31	3801,50	8721,81
<i>Razem trzebieże</i>	<i>5927,44</i>	<i>4640,12</i>	<i>10567,56</i>
Ogółem	6509,44	4970,77	11480,29

D OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU

1 OPISANIE PROJEKTOWANYCH W NADLEŚNICTWIE CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

1.1 Opisanie projektowanych w Nadleśnictwie cięć rębnych i zestawienie projektowanych cięć rębnych

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych /Wzór nr 6/, wykazów drzewostanów w KO, KDO i drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu /Wzory nr odpowiednio 4, 5, 3/, w oparciu o zasady określone w ZHL z roku 2002.

Wszystkie wyżej wymienione cztery wykazy zostały zamieszczone w oddzielnym tomie planu urządzenia lasu

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądanych docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP i „Zasad Hodowli Lasu”.

Z użytkowania rębniami zupełnymi wyłączono pasy 30-50 m szerokości przy projektowaniu pasów zrębowych wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych.

Przyjęto następujące nawroty cięć:

- w gospodarstwie specjalnym i na siedliskach wilgotnych minimum 7 letnie,
- w pozostałych lasach ochronnych minimum 5 letnie,
- w lasach gospodarczych minimum 4 letnie.

Przyjęto 15-letnie okresy odnowienia w gospodarstwie lasów ochronnych i w gospodarstwie przerębowo-zrębowym.

Przy projektowaniu zrębów zupełnych nie redukowano miąższości o pozostawiane na zrębach kępy.

Tabela nr 41. (Tabela XV) Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo	Rębnia lb	Rębnie II, III i IV			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprz.	cięcia pozost.	razem		
powierzchnia w ha						
obręb Małomice						
specjalne		5,73	43,02	48,75		48,75
lasów ochronnych	90,41	115,67	720,44	836,11		926,52
zrębowe	120,77					120,77
przer.-zręb.		55,15	436,24	491,39		491,39
przebudowy	54,34		11,20	11,20		65,54
Razem	265,52	176,55	1210,90	1387,45		1652,97
obręb Szprotawa						
specjalne	11,29	2,82	51,16	53,98		65,27
lasów ochronnych	199,28	4,67	102,57	107,24		306,52
zrębowe	280,23					280,23
przer.-zręb.		33,95	74,47	108,42		108,42
przebudowy	26,16					26,16
razem	516,96	41,44	228,20	269,64		786,60
Nadleśnictwo Szprotawa						
specjalne	11,29	8,55	94,18	102,73		114,02
lasów ochronnych	289,69	120,34	823,01	943,35		1233,04
zrębowe	401,00					401,00
przer.-zręb.		89,10	510,71	599,81		599,81
przebudowy	80,50		11,20	11,20		91,70
razem	782,48	217,99	1439,10	1657,09		2439,57

W gospodarstwie lasów ochronnych zaplanowane rębnie złożone stanowią 76,5% powierzchni manipulacyjnej. Rębnie IIa, IIb, IIIb, IVd zaplanowano w drzewostanach, w których istnieje odnowienie naturalne lub sztuczne albo istnieje możliwość jego uzyskania pod osłoną drzewostanu. Rębnię IIIa projektowano głównie na siedlisku BMśw, LMśw w celu przebudowy litych drzewostanów sosnowych i brzozowych na mieszane. Rębnia zupełna została zaprojektowana na słabszych siedliskach (Bśw, BMśw, Bw, BMw). Na innych siedliskach jedynie w przypadku niewielkiej powierzchni drzewostanów lub niekorzystnego ich kształtu.

W gospodarstwie zrębowym planowana jest Rb lb z szerokością pasa zrębowego do 60 m i powierzchnią zrębu do 4 ha. Zaprojektowano ją na łącznej powierzchni 401,00 ha.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym zaplanowano wyłącznie rębnie złożone II, III, IV.

Część drzewostanów (ok. 7%) zaliczonych do gospodarstwa przebudowy zaplanowano do użytkowania rębniami złożonymi.

Rębnie częściowe zaplanowano na 67,9% powierzchni manipulacyjnej całego użytkowania rębego.

1.2 Zakres zadań z użytkowania przedrębego

Zgodnie z decyzją NTG przyjęto etat użytkowania przedrębego w wysokości 383360 m³ netto dla całego Nadleśnictwa.

Zadania z użytkowania przedrębego obrazuje tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – zamieszczono w części tabelarycznej.

Czyszczenia późne (CPP) w ramach użytkowania przedrębego zaprojektowano w młodnikach, w których przewiduje się pozyskanie grubizny.

Trzebieże wczesne (TW) i późne (TP) zaprojektowano w drzewostanach, które weszły w okres dojrzewania, z wyłączeniem powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do rębni w pierwszym dziesięcioleciu. Zgodnie z planami ochrony rezerwatów zaprojektowano w rezerwach trzebieże na powierzchni 37,21 ha, w tym w rezerwacie „Buczyna Szprotawska” 3,59 ha i w rezerwacie „Annabrzeskie Wąwozy” 33,62 ha.

Tabela nr 42. Rozmiar czyszczeń późnych i trzebieży zaprojektowanych w poszczególnych klasach wieku

Klasa i podklasa wieku	Czyszczenia późne	Trzebież wczesna	Trzebież późna	Razem trzebieże	Ogółem
	ha				
obręb Małomice					
Ia	20,51	0,57	0,55	1,12	21,63
Ib	524,57	27,20	0,30	27,50	552,07
IIa	34,75	209,68		209,68	244,43
IIb		764,17	221,52	985,69	985,69
IIIa		5,51	1516,63	1522,14	1522,14
IIIb			1342,70	1342,70	1342,70
IVa	0,50		532,85	532,85	533,35
IVb			513,13	513,13	513,13
Va			339,50	339,50	339,50
Vb			164,09	164,09	164,09
VI	1,75		188,27	188,27	190,02
VII i st			100,77	100,77	100,77
Ogółem	582,08	1007,13	4920,31	5927,44	6509,52
obręb Szprotawa					
Ia	1,25				1,25
Ib	326,97	61,10		61,10	388,07
IIa	2,43	245,19	8,30	253,49	255,92
IIb		524,34	172,43	696,77	696,77
IIIa			1049,82	1049,82	1049,82
IIIb		2,67	1174,02	1176,69	1176,69
IVa			787,54	787,54	787,54
IVb			321,11	321,11	321,11

Klasa i podklasa wieku	Czyszczenia późne	Trzebież wczesna	Trzebież późna	Razem trzebieże	Ogółem
	ha				
Va			158,56	158,56	158,56
Vb			76,41	76,41	76,41
VI			51,75	51,75	51,75
VII i st		5,32	1,56	6,88	6,88
Ogółem	330,65	838,62	3801,5	4640,12	4970,77
Nadleśnictwo Szprotawa					
Ia	21,76	0,57	0,55	1,12	22,88
Ib	851,54	88,30	0,30	88,60	940,14
IIa	37,18	454,87	8,30	463,17	500,35
IIb		1288,51	393,95	1682,46	1682,46
IIIa		5,51	2566,45	2571,96	2571,96
IIIb		2,67	2516,72	2519,39	2519,39
IVa	0,50		1320,39	1320,39	1320,89
IVb			834,24	834,24	834,24
Va			498,06	498,06	498,06
Vb			240,50	240,50	240,50
VI	1,75		240,02	240,02	241,77
VII i st.		5,32	102,33	107,65	107,65
Ogółem	912,73	1845,75	8721,81	10567,56	11480,29

W powyższym zestawieniu przyjęto powierzchnię pierwszego nawrotu cięć pielęgnacyjnych tzn. przedstawiono rzeczywistą powierzchnię drzewostanów objętych zabiegami pielęgnacyjnymi.

Tabela nr 43. Powierzchnia drzewostanów nieobjętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych

Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa
Małomice	Szprotawa	
powierzchnia – ha		
1082,08	628,29	1710,37

Do cięć pielęgnacyjnych nie zostały przeznaczone drzewostany: w rezerwach (zgodnie z zapisami w planach ochrony), w strefach ścisłych gniazd ptaków chronionych wyznaczonych przez wojewodę, w drzewostanach na siedliskach bagiennych i łągowych okresowo zalewanych, w drzewostanach zaliczonych do ekosystemów reprezentatywnych oraz w zdrowych drzewostanach, głównie starszych klas wieku, o niskim i równomiernym zwarcu i zadrzewieniu, w których został ostatnio prawidłowo wykonany zabieg trzebieżowy.

Projektowana do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnej miąższność jest wielkością orientacyjną. Miąższność, która będzie pozyskana musi wynikać z aktualnych potrzeb hodowlanych konkretnego drzewostanu w chwili wykonywania zabiegu. Projektowana powierzchnia cięć pielęgnacyjnych winna być obligatoryjnie wykonana w planowanym rozmiarze. W projektowanej miąższności

grubizny do pozyskania w ramach użytków przedrębnych mieści się miąższość użytków przygodnych, które będą pozyskane w drzewostanach nie objętych planem cięć użytków rębnych.

1.3 Zestawienie użytków głównych zaprojektowanych na I 10 - lecie

Zestawienie użytków głównych zaprojektowanych na I 10-lecie dla nadleśnictwa i dla obrębów przedstawia tabela XVII zamieszczona w części tabelarycznej.

Tabela nr 44. Zestawienie łącznego etatu na lata 2011–2020 dla Nadleśnictwa Szprotawa

Wyszczególnienie	Zasoby ogółem	Spodziewany przyrost bieżący	Projektowany etat		Relacja etatów w stosunku do:	
	m ³ brutto	m ³ brutto	m ³ brutto	m ³ netto	zasobów	przyrostu
	%					
Użytki rębne	1210835	115700	437569	341654	36,1	378,2
Użytki przedrębne	3059066	958400	479200	383360	15,7	50,0
Ogółem	4269901	1074100	916769	725014	21,5	85,3

W powyższym zestawieniu miąższość netto w użytkach rębnych przyjęto wraz ze spodziewanym 5% przyrostem. W użytkach przedrębnych podano powierzchnię pierwszego nawrotu.

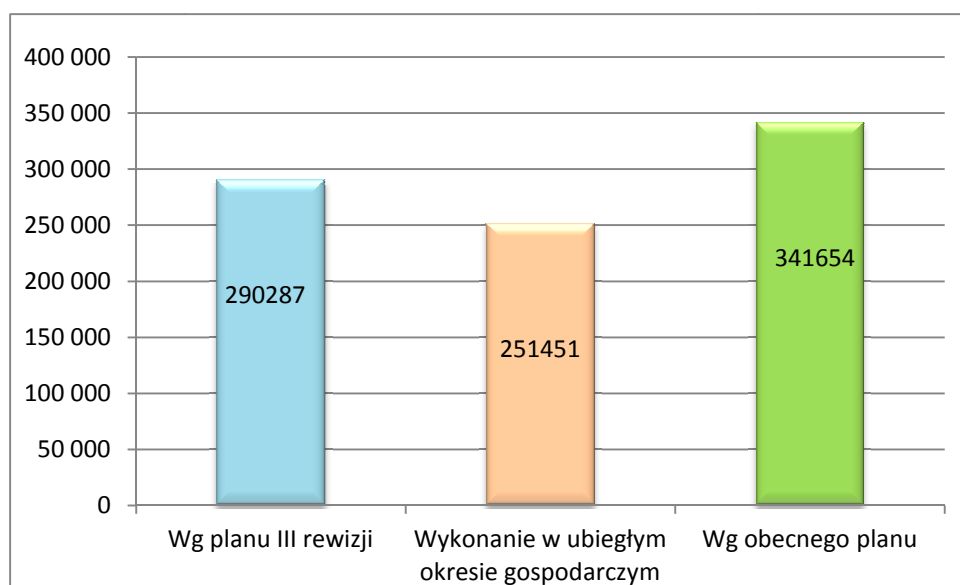
Tabela nr 45. Zestawienie relacji proponowanych do przyjęcia etatów w stosunku do zasobów i przyrostu

Wyszczególnienie	Zasoby ogółem brutto m ³	Spodziewany przyrost bieżący brutto m ³	Projektowany etat		Relacja etatów w stosunku do :	
			m ³ brutto	m ³ netto	zasobów	przyrostu
			%			
Użytki rębne	1210835	115700	437569	341654	36,1	378,2
Użytki przedrębne	3059066	958400	479200	383360	15,7	50,0
Ogółem	4269901	1074100	916769	725014	21,5	85,3

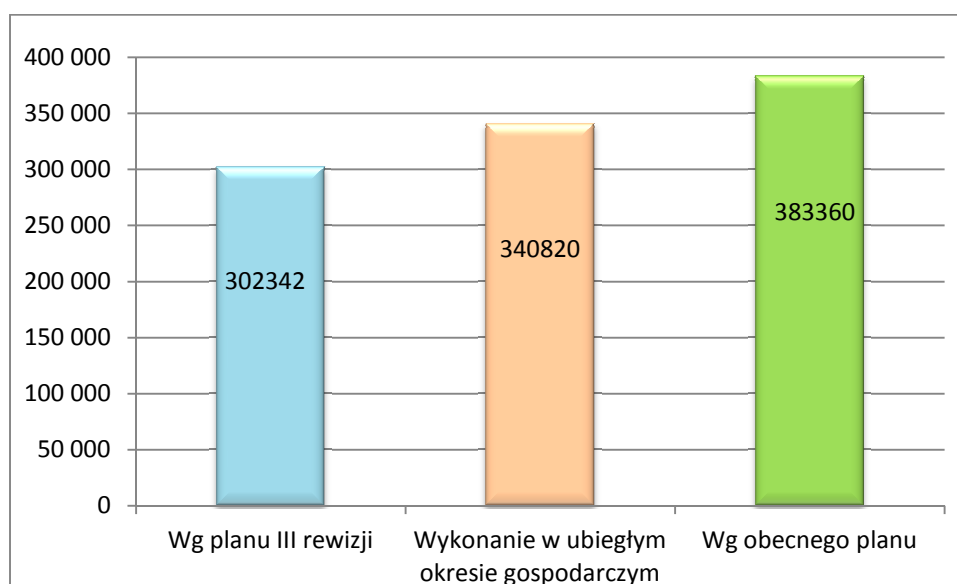
Tabela nr 46. Porównanie planowanego rozmiaru użytkowania głównego z planem III rewizji i wykonaniem w ubiegłym okresie gospodarczym wg kategorii użytków

Kategoria użytków	Wg planu III rewizji		Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym		Wg obecnego planu	
	pow. manip. – ha	m ³ grubizny netto	pow. manip. – ha	m ³ grubizny netto	pow. manip. – ha	m ³ grubizny netto
Obręb Małomice						
Użytki rębne (zal i niezal.)	1152,48	179196	1089,23	156213	1653,79	184404
Użytki przedrębne	7685,86	169089	7458,05	205702	6509,52	207360
łącznie użytki główne	8838,34	348285	8547,28	361915	8163,31	391764
Obręb Szprotawa						
Użytki rębne (zal i niezal.)	639,82	111091	548,12	95238	787,31	157250
Użytki przedrębne	5793,59	133253	5425,82	135118	4970,77	176000
łącznie użytki główne	6433,41	244344	5973,94	230356	5758,08	333250

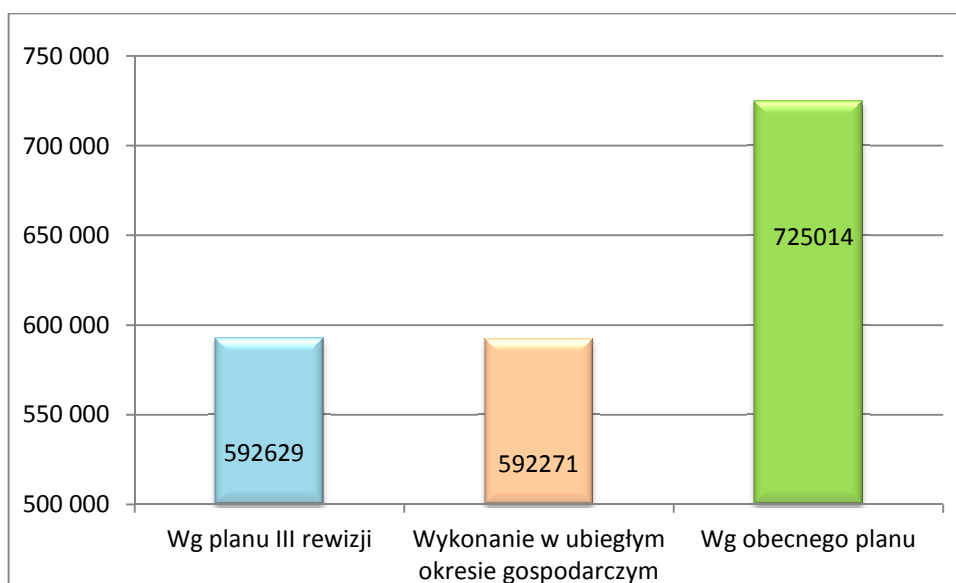
Kategoria użytków	Wg planu III rewizji		Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym		Wg obecnego planu	
	pow. manip. – ha	m ³ grubizny netto	pow. manip. – ha	m ³ grubizny netto	pow. manip. – ha	m ³ grubizny netto
Nadleśnictwo						
Użytki rębne (zal i niezal.)	1792,30	290287	1637,35	251451	2441,10	341654
Użytki przedrębne	13479,45	302342	12883,87	340820	11480,29	383360
Łącznie użytki główne	15271,75	592629	14521,22	592271	13921,39	725014

Rycina nr 14. Porównanie użytkowania rębego

Rycina nr 15. Porównanie użytkowania przedrębego

Rycina nr 16. Porównanie użytków głównych

Zaplanowane użytki główne w porównaniu z wykonaniem w ubiegłym okresie gospodarczym zwiększą się o 132743 m³ (22,4%)

2 ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU

2.1 *Odnowienia, zalesienia i pielęgnacje*

Zestawienie zadań z hodowli lasu opracowano na podstawie wskazań gospodarczych określonych przy inwentaryzacji w kartach dokumentu źródłowego opisów taksacyjnych oraz na podstawie wykazu cięć w zakresie powierzchni planowanych do użytkowania rębnego w 10-leciu.

Rozmiar prac z zakresu hodowli lasu na bieżący okres gospodarczy dla Nadleśnictwa Szprotawa przedstawia tabela XVIII zamieszczona w części tabelarycznej. Poniżej w tabeli przedstawia się syntetyczne zestawienie rozmiaru zadań z hodowli lasu.

Tabela nr 47. Rozmiar prac wynikający z planu hodowli lasu na bieżące 10-lecie

Kategoria prac	Obręb		Nadleśnictwo Szprotawa	
	Małomice	Szprotawa	razem	wyk. w ubiegłym okresie
	Powierzchnia – ha			
I. Odnowienia otwarte i zalesienia, w tym:	312,49	591,98	904,47	1437,36
1. halizny, zręby	46,97	75,02	121,99	155,98
2. grunty nieleśne				429,37
3. zręby bieżące I 10-lecia	265,52	516,96	782,48	852,01
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	611,60	109,93	721,53	275,56
1. po rębniach częściowych	603,98	100,30	704,28	179,63
2. podsadzenia produkcyjne	6,00	8,39	14,39	77,47
3. dolesienia luk i przerzedzeń	1,62	1,24	2,86	18,46
III. Poprawki i uzupełnienia, w tym:	81,79	132,08	213,87	193,31
1. w uprawach i młodnikach	19,29	13,68	32,97	193,31
2. na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia (20%)	62,50	118,40	180,90	
IV. Wprowadzanie podszytów		19,60	19,60	40,00
V. Pielęgnowanie, w tym:	3939,85	2600,44	6540,19	4949,95
1. gleby	1310,22	867,88	2178,10	1826,19
2. upraw (CW)	1203,91	732,98	1936,89	1552,25
w tym upraw nowozakładanych – 50% zrębów zupełnych i częściowych	458,24	346,14	804,38	
3. młodników (CP)	1425,72	999,58	2425,30	1571,51
VI. Melioracje, w tym:	876,81	686,30	1563,11	1399,61
1. agrotechniczne	876,81	686,30	1563,11	1277,63
2. wodne				121,98

Gospodarcze typy drzewostanów podano w punkcie A.4.9. elaboratu.

Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych

W bieżącym okresie gospodarczym przewiduje się odnowienie halizn, zrębów zaległych, zrębów bieżących na łącznej powierzchni 904,47 ha. W tym odnowienie halizn, zrębów zaległych – 121,99 ha, zrębów bieżących 782,48 ha. Halizny i zręby minionego okresu należy odnowić w pierwszej kolejności, natomiast zręby bieżące należy odnowić w okresie do pięciu lat od usunięcia drzewostanu. Skład gatunkowy nowozakładanych upraw winien być zgodny z przyjętymi dla poszczególnych siedlisk gospodarczymi typami drzewostanów. Na powierzchniach zróżnicowanych pod względem glebowym i wilgotnościowym, należy dążyć do maksymalnego wykorzystania mikrosiedlisk, stosując oprócz gatunków głównych szeroki dobór gatunków domieszkowych. W odnowieniach należy w maksymalnym stopniu wykorzystywać wartościowe samosiewy i kępy podrostów dębowych, bukowych a na siedliskach wilgotnych również świerkowych. Należy stosować biologiczną zabudowę obrzeży lasu oraz głównych dróg poprzez wprowadzanie gatunków liściastych.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów

Odnowienia pod osłoną drzewostanów zaprojektowano na łącznej powierzchni 721,53 ha, z tego w drzewostanach projektowanych do użytkowania rębniami częściowymi (IIa, IIb, IIIa i IIIb) 704,28 ha.

W drzewostanach, w których istnieją możliwości uzyskania odnowienia naturalnego, niezwłocznie po wykonaniu cięcia należy starannie przygotować glebę. W przypadku słabej udatności lub braku odnowienia naturalnego dokonać uzupełnienia lub sztucznego odnowienia powierzchni. Odnowione zwłaszcza dębem gniazda po rębniach IIIa i IIIb należy grodzić.

Podsadzenia produkcyjne

Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano na powierzchni 14,39 ha, głównie w drzewostanach sosnowych i brzozowych IIb klasy wieku na siedliskach żyzniejszego BMśw oraz LMśw, głównie na gruntach porolnych.

Dolesienia luk

Dolesienia luk zaprojektowano na łącznej niewielkiej powierzchni 2,86 ha, w których uproduktywnienie z gospodarczego punktu widzenia jest uzasadnione.

Poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia zaplanowano w uprawach istniejących i młodnikach na łącznej powierzchni 32,97 ha. Zgodnie z postanowieniem KZP poprawki i uzupełnienia na gruntach projektowanych do odnowień i zalesień otwartych przyjęto w wysokości 20%, tj. 180,90 ha. Poprawki należy wykonać w następnym roku po założeniu uprawy, stosując wysortowane wieloletki. Zabieg ten należy powtarzać aż do osiągnięcia właściwego zadrzewienia i składu gatunkowego uprawy.

Wprowadzanie podszytów

Wprowadzanie podszytów zaprojektowano na powierzchni 19,60 ha w obszarze pierwotnych ognisk gradacyjnych.

Pielęgnowanie upraw i młodników

Pielęgnowanie gleby - zaplanowano w uprawach istniejących wymagających tego zabiegu i na powierzchniach przewidzianych do odnowień, podsadzeń i dolesień luk. Zabieg ten zaprojektowano na łącznej powierzchni 2178,10 ha. Jest to powierzchnia bez nawrotów. Na żyzniejszych glebach, gdzie roślinność po usunięciu drzewostanu oraz w wyniku otrzymania pełniejszego naświetlenia bujnie się rozwija, czynność tę należy powtarzać w miarę potrzeby w tym samym okresie wegetacyjnym i w kolejnych latach.

Czyszczenia wczesne - zaprojektowano w uprawach założonych w ubiegłym okresie gospodarczym oraz na projektowanych do odnowienia haliznach i zrębach zaległych na łącznej powierzchni 1132,64 ha. W związku z tym, że zręby bieżącego 10-lecia nie są przydzielone na lata, przyjęto do rozmiaru czyszczeń wczesnych 50% powierzchni projektowanych odnowień zrębów zupełnych

i złożonych tj. 804,38 ha. Łączna powierzchnia projektowanych czyszczeń wczesnych wynosi 1936,92 ha. W ramach czyszczeń wczesnych należy usuwać zbędne naloty gatunków lekkonasien-nych, regulować skład gatunkowy, równocześnie przeprowadzając redukcję ilości drzew na powierzchni. Należy usuwać drzewa wadliwe lub opanowane przez szkodliwe owady i grzyby. Czyszczenia wczesne zaprojektowano w jednym nawrocie, jednak na siedliskach żyzniejszych i wilgotnych, często na uprawach o silnej ekspansji brzozy zabieg ten trzeba będzie powtarzać w kolejnych latach.

Czyszczenia późne - zaprojektowano w młodnikach na łącznej powierzchni 2425,30 ha. Do głównych zadań czyszczeń późnych należy kształtowanie młodnika pod kątem jego właściwego składu gatunkowego i prawidłowej struktury. Należy usuwać egzemplarze drzew wadliwych, szkodliwych dla otoczenia i opanowanych przez owady lub grzyby. Zadbać należy również o właściwą stopniową redukcję ilości drzew.

Melioracje

Nawożenia mineralnego nie przewiduje się.

Melioracje agrotechniczne zaprojektowano na łącznej powierzchni 1563,11 ha.

W zakres tych zabiegów wejdą następujące czynności:

- oczyszczanie z nadmiernie rozwiniętej roślinności krzewiastej powierzchni podlegającej odnowieniu i podsadzeniom,
- zwalczanie silnie rozwiniętych chwastów na powierzchniach do odnowienia,
- specjalistyczne przygotowanie gleby,
- mechaniczne rozdrabnianie gałęzi na zrębach.

Melioracji wodnych polegających na czasowym odprowadzaniu wody z powierzchni do odnowień nie projektuje się.

2.2 Nasiennictwo i zagadnienia selekcji

Bazę nasienną wraz z wykazami upraw pochodnych przedstawiono w punkcie A.4.10 niniejszego opracowania.

N-ctwo Szprotawa znajduje się w obszarze makroregionu nasiennego 317 mikroregionu 551.

W obrębie Szprotawa w oddziale 4d znajduje się szkółka gospodarcza o powierzchni całkowitej 9,71 ha i powierzchni produkcyjnej 7,46 ha.

Gospodarka nasienna i obrót sadzonkami muszą być prowadzone w sposób preferujący nasiona miejscowe z kwalifikowanej bazy nasiennej, w ramach mikroregionu nasiennego.

Wykaz obiektów bazy nasiennej (wzór nr 2) zamieszczono w części tabelarycznej.

3 PLAN OCHRONY LASU

Występujące w ubiegłym okresie zagadnienia z zakresu ochrony lasu zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego. Dla uzupełnienia poniżej przedstawia się zinventaryzowane w czasie prac taksacyjnych uszkodzenia drzewostanów oraz wymienia się działania profilaktyczne, jakie należy stosować w celu ograniczenia zagrożeń.

3.1 Zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych

Istnieje stałe zagrożenie ze strony: brudnicy mniszki, barczatki sosnówki, strzygoni choinówki i boreczników. Na mocy Decyzji nr 30 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze uznano 2 powierzchnie (łącznie 722,84 ha) jako pierwotne ogniska gradacyjne.

W użytkowaniu lasu należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę pozostawionych drzew, a także ochronę pokrywy glebowej. W związku z tym, w pracach pozyskaniowych należy dążyć do:

- wyrabiania sortymentów przy pniu,
- prowadzenia zrywki w oparciu o szlaki zrywkowe, przy użyciu ciągników nasiębiernych.

Należy prowadzić w przyszłej gospodarce działania w kierunku ciągłego zwiększania naturalnej odporności biologicznej drzewostanów. Ten cel można osiągnąć poprzez: zwiększanie udziału gatunków liściastych przy maksymalnym wykorzystaniu mikrosiedlisk, terminowe i prawidłowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, ochronę mrowisk, zakładanie punktów biologicznego oporu w ramach kompleksowej ochrony lasu, z wykorzystaniem biogrup pozostawionych na wykonywanych zrębach, ochronę pożytecznego ptactwa (budki lęgowe, karmniki), dokładne prowadzenie jesiennych poszukiwań szkodników sosny, prowadzenie systematycznej i dokładnej obserwacji drzewostanów w okresie rozwoju szkodników pierwotnych w celu szybkiej likwidacji ewentualnych zagrożeń.

3.2 Zagrożenie ze strony szkodników wtórnych

W drzewostanach świerkowych pojawiają się okresowo szkody powodowane przez kornika drukarza. W dębinach pojawił się również opiętek dwuplamkowy. Z uwagi na niski udział tych drzewostanów szkody te nie mają większego znaczenia gospodarczego. Uprawy sosnowe atakowane są przez szeliniaka sosnowca.

W starszych drzewostanach sosnowych w miejscach przerzedzonych zagrożenie stwarza przyplaszczek granatek.

W celu ograniczenia nadmiernego rozmnażania szkodników wtórnych należy: dokonywać właściwej oceny zagrożenia, zwalczać szkodniki przy zastosowaniu drzew pułapkowych i pułapek feromonowych, systematycznie usuwać drzewa zasiedlone przez szkodniki wtórne, korować pniaki po wyciętych drzewach.

Podczas bieżących prac terenowych wykazano około 43 ha drzewostanów uszkodzonych przez owady.

3.3 Zagrożenie ze strony chorób grzybowych

Zagrożenie ze strony pasożytniczych grzybów występuje głównie w drzewostanach sosnowych na gruntach porolnych, szczególnie od huby korzeniowej i huby sosnowej.

Podczas bieżących prac terenowych zainwentaryzowano 4150,18 ha gruntów porolnych w tym:

- w obrębie Małomice – 3135,83 ha,
- w obrębie Szprotawa – 1014,35 ha.

Tabela nr 48. Zinwentaryzowane szkody wyrządzone przez grzyby pasożytnicze

Obręb	Procent uszkodzeń			Razem
	11-25	26-60	61-100	
	powierzchnia ha			
Małomice	123,74	4,69	2,28	130,71
Szprotawa	18,66	7,20		25,86
Nadleśnictwo	142,40	11,89	2,28	156,57

Powyższe dane świadczą o tym, że na terenie Nadleśnictwa Szprotawa szkody wyrządzone przez grzyby nie mają istotnego znaczenia gospodarczego.

Celem ochrony drzewostanów przed chorobami grzybowymi i zmniejszenia w przyszłości szkód należy stosować następujące środki profilaktyczne: wcześniej wykonywać czyszczenia późne w młodnikach, prawidłowo wykonywać trzebieże wczesne wykonując cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach z występującą hubą korzeniową, co najmniej w 2 nawrotach, w powstałych po hubie lukach wprowadzać gatunki liściaste.

3.4 Zagrożenie ze strony zwierząt łownych

Tabela nr 49. Zinwentaryzowane szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i młodnikach

Obręb	Procent uszkodzeń			Razem
	11-25	26-60	61-100	
	powierzchnia ha			
Małomice	322,31	142,71	2,56	467,58
Szprotawa	339,00	61,95	31,50	432,45
Nadleśnictwo	661,31	204,66	34,06	900,03

W III rewizji urządzania lasu szkody od zwierzyny występowały na powierzchni 586,04 ha. Obecnie nastąpiło zwiększenie powierzchni uszkodzonych upraw i młodników.

W celu zmniejszenia szkód ze strony zwierząt łownych należy:

- utrzymywać ich stan ilościowy na poziomie możliwości wyżywieniowych łowisk;
- grodzić uprawy, podsadzenia i odnawiane gniazda;
- egzekwować właściwe zagospodarowanie poletek łowieckich;

- wysadzać na obrzeżach upraw, głównie wzdłuż dróg krzewy i gatunki drzew liściastych.

Należy również stosować „Metodę Sobańskiego” przy zakładaniu upraw leśnych na obszarach narażonych na intensywne żerowanie przez jelenie. Polega to na dokonywaniu podsiewów gatunków drzew i krzewów liściastych chętnie zjadanych przez zwierzynę łowną. Podsiewów dokonuje się w trakcie przygotowania gleby pod uprawy. Przeznaczeniem sadzonek wyrostłych z opisanych podsiewów jest odciążenie zwierzyny od gatunków lasotwórczych, a tym samym ich ochrona przed zwierzyną i powiększenie bazy żerowej. Uprawy tak założone muszą być ogrodzone, aby uchronić wsiane żołądzie i bukiew przed dzikami. Technika wykonywania tej metody to cztery etapy:

- zbiór i przygotowanie nasion,
- wykonanie orki z równoczesnym wysiewem nasion,
- ogrodzenie powierzchni,
- pielęgnowanie uprawy.

3.5 Problematyka związana z trwałością ekosystemów leśnych

Zadania w ochronie lasu w kontekście trwałości ekosystemów leśnych: w walce ze szkodnikami w jak najszerszym zakresie wykorzystywać opór naturalny środowiska, zwalczanie chemiczne ograniczać do sytuacji koniecznych, stosując w takich przypadkach najbardziej selektywne preparaty, w trakcie wykonywania cięć rębnych i przedrębnych w minimalnym stopniu naruszać funkcjonowanie ekosystemów leśnych (pozostawianie biogrup, ochrona drzew dziuplastych, pozostawianie na zrębach kęp liściastych i młodszych), preferować odnowienia naturalne, dbać o stan gleb leśnych.

Nadleśnictwo powinno dokładnie i systematycznie prowadzić dokumentację ochrony lasu, rejestrując ważniejsze zjawiska i zmiany zachodzące w ekosystemach leśnych.

Charakterystykę stanu zdrowotnego lasu Nadleśnictwa Szprotawa, podstawowych czynników determinujących poziom zagrożeń oraz czynników stymulujących stan jakościowy środowiska leśnego omawia się również w „Programie Ochrony Przyrody”. Przeprowadzona w nim analiza czynników stresowych oddziałujących na środowisko leśne, uwzględniająca pochodzenie tych zjawisk daje najlepszy obraz stanu zagrożenia lasów nadleśnictwa.

Nadleśnictwo powinno dokładnie i systematycznie prowadzić dokumentację ochrony lasu, rejestrując ważniejsze zjawiska i zmiany zachodzące w ekosystemach leśnych.

Dla nadleśnictwa została opracowana mapa przeglądowa ochrony lasu, na której naniesione są między innymi: partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny metodą 10 drzew, obszary masowo uszkodzone przez zwierzynę, pierwotne ogniska gradacyjne, drzewostany na gruntach porolnych.

4 PLAN OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

**Plan ochrony przeciwpożarowej
w Nadleśnictwie Szprotawa
na lata 2011–2020**

Uzgodniono z Lubuskim Komendantem Wojewódzkim
Państwowej Straży Pożarnej
w Gorzowie Wielkopolskim

4.1 Potencjalne zagrożenie lasu przez pożary

4.1.1 Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie

W ubiegłym okresie gospodarczym 2001–2010 na terenie Nadleśnictwa Szprotawa powstało 455 pożarów o łącznej powierzchni 54,02 ha. Całkowitemu spaleni uległo 7,99 ha lasów, na pozostałej powierzchni 46,03 ha wystąpiły pożary pokrywy gleby.

Pożary w grupach w zależności od wielkości powierzchni przedstawiają się następująco:

- ugaszone w zarodku o powierzchni do 0,05 ha - 361
- małe o powierzchni od 0,06 do 1,00 ha - 87
- średnie o powierzchni od 1,01 do 10,00 ha - 7
- duże o powierzchni od 10 do 100 ha - 0

Przeciętna powierzchnia 1 pożaru w 10-leciu wyniosła 0,12 ha.

Największe powierzchniowo pożary wystąpiły w 2003 roku 58,4% powierzchni wszystkich pożarów w 10-leciu.

Główną przyczyną pożarów w całym okresie były podpalenia – 227 pożarów. Dużą ilość stanowią również pożary powstałe przez przerzuty z gruntów nieleśnych – 104 pożary.

Przyczyny powstania pożarów, ich liczbę i powierzchnię ogólną w poszczególnych latach zestawiono poniżej:

Tabela nr 50. Zestawienie pożarów wg przyczyn ich powstania

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru				
	liczba	pow.	podpalenia	przeniesienie z gruntów nieleśnych	transport kolejowy	nieustalone	pozostałe
2001	5	0,07	1			4	
2002	25	1,14	6	16		3	
2003	124	31,57	68	43		12	1
2004	61	7,59		15		46	
2005	64	3,26	52	4		8	
2006	109	6,42	75	20		14	
2007	9	1,43	6			3	
2008	18	0,96	4	3		11	
2009	25	0,70	9	2		12	2
2010	15	0,88	6	1	4	4	
R-m	455	54,02	227	104	4	117	3

4.1.2 Rodzaje drzewostanów

Tabela nr 51. Udział powierzchni drzewostanów w klasach wieku wg siedlisk dla nadleśnictwa

Typ siedliskowy lasu	Klasa wieku				Ogółem	
	I i niezal.	II	III	IV i starsze		
	powierzchnia - ha					udział %
Bśw	272,26	272,94	477,96	729,92	1753,08	9,7
	15,5	15,6	27,3	41,6	100,0	
BMśw	668,90	647,18	1478,73	1166,59	3961,40	22,0
	16,9	16,3	37,3	29,5	100,0	
BMw	226,16	278,02	615,00	557,65	1676,83	9,3
	13,5	16,6	36,7	33,2	100,0	
LMśw	873,08	431,72	1680,72	1614,53	4600,05	25,5
	19,0	9,4	36,5	35,1	100,0	
LMw	403,30	325,80	805,98	643,04	2178,12	12,1
	18,5	15,0	37,0	29,5	100,0	
LMb	18,08	19,03	27,53	18,6	83,24	0,4
	21,7	22,9	33,1	22,3	100,0	
Lśw	179,94	102,64	194,44	958,65	1435,67	8,0
	12,5	7,2	13,5	66,8	100,0	
Lw	270,87	154,99	240,29	1090,03	1756,18	9,7
	15,4	8,8	13,7	62,1	100,0	
OI	40,88	34,14	24,34	37,72	137,08	0,8
	29,8	24,9	17,8	27,5	100,0	
OIJ	19,65	29,55	27,36	66,41	142,97	0,8
	13,7	20,7	19,1	46,5	100,0	
Lł	48,62	24,49	8,82	223,83	305,76	1,7
	15,9	8,0	2,9	73,2	100,0	
Razem	3021,74	2320,50	5581,17	7106,97	18030,38	100,0
	16,7	12,9	31,0	39,4	100,0	

Jak wynika z zestawienia większość powierzchni nadleśnictwa (70,4%) zajmują drzewostany III i starszych klas wieku. Siedliska borowe zajmują 41,0% powierzchni leśnej, w tym najpowszechniej występujący BMśw – 22,0%.

Gatunkiem panującym w Nadleśnictwie jest sosna. Drzewostany z panującą sosną zajmują 65,6% powierzchni leśnej, a z panującymi gatunkami iglastymi 67,3%. Uprawy, młodniki i drzewostany I i II klasy wieku stanowią 29,6% wszystkich drzewostanów.

Skład gatunkowy drzewostanów nadleśnictwa nie jest równomierny. Sosna tworzy przeważnie jednogatunkowe drzewostany na terenie obrębu Szprotawa. Dużo większe urozmaicenie gatunkowe występuje w obrębie Małomice, co wynika z większej żyzności tego obrębu.

W runie drzewostanów sosnowych dominują mchy, borówka czernica, borówka brusznicza, wrzos, trawy – głównie śmiałek.

Nadleśnictwo Szprotawa składa się z 364 kompleksów leśnych. W przedziale powyżej 500 ha występuje 7 kompleksów o powierzchni 13714 ha. W przedziale od 5–100 ha występuje 63 kompleksy leśne o powierzchni 3972 ha. Pozostałe to kompleksy małe z przedziału do 5 ha.

4.1.3 Przebieg szlaków komunikacyjnych

Przez obszar terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa przebiegają następujące drogi publiczne o nawierzchni bitumicznej:

- droga krajowa Nowa Sól – Lubin (3)
- droga krajowa Żary – Szprotawa – Głogów (12)
- droga wojewódzka Nowa Sól – Szprotawa – Bolesławiec (297)
- droga wojewódzka Kozuchów – Żagań (296)
- droga wojewódzka Nowe Miasteczko – Przemków (328)
- droga wojewódzka Nowe Miasteczko – Borów (293)
- drogi lokalne asfaltowe (brukowane): Szprotawa – Przeclaw – Nowe Miasteczko, Szprotawa – Siecieborzyce, Szprotawa – Śliwnik, Szprotawa – Dzikowice.

Przez lasy Nadleśnictwa przebiega dwie czynne linie: Żagań – Szprotawa – Głogów i Żagań – Leszno Górne – Chojnów.

Sieć dróg powiatowych (część o nawierzchni bitumicznej) i gminnych o utwardzonej nawierzchni jest dobrze rozwinięta. Drogi gruntowe publiczne oraz leśne wywozowe utrzymywane są w dobrym stanie.

4.2 Wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 9 lipca 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu, przedstawia się poniżej wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego lasu wg:

1) średniej rocznej liczby pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej (P_p);

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5 = 19,78$$

G_p – 2,52 pożaru/10km² (średnio 45,5 pożaru/rok w Nadleśnictwie)

daje to 20 pkt

2) udziału procentowego powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego (P_d);
Bśw, Bw, BMśw, BMw, Lł – **42,70%** = U_s

$$P_d = 0,1U_s = 4,27$$

daje to 4 pkt

3) średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰ (P_k) – dane za lata 2006–2010 ze Stacji Meteorologicznej Nadleśnictwa Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim;

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1 = 5,65 \text{ pkt}$$

W_p – średnia wilgotność względna powietrza o godz 9⁰⁰ – 72,54%,

U_{ds} - udział % dni z wilgotnością ściółki o godz 9⁰⁰ poniżej 15% – 15,15%

daje to 6 pkt

4) średniej liczby mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej (P_a).

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16 = 2,78 \text{ pkt}$$

G_z – średnia liczba mieszkańców na 0,01km² - 2,33

daje to 3 pkt

Suma punktów określających kategorię zagrożenia wynosi **33 pkt**, zatem **Nadleśnictwo Szprotawa zostaje zaliczone do I kategorii dużego zagrożenia pożarowego.**

4.3 Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru

Analizę przeprowadzono na przykładzie wybranego punktu położonego w leśnictwie Leszno Górne usytuowanego w głównym kompleksie leśnym o dużym zagrożeniu pożarowym. Teren ten leży w zasięgu działania Komendy Powiatowej PSP w Żaganiu (JRG PSP Szprotawa).

W oddziale 273c w drzewostanie na Bśw, So 52 lata powstaje pożar całkowity przy wilgotności ściółki 9% i prędkości wiatru 7-8 m/sek.

Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od:

- czynników pogodowych – takich jak wilgotność powietrza, kierunek wiatru itp.
- czasu, jaki upłynął od jego powstania do momentu zauważenia pożaru (służba leśna, samolot patrolowy, punkt obserwacyjny, osoby postronne)
- przyjmuje się 5–10 minut,
- czasu powiadomienia Nadleśnictwa i Stanowiska Kierowania KP PSP w Żaganiu
- przyjmuje się 5 minut,
- czasu od otrzymania informacji o pożarze do wyjazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej,
– przyjmuje się 7 minut,
- czasu dojazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej (OSP Leszno Górne) do miejsca pożaru na odległość 4 km przy prędkości przejazdu ok. 30 km/godz.
– przyjmuje się ok. 8 minut,
- czasu dojazdu jednostki JRG PSP Szprotawa do miejsca pożaru na odległość 15 km przy prędkości przejazdu ok. 40 km/godz.
– przyjmuje się ok. 25 minut,

Gaszenie pożaru przez wozy bojowe JRG zgodnie z przyjętymi powyżej założeniami w kompleksach położonych do 15 km od siedziby JRG w Szprotawie, Żaganiu, Nowej Soli winno nastąpić po około 25–45 minutach od jego powstania.

W powyższych rozważaniach nie uwzględniono samochodu patrolowo-gaśniczego będącego na wyposażeniu bazy sprzętu przeciwpożarowego nadleśnictwa, który z reguły na miejscu pożaru zjawia się najszybciej i pierwszy przystępuje do jego gaszenia.

Potencjalne powstanie i rozprzestrzenienie się pożaru lasu dla Nadleśnictwa Szprotawa w oparciu o "matematyczny model pożaru lasu" przedstawia się następująco.

Założenie :

- a/ powstanie pożaru w L-ctwie Zagóra oddz. 377p, z drzewostanem sosnowym w wieku 30 lat,
- b/ warunki meteo: pełne nasłonecznienie i wiatr uśredniony 8 m/s z kierunku południowo-wschodniego
- c/ wilgotność ścioty 8%
- d/ czas dojazdu do miejsca pożaru: z Nadleśnictwa – ok. 25-30 min., z JRG PSP Szprotawa – ok. 30 min.

Wyliczenie swobodnego rozwoju i rozprzestrzenienia się pożaru przed przybyciem jednostek gaśniczych (z uwzględnieniem czasu zauważenia dymu, namiaru, przekazania namiarów do PAD z co najmniej dwóch dostrzegalni, ustalenia adresu pożaru, zaalarmowania Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Żarach oraz wyjazdu do pożaru samochodu rozpoznawczo-gaśniczego Nadleśnictwa) – należy przyjąć następujące sytuacje rozwoju pożaru :

- 1/ na 15 minutę (czasu swobodnego rozwoju pożaru) – ok. 0,05 ha ścioty o obwodzie 80 m – następnie przejście pożaru w pożar całkowity drzewostanu,
- 2/ na 30 minutę (już pożaru całkowitego drzewostanu) – powierzchnia objęta pożarem wyniesie ok. 2 ha o obwodzie ok. 530 m.

4.4 Ocena zagrożenia pożarowego

Z uwagi na charakter drzewostanów, na większości obszarów Nadleśnictwa Szprotawa występuje duże zagrożenie pożarowe. Rozkłada się ono nierównomiernie. Istnieją partie lasu o dużym zagrożeniu pożarowym, sosnowe głównie wewnątrz dużego kompleksu leśnego. Na duże zagrożenie pożarowe w uprawach ma wpływ występujące łatwopalne runo. W drzewostanach przerzedzonych i na uprawach z pokrywą silnie zadarnioną suche trawy powodują największe zagrożenia w okresie wczesnej wiosny. W tym okresie istnieje duża możliwość powstania pożarów w partiach lasów sąsiadujących z większym skupieniem łąk, pastwisk, ugorów, ponieważ wskutek wypalania traw może nastąpić przerzut ognia do lasu.

W terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Szprotawa znajduje się 694 ha lasów prywatnych oraz około 800 ha lasów innych własności.

Niebezpieczeństwo powstawania pożarów związane jest również ze zwiększoną penetracją lasów przez turystów i miejscową ludność podczas zbioru jagód i grzybów w okresie lata i jesieni. Najbardziej wtedy narażone na pożary są drzewostany położone w sąsiedztwie uczęszczanych dróg. Na terenie nadleśnictwa około 75% pożarów to pożary powstałe w wyniku podpaień lub nieumyślnego zaprószenia (przyczyny nieustalone).

Bardzo duże zagrożenie pożarowe stwarza sąsiedztwo z gruntami nieleśnymi (ugory), które wiosną są często wypalane (104 pożary).

Zagrożenie pożarowe zwiększone jest przez duży ruch kołowy na drogach krajowych: Nowa Sól – Lubin i Szprotawa – Głogów.

Zagrożenie pożarowe istnieje również przy liniach kolejowych.

4.5 Sposoby i organizacja zabezpieczenia pożarowego lasów Nadleśnictwa

W Nadleśnictwie Szprotawa działa system informacyjno-alarmowy, którego zadaniem jest jak najszybsze wykrycie pożaru na terenach leśnych. Zabezpieczono środki techniczne umożliwiające dotarcie na miejsce w celu prowadzenia działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się pożaru oraz ustalono sposoby postępowania na wypadek pożaru.

Nadleśnictwo współpracuje w ochronie przeciwpożarowej z sąsiednimi Nadleśnictwami: Nowa Sól, Przemków, Głogów, Żagań i Krzystkowice.

4.6 System obserwacji i łączności

Na terenie Nadleśnictwa Szprotawa zlokalizowane są cztery dostrzegalnie klasyczne z których obserwowane są lasy:

Tabela nr 52. Wykaz dostrzegalni ppoż. w Nadleśnictwie Szprotawa

Lp.	Obręb	Lokalizacja	Rodzaj obserwacji
1	Małomice	Leśnictwo Jelenin, oddz. 37a	Dostrzegalnia klasyczna
2	Małomice	Leśnictwo Witków, oddz. 157a	Dostrzegalnia klasyczna
3	Szprotawa	Leśnictwo Krzywczyce, oddz. 73j	Dostrzegalnia klasyczna
4	Szprotawa	Leśnictwo Śliwnik, oddz. 251g	Dostrzegalnia klasyczna

Wszystkie dostrzegalnie są o konstrukcji metalowej z kabiną obserwatora.

Teren Nadleśnictwa obserwowany jest również z punktów obserwacyjnych sąsiednich nadleśnictw:

Tabela nr 53. Wykaz dostrzegalni ppoż. w sąsiednich nadleśnictwach

Lp.	Nadleśnictwo	Lokalizacja	Rodzaj obserwacji
2	Żagań	Leśnictwo Łozy, oddz. 305	Dostrzegalnia klasyczna

3	Krzystkowice	Leśnictwo Pożarów, oddz. 206	Dostrzegalnia klasyczna
4	Nowa Sól	Leśnictwo Solniki, oddz. 286	Dostrzegalnia klasyczna
5	Przemków	Leśnictwo Przemków, 63	Dostrzegalnia klasyczna

Sieć obserwacyjna spełnia wymagania zawarte w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

W okresie szczególnie dużego zagrożenia pożarowego RDLP w Zielonej Górze organizuje loty patrolowe i loty rozpoznawcze wykonywane za pomocą różnych typów samolotów.

Punkt alarmowo-dyspozycyjny znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Szprotawa, wyposażony jest w telefon, fax i r/t bazowy typu Motorola M-216, komputer z dostępem do internetu, LMN i aplikacje e_las. Punkt alarmowo-dyspozycyjny posiada bezpośrednio łączność radiową pomiędzy Nadleśnictwem a Stanowiskiem Kierowania KP PSP w Nowej Soli i Żaganii.

Na sieć łączności wewnętrznej składają się:

- ✓ łączność telefoniczna przewodowa i bezprzewodowa z wszystkimi leśniczkami,
- ✓ radiotelefony w PAD, w samochodach służbowych nadleśnictwa (samochód patrolowo-gaśniczy Land-Rover Defender, samochód straży leśnej, samochody prywatne używane do celów służbowych pełnomocnika i zastępcy pełnomocnika Nadleśniczego),
- ✓ radiotelefony przenośne typu Motorola P-200 lub GP-340 (dostrzegalnie)
- ✓ pracownicy wyposażeni są również w 40 telefonów komórkowych,
- ✓ komputer z dostępem do internetu i pocztą elektroniczną.

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowana jest jedna baza sprzętu przeciwpożarowego w siedzibie Nadleśnictwa oraz w leśnictwie Śliwnik z następującym wyposażeniem:

- Samochód patrolowo-gaśniczy z modułem gaśniczym 400 l wody – 1 szt.,
- tłumice 20 szt.,
- hydronetki 10 szt.,
- szpadle 30 szt.,
- pług 2 szt.

Ciągniki są na wyposażeniu Zakładów Usług Leśnych, które obsługują Nadleśnictwo Szprotawa w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Ilość i rodzaj sprzętu zgromadzona w bazach do gaszenia pożarów spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22.03.2006 r. (Dz.U. 2006 r. Nr 58, poz. 405).

4.7 Sieć pasów przeciwpożarowych

Przy uczęszczanych drogach publicznych o nawierzchni utwardzonej, w drzewostanach do 30 lat nadleśnictwo utrzymuje pasy typu A. Pasy te są zakładane również przy leśnych miejscach postoju pojazdów.

Czynne szlaki kolejowe przebiegające przez lasy nadleśnictwa zabezpieczone są pasami przeciwpożarowymi typu „BK”. Obowiązek ich utrzymania na terenach leśnych spoczywa na właścicielu obiektu.

Wśród lasów nadleśnictwa istnieje zaprojektowana już od dawna sieć pasów biologicznych (typu D), o długości ok. 36 km. Pasy te od około 20 lat są sukcesywnie zagospodarowywane. W bieżącym 10-leciu zaprojektowano zabiegi zmierzające do dostosowania składów gatunkowych do ustalonych na KZP dla poszczególnych typów siedliskowych lasu. Ze względu na brak drzewostanów ponad 70-letnich nie projektowano zrębów na tych pasach.

Sieć i typ pasów przeciwpożarowych Nadleśnictwa Szprotawa spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22.03.2006 r. (Dz.U. 2006 r. Nr 58, poz. 405) w kategorii zagrożenia pożarowego.

4.8 Dostępność terenów leśnych

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r. (Dz.U. Nr 58 poz. 405 z dnia 7 kwietnia 2006 r.) w Nadleśnictwie Szprotawa wyznaczono 95 dróg stanowiących dojazdy pożarowe o łącznej długości 510, 657 km, z tego na gruntach nadleśnictwa 157,75 km.

Tabela nr 54. Wykaz dróg stanowiących dojazdy pożarowe – obręb Szprotawa

Nr drogi	Przebieg (miejscowość, nr oddz., nr drogi)	Długość drogi (m)	Długość odcinka będącego własnością LP (m)	Rodzaj drogi (nawierzchnia)	Uwagi
1	21-25	2360	2360	utwardzona	Kieleczałówka
2	Sucha Dolna – 29-30, 52-53, 76, 101, 124, 136, 138 – DP 20	8100	420	utwardzona	
3	63-65, 44-48, 26-29, 14-15 – Cieciszów	6720	0	utwardzona	
4	Rudziny – 41, 63, 87, 110	8320	1800	gruntowa, cz. utwardzona	
5	63-66	1390	1390	gruntowa	
6	64-68	1700	1700	gruntowa	
7	14, 30-32, 54-57	2640	2640	gruntowa	
8	77, 76, 54-56, 34-36, 37-38 – 60	5370	4420	gruntowa	Lotników
9	Cieciszów – 17-18, 35-36, 58-59	2840	2370	gruntowa	Kamienny Potok
10	59, 37-38 – Wiechlice	2880	1250	gruntowa	
11	Szprotawa – Piotrowice	1230	0	asfaltowa	
12	110-122 – Leszno Dolne	7780	0	gruntowa, cz. utwardzona	Droga Chrobrego
13	128, 129-131	1600	1600	gruntowa	
14	120-121, 98-99	1540	1540	gruntowa	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa Szprotawa – Opisanie i zestawienie zadań

Nr drogi	Przebieg (miejscowość, nr oddz., nr drogi)	Długość drogi (m)	Długość odcinka będącego własnością LP (m)	Rodzaj drogi (nawierzchnia)	Uwagi
15	DP 2 – 5, 10-12, 25, 48, 70, 94, 117, 132, 140, 144-147, 155-160, 152	12427	11177	utwardzona	Droga Niebieska
16	139-140, 132-134	1600	1600	gruntowa	
17	124-125, 103-105, 81-82	2150	2150	gruntowa	
18	19-114, 117-119, 96-98, 74, 52, 30	3900	3900	gruntowa	Droga Biała
19	Leszno Dolne – 136 – 122	2550	1430	utwardzona	
20	DP 11 – Leszno Dolne – Leszno Górne	10500	0	asfaltowa	
21	143, 148-147, 155, 164	3020	0	gruntowa	
22	Biernatów – 166-167, 158-159	1600	0	utwardzona	
23	156, 166-168, 172-174	1810	1810	gruntowa	
24	171-172, 176-177	3800	0	utwardzona	
25	Szprotawa – Nowa Kopernia – Bobrowice – Leszno Górne	8600	0	utwardzona, cz. asfaltowa	
26	257, 267-271, 251-252, 237- 234, 218, 201, 200, 187 – Nowa Kopernia	12410	9160	utwardzona	Pętla Bobrowicka
27	242-243, 2238-230, 214-215, 198-199, 187 – Nowa Kopernia	7870	7190	gruntowa	Droga Roszaka
28	Szprotawa – 181, 192, 204, 222-224, 240	5430	2730	gruntowa, cz. utwardzona	Droga Szulca
29	DP 28 – 183, 194, 207, 224	4370	3490	gruntowa	
30	200-207, 195-196 – Śliwnik	4820	4170	gruntowa	
31	Szprotawa – Śliwnik	5060	0	asfaltowa	
32	221, 204-205	1280	1280	gruntowa	
33	242, 256-258, 246-250, 235-236, 221-226, 211-212	8220	8220	asfaltowa	Droga Czerwona
34	243-250	2540	2540	gruntowa	
35	230, 245-246	1160	1160	gruntowa	
36	256-257, 267-268, 276	2780	2780	utwardzona	
37	272-276	2150	2150	gruntowa	
38	255, 265, 273, 278-279	2070	2070	gruntowa	
Razem obręb Szprotawa		166587	90497		

Tabela nr 55. Wykaz dróg stanowiących dojazdy pożarowe – obręb Małomice

Nr drogi	Przebieg (miejscowość, nr oddz., nr drogi)	Długość drogi (m)	Długość odcinka będącego własnością LP (m)	Rodzaj drogi (nawierzchnia)	Uwagi
39	Wierzbnice – Bonów – 317, 322, 324, 329, 332 – DP 40	6900	2553	utwardzona, cz. gruntowa	Droga Pawlaka
40	Nowe Miasteczko – Zimna Brzeźnica	8750	0	asfaltowa	
41	325, 326, 328, 358, 356, 353, 350	8760	7690	utwardzona, cz. gruntowa	
42	DP 40 – 352, 356, 361, 364, 370, 377A – Nowa Jabłona	5500	0	gruntowa	
43	DP 40 – 344 – 348 – Żuków	2450	0	utwardzona	
44	Nowe Miasteczko – Bukowica – Stara Jabłona – Przecław – Sucha Dolna – Szprotawa	18500	0	asfaltowa, cz. brukowana	
45	368-373	2980	2630	gruntowa	
46	Nowa Jabłona – 377, 373 – DP 44	3160	0	gruntowa	
47	DP 40 – 376 – Nowa Jabłona – 404 – 409	7650	0	asfaltowa	
48	Stara Jabłona – 375, 378 – Nowa Jabłona	2750	0	gruntowa	
49	416, 413-415 – Nowy Dwór – 404	3520	1500	gruntowa	
50	Przecław – 421 – 427	5900	0	gruntowa, cz. utwardzona	
51	423, 419-421	1660	1660	gruntowa	
52	401, 402 – 403	3750	0	gruntowa	
53	DP 44 – 379 – 388, 392, 398 – Stara Jabłona	3510	1630	utwardzona	
54	Popęszyce – 384-385, 391, 395, 400, 402	3730	3250	gruntowa	
55	Bukowica – 387-391 – Mycielin	4780	2380	gruntowa	
56	Niegostawice – Mycielin – Długie – Borów Wielki	16000	0	asfaltowa	
57	Kunin – Szyba – 386 – 108, 108A	5880	1630	gruntowa, cz. utwardzona	
58	Długie – Międzyzlesie – Gościszowice – Niegostawice	9750	0	asfaltowa	
59	Długie – 145-147, 162	3630	1880	gruntowa	
60	146-156	4750	4750	gruntowa	
61	132, 123-124 – DP 63	3100	0	gruntowa	
62	132, 124 – Borowina – 152, 163 – Międzyzlesie	4250	0	gruntowa	
63	Wiechlice – Dzikowice – Długie	2600	0	asfalt	
64	Dzikowice – Szprotawa	5380	0	gruntowa	
65	Dzikowice – Cieciszów – 211	3300	2100	gruntowa	
66	Sucha Dolna – 210, 211-215 – Wiechlice	3750	0	gruntowa	
67	Borów Wielki – Jelenin – Bożnów	19500	0	asfaltowa	
68	Wichów – Chotków – Siecieborzyce	22500	0	utwardzona	
69	Szprotawa – Witków	13750	0	asfaltowa	
70	Szprotawa – Pasterzowice – 157-159, 134	3250	0	asfaltowa	

Nr drogi	Przebieg (miejscowość, nr oddz., nr drogi)	Długość drogi (m)	Długość odcinka będącego własnością LP (m)	Rodzaj drogi (nawierzchnia)	Uwagi
71	123, 128 – Pasterzowice	3750	0	asfaltowa	
72	Borowina – 125-126, 137, 160, 140	3850	3100	gruntowa	
73	141-143, 129-131 – DP 68	4630	3130	gruntowa	
74	219-222 DP 70	4400	2380	gruntowa	
75	Chichy – 225 – DP 69	4130	0	utwardzona	
76	Siecieborzyce – 112 – DP 63	3380	0	utwardzona	
77	30, 53-62, 71-75 – 184 – Bobrzany	9010	4630	utwardzona	
78	Jelenin – 48, 59, 66 – Witków	5750	0	utwardzona	
79	DP 78 – 40-42 – Nieradza – DP 83	3880	0	utwardzona, cz. asfaltowa	
80	Dzietrychowice – Jabłonów – Wichów	11750	0	utwardzona, cz. asfaltowa	
81	79, 86-95	4380	4380	gruntowa	
82	81-83, 92, 99	2300	2300	gruntowa	
83	99 – Stara Kopernia	4130	0	utwardzona	
84	Tomaszowo – Chrobrów – 251	4000	250	asfaltowa	
85	188 – Bukowina Bobrzańska – 250-253 – Machów – Żagań	12580	4580	utwardzona	
86	Szprotawa – Żagań	11500	0	asfaltowa	
87	Szprotawa – Małomice – 264-266 – Żeliszaw	8400	0	asfaltowa	
88	Żeliszaw – 267, 275, 276, 283 – Rudawica	3130	0	utwardzona	
89	Małomice – 270-274	1800	1500	utwardzona	
90	267, 274, 281, 280, 290, 289, 297	4100	4100	gruntowa	
91	283 – 292, 291, 279, 278, 277 – Małomice	3750	0	gruntowa	Droga Króla
92	287, 296, 297, 302	2380	0	gruntowa	
93	Lubiechów – 301-303 – Rudawica	6500	0	asfaltowa	
94	Małomice – 286, 295, 301, 300	3850	2900	gruntowa	
95	Bobrzany – 232-238	1100	350	gruntowa	
Razem obręb Małomice		344070	67253		

Obszar lasów Nadleśnictwa Szprotawa w większości jest dostępny dla samochodów SP. Drogi krajowe i wojewódzkie są drogami o nawierzchni twardej w bardzo dobrym stanie. Drogi leśne dojazdowe do punktów czerpania wody są utrzymywane w stanie przejezdny.

Dojazdy pożarowe wyznaczone na mapie i w terenie uwzględniają sieć dróg publicznych.

Nie wszystkie jednak drogi spełniają, wymogi określone w Rozporządzeniu MŚ z 22.03.2006 r. (drogi o nawierzchni utwardzonej lub gruntowej o nośności 100 kN i nacisku na oś 50 kN). Drogi, które nie spełniają tych parametrów muszą być do powyższych wymogów dostosowane.

Nadleśnictwo przewiduje w obecnym okresie gospodarczym tj. w latach 2011–2020 przeprowadzić remont dróg pożarowych o łącznej długości 90 km.

Nadleśnictwo w ramach posiadanych środków finansowych prowadzi remont i modernizację dróg. Nośność mostów i przepustów znajdujących się na drogach leśnych wynosi 10–30 ton. Szerokość dróg wynosi od 4–8 m.

Dojazdy pożarowe numer: 16–17 są przeznaczone w bieżącym 10-leciu do remontu. Większość wlotów dojazdów pożarowych posiada oznaczenie w terenie. Brakujące oznaczenia należy niezwłocznie uzupełnić.

Nadleśnictwo posiada również opracowanie: „Koncepcja modernizacji dróg leśnych”, w której opisane są odcinki dróg leśnych przeznaczonych do remontu.

4.9 Ocena stanu zaopatrzenia w wodę

Na terenie lasów i w ich pobliżu dla pojazdów samochodowych urządzono 65 punktów czerpania wody dla celów gaśniczych.

Wszystkie punkty czerpania wody oznaczone są w terenie tablicami informacyjnymi. Do punktów czerpania wody zlokalizowanych w lesie prowadzą drogi dojazdowe umożliwiające przejazd samochodów gaśniczych bez zawracania lub zakończone są placem manewrowym albo objazdem pętlicowym.

Tabela nr 56. Wykaz punktów czerpania wody – obszar chroniony JRG PSP ŻAGAŃ

Nr punktu wg mapy	Leśnictwo	Lokalizacja	Stan wydajności m ³	Źródło wody
1	Jelenin	Wichów	500	zbiornik ppoż.
2	Jelenin	Chotków	400	zbiornik ppoż.
3	Jelenin	Jabłonów	800	zbiornik ppoż.
4	Jelenin	Jelenin Dolny	800	zbiornik ppoż.
5	Jelenin	Oddz. 40 j	1400	zbiornik ppoż.
6	Jelenin	Kocin	nieograniczony	staw
7	Jelenin	Stara Kopernia	300	zbiornik ppoż.
8	Stara Kopernia	Tomaszów lotnisko	600	zbiornik ppoż.
9	Małomice	Żeliszaw	300	zbiornik ppoż.
10	Małomice	Trzebów	nieograniczony	rzeka Kwisa

Tabela nr 57. Wykaz punktów czerpania wody – obszar chroniony JRG PSP SZPROTAWA

Nr punktu wg mapy	Leśnictwo	Lokalizacja	Stan wydajności m ³	Źródło wody
11	Małomice	Oddz. 280 g	60	zbiornik metalowy
12	Małomice	przy oddz. 288	nieograniczona	staw – glinianki
13	Małomice	Oddz. 295 g	60	zbiornik metalowy
14	Małomice	Małomice	nieograniczona	zalew
15	Witków	PGR-Siecioborzyce	nieograniczona	staw
16	Witków	przy oddz. 16	1000	staw
17	Witków	Pasterzowice	400	zbiornik ppoż.
18	Witków	Oddz.138 k	1000	zbiornik ppoż.
19	Długie	Oddz.153 f	1000	staw
20	Długie	Oddz.148 c	4000	staw
22	Zagóra	Oddz. 359 c	300	zbiornik ppoż.
24	Zagóra	Bukowica	300	staw
25	Długie	SHR-Gościszowice	1000	staw
26	Zagóra	Nowa Jabłona	400	zbiornik ppoż.
27	Zagóra	Oddz. 415 r	nieograniczona.	zbiornik ppoż.
28	Zagóra	Oddz. 418 b	150	zbiornik ppoż.
29	Zagóra	Niegosławice	1000	zbiornik ppoż.
30	Śliwnik	Oddz. 213 o	5000	staw
31	Śliwnik	Oddz. 226 a	60	zbiornik metalowy
32	Śliwnik	Oddz. 226 b	2000	zbiornik ppoż.
33	Śliwnik	Oddz. 223 b	5000	staw
34	Śliwnik	Oddz. 236 d	200	zbiornik ppoż.
35	Śliwnik	Oddz. 251 b	150	zbiornik ppoż.
36	Śliwnik	Oddz. 200 g	60	zbiornik metalowy
37	Leszno Górne	Oddz. 269 i	60	zbiornik metalowy
38	Leszno Górne	Oddz. 244 i	60	zbiornik metalowy
39	Leszno Górne	Oddz. 266 f	60	zbiornik metalowy
40	Leszno Górne	Sieraków	1000	zbiornik ppoż.
41	Leszno Górne	Most Bobrowice	nieograniczona	rzeka Bóbr
42	Leszno Górne	Leszno Górne	nieograniczona	rzeka Bóbr
43	Leszno Górne	Oddz. 171 b	108	zbiornik ppoż.
44	Leszno Górne	Oddz. 159 f	165	zbiornik ppoż.
45	Szprotawka	Oddz. 140 f	60	zbiornik metalowy
46	Szprotawka	Oddz. 134 d	303	zbiornik ppoż.
47	Szprotawka	Oddz. 114 j	60	zbiornik metalowy
48	Szprotawka	Oddz. 111 l	225	zbiornik ppoż.
49	Szprotawka	Oddz. 113 a	450	zbiornik ppoż.
50	Szprotawka	Oddz. 93 c	60	zbiornik metalowy
51	Szprotawka	Oddz. 90 c	60	zbiornik metalowy
52	Szprotawka	Oddz. 87 a	1500	staw
53	Szprotawka	Oddz. 46 d	60	zbiornik metalowy
54	Szprotawka	Most Sucha Dolna	nieograniczona	rzeka Szprotawa
55	Krzywczycy	Oddz. 53 b	60	zbiornik metalowy
56	Krzywczycy	Oddz. 17 g	100	zbiornik ppoż.
57	Krzywczycy	Oddz. 38 c	150	zbiornik ppoż.
58	Krzywczycy	Lotnisko Wiechlice	nieograniczona	zbiornik ppoż.
59	Krzywczycy	Oddz. 59 g	1000	zbiornik ppoż.
60	Krzywczycy	Oddz. 79 b	60	zbiornik metalowy
61	Krzywczycy	Oddz. 101 i	160	zbiornik ppoż.
62	Krzywczycy	Oddz. 123 d	320	zbiornik ppoż.

Nr punktu wg mapy	Leśnictwo	Lokalizacja	Stan wydajności m ³	Źródło wody
63	Szprotawka	Oddz. 21 h	1200	zbiornik ppoż.
64	Szprotawka	Oddz. 11 i	1200	zbiornik ppoż.
65	Szprotawka	Oddz. 64 h	1200	zbiornik ppoż.

Tabela nr 58. Wykaz punktów czerpania wody – obszar chroniony JRG PSP NOWA SÓL

Nr punktu wg mapy	Leśnictwo	Lokalizacja	Stan wydajności m ³	Źródło wody
21	Nowe Miasteczko	Miłaków	100	staw
23	Nowe Miasteczko	Żuków	200	zbiornik ppoż.

Po dokonanej analizie zapewnienia zasobów wodnych dla celów gaśniczych stwierdza się, że zaopatrzenie wodne jest zgodne z wymogami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych.

4.10 Siedziby straży pożarnych, strefy operacyjne i współpraca ze strażą

Lasy Nadleśnictwa Szprotawa leżą w obszarze działania dwóch komend powiatowych PSP: w Żaganiu (JRG PSP Żagań i JRG PSP Szprotawa) oraz w Nowej Soli (JRG PSP Sowa Sól).

Zasięg działania poszczególnych Komend przebiega po granicy administracyjnej powiatów żagańskiego i nowosolskiego i jest oznaczony na mapie ochrony przeciwpożarowej.

Powierzchnia przypadających do ochrony ppoż. lasów Nadleśnictwa Szprotawa przedstawia się następująco:

- KP PSP w Żaganiu – 17404,95 ha – 94,1% pow. ogólnej;
- KP PSP w Nowej Soli – 1090,33 ha – 5,9% pow. ogólnej.

Siedem jednostek OSP w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Szprotawa są w KSRG tj. OSP Zimna Brzeźnica, Sucha Dolna, Małomice, Długie, Siecieborzyce, Dietrzychowice, Nowe Miasteczko.

Na terenie administracyjnego zasięgu działania Nadleśnictwa znajdują się jednostki ochotniczych straży pożarnych w miejscowościach:

- powiat nowosolski: Borów Wielki, Stypułów, Nowe Miasteczko;
- powiat żagański: Borowina, Chichy, Dzikowice, Jabłonów, Jelenin, Leszno Dolne, Leszno Górne, Lubiechów, Mycielin, Niegosławice, Trzebów, Zimna Brzeźnica, Witków, Sucha Dolna, Małomice, Lubiechów, Siecieborzyce, Długie, Dietrzychowice, Długie. Wszystkie one wyposażone są w samochody.

Siedziby JRG PSP i OSP zostały naniesione na mapy.

Nadleśnictwo posiada zatwierdzone, corocznie aktualizowane z właściwymi komendami PSP „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru”.

4.11 Wnioski wynikające z planu ppoż.

W celu poprawy zabezpieczenia lasów przed pożarami, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r. (Dz.U. Nr 58, poz. 405 z dnia 7 kwietnia 2006 r.) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów w bieżącym dziesięcioleciu należy:

1. Nowobudowane i modernizowane drogi, dostosować do wymogów zawartych w rozporządzeniu.
2. Utrzymywać w stałej sprawności istniejące dojazdy przeciwpożarowe. W harmonogramach napraw remontować w pierwszej kolejności te, które prowadzą do punktów czerpania wody oraz miejsc najbardziej narażonych na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożarów. W przypadku zatarasowania dróg leśnych przez wywroty, wiatrołomy i śniegołomy należy niezwłocznie usuwać powstałe przeszkody. Kontrolować drogi gruntowe po obfitych deszczach, stopnieniu śniegu, zakończeniu wywozu drewna. Powstałe uszkodzenia dróg natychmiast usunąć.
3. Zbiorniki ppoż. utrzymywać w stanie umożliwiającym korzystanie z nich za pomocą pomp agregatowych, którymi dysponują jednostki straży PSP i OSP.
4. Przy zakładaniu upraw wzdłuż uczęszczanych dróg należy w możliwie szerokim zakresie zakładać pasy ochronne z gatunków liściastych.
5. Utrzymywać znaki na drogach w stanie czytelnym, wszelkie brakujące oznaczenia niezwłocznie uzupełnić.
6. Utrzymywać wymagany etat sprawności technicznej sprzętu ppoż.
7. Propagować na bieżąco zagadnienia ochrony przeciwpożarowej wśród miejscowej ludności, turystów i młodzieży wykorzystując różne formy informacyjne i edukacyjne.
8. Nadleśnictwo ma obowiązek uzgodnić lokalizację tablic informacyjnych przy drogach publicznych wjazdowych do kompleksów leśnych (Rozp. MSWiA z dnia 7.06.2010 r. §39 ust. 5).

4.12 Mapa ochrony przeciwpożarowej

Mapa ochrony przeciwpożarowej zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu została sporządzona na mapie przeglądowej w skali 1:25 000, na której oznaczono:

- bazy sprzętu przeciwpożarowego,

- zasięg działania komend powiatowych PSP,
- siedziby JRG,
- siedziby Ochotniczych Straży Pożarnych,
- punkty obserwacyjne,
- punkty łączności alarmowej,
- punkty czerpania wody,
- drogi publiczne przejezdne dla ciężkiego sprzętu pożarniczego,
- dojazdy pożarowe,
- siatkę współrzędnych geograficznych,
- pasy ppoż. typu „BK”,
- pasy biologiczne typu D,
- przejazdy przez tory kolejowe,
- tereny leśne o wyjątkowej palności faktycznej i potencjalnej,
- pikietaż na głównych drogach i linii kolejowej.

5 WYTYCZNE Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

5.1 Pozyskanie żywicy i karpiny przemysłowej

Zgodnie z decyzją NTG nie projektuje się pozyskania żywicy, karpiny przemysłowej i kory garbarskiej.

5.2 Plantacje choinek

Wg stanu na 1.01.2011 r. na terenie Nadleśnictwa nie zainwentaryzowano plantacji choinkowych.

Planuje się pozyskiwanie rocznie około 100–200 szt. choinek z podszytów.

5.3 Gospodarka łowiecka

Teren Nadleśnictwa Szprotawa wchodzi w skład IV Rejonu Hodowlanego. Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o roczne plany łowieckie i Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na lata 1998–2007. Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na lata 2008–2017 został zatwierdzony w 2011 roku.

Zestawienie wyników inwentaryzacji oceny liczebności zwierzyny łownej na 31.03.2010 r. oraz planowany, docelowy stan na 31.03.2017 przyjęty z wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego, w poszczególnych obwodach łowieckich przedstawia się następująco:

Tabela nr 59. Charakterystyka obwodów łowieckich

Numer obwodu	Nazwa Koła Łowieckiego i siedziba	Powierzchnia [ha]		Jelenie	Sarny	Dziki
		obwodu ogółem	leśna obwodu	stan zwierzyny na 31.03.2010 r. stan docelowy na 31.03.2017 r.		
202	„Sęp” Przemków	3468	1053	40 34	180 208	35 38
203	„Darz Bór” Przemków	4453	864	18 18	135 174	40 45
204	„Daniel” Szprotawa	6761	1373	0 0	185 216	62 68
205	„Bóbr” Małomice	6719	1221	17 6	224 235	56 67
206	„Artemida” Warszawa	5464	1522	25 18	250 164	150 82
207	„Wrzos” Zielona Góra	6825	1209	7 7	190 177	64 48
214	„Sęp” Przemków	4072	524	65 49	130 151	45 49
215	„Daniel” Szprotawa	3838	2388	37 31	171 192	53 58
216	OHZ Nadleśnictwo Szprotawa	13975	7369	100 126	360 419	200 154
217	„Lis” Bytom Odrzański	4606	755	0 0	160 175	40 41
Ogółem		60181	18278	309 289	1985 2111	745 650

Przedstawione wskaźniki należy traktować tylko jako pomocnicze, ponieważ rozmieszczenie zwierzyny w kompleksach leśnych jest nierównomierne.

Do zadań nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej będzie należała współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania rzetelnej inwentaryzacji zwierzyny łownej,
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów zagospodarowania obwodów łowieckich,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biotopie, ochrona ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości poletek łowieckich, wprowadzanie do drzewostanów gatunków drzew i krzewów takich jak: kasztanowiec, buk, wierzby oraz dzikie drzewa i krzewy owocowe.

Dla nadleśnictwa opracowana jest mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej, na której naniezione są między innymi: granice obwodów łowieckich, obszary leśne, na których stwierdzono występowanie szkód od zwierzyny, poletka łowieckie.

Tabela nr 60. Ilość i powierzchnia poletek łowieckich

Obręb	Poletka łowieckie na gruncie leśnym		Poletka łowieckie na gruncie nieleśnym		Razem	
	szt.	ha	szt.	ha	szt.	ha
Małomice	1	0,80	40	53,93	41	54,73
Szprotawa	2	1,52	59	81,70	61	83,22
Nadleśnictwo	3	2,32	250	135,63	102	137,95

Tereny leśne Nadleśnictwa Szprotawa są miejscem przebywania licznych populacji zwierzyny – głównie sarny i dzika oraz w mniejszym stopniu jelenia. W trakcie wykonywania prac terenowych do obecnego planu urządzenia lasu zinwentaryzowano szkody od zwierzyny na łącznej powierzchni 900,03 ha, a szkody istotne powyżej 25% na powierzchni 238,72 ha. Czynnione szkody przez zgryzanie i spałowanie w uprawach i młodnikach oraz środki zapobiegawcze opisano w rozdziale o ochronie lasu.

6 OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI

6.1 Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego i remontów

Stan budynków osad służbowych ocenia się na ogólnie dobry.

W latach 2012–2016 Nadleśnictwo Szprotawa planuje przebudowę leśniczówki Leśnictwa Śliwnik w miejscowości Bobrowice.

W istniejących osadach przewiduje się przeprowadzanie remontów bieżących. Zakres remontów osad będzie wynikiem bieżących potrzeb i możliwości finansowych nadleśnictwa.

W planach pozostaje ponadto inwestycja związana z budową nowej siedziby Nadleśnictwa Szprotawa.

6.2 Potrzeby w zakresie budownictwa i remontu dróg

Sieć dróg służących realizacji zadań nadleśnictwa na przeważającym obszarze jest wystarczająca, jednak wymagają one stałej konserwacji i remontów.

Planuje się modernizację, remonty i przebudowę dróg wyznaczonych jako dojazdy pożarowe, które będą miały charakter inwestycji, ale decyzje o ich lokalizacji będą wynikały ze stanu dróg oraz możliwości finansowych nadleśnictwa.

Na lata 2012–2016 zaplanowano przebudowę dwóch dróg wyznaczonych jako dojazdy pożarowe: nr 8 („Lotników”) i nr 7 – oddz. 57 – 30 o długości 9,33 km.

Zły stan wielu dróg występuje szczególnie wiosną po stopieniu śniegów, gwałtownych i obfitych deszczach, po zakończeniu prac wywozowych. Powstałe uszkodzenia jak wyrwy, wyboje, koleiny oraz zniszczone przepusty i mostki winny być w miarę szybko naprawiane.

6.3 Potrzeby w zakresie melioracji wodnych

Nadleśnictwo realizuje inwestycję w ramach programu zwiększania możliwości retencyjnych „Program małej retencji” – remont i budowa urządzeń piętrzących z pogłębieniem stawu przy nadleśnictwie z zachowaniem walorów przyrodniczych.

W latach 2012–2016 zaplanowano odbudowę oraz przebudowę istniejących rowów o długości 43 km oraz budowę obiektów inżynierii wodnej: mnichy – 2 szt., progi – 37 szt., zastawki – 15 szt., przepusty 106 – szt.

Renowacje i remonty rowów i innych urządzeń wodno-melioracyjnych należy wykonywać w miarę zaistniałych potrzeb i posiadanych środków finansowych. Konserwację rowów melioracyjnych należy w pierwszej kolejności planować w terenach nadmiernie uwilgotnionych.

6.4 Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej

Nadleśnictwo pod względem zagospodarowania turystycznego posiada parkingi, miejsca postoju, ścieżki edukacyjno-dydaktyczne, szlaki turystyczne.

W celu wzbogacenia oferty edukacyjnej, w najbliższym 10-leciu zakłada się:

1. Uwzględnienie w planach nowego budynku biurowego, pomieszczenia przeznaczonego na izbę edukacyjną wyposażoną w instalację audiowizualną. W otoczeniu budynku posadzenie występujących w nadleśnictwie drzew i krzewów (około 30 gatunków), opatrzonych tabliczkami informacyjnymi.

2. Wykonanie/remont wiaty przy użytku ekologicznym „Łabędzie Stawy”, dostosowanej do prowadzenia „zielonych lekcji”. Analogicznie wiaty w rezerwacie „Buczyna Szprotawska”.
3. Opracowanie folderu nadleśnictwa (opcjonalnie, w wersjach językowych: niemieckiej i rosyjskiej).
4. Odtworzenie i uzupełnienie wyposażenia ścieżek edukacyjnych (oznakowanie, tablice informacyjne itp.).

Nadleśnictwo posiada aktualny „Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Szprotawa na lata 2010–2019” zatwierdzony do użytku służbowego przez dyrektora RDLP w Zielonej Górze.

Większość lasów jest udostępniona do turystyki indywidualnej i zbiorowej. Do terenów leśnych, które nie są udostępnione do wypoczynku i turystyki należą: wszystkie uprawy leśne i młodniki do 4 m wysokości, ostoje zwierząt i inne z okresowym zakazem wstępu, oznaczone przez administrację leśną. Poza powyższymi ograniczeniami w okresach znacznego zagrożenia pożarowego może być wprowadzony do niektórych kompleksów, a nawet do wszystkich lasów zakaz wstępu. Turystyka zmotoryzowana może odbywać się wyłącznie drogami publicznymi, lub drogami leśnymi oznaczonymi drogowskazami.

Szczegółowy opis walorów i osobliwości przyrody oraz obiektów historycznych został zamieszczony w „Programie Ochrony Przyrody” Nadleśnictwa Szprotawa stanowiącym drugą część planu.

Należy przypuszczać, że obecny stan zagospodarowania turystycznego i wypoczynkowego nie zaspokoi w bieżącym dziesięcioleciu wszystkich potrzeb. Nadleśnictwo wspólnie z miejscowymi czynnikami społeczno-administracyjnymi będzie jednym z kreatorów nowych działań. Wszelkie poczynania w tym dziale winny honorować podstawowe zasady ochrony lasu w interesie całego społeczeństwa zarówno lokalnego jak i turystów.

Wszystkie elementy zagospodarowania turystycznego są przedstawione na mapie funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25000.

E PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Orientacyjną spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa obliczono wg § 123 Instrukcji urządzania lasu na podstawie wzoru:

$$V_k = V_p + Z_v - U,$$

gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego;

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu, na powierzchni leśnej zalesionej;

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu urządzania lasu;

U - suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania.

$$V_k = 4\,269\,901 \text{ m}^3 \text{ brutto} + 1\,074\,100 \text{ m}^3 \text{ brutto} - 916\,769 \text{ m}^3 \text{ brutto}$$

Stan zasobów drzewnych na powierzchni leśnej zalesionej przewidywany na koniec bieżącego okresu gospodarczego tj. na 31.12.2020 r. po uwzględnieniu planów wyniesie 4 427 232 m³ brutto, czyli zwiększy się o 157 331 m³ brutto, tj. o 3,7%.

F OMÓWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

1 PRACE PRZYGOTOWAWCZE

Dla potrzeb urządzania lasu Biuro otrzymało z nadleśnictwa: bazę opisu taksacyjnego SILP-LAS, warstwy leśnej mapy numerycznej oraz kopie map ewidencji gruntów nowoprzyjętych przez nadleśnictwo.

W związku ze zmianami w stanie posiadania nadleśnictwa ustalony został nowy podział (oparty na poprzednim) na arkusze map gospodarczych.

Podkład mapowy składa się obecnie z 58 arkuszy map gospodarczych w skali 1:5000.

- obręb Małomice – 39 arkuszy
- obręb Szprotawa – 19 arkuszy

Podczas taksacji stwierdzono rozbieżności stanu na gruncie z danymi ewidencyjnymi z bazy SILP. Niezgodności te zostały zgłoszone Nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w planie u.l., a po otrzymaniu planu urządzania lasu podejmie kroki w celu ich przeklasyfikowania.

Wszystkie grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa zostały ujęte w planie u.l. zgodnie z danymi zawartymi w SILP wg stanu na 31.12.2010 r.

Opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane zostało przez Krameko Sp. z o.o. na dzień 1.01.2002 r.

W ramach umowy na sporządzenie planu u.l. opis gleb i siedlisk został kameralnie dostosowany do obowiązującej Instrukcji u.l. i Standardu LMN. Dla gruntów przejętych, które nie miały opracowania glebowego opis gleby oraz typ siedliskowy lasu określono podczas taksacji.

Dane z opracowań glebowo-siedliskowych zostały w pełni wykorzystane w planie urządzeniowym. W przypadku wystąpienia w danym wyłączeniu fragmentów siedlisk nie kwalifikujących się z powodu za małej powierzchni do wyłączenia, typ siedliskowy przyjęto z dominującego, a pozostałe występujące typy siedliskowe wymieniono jako występujące fragmentami na końcu opisu siedliska i drzewostanu.

2 WŁAŚCIWE PRACE URZĄDZENIOWE

Prace urządzeniowe zostały wykonane zgodnie z:

- Ustawą o lasach z 28.09.1991 r., z późniejszymi zmianami,

- „Instrukcją sporządzania planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa” stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 18.04.2003 r. ,
- Zasadami hodowli lasu z dnia 24 grudnia 2002 roku.

2.1 Rozmiar prac terenowych

Ogólna powierzchnia gruntów objęta taksacją wynosi 19187,48 ha. Prace powyższe wykonano w 735 oddziałach i 7771 pododdziałach oraz 1478 wydzieleniach nieliterowanych.

Tabela nr 61. Wielkość i ilość oddziałów i pododdziałów

Obręb	Rozmiar wykonanych prac urządzeniowych			
	Taksacja (ha)	Liczba oddziałów	Liczba pododdz.	Liczba wydzieleni nieliterowanych
Małomice	11062,91	452	4854	804
Szprotawa	8124,57	283	2917	674
Nadleśnictwo	19187,48	735	7771	1478

2.2 Stosowane metody inwentaryzacji i pomiaru wyłączeń

Zgodnie z wytycznymi KZP inwentaryzację zasobów drzewnych wykonano statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz zasady wyrównywania miąższości oszacowanej w poszczególnych drzewostanach do miąższości obliczonej na podstawie pomiarów na kołowych powierzchniach próbnych losowych (§§ 49-60 obowiązującej instrukcji u.l.).

Założono 1812 szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator” (w obrębie Małomice 1056 szt. i w obrębie Szprotawa 756 szt.).

Uzupełniający pomiar wyłączeń taksacyjnych wykonano przy pomocy dalmierzy i urządzeń nawigacji satelitarnej systemu GPS. Wyłączenia o kształcie figur prostych mierzono dalmierzem laserowym.

BULiGL Oddział w Warszawie na potrzeby sporządzenia planu urządzenia lasu otrzymało od nadleśnictwa zdjęcia ortofotomapy obejmujące terytorialny zasięg Nadleśnictwa Szprotawa. Zostały one wykorzystane na etapie prac przygotowawczych, terenowych i kameralnych.

Podczas prac przygotowawczych na zdjęcia ortofotomapy naniesiono warstwę obiektów podstawowych standardu LMN. Dla potrzeb taksacji terenowej sporządzono wydruki map w skali 1:5000.

Przy pracach terenowych wydruki ortofotomap były wykorzystywane do aktualizacji przebiegu granic wydzieleni oraz lokalizacji innych szczegółów nie będących wydzieleniami. W sytuacjach wątpliwych dokonywano pomiaru przy pomocy urządzeń wykorzystujących nawigację satelitarną systemu GPS.

Na etapie prac kameralnych zaznaczone przez taksatorów różnice w przebiegu granic oddziałów, pododdziałów oraz innych obiektów zostały wniesione w warstwach standardu LMN.

2.3 Terminy rozpoczęcia i zakończenia prac terenowych i kameralnych

Posiedzenie Komisji Założeń Planu odbyło się w dniu 10.11.2009 r.

Prace taksacyjne zostały wykonane w dniach od 15.03.2010 r. do 15.10.2010 r.

Odbiór terenowych prac urządzeniowych dokonany został przez Komisję odbioru robót w dniu 8.12.2010 roku.

Kontrole powierzchni próbnych przeprowadzono w dniach 7–8.06.2011 roku.

Prace kameralne rozpoczęto w listopadzie 2010 r., zakończono w listopadzie 2011 r.

Posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej odbyło się w dniu 21 października 2011 r.

2.4 Wykonawcy prac urządzeniowych

Prace terenowe i kameralne wykonała pracownia urządzeniowa w składzie:

mgr inż. Paweł Andrasik	– taksator specjalista (kierownik pracowni)
mgr inż. Andrzej Jamroz	– taksator specjalista (zastępca kierownika)
mgr inż. Ryszard Mazurczak	– taksator specjalista
mgr inż. Andrzej Sułkowski	– taksator specjalista
mgr inż. Zbigniew Prządka	– starszy taksator
technik Andrzej Stępniewski	– starszy taksator
technik Krzysztof Wojdalski	– starszy taksator
technik Wojciech Szperna	– starszy taksator
technik Piotr Kieszek	– starszy taksator
mgr inż. Łukasz Kustra	– taksator
mgr inż. Tomasz Panfiluk	– starszy asystent taksatora
mgr inż. Maciej Kucab	– starszy asystent taksatora

Nadzór nad całością prac urządzeniowych sprawował dyrektor Oddziału mgr inż. Wiesław Łosiński.

G ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Szprotawa obejmuje następujące części składowe:

Część opisowa:

- Opisanie ogólne (elaborat),
- Program ochrony przyrody (oddzielny tom),
- Prognoza oddziaływania PUL na środowisko i obszary Natura 2000,
- Opisy taksacyjne dla obrębów,
- Wykazy zadań gospodarczych – obrębami (cięcia rębne, przedrębne i zabiegi hodowlane wraz z zestawieniami tabelarycznymi),
- Operaty dla leśniczych zawierające: opis taksacyjny oraz wykaz zadań gospodarczych.

Materiały kartograficzne opracowane numerycznie w skalach:

- 1:5 000 – mapy gospodarcze – wydruki formatu A₁
- 1:10 000 – mapy gospodarczo-przeładowe;
 - cięć rębnych,
 - drzewostanów,
 - walorów przyrodniczo-kulturowych
- 1:25 000 – mapy przeładowe:
 - drzewostanów,
 - cięć rębnych,
 - siedlisk,
 - ochrony lasu,
 - funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego,
 - ochrony przeciwpożarowej,
 - gospodarki łowieckiej,
 - cieków i dróg publicznych,
 - walorów przyrodniczo-kulturowych

1:50 000 – mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa

Liczba egzemplarzy wyżej wymienionych materiałów oraz map czystych zostanie wykonana zgodnie z warunkami określonymi w zaproszeniu do negocjacji.

Nadleśnictwo otrzyma też warstwy mapy numerycznej na płycie CD.

Wszystkie materiały dotyczące planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Szprotawa przechowywane są i dostępne w archiwum BULiGL O/Warszawa.

Na końcu opisu ogólnego przeznaczono kilka kart na kronikę, w której nadleśnictwo winno opisywać ważniejsze wydarzenia dotyczące obszaru nadleśnictwa, szczególnie gradacje szkodników, pożary, klęski żywiołowe itp.

Elaborat opracował:

.....

mgr inż. Andrzej Jamroz

Kierownik Pracowni

.....

mgr inż. Paweł Andrasik

Dyrektor BULiGL

Oddział Warszawa

.....

mgr inż. Wiesław Łosiński

H KRONIKA

I CZĘŚĆ TABELARYCZNA

